

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

DOKTORA TEZİ

DEVLET KONSERVATUVARLARINDA 20.
YÜZYIL KLASİK BATI MÜZİĞİ EĞİTİMİ:
İSTANBUL ÖRNEĞİ

Haydar DOĞAN

2502090370

TEZ DANIŞMANI

Doç. Dr. Esra KARAOL

İSTANBUL – 2021

ÖZ

DEVLET KONSERVATUVARLARINDA 20. YÜZYIL KLASİK BATI MÜZİĞİ EĞİTİMİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ

Haydar DOĞAN

Tonaliteden uzaklaşmanın, çok akımlılığın ve deneysel müzik çalışmalarının ön planda olduğu bir dönem olarak karşımıza çıkan 20. yüzyıl müziği, Türkiye’de ağırlıklı olarak Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi içerisinde yer almaktadır. Konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili literatürde sınırlı sayıda çalışmaya rastlanılması ve 20. yüzyıl müziğin algılanışı ve temsili ile ilgili doğrudan yapılmış çalışmalara rastlanılmaması, bu araştırmanın temel çıkış noktasını oluşturmuştur. Dolayısıyla, bu çalışmada, 20. yüzyıl müziğin Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimindeki niteliğini döküman analizi, öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yoluyla ortaya çıkarmak ve konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla, çalışma kapsamına alınan İÜDK ve MSGSÜDK lisans programları, 20. yüzyıl müzik eğitimine yer verme durumları açısından 2015-2016 ve 2020-2021 öğretim yıllarında iki kez döküman analizi yöntemi ile incelenmiştir. Çalışmada, öğretim elemanları ve öğrencilerin konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitime ilişkin görüş ve önerilerini belirlemek için geliştirilen anketler araştırmaya gönüllü katılan 174 öğrenci ve 74 öğretim elemanı olmak üzere toplam 221 katılımcıya uygulanmıştır. Anket formlarının uygulanmasından elde edilen nicel verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistikler ve *Ki-kare* analizleri gerçekleştirilmiştir. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Son olarak, öğretim elemanı ve öğrencilere 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil durumlarını belirlemek için yöneltilen yarı yapılandırılmış görüşme sorularından elde edilen nitel verilerin içerik analizleri gerçekleştirilmiştir. İlk döküman analizi sonucunda, MSGSÜDK lisans programlarında 20. yüzyıl müziğine daha kapsamlı yer verildiği belirlenmiştir. Ancak ikinci döküman analizi sonuçları aradaki farkın kapandığını ve İÜDK ve MSGSÜDK lisans programlarında 20. yüzyıl müziğine daha fazla yer verildiğini göstermiştir. Araştırmanın ilk aşamasında uygulanan anket sonuçlarına göre, öğretim elemanları konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin “Orta”,

öğrenciler ise “Düşük” düzeyde olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının konservatuvarlarında verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının eğitime ilişkin görüşleri arasındaki büyük oranda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öte yandan üniversite, mezun olunan lise ve öğrenim düzeyi değişkenlerine göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ve bu farklılıkların üniversite olarak MSGSÜDK, mezun olunan lise türü olarak KL ve öğrenim düzeyi olarak ise Lisans 4. sınıf öğrencileri lehine olduğu belirlenmiştir. Anket formlarından elde edilen nitel verilerin analizi ise her iki konservatuvarda Barok, Klasik ve Romantik dönemlere daha fazla yer verildiği, ancak 20. yüzyıl müzik eğitimi içerisinde yer alan bazı akımlara ise ya hiç yer verilmediği ya da sınırlı düzeyde yer verildiğini göstermiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme sorularının nitel analizleri öğretim elemanları ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğini; tonaliteden kopmanın olduğu, birçok akımın bir arada bulunduğu ve birbirinden etkilendiği bir dönem, besteleme ve icra teknikleri açısından da daha özgürlükçü, soyut, deneyselliğe ve gelişmeye açık bir dönem olarak değerlendirme konularında ortak algılara sahip olduklarını göstermiştir. Ayrıca, öğretim elemanları ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine günlük yaşantılarında veya profesyonel müzik yaşamlarında yer vermeleri konusunda; en çok dinleyici ve icracı olarak en az ise besteci olarak yer verdikleri belirlenmiştir. Araştırmada ortaya çıkan bulgular ışığında, araştırmacı ve uygulayıcılara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konservatuvar Eğitimi, Öğretim Programı, 20. Yüzyıl Müzik, Müziksel Algı, Müziksel Temsil, Karma Yöntem Araştırması

ABSTRACT

TWENTIETH CENTURY CLASSICAL WESTERN MUSIC EDUCATION IN STATE CONSERVATORIES: THE CASE OF ISTANBUL

Haydar DOĞAN

20th century music that we come across as a period in which moving away from tonality, multi-movements and experimental music studies are at the forefront, is placed predominantly in classical western music conservatory education in Turkey. A limited number of studies encountered in the relevant literature on 20th century music education given in conservatories, and lack of direct studies on perception and representation of 20th century music, constituted the main starting point of this research. Therefore, in this study, it was aimed to reveal the quality of 20th century music education in classical western music conservatory education through document analysis, lecturer and student views, and to determine the perception and representation levels of the lecturers and students about 20th century music in those conservatories. For this purpose, undergraduate curricula of İÜDK and MSGSÜDK included in the study were examined twice in the academic years of 2015-2016 and 2020-2021 in terms of giving place to 20th century music education. In the study, the questionnaires developed to determine the opinions and suggestions of lecturers and students regarding the 20th century music education given in conservatories were applied to a total of 221 participants, 174 students and 74 lecturers participating voluntarily to the research. In the analysis of quantitative data obtained from the questionnaire forms; descriptive statistics such as frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and *Chi-square* analysis were performed. In the analysis of qualitative data content analysis were used. Finally, the content analysis of the qualitative data obtained from the semi-structured interview questions directed to the lecturers and students to determine the perception and representation states of 20th century music were carried out. As a result of the first document analysis, it was determined that 20th century music was covered more comprehensively in the undergraduate curricula of MSGSÜDK. However, the results of the second document analysis showed that the difference was closed, and 20th century music was given more place in the undergraduate curricula of İÜDK and MSGSÜDK. According to the results of the questionnaire applied in the first phase of the study,

lecturers stated that the 20th century music education given in the conservatories was at "Moderate" level, while the students were at "Low" level. No significant difference was found between the views of the lecturers about the education of 20th century music movements given in their conservatories. On the other hand, there were significant differences found between the opinions of the students according to the university, high school and education level variables, and these differences were determined to be positive in favor of MSGSÜDK as a university, KL as a graduated high school type, and undergraduate 4th year students as an education level. Analysis of qualitative data obtained from questionnaire forms showed that more importance was given to Baroque, Classical and Romantic periods, and some movements within 20th century music education either were not given any place or were given place at a limited level. The qualitative analysis of the semi-structured interview questions showed that lecturers and students have common perceptions about the evaluation of 20th century music as; break off from tonality, many movements coexist and influenced by each other, more liberal in terms of composition and performance techniques, abstract, and a period open to experimentation and improvement. In addition, concerning lecturers and students to include 20th century music in their daily life or professional music life; it has been determined that they include it mostly as listener and performer, and leastly as composer. In the light of findings revealed in the research, various recommendations have been made for researchers and practitioners.

Keywords: Conservatory Education, Curriculum, 20th Century Music, Musical Perception, Musical Representation, Mixed Method Research

ÖNSÖZ

Bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Bölümü'nde doktora tezi olarak hazırlanmıştır. “Devlet Konservatuvarlarında 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Eğitimi: İstanbul Örneği” başlığını taşıyan bu çalışmanın amacı; 20. yüzyıl müziğinin, Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimindeki niteliğini doküman analizleri, öğretim elemanları ve öğrenci görüşleri yoluyla ortaya çıkarmak ve akademik literatüre kazandırmaktır. Çalışmada çıkan sonuçların bu alanda çalışma yapan araştırmacılara kaynak olmasını temenni ederim.

Araştırmanın hazırlanmasında farklı bakış açıları ve görüşleri ile yardımlarını benden esirgemeyen İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Genel Müzikoloji Anabilim Dalı Başkanı danışman hocam Doç. Dr. Esra KARAOL'a; tez savunma komitesinde yer alan ve görüş ve yönlendirmeleriyle tezin daha da geliştirmeme katkıda bulunan Prof. Dr. Abdullah AKAT ve Prof. Dr. Ahmet Serkan ECE hocalarıma; tez izleme komisyonumda yer alan ve yol gösterici fikirleri ile önemli katkılarda bulunan hocalarım Doç. Dr. Sadık Uğraş DURMUŞ ve Dr. Öğrt. Üyesi Deniz TUNÇER'e; tezin hazırlanma sürecinde özellikle SPSS programının kullanımı ve verilerin yorumlanması aşamalarında her türlü desteğini ve ilgisini benden esirgemeyen sevgili abim Doğan DOĞAN'a, çalışma sürecinde, görüş ve önerilerini aldığım İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı öğretim elemanları ve öğrencilerine; özveri ve sevgilerini benden esirgemeyen sevgili annem, babam ve kardeşim Ekrem DOĞAN'a; yetişmemde emeği geçen tüm değerli hocalarıma saygılarımı sunar, teşekkür ederim.

İSTANBUL, 2021

HAYDAR DOĞAN

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	ii
ABSTRACT.....	i
ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	i
ŞEKİL LİSTESİ.....	i
TABLolar LİSTESİ	i
KISALTMALAR LİSTESİ.....	i
GİRİŞ	3

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

1.1. Araştırma Deseni	20
1.2. Evren	22
1.3. Araştırma Grubu	22
1.3.1. Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri	22
1.4. Araştırma Süreci.....	26
1.4.1. Veri Toplama Araçları	26
1.4.1.1. Öğretim Elemanı Anket Formu.....	28
1.4.1.2. Öğrenci Anket Formu	28
1.4.1.3. Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşme Formları.....	29
1.4.2. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	29

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular.....	33
2.1.1. İÜDK Lisans Programlarının İlk İncelenme Bulguları.....	33
2.1.2. MSGSÜDK Lisans Programlarının İlk İncelenme Bulguları	46
2.1.3. İÜDK ve MSGSÜDK Lisans Programlarının İkinci İnceleme Bulguları.....	60
2.2. İkinci ve Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular.....	66
2.2.1. Ankette Yer Alan <i>Likert</i> Tipi Maddelere İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin Betimsel İstatistik Analiz Bulguları	67
2.2.2. Post-Romantizm Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	68

2.2.3. Post-Romantizm Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	72
2.2.4. İzlenimcilik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	75
2.2.5. İzlenimcilik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	79
2.2.6. İkinci Viyana Okulu Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	82
2.2.7. İkinci Viyana Okulu Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	86
2.2.8. Avant-garde Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	89
2.2.9. Avant-garde Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Ait Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	93
2.2.10. Minimalizm Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	96
2.2.11. Minimalizm Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	100
2.2.12. Polonya Ekolü Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	103
2.2.13. Polonya Ekolü Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	107
2.2.14. Rastlamsal Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	110
2.2.15. Rastlamsal Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	114
2.2.16. Elektronik Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	117
2.2.17. Elektronik Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	121
2.2.18. Somut Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	124
2.2.19. Somut Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	128
2.2.20. Mikrotonalite Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	131
2.2.21. Mikrotonalite Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	135
2.2.22. Yeni-Klasikçilik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ..	138

2.2.23. Yeni-Klasikçilik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	142
2.2.24. Ulusalcılık Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	146
2.2.25. Ulusalcılık Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	150
2.2.26. Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	153
2.2.27. Birinci Kuşak Türk Bestecilerin ve Eserlerine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	157
2.2.28. İkinci Kuşak Türk Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri.....	160
2.2.29. İkinci Kuşak Türk Bestecileri Arasında Öne Çıkan Bestecilerin ve Eserlerine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	164
2.3. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular	167
2.3.1. Öğretim Elemanı ve Öğrencilerin Görüş ve Önerilerine İlişkin Bulgular	167
2.3.1.1. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri	168
2.3.1.2. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri.....	169
2.3.1.3. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri	170
2.3.1.4. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri.....	172
2.3.1.5. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşleri	174
2.3.1.6. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşleri	174
2.3.1.7. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşleri.....	175
2.3.1.8. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşleri	176
2.3.1.9. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri	176
2.3.1.10. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri	177
2.3.1.11. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri	178
2.3.1.12. MSGSDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri	179

2.3.2.1. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri	180
2.3.2.2. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri	181
2.3.2.3. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri	182
2.3.2.4. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri	183
2.3.2.5. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri.....	184
2.3.2.6. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri.....	185
2.3.2.7. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri.....	185
2.3.2.8. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri.....	186
2.3.2.9. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri	187
2.3.2.10. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri	187
2.3.2.11. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri	188
2.3.2.12. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri.....	188
2.4. Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular	189
2.4.1. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin 20. Yüzyıl Müziğine İlişkin Algı Boyutundaki Görüşleri	192
2.4.1.1. Öğretim Elemanlarının Tonalite Algısı.....	192
2.4.1.2. Öğrencilerin Tonalite Algısı	193
2.4.1.3. Öğretim Elemanlarının Çok Akımlılık Algısı.....	194
2.4.1.4. Öğrencilerin Çok Akımlılık Algısı	194
2.4.1.5. Öğretim Elemanlarının Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitliliği Algısı.....	195
2.4.1.6. Öğrencilerin Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitliliği Algısı.....	196
2.4.1.7. Öğretim Elemanlarının Kapanmış Bir Dönem Müziği Algısı	197
2.4.1.8. Öğrencilerin Lisans Döneminde Alınan Eğitimle İlgili Görüşleri.....	198
2.4.1.9. Öğrencilerin Lise Döneminde Alınan Eğitimle İlgili Görüşleri	200
2.4.1.10. Öğrencilerin İnternet Ortamı ile İlgili Görüşleri.....	201

2.4.2. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin 20. Yüzyıl Müziğine İlişkin Temsil Boyutundaki Görüşleri	202
2.4.2.1. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Dinleyici Olarak Görüşleri	202
2.4.2.2. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin İcracı Olarak Görüşleri	208
2.4.2.3. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Besteci Olarak Görüşleri	212

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

3.1. Araştırmanın Birinci Sorusu ile İlgili Tartışma.....	218
3.1.1. Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması	219
3.1.2. Üfleli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması	221
3.1.3. Pişano Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması	223
3.1.4. Sahne Sanatları Lisans Programlarının Karşılaştırılması	226
3.1.5. Müzikoloji Bölümü Anabilim Dalları Lisans Programlarının Karşılaştırılması	228
3.1.6. Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması	230
3.2. Araştırmanın İkinci ve Üçüncü Sorusu ile İlgili Tartışma	236
3.3. Araştırmanın Dördüncü Sorusu ile İlgili Tartışma	246
3.3.1. 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesi Konusundaki Görüşler ve Tartışma	246
3.3.2. 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşler ve Tartışma	248
3.3.3. 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrası Konusundaki Görüşler ve Tartışma	250
3.3.4. 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yeri Konusundaki Öneriler ve Tartışma	252
3.3.5. 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiği Konusundaki Öneriler ve Tartışma	254
3.3.6. 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrası Konusundaki Öneriler ve Tartışma	256
3.4. Araştırmanın Beşinci Sorusu ile İlgili Tartışma	259
SONUÇ ve ÖNERİLER	265
KAYNAKÇA	279
EKLER	291
ÖZGEÇMİŞ	306

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 1: Araştırma Deseni.....	20

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1: Birinci Araştırma Grubundaki Öğrencilere İlişkin Demografik Bilgiler	23
Tablo 1.2: Birinci Araştırma Grubundaki Öğretim Elemanlarına İlişkin	25
Demografik Bilgiler	25
Tablo 1.3: Üçlü Likert Tipindeki Anket Madde Ortalamalarının Değerlendirilmesinde Kullanılan Puan Aralıkları	31
Tablo 2.1: İÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi.....	34
Tablo 2.1 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi.....	35
Tablo 2.2.1: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Flüt, Obua, Klarnet ve Fagot Programlarının Analizi.....	36
Tablo 2.2.1 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Flüt, Obua, Klarnet ve Fagot Programlarının Analizi.....	37
Tablo 2.2.2: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Saksafon, Trompet ve Korno Programlarının Analizi	37
Tablo 2.2.2 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Saksafon, Trompet ve Korno Programlarının Analizi	38
Tablo 2.2.3: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Trombon, Tuba, Timpani ve Trampet Programlarının Analizi.....	40
Tablo 2.2.4: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Marimba, Ksilofon ve Vibrafon Programlarının Analizi.....	41
Tablo 2.3.1: İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı Piyano ve Arp Programlarının Analizi.....	43
Tablo 2.3.2: İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı Gitar Programının Analizi	44
Tablo 2.4: İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Programının Analizi	44
Tablo 2.5: İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Programlarının Analizi.....	45
Tablo 2.6: İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı Programlarının Analizi.....	46
Tablo 2.7: MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi.....	47

Tablo 2.7 Devamı: MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi	48
Tablo 2.8.1: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Flüt ve Obua Programlarının Analizi.....	50
Tablo 2.8.2: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Klarnet, Fagot ve Trompet Programlarının Analizi	51
Tablo 2.8.3: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Korno ve Trombon Programlarının Analizi.....	52
Tablo 2.8.4: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Timpani, Trampet, Marimba, Ksilofon, Vibrafon ve Multi-Perküsyon Programlarının Analizi.....	53
Tablo 2.9.1: MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano-Arp-Gitar Anasanat Dalı Arp ve Gitar Programlarının Analizi	55
Tablo 2.9.2: MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano-Arp-Gitar Anasanat Dalı Piyano Programının Analizi.....	56
Tablo 2.10: MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Kompozisyon ve Korrepetisyon Programlarının Analizi.....	57
Tablo 2.11: MSGSÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Opera Programının Analizi.....	58
Tablo 2.12: MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı Programlarının Analizi.....	59
Tablo 2.13: İÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri Anasanat Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler.....	61
Tablo 2.14: İÜDK Müzikoloji Anabilim Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler.....	63
Tablo 2.15: MSGSÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri Anasanat Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler.....	64
Tablo 2.16: MSGSÜDK Müzikoloji Anabilim Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler.....	65
Tablo 2.17: 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketinin <i>Likert</i> Tipi Maddelerine İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları	67
Tablo 2.18: Post-Romantizm Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait.....	69
<i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	69

Tablo 2.19: Post-Romantizm Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	70
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	70
Tablo 2.20: Post-Romantizm Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	74
Tablo 2.21: İzlenimcilik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	75
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	75
Tablo 2.22: İzlenimcilik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	76
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	76
Tablo 2.23: İzlenimcilik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	81
Tablo 2.24: İkinci Viyana Okulu Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait....	82
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	82
Tablo 2.25: İkinci Viyana Okulu Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	83
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	83
Tablo 2.26: İkinci Viyana Okulu Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	88
Tablo 2.27: Avant-garde Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	89
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	89
Tablo 2.28: Avant-garde Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	90
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	90
Tablo 2.29: Avant-garde Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	95
Tablo 2.30: Minimalizm Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait.....	96
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	96
Tablo 2.31: Minimalizm Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	97
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	97
Tablo 2.32: Minimalizm Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	102
Tablo 2.33: Polonya Ekolü Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait.....	103
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	103
Tablo 2.34: Polonya Ekolü Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait.....	104
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	104

Tablo 2.35: Polonya Ekolü Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	109
Tablo 2.36: Rastlamsal Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	110
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	110
Tablo 2.37: Rastlamsal Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	111
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	111
Tablo 2.38: Rastlamsal Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	116
Tablo 2.39: Elektronik Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	117
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	117
Tablo 2.40: Elektronik Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	118
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	118
Tablo 2.41: Elektronik Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	123
Tablo 2.42: Somut Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	124
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	124
Tablo 2.43: Somut Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	125
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	125
Tablo 2.44: Somut Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	130
Tablo 2.45: Mikrotonalite Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	131
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	131
Tablo 2.46: Mikrotonalite Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	132
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	132
Tablo 2.47: Mikrotonalite Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	137
Tablo 2.48: Yeni-Klasikçilik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	138
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	138
Tablo 2.49: Yeni-Klasikçilik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait	139
<i>Ki-kare Testi Sonuçları .....</i>	139
Tablo 2.50: Yeni-Klasikçilik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	144
Tablo 2.51: Ulusalcılık Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait	146

<i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	146
Tablo 2.52: Ulusalçılık Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait <i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	147
Tablo 2.53: Ulusalçılık Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	152
Tablo 2.54: Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait <i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	153
Tablo 2.55: Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait <i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	154
Tablo 2.56: Birinci Kuşak Türk Bestecilerin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	159
Tablo 2.57: İkinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait <i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	160
Tablo 2.58: İkinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait <i>Ki-kare</i> Testi Sonuçları	161
Tablo 2.59: İkinci Kuşak Türk Bestecilerinden Öne Çıkan Bestecilerin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri	166
Tablo 2.60: Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Konservatuvarlarda Verilen 20. Yüzyıl Müzik Eğitime İlişkin Görüş ve Önerilerinden Çıkarılan Temalar	168
Tablo 2.61: Yirminci Yüzyıl Müzik Etkinliklerine Dinleyici Olarak Katılma Sıklığı	203
Tablo 2.62: Yirminci Yüzyıl Müziğini İcracı Olarak Seslendirme Sıklığı.....	208
Tablo 2.63: Yirminci Yüzyıl Müziği ile İlgili Beste Yapma Sıklığı	213
Tablo 3.1: Post-Romantizm, İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, <i>Avant-garde</i> , Minimalizm, Polonya Ekolü ve Rastlamsal Müzik ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenen Değişkenlere Göre Karşılaştırma Sonuçları.....	237
Tablo 3.2: Elektronik Müzik, Somut Müzik, Mikrotonalite, Yeni-Klasikçilik, Ulusalçılık, I. Ve II. Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenen Değişkenlere Göre Karşılaştırma Sonuçları Devamı	238

KISALTMALAR LİSTESİ

İÜDK	: İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
MSGSÜDK	: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
AGS	: Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun
KL	: Konservatuvarların lise kısmından mezun
D	: “Diğer” liselerden mezun
MÖE	: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Elemanı
MÖ	: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğrencisi
İÖE	: İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Elemanı
İÖ	: İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğrencisi
E	: Erkek
K	: Kadın
L2	: Lisans 2. Sınıf öğrencisi
L3	: Lisans 3. Sınıf öğrencisi
L4	: Lisans 4. Sınıf öğrencisi
Op.	: Latince Opus sözcüğünün kısaltmasıdır. “Yapıt” anlamında kullanılır.
No	: Yapıtın sıra numarası
Dr.	: Doktor
Doç.	: Doçent
Doç. Dr.	: Doçent Doktor
Prof.	: Profesör
Prof. Dr.	: Profesör Doktor
Yrd. Doç.	: Yardımcı Doçent
Yrd. Doç. Dr.	: Yardımcı Doçent Doktor
Araş. Gör.	: Araştırma Görevlisi
Öğr. Üyesi	: 20. yüzyıl akımları ile ilgili tablolarda kullanılan bir kısaltmadır. Bu kısaltma; profesör doktor, profesör, doçent doktor, doçent,

	yardımcı doçent doktor veya yardımcı doçentlerden oluşan öğretim elemanı anlamında kullanılmıştır.
Öğr.	: 20. Yüzyıl akımları ile ilgili tablolarda kullanılan bir kısaltmadır.
Yardımcısı	Bu kısaltma; doktor, öğretim görevlisi, okutman veya araştırma görevlisiden oluşan öğretim elemanı anlamında kullanılmıştır.
N	: Anket çalışmasına katılan toplam birey sayısı.
f	: Frekans (sıklık) değeridir. Anketlerde verilen bir maddeye kaç bireyin katıldığını gösterir
χ^2	: <i>Ki-kare</i> değeri. <i>Ki-kare</i> testinde kullanılan bir değerdir ve sıfır ile artı sonsuz arasında değer alır. <i>Ki-kare</i> testi, gözlenen frekanslar ile beklenen frekanslar arasındaki farkın istatistik olarak anlamlı olup olmadığını test eder.
p	: İngilizce olasılık anlamına gelen “ <i>probability</i> ” sözcüğünden gelen p değeri, bilimsel araştırmalarda gerçekleştirilen istatistiksel hipotez testlerinin sonucunda hesaplanan bir değerdir ve incelenen değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığını ve varsa da düzeyini belirlemek için kullanır. $p < 0,05$ ise, %95 olasılıkla anlamlı farklılık vardır denilir. $p > 0,05$ ise, %95 olasılıkla anlamlı farklılık yoktur denilir. Her iki durumda da hata yapma olasılığı %5 tir.

GİRİŞ

20. yüzyıl bilim ve teknolojiyle birlikte toplumsal yaşam biçiminde de büyük değişimlerin yaşandığı bir çağdır. Bu değişimler, dönemin sanatçılarını ve dolayısıyla müziğini çok derinden etkilemiş, 20. yüzyıl öncesi geleneksel ifade yöntemlerinin yetersiz kalması yeni anlatım biçimlerini geliştirmiştir (Say, 1997: 468). Gombrich 20. yüzyıl öncesi geleneksel anlatım biçimleri yerine yenilerinin araştırılması yönündeki arayışlara şu sözlerle değinmiştir:

“Eğer Batı geleneği, eski yapım tekniklerine fazla bağlıysa, belki de Doğu, yeni fikirler ve yeni biçimler sunabilirdi. Nitekim empresyonizm ile doğanın fethi tamamlandı. Artık sanatçının gözüne görülen her şey, olası bir resmin konusu haline gelmiş; gerçeklik dünyası tüm yönleriyle sanatçının incelemesine değer bir konu olmuştur” (Gombrich, 1997: 536).

20. yüzyıl, büyük toplumsal değişimlerin yaşandığı ve bu değişimlerin olağanüstü bir hızla gerçekleştiği bir dönemdir. Müzik de bu değişime koşut olarak sürekli evrilmiştir. Her kuşak, bir gelenek mirasının üzerine kendi estetik anlayışını eklemiş ve bir sonraki kuşağa bu zenginleştirilmiş anlayışı aktarmıştır. 20. yüzyıl başında bilimsel, teknolojik, toplumsal ve sanatsal alanlarda meydana gelen hızlı değişime müzik de ayak uydurmuş ve belki de müzik önceki dönemlerde rastlanılmayan bir hızda değişim ve çeşitlilik göstermiştir.

20. yüzyıl müziği¹ için modern müzik ve çağdaş müzik gibi isimlerin de kullanıldığına rastlanılmaktadır. Bu dönem bestecileri, sanatın diğer alanlarındaki farklı arayışlarda olduğu gibi müziğin her alanında değişik teknik arayışlara girmişlerdir. Klasik Batı müziğinin diğer dönemlerinin üzerine kurulduğu tonal ve formal sistemin 20. yüzyıl müziğinde aynı üslupta devam etmediği söylenebilir. 20. yüzyıl müziğinin genel olarak geleneksel tonal sistemden ayrılması bu dönem bestecilerini atonal, politonal, modal ve 12 ton sistemi gibi yeni teknik arayışlara yönlendirmiştir.

---

¹ 1901-2000 yılları arasında üretilen ve hiçbir akımın tam olarak baskın olmadığı, çok farklı akımlar içeren müzik (Twentieth-century classical music, 2021). 20. Yüzyılın ilk yarısındaki önemli müzik akımları; *aleatorik müzik*, *atonalite*, *elektronik müzik*, *ekspresyonizm*, *somut müzik*, *neoklasizm* ve *serial müzik* olmuştur. Bunlardan, *atonal* ve *ekspresyonist (dışavurumcu)* akımlar ilk on yıllara, *neoklasizm* ve *serial müzik* ise 1950 yılına kadar etkili olmuştur. 1950- 2000 yılları arasında ise teknolojinin gelişmesiyle birlikte *elektronik müzik* daha baskın hale gelmiş ve yeni ses türleri için sunduğu olanaklar hemen her besteciye etkilemiştir (Ammer, 2004).

“20. yüzyıl müziğinde esin kaynağı bulmak için her yeniliğe başvurulmuş, bunları sunabilmek için her türlü araçtan yararlanılmaya çalışılmıştır. Alışlagelmiş enstrümanların yerini yeni aletler almış; enstrümanlar, doğal çalınma teknikleri dışında kullanılarak pek çok farklı efekt keşfedilmiş ve besteciler bu efektleri eserlerinde uygulamışlardır. Bu dönem müziği için müzik içi, müzik dışı sesler, doğada var olan saf sesler, doğada var olmayan sentetik sesler ve hatta sessizlik bile bir araç olmuştur” (İlyasoğlu, 2003: 197).

Bu dönemde, bestecilerin tonalite kavramının yerini dolduran farklı müziksel ifade yöntemlerine yönelmeye başladıkları da görülür. Bu bağlamda, 12 ton sistemi ve serializm 20. yüzyılda gelişen sistemlerden sadece birkaçı olarak değerlendirilebilir. 19. yüzyıldan 20. yüzyıla geçerken tonal sistemin tümü ile reddilmediği de bilinmektedir. P. Hindemith ve I. Stravinsky’nin neo-klasik dönemi veya S. Rachmaninoff gibi bestecilerin 20. yüzyılın çok çeşitli stil yelpazesinde tonal sistem ile yazmış olmaları, bu gerçekliğin ortaya konulmasına sadece birkaç örnek olarak verilebilir. O’Brien *“The Listening Experience”* adlı kitabında 19. yüzyılın son dönemlerinin etkisi altında kendi içerisinde sürekli gelişen ve değişen 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak şu sözlere yer vermiştir:

“20. yüzyılda tasvir edilen müzikal stil sadece bu yüzyıl içinde gelişmedi. Romantik dönemde fark edilen bireysellik ve çeşitlilik giderek daha yaygın oldu. Romantizm tabi ki bu yüzyılın sona ermesi ile bitmedi, ancak 20. yüzyıla gelindiğinde yeni düşünceler ve yöntemler ile oluşturulan eserler romantizmin etkisini iyice zayıflattı. I. Dünya Savaşı sırasında birçok besteci geleneği bırakmaya başladı. Kitle iletişim araçları ve mükemmel iletişim sistemleri dinleyicilerin önceki dönemlere göre müziği daha iyi işitmelerine, bestecilerin ise geçmişte yaygın bir şekilde duyulmayan yeni fikirlerin farkına varmalarına ve duygularını ifade etmelerine olanak sağladı. Yeni teknoloji bütün dünya kültürlerinden yeni müzikal fikirlerin ve türlerin ortaya çıkmasına ve yayılmasına neden oldu” (O’Brien, 1987: 436).

Her ne kadar 20. yüzyılda kullanılan müzikal dilin 19. yüzyılda kullanılan dilden farklı olduğu görülüyor olsa da müzikal formlardaki değişimlerin müzikal dildeki değişimlerle karşılaştırıldığında görece daha az olduğu görülmektedir. Senfoni, konçerto, sonat ve süit gibi müzikal formların 20. yüzyılda da yer alıyor olması, bu duruma örnek olarak verilebilir.

20. yüzyıl müziği kısaca, kullanılmakta olan müzik dilinin öğelerini, üstlendikleri anlamları ve ilişki düzenlerini tonal kalıpların dışına taşımak suretiyle gerçekleşen bir soyutlama hareketi olarak özetlenebilir. Bu dönemde birçok müzik akımı ve stiline

ortaya çıkmış olması ve bunların hepsini bünyesinde barındırmış olması, bu dönem müziğinin çoğulculuğunun da bir göstergesidir. (Çöloğlu, 2005: 4).

Problem Durumu

Tonaliteden uzaklaşmanın, çok akımlılığın ve deneysel müzik çalışmalarının ön planda olduğu bir dönem olarak karşımıza çıkan 20. yüzyıl müziği, Türkiye’de ağırlıklı olarak Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi içerisinde yer aldığı görülmektedir. Konservatuvarların öğretim programlarında yer alan 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerde, bu dönem içerisinde incelenen akımlar ve bu akımların öne çıkan bestecileri ile bestecilerin eserlerine yer verilme düzeyi, öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarını etkileyebilir, ayrıca bu müziğin günlük ve profesyonel müzik yaşamlarındaki temsil düzeylerini de olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilir. Benzer şekilde, öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziğine ilişkin algıları ve bu müziğe profesyonel müzik yaşamlarında yer verme durumları da konservatuvarlarda verdikleri eğitimin niteliğini etkileyebilir. Öğrenciler ve öğretim elemanları için müziksel algı ve temsil durumları açısından geçerli olan bu etkileme/etkilenme durumlarının tek yönlü değil karşılıklı olduğu düşünülebilir. Bu durumların detaylı bir şekilde araştırılması, konservatuvarlarında verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğinin artırılması açısından önemlidir. Bu noktadan hareketle, Türkiye’de Klasik Batı Müziği eğitimi veren devlet konservatuvarlarında 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğinin ortaya konulabilmesi için konuyla ilgili öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinin alınması ve öğretim programlarının incelenmesi, araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilecek bulgular doğrultusunda; araştırmacılara, uygulayıcılara, öğretim programının geliştirilmesinde ve düzenlenmesinde görev alacaklara ve bu konuda karar verici durumunda olan yöneticilere yol gösterici nitelikte önerilerde bulunulabilecektir. Bu nedenle, öncelikle 20. yüzyıl müzik eğitimi ve müziksel algı ve temsil düzeyi ile doğrudan ya da dolaylı ilgili olabilecek ulusal ve uluslararası çalışmalar incelenmiş, konuyla ilgili ulaşılan literatür taraması sonuçları aşağıda sunulmuştur.

20. yüzyıl müziği ve eğitimi ile ilgili uluslararası ve ulusal literatür incelendiğinde, farklı çalışmalarla karşılaşılmıştır. Örneğin; Simms (2000), 1908-1923 yılları arasında 12 ton sisteminin yaratıcısı olan Arnold Schoenberg’in müzikle ilgili çalışmalarını incelemiş,

Schoenberg'in bu dönemdeki çalışmalarına dair yeni ve daha zengin bir anlayış sağlamak için tarihsel bir çalışmayı müziğin yakın analitik okumasıyla birleştirmiştir. Melick (2004), flüt repertuarındaki yirminci yüzyıl tekniklerini incelemiş, her biri doğal ve geleneksel bir çalma tarzından türetilen birçok ileri tekniğin olduğunu, sadece *avant-gardist*lerin bu tekniklere yaklaştığını, ancak yakın tarihte meydana gelen gelişmelerin çağdaş flütçülerin bu çok sesli teknikleri ve bunların genel yararlarını öğrenmesini gerekli kıldığını belirtmiştir. Kudiňš (2018), 20. yüzyıl Letonya müzik tarihi üzerine yaptığı çalışmasında; "modernizm" ve "postmodernizm" terimlerinin, 20. yüzyıl müzik tarihindeki eğilimleri ojektif olarak yansıtırıp yansıtmadığı veya bu terimlerin sadece teorik soyutlamalar mı olduğu ve yerel bir tarihsel deneyimi analiz ederken belirli ülkelerin müzik tarihlerine nasıl uygulanacakları gibi sorulardan hareketle, 20. yüzyıl Letonya müzik tarihinin biçimsel gelişimindeki modernist ve postmodernist estetiğin belirlenmesine odaklanmıştır. Joiner (2020), "20. Yüzyıl Müziği ve Sonrasındaki Dinamik Bir Ses" başlıklı tez çalışmasında, Eric Salzman'ın yazar, yayıncı, plak yapımcısı, konser/tiyatro yapımcısı, öğretmen, meslektaş ve besteci olarak çalışmalarını ve hayatını incelemiştir. Saavedra (1998) "Müziksel Kimlikler, Batı Kanonu ve 20. Yüzyıl Meksika Müziği Hakkında Konuşma" başlıklı politik değerlendirme içerikli çalışmasında, Hispanik müziği batı müfredatına entegre etmenin periferdeki kültürlerin müziğini, hegamonik kültürlerin söylemine entegre etmek anlamına geldiği sonucuna ulaşmıştır. Pawlina (2019), "20. Yüzyıl Başlarındaki Batı Tarzı Türk Sanat Müziğinde Osmanlı Müzik Geleneğinin İzleri" başlıklı çalışmasında, erken cumhuriyet döneminin (1923–1938) Türkiye'sinde gerçekleşen "müzik devrimi" nin tarihsel bir değerlendirmesini yapmıştır. Daha sonra, 1904-1908 arasında doğan bestecilerin eserlerini incelemiş ve bu kuşağın içinde büyüdükleri Osmanlı müzik mirasını tamamen reddetmediklerini, eserlerinde kullandıkları bazı unsurları 20. Yüzyıl Batı-tarzı Türk Klasik müziğine getirdiklerini belirlemiştir.

Savenko (2015), "Moskova Devlet Konservatuvarı Akademik Derslerinde Yeni Müziğin Teorisi ve Pratiği" başlıklı çalışmasında, 20. Yüzyıl müzik eğitimi konusundaki asıl gelişmelerin Moskova Devlet Çaykovski (Tchaikovsky) Konservatuvarında 1993 yılında kurulan "Çağdaş Müzik Merkezi" (*Centre for Contemporary Music*) ve Yeni Müzik için Stüdyo (*Studio for New Music*) ile 1994 yılında kurulan "Moskova Forum" festivali ile başladığını ve bu kurumların 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili öğretim ilkelerinin

oluşumunda da çok önemli rol oynadığını belirlemiştir. Ayrıca, konservatuvarda 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili programların *Çağdaş Müzik Bölümü* tarafından koordine edildiğini belirtmiş ve programlardaki zorunlu ve seçmeli dersler hakkında bilgiler vermiştir. Heimerdinger ve Holzer (2019), Almanca konuşulan ülkelerde 2013/14 ve 2015/16 akademik yıllarında, üniversite ve müzik kolejlerinde müzikoloji ders kataloglarında yer alan toplam 4241 dersi nitel içerik analizine tabi tutmuş ve 20. ve 21. yüzyıl müzik tarihi öğretiminin mevcut durumunu belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmada, kodladıkları derslerin %57 sinin tamamen (%36) ya da kısmen (%21) 20. veya 21. yüzyıl müziği ile ilgili olduğunu belirlemişlerdir. Benzer bir çalışmada, Lindstedt (2019), Polonya’da üniversitelerin müzikoloji bölümlerinde verilen 20. ve 21. yüzyıl müzik tarihi öğretimini araştırmış, Polonya’daki müzikoloji programlarının çağdaş müzikolojinin zorluklarını ve öğrenci beklentilerini karşılamak için son yıllarda sürekli geliştiğini belirlemiştir. Bu nedenle, örneğin, Varşova Üniversitesi Müzikoloji Bölümünün müfredatında büyük değişiklikler yapıldığını ifade etmiştir. Başka bir çalışmada, Besada ve Pérez-Castillo (2019), 2013-2017 yılları arasında İspanya’daki devlet üniversiteleri ve konservatuvarlarda verilen 20. ve 21. yüzyıl müzik tarihi öğretimini, çeşitli dokümanlar ve görüşmelerden elde ettikleri veriler üzerinden incelemişlerdir. İncelenen üniversitelerde, 20. ve 21. yüzyıl müzik tarihi derslerinin son iki yılda okutulduğunu ve ayrı ayrı verildiğini tespit etmişlerdir. Konservatuvar ve müzik okullarında ise kompozisyon ve müzikoloji disiplinlerinin öğretim programları arasında 20. yüzyıl müzik tarihine ayrılan süreler açısından, müzikoloji lehine çok büyük bir farklılık tespit etmişlerdir. Ayrıca, öğretim elemanları ile yaptıkları görüşmelerde, öğretim elemanlarının istenen tüm konuların yeterince ele alınabilmesi için derslerin içeriklerinin genişletilmesini önerdiklerini saptamışlardır. Usman ve Baysal (2019) ise çalışmalarında, Türkiye’de bazı konservatuvarlar ve üniversitelerin müzik bölümlerinde verilen müzik tarihi derslerinin öğretim programlarını analizlemişler ve konuyla ilgili olarak bazı öğretim elemanları ile görüşmeler gerçekleştirmişlerdir. Son olarak ise bu kurumlarda müzik tarihi derslerinde okutulan yerli ve yabancı kaynak ders kitaplarını sıralamışlardır. Müzik tarihi derslerinin kaç dönemde verileceğinin bu kurumlardaki bölümlere bağlı olduğunu, bazı bölümlerde iki dönem halinde verilirken bazı bölümlerde altı hatta yedi dönem halinde verildiğini ve 20. yüzyıl müzik tarihinin genellikle son iki dönemde ele alındığını belirlemişlerdir. Bazı kurumlarda ise, 20. yüzyıl müziği ile ilgili

“20. Yüzyıl Kompozisyon Teknikleri” ve “Besteciler Forumu” gibi derslerin zorunlu olarak verildiğini tespit etmişlerdir.

Çevik (2007), 20. yüzyıl müziğin öncüsü olarak Claude Debussy’in hayatı ve eserlerini incelemiş; müziğe ve piyano yazısına armonik, estetik ve teknik açıdan getirdiği yenilikleri tartışmıştır. Asadova (2016) yaptığı tez çalışmasında, müziğe getirdiği ritmik, melodik ve armonik yeniliklerle 20. yüzyıl müziğinde önemli bir yeri olan bestecilerden Igor Stravinsky’nin dinsel yapıtlarını ve “*Symphony of Psalms*” eserini incelemiş, erken dönem yapıtlarında sık rastlanmasa da geç dönem yaratıcılığında dinsel yapıtların önemli bir yer tuttuğu sonucuna ulaşmıştır. Stravinsky’nin çağdaşlarının aksine dinsel yapıtlara yönelmesini ise, yaşamı boyunca içinde barındırdığı dine olan bağlılık duygusu ile açıklamıştır. Psalms Senfoni’sinin analizi sonucunda Stravinsky’nin Rus Ortodoks kilise müziğine ait geleneğe ne kadar hâkim olduğunu, yeni teknikle eski modları da kullanarak gerçek anlamda bir neo-klasik müzik yarattığını belirtmiştir. Özbaş (2019), Ahmed Adnan Saygun’un Op. 23 Dört Türkü eserini incelemiş, romantik ve izlenimci bir besteci olarak tanımlanan Saygun’un bu eserinde disonans akorları, ritmik çeşitliliği, ritmik figürleri, sürekli ve tekrarlanan basları ve politonalite gibi unsurları sıkça kullandığını ortaya çıkarmıştır. Saygun’un, ülkesinin halk müziğinden etkilendiğini ve halk türkülerinin armonizasyonunda, kendi öz müziğini batı teknikleriyle evrensel müzik boyutuna taşıma çabası içinde olduğunu belirtmiştir. Özkan (2019), Dmitri Shostakovich’in Op. 40 Viyolonsel Sonat’ını teknik ve müzikal açıdan incelemiş, eserin hem romantik hem de 20. yüzyılın özelliklerini taşımakta olduğunu ve sık sık *ostinato* ile kontrpuan ve virtüözlük içerdiğini ortaya koymuştur. Küçük (2015), Arnold Schönberg’in 20. yüzyılın başında bestelediği Op. 17 Erwartung Operasını, müzikal ve dramatik yapıları bakımından incelemiştir. Erwartung Operasını, çağının özelliklerini hem yansıtan hem de o özelliklerden oldukça farklılıklar gösteren, modernizmin etkilerini taşıyan ekspresyonist bir eser olarak niteledirmiştir.

Girici (2010), 20. yüzyıl müziğinde fagot çalım tekniklerini incelediği tez çalışmasında, 20. yüzyıl müziğinin önde gelen bestecilerinden Andre Jolivet, Malcolm Arnold ve Henri Tomasi’nin fagot için yazdığı solo eserleri ve bu eserlerde kullandıkları çalım tekniklerini incelemiş ve fagotun tahrîhsel gelişimini resimlerle ve örneklerle açıklamıştır. Akın (2007), 20. yüzyıl müziğinde kullanılan özel efektlerin kemanda uygulama yöntemlerini

incelemiş, bestecilerin klasikleşmiş nota yazım tekniğinden uzaklaşıp grafik notasyona yönelmeleriyle birlikte kemanda da yeni çalma tekniklerinin ortaya çıktığını ve arşe kullanımındaki yeniliklerin bu dönemde zirveye ulaştığını belirtmiştir. Öner Türk (2015), 20. yüzyıl müziğinde öne çıkan yeni flüt tekniklerini; tını, ses değişimleri, polifonik ve atak teknikleri olmak üzere dört ana başlık altında incelemiş ve bu tekniklerin kullanımı konusunda besteciler ve icracıların karşılaştığı sorunların çözümüne yönelik önerilerde bulunmuştur. Benzer bir çalışmada, Orujov (2019), 20. yüzyıl flüt icracılığında alternatif parmak kullanımları, ton renkleri, ısıklık tekniği, flüt içine hava üfürme ve nefes alma gibi yeni çalgı tekniklerin ortaya çıkmasının, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren meydana gelen müzikal kompozisyonlardaki yeni akımlardan kaynaklandığı sonucuna ulaşmıştır. Taş (2021) ise, 20. yüzyıl bestecilerinin solo viyola repertuvarına yaptıkları katkıları ortaya çıkarma ve 20. yüzyıl solo viyola repertuvarını belirleme amacına yönelik gerçekleştirdiği çalışmasında, 20. yüzyıl viyola repertuvarının oldukça zengin fakat fazla tanınmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Doğan (2017), 20. yüzyıl müzik akımlarından izlenimcilik, 12 ton, yeni klasikçilik, folklorizm, rastlamsal müzik ve elektronik müzik akımlarının çağdaş Türk bestecilerinin piyano eserlerine yansımalarını incelediği çalışmasında, Türk müziğinin bu yeni akımlardan etkilenecek onların değerli özelliklerini ulusal müziğe kazandırıp birleştirdiğini ve gelişen müzik sanatında geri kalmadığı sonucuna varmıştır. Yöre (2013), çağdaş müzik ana akımları, teknikleri ve başlıca bestecilerini müzikolojinin tarihsel, kavramsal ve sistematik yaklaşımları içinde araştırarak kısaca tanımlamaya çalışmıştır. Çağdaş müziğin belirgin olarak on üç akım ve sekiz teknik içinde temsil edildiğini, her akım ve tekniğin kendi içinde incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Çakıcı Uzar (2021), 20. yüzyıl müziğinde önemli bir akım olarak kabul edilen Yeni-Klasikçilik akımını araştırmış, bu üslupta eserler yazan bestecilerin eserlerine kısaca değinmiş ve bu bestecilerden Maurice Ravel'in 20. yüzyıl Fransız müziğindeki yeri ve önemini ayrıca değerlendirilmiştir. Cebe (2014) ise çalışmasında, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde ortaya çıkmaya başlayan Gelecekçilik (*Fütürizm*) akımının müziğe etkilerini incelemiş, bu akımın etkisi sonucu ortaya çıkan yeni çalgılar ve yeni tınların birçok bestecinin yaratıcı eserlerinde yer vermelerine yol açtığı sonucuna ulaşmıştır. Bulur (2009), 20. yüzyıl müziğinin en önemli gelişmelerinden biri sayılan atonal müziğin anlatım dilini incelediği çalışmasında; tonaliteden atonaliteye geçiş sürecini, atonalitenin ortaya çıkış nedenlerini

ve atonal müzikte kullanılan teknikleri çeşitli bestecilerin eserlerini inceleyerek örneklendirmiştir. Bu konuda benzer bir çalışma yapan Özçelik (2020), çalışmasında 20. yüzyıl Atonal Müzik arayışları içerisinde yer alan “Şans Müziği”ne odaklanmıştır. Çalışmasında öncelikle 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerini ele aldıktan sonra Rastlantısal Müziğin ya da Avrupa’da bilinen ismiyle Şans Müziğinin (*Aleatoric Music*) hangi yıllarda ortaya çıktığı, bir müzik besteleme tekniğı olarak “On İki Ton Besteleme Tekniğı”nden farkı, bu yeni akımın önemli bestecilerinden John Cage’in müzik geçmişı, eserleri ve çalışmalarının Avrupalı besteciler üzerindeki etkisi gibi konular üzerinde durmuştur. Keskin (2017) ise, 20. yüzyıl kompozisyon tekniklerinden atonal, *serial* ve minimal stilleri teorik açıdan incelenmiş, çok çeşitli kompozisyon tekniklerinin birarada geliştiğini ve bestecilerin müzikal yaratımını yeni tını arayışları ve sürekli deneysellikğin belirlediğini ifade etmiştir. Atonal eserler incelendiğinde, tematik ve formal organizasyon sorunlarının her eserde kendine özgü bir şekilde çözüldüğünü ve dolayısıyla atonalitenin sistematize edilmediğı sonucuna varmıştır. Serial kompozisyon tekniğini ise, atonalitenin sınırsız özgürlüğünü sistematize etme çabası olarak yorumlamıştır. 1960’larda ortaya çıkan “minimalizm” fikrinin ise müzikte serializmin reddinde karşılığını bulduğunu ve tonaliteye dönüş ve tekrarlama yoluyla dinleyiciyle yeniden bağ kurmaya odaklandığını belirtmiştir. Cumhuriyet dönemi Türk bestecilerinden İlhan Usmanbaş ve Cengiz Tanç’ın orkestra yapıtlarının tınısal özelliklerinin incelediğı bir çalışmada ise, her iki bestecinin de kendi içinde alt sınıflara bölünen sessel ve çalgısal olmak üzere iki çeşit temel tını ögesini kullandıkları belirlenmiştir (Boran, 1999). Bu çalışmalardan farklı olarak Sakin (2016), Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Müzik Bölümü öğrencilerinin 20. ve 21. yüzyıl klasik müziğı konusundaki görüşlerini açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan bir anket ile belirlemeye çalışmıştır. Araştırmada, öğrencilerin 20. ve 21. yüzyıl bestecilerini yeterli düzeyde tanımadıklarını, bu dönem müziklerini nadiren dinlediklerini fakat olanak sağlanırsa dinlemek ve icra etmek istediklerini tespit etmiştir.

Buraya kadar, 20. yüzyıl müziğı ve bu müziğinin eğitime ilişkin ulaşılan literatür bulguları sunulmuştur. Bu aşamada ise, araştırmada ele alınan müziksel algı ve temsil kavramlarının kavramsal çerçevesi oluşturulmaya çalışılmış ve ulaşılabilen ilgili literatür taraması sonuçları aşağıda özetle sunulmuştur.

Algı, duyu organlarımız tarafından alınan duyu verilerinin organize edilip yorumlanarak anlamlı bilgiye dönüştürülmesidir. Algı, kendisini oluşturan duysal girdilerin toplamından daha fazla anlam ifade eder ve algılama anında; bireyin içinde bulunduğu durum, geçmiş öğrenme deneyimleri, beklentileri, ihtiyaçları, duyguları, ilgileri, tutum ve önyargıları, değerleri, toplumsal ve kültürel etkenler hesaba katılır (Cüceloğlu, 2006). Psikolojik bir kavram olan algı kavramından hareketle müziksel algı kavramı; müziksel duyu verilerinin insan beyini tarafından örgütlenip yorumlanması sonucunda anlamlı hale getirilmesi süreci olarak tanımlanabilir. Şenoğlu Özdemir (2019), müziksel algı kavramını, algı tanımından ve müzik öğelerinden yola çıkarak; “müzik eserini oluşturan öğeleri tüm boyutlarıyla ayırt ederek, belirleyerek, tanımlayarak, değerlendirerek eserin bütünü hakkında fikir üretme, yorumlama ve anlamlı hale getirme becerisi” olarak tanımlamaktadır. Bilişsel psikolojinin bir çalışma alanı olan müziksel algı kavramını anlamak ise, kulağımıza gelen sesleri aldığımızda zihnimizin nasıl bir farkındalık kazandığını ve bu sesleri müzik olarak nasıl yorumladığımızı anlamamızı sağlar (Law, 2012).

Müziksel algının oluşumu sırasında etkili olan faktörleri ortaya koyma konusunda Jordan-Szymanska (1990)’nın modeli önemli bir bakış açısı sunmaktadır (Akt., Haas & Brandes, 2009). Bu modelde, müziksel algının oluşumu anında; öznel (*subjective*), nesnel (*objective*) ve durumsal (*situational*) olmak üzere üç boyutun etkili olduğu belirtilmektedir. Öznel boyut altında; bir bütün olarak müziksel eserin özellikleri (*piece properties as a whole*), yapısal karakteristikleri (*structural characteristics*) ve ses karakteristikleri (*sonar characteristics*) yer almaktadır. Nesnel boyut altında; psiko-duysal etmenler (*psycho-sensory determinants*), bilişsel etmenler (*cognitive determinants*) ve kişilik etmenleri (*personality determinants*) yer almaktadır. Durumsal boyut altında ise; sosyal bağlam (*social context*) ve motivasyonel-amaç yönelim bağlamı (*motivational goal-directed context*) ile ortam modu (*medium mode*) ve akustik ayar (*setting acoustics*) faktörleri yer almaktadır. Modelde, öznel boyut altında yer alan faktörlerin, dinlenen müziğin özelliklerini (*music properties*); nesnel boyut altında yer alan faktörlerin, dinleyicinin özelliklerini (*listener characteristics*); durumsal boyut altında yer alan faktörlerin ise dinlenen ortamın özelliklerini (*listening situation characteristics*) etkileyerek müziksel algının şekillenmesine yol açtığı anlatılmak istenmektedir. Sazak (2008)’a göre ise, “Müziksel algılama, sadece dinlenen müziğin

frekanslarının yorumlanmasıyla sınırlı değildir, müzikten beklentilerin farklılaşmasıyla birlikte beste yapmada algılama, sanatsal yorumda algılama, duymanın algılanması biçiminde olmak üzere farklı müziksel algı türleri oluşur”.

Müziksel algı ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, Özek (2018)’in editörlüğünde hazırlanan bir çalışmada, müziksel algı konusunda farklı çalışmalara yer verilmiş fakat 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı konusunda bir çalışmaya rastlanmamıştır. Lehimler ve Aras (2017), çalışmalarında müzikte algı ve çalgı eğitimi arasındaki ilişkiyi irdeleyerek konu ile ilgili araştırma konularına dikkat çekmeye çalışmışlardır. Otacıoğlu (2016), Türkiye’de üç farklı Devlet Konservatuvarı ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf lisans öğrencilerinin müziksel algı düzeylerinin sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Fakat genel müzik bilgisi ve kültürü, teknik ve teorik bilgisi ve müziğe karşı ilgi ve tutum puanı yüksek olan öğrencilerin, müziksel algı puanlarının da yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Hoşcan (2012), müzik seslerini kullanarak, müzik dışı nesneleri veya olayları yansıtmaya çalışan program müziğinin; dinleyiciler tarafından nasıl algılandığını, besteci ve dinleyici arasında ne gibi duygu benzerliklerinin bulunduğunu belirlemeye çalışmıştır. Bu amaçla, beş farklı program müziği eserini bir grup üniversite öğrencisine dinletmiş ve kendilerine dinledikleri müzikle ilgili sorular yöneltilmiştir. Sonuç olarak, bazı eserlerde dinleyicilerin algıladığı ile bestecilerin anlattığı duygular arasında kısmen bir örtüşme olduğu, bazı eserlerde ise hiç örtüşme olmadığını gözlemlemiştir.

Küpana & Sazak (2019), konservatuvar öğrencilerinin dijital yeterlik düzeyleri arttıkça müzikal algılama düzeylerinin azaldığını fakat yaşam boyu öğrenme yeterliğinin diğer alt boyutları ile müzikal algılama düzeyleri arasında bir ilişki tespit edememişlerdir. Çallı (2011), Tonal ve atonal müziklerin beyindeki yansımaları deneysel olarak incelediği çalışmada, tonal ve atonal müziklerin beyinde ayrı bölgelerde algılandığını, beynin sol yarısında atonal müzikte daha fazla aktivasyon olduğunu belirlemiştir. Ayrıca, çalışmada *Batı Müziği dinleyicisi olmadıklarını* belirten katılımcıların, kendilerine dinletilen tonal müziklere olumlu atonal müziklere ise olumsuz tepki verdiklerini gözlemlemiştir. Bu durumda, dinleyicilerin müzikal deneyimlerinin müzik algılarını etkilediği çıkarımına ulaşmıştır. Ece ve Kaplan (2008), özel yetenek sınavlarına giren öğrencilerin müziksel algılama, ses ve çalgı yetenekleri arasındaki ilişkileri inceledikleri çalışmalarında; işitme

yeteneği ile çalma, işitme yeteneği ile söyleme yeteneği arasında pozitif yönde anlamlı ilişki saptamışlardır. Benzer bir çalışmada, Law (2012), müziksel algı yetenekleri konusunda bireysel farklılıkları anlama ve değerlendirme amacıyla kısaca PROMS (*Profile of Music Perception Skills*) olarak adlandırdığı bir müziksel algı becerileri testi geliştirmiş ve bu testin uygulanması sonucunda; PROMS toplam puanı ile genel zihinsel kapasite ve işitsel ayırt etme becerisi arasında anlamlı bir ilişki (korelasyon) tespit edememiştir. Ayrıca, bellek kapasitesi ile PROMS toplam puanı arasındaki ilişkinin dinleyicilerin müziksel deneyimleri ile açıklanabileceği sonucuna varmıştır. Tirovolas & Levitin (2011), *Müzik Algısı (Music Perception)* dergisinde 1983-2010 yılları arasında müziksel algı konusunda yayınlanan toplam 384 deneysel (*ampirik*) makaleyi; konular, uyarıcılar (dinletilen müzikler ve müziksel olmayan sesler), katılımcılar, materyaller ve sonuç ölçütleri ve bibliyometrik açılarından analizlemişlerdir. Makalelerde en sık ele alınan konuların; %25 ile melodi algısı (*melody perception*), %20 ile performans (*performance*), %18 ile ses algısı (*pitch perception*), %17 ile temporal algı (*temporal perception*) ve %15 ile duygu (*emotion*) olduğunu belirlemişlerdir. Çalışmalardaki katılımcıların %95'nin yetişkin bireylerden oluştuğu, uyarıcıları vermek için en sık kullanılan materyallerin %20 ile sentezleyiciler, %18 ile MİDİ araçları ve %16 ile piyano olduğu, sonuç kriterleri açısından makalelerin %74'ünde algı, %31'inde prodüksiyon ve %8'inde bellek görevleri kullanıldığını saptamışlardır. Bibliyometrik analiz; dergide yayınlanan makalelerin en çok ABD, Kanada, İngiltere ve Hollanda kaynaklı olduğunu, öte yandan ülkelerin nüfusuna oranla en çok makalenin ise Finlandinya, Hollanda, Kanada, İsveç ve İngiltere kaynaklı olduğunu göstermiştir. Ayrıca, beklenileceği gibi, teorik makalelerin en çok müzik bölümlerinden, deneysel makalelerin ise daha çok psikoloji bölümlerinden geldiğini saptamışlardır. Bunların dışında kalan makalelerin ise sırasıyla nörobilim (*neuroscience*), teknoloji/bilgisayar bilimi (*technology/computer science*) ve bilişsel bilim (*cognitive science*) bölümlerinden geldiğini tespit etmişlerdir.

Temsil kavramı ise çeşitli sözlüklere (TDK Türkçe Sözlük, *Oxford Learners Dictionary*) göre; birinin veya bir topluluğun adına davranma, belirgin özellikleriyle yansıma veya bir şeyi gösteren veya tanımlayan şey anlamlarına gelmektedir. Temsil, müzik estetiği ve felsefesinde üzerinde çokça tartışılmış bir kavramdır (Davies, 1993; Walton, 1994; Nussbaum, 2007; Kivy, 2002). Resim, heykel ve edebiyat gibi sanatların bir temsil sanatı olarak kabul edilmelerine karşın, müzik sanatının bir temsil sanatı olup olmadığı

konusunda tam bir uzlaşya varılamamıştır (Negretto, 2010). Öte yandan müzik; bestecilerin ve icracıların duygularını yansıttığı, dinleyicilerin ise duygularına hitap ettiği ya da onlarda çeşitli duygular uyandırdığı için temsil işlevi gören bir sanat olarak değerlendirilebilir.

Müziksel temsil ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, Aşkın'ın editörlüğünde (2010) ve (2011) yıllarında hazırlanan çalışmalarda, “Müzikte Temsil ve Müziksel Temsil” konularının farklı açılardan ele alındığı fakat 20. yüzyıl müziğinde temsil veya 20. yüzyıl müziğinin temsili konuları ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Mendivil (2018), ‘*Minor Mod ve And Dağları*’ başlıklı çalışmasında, 19. yüzyılın sonundan beri Andları'nın müziksel temsilinin yaygın klişelerle yakından ilişkili olduğunu belirlemiştir. Ayrıca, bölgede başka müziksel diziler kullanılmasına rağmen, bestecilerin Andların müziğinin pentatonik olduğu şeklinde bir imaj oluşturduklarını saptamıştır. Bestecilerin yerli pentatonik şarkıları azalan bir melodik profil ile harmonize ederek (uyumlaştırarak), minör mod ile Andların pentatonizmi arasında ilişki kurduklarını ve bunu yaparken, Andların müziği etrafında bir üzüntü ve melankoli havası oluşturduklarını ifade etmiştir. Athanasopoulos (2013) ise, “Sesleri Puanlama: Müziğin Kültürler Arası Perspektifte Görsel Temsili” başlıklı tez çalışmasında; İngiltere’de klasik eğitim almış müzisyenlere, standart batı notasyonuna aşina olan ve olmayan geleneksel Japon müzisyenlere ve Papau Yeni Gine’de müziksel okuryazar olan bir grup ve müziksel okuryazar olmayan bir kabile üyelerine perde, süre, atak oranı gibi çeşitli müziksel parametrelere göre kısa müziksel uyarıcılar verilmiş ve bunları görsel olarak temsil etmeleri ve duydukları seslerle ilişkilendirmeleri istenmiştir. İkinci olarak, katılımcılardan, bir veritabanından duydukları sesi en iyi tanımlayan şekli seçmeleri istenmiştir. Bu çalışmaların yanınada, görüşmeler ve saha çalışmaları da gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak, alınan benzer yanıtlardan yola çıkarak müziksel okuryazar katılımcılar arasında kültüre bağlı olmayan temel ortak noktaların bulunduğunu belirlemiştir. Ayrıca, verilen yanıtların çeşitliliğinden müzik ve görsel temsili arasındaki ilişkinin sürekli değişen sosyo-kültürel parametrelerden kuvvetle etkilendiği sonucuna ulaşmıştır.

Yukarıda 20. yüzyıl müziği ile ilgili ulaşılan çalışmalara bakıldığında; bu dönemde ortaya çıkan çeşitli akım ve tekniklerin teorik açıdan ele alındığı (Bulur, 2009; Yöre, 2013; Cebe, 2014; Keskin, 2017; Özçelik, 2020; Çakıcı Uzar, 2021), bestecilerin hayatı ve eserlerinin analiz edildiği (Boran, 1999; Simms, 2000; Çevik, 2007; Asadova, Küçük, 2015; 2016; Özbaş, 2019; Özkan, 2019; Pawlina, 2019), eserlerin çeşitli çalgılarda uygulanma ve çalınma yöntem ve tekniklerinin ele alındığı (Melick, 2004; Akın, 2007; Girici, 2010; Öner Türk, 2015; Doğan, 2017; Orujov, 2019), farklı yabancı ülkelerdeki konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin değerlendirildiği (Saavedra, 1998; Savenko, 2015; Kudiňš, 2018; Heimerdinger ve Holzer, 2019; Lindstedt, 2019; Besada ve Pérez-Castillo, 2019) çalışmaların olduğu, Türkiye’de ise 20. yüzyıl müziği eğitimi konusunda çok az sayıda çalışmanın olduğu (Sakin, 2016; Usman & Baysal, 2019) görülmektedir. Ayrıca, yukarıdaki literatür sonuçları, müziksel algı (Jordan-Szymanska, 1990; Ece ve Kaplan, 2008; Sazak, 2008; Haas & Brandes, 2009; Çallı, 2011; Tirovolas & Levitin, 2011; Law, 2012; Hoşcan, 2012; Özek, 2018; Otacıoğlu, 2016; Lehimler ve Aras, 2017; Küpana & Sazak, 2019) ve müziksel temsil (Davies, 1993; Walton, 1994; Kivy, 2002; Nussbaum, 2007; Negretto, 2010; Aşkın, 2010; Aşkın, 2011; Athanasopoulos, 2013; Mendivil, 2018) konularına ilişkin farklı araştırmaların olduğu fakat 20. yüzyıl müziğin algılanması ve 20. yüzyıl müziğin temsiline ilişkin doğrudan bir çalışmanın görece yeterli sayıda bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye’de konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin değerlendirilmesiyle ilgili literatürde sınırlı sayıda çalışmaya rastlanılması ve 20. yüzyıl müziğin algılanışı ve temsili ile ilgili doğrudan yapılmış bir çalışmaya rastlanılmaması, bu araştırmanın temel çıkış noktasını oluşturmuştur. Alanda bir ilk olan bu çalışmayla, Türkiye’de devlet konservatuvarlarında verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin ve 20. yüzyıl müziğin algılanış ve temsiline, İstanbul örneği bağlamında; program, öğretim elemanı ve öğrenci değişkenleri açısından kapsamlı bir şekilde ele alınması hedeflenmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bu araştırmanın temel amacı, 20. yüzyıl müziğinin, Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimindeki niteliğini döküman analizleri, öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yoluyla ortaya çıkarmaktır.

Yukarıda ifade edilen amaçla, Klasik Batı Müziği eğitimi verdiği bilinen İstanbul'daki iki devlet üniversitesi konservatuvarı, lisans programları düzeyinde çalışma kapsamına alınmıştır. Ulaşılabilirlik, zaman ve bütçe olanakları göz önüne alındığında; çalışmanın İstanbul ili ile sınırlı tutulmasına karar verilmiştir. İstanbul'daki bu konservatuvarların 20. yüzyıl müziği konusunda öncü kurumlar haline gelmesi ve İstanbul'un kültürel ve sosyal yaşamının zenginliğinin bu müzik türü ile etkileşime girilmesini kolaylaştırması, çalışmanın İstanbul ili ile sınırlandırılmasının diğer nedenleri arasındadır.

Müzikoloji disiplini altında müzik eğitimini içerecek şekilde disiplinler arası bir düzlemde hazırlanan bu çalışmanın alt amaçlarından biri, bu konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Bu amaçla, örnekleme alınan öğretim elemanı ve öğrencilerin yaklaşık %10'u ile uzaktan eğitim aracı olarak kullanılan Zoom programı üzerinden birebir yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, araştırma süresinin uzunluğu dikkate alınarak, bu süreç sonunda örnekleme alınan konservatuvarların öğretim programlarında 20. yüzyıl müziğine ilişkin gerçekleşebilecek olası değişikliklerin boyutsal bir düzlemde ele alınması da araştırmanın bir diğer alt amacını oluşturmuştur. Bu amaçları gerçekleştirmek için araştırma sürecinde yapılan çalışmalar ve bunların analizleri araştırmanın yöntem kısmında detaylı olarak ele alınmıştır.

Araştırmanın Problem Cümlesi

Bu çalışmada, İstanbul'da Klasik Batı Müziği eğitimi veren İstanbul Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarlarında lisans düzeyindeki 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliği ile bu konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşleri nelerdir?

Araştırma Soruları

Araştırmada ifade edilen problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Klasik Batı Müziği eğitimi veren İstanbul Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarlarının öğretim programlarında (müfredatlarında), 20. yüzyıl müzik eğitimine ne düzeyde yer verilmektedir?
2. Bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının genel özellikleri ve bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak;
  - a) Öğretim elemanlarının görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
  - b) Öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının öne çıkan bestecileri ile ilgili olarak;
  - a) Öğretim elemanları, bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde seslendirdiğini belirtmektedir?
  - b) Öğrenciler, bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde seslendirildiğini belirtmektedir?
4. Bu kurumlarda görev yapan ve öğrenim gören öğretim elemanı ve öğrencilerin kurumda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?
5. Bu kurumlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşleri nedir?

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma; mevcut literatürdeki boşluğun giderilmesine, 20. yüzyıl müzik eğitimi veren öğretim elemanlarına, program geliştiricilerine ve karar vericilere katkıda bulunabilecek olması açısından önemlidir.

Literatür incelemeleri Türkiye’de 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların çok yetersiz olduğunu göstermiştir. Ayrıca, 20. yüzyıl müziğin algılanması ve temsiline ilişkin olarak ise konuyla doğrudan ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu yönüyle çalışma, mevcut literatürdeki bu büyük boşluğu doldurmaya adaydır. Ayrıca, literatürde öğretim elemanlarına, 20. yüzyıl müzik eğitimini nasıl daha etkili hale getirebileceklerine ilişkin herhangi bir öneriye rastlanılmamıştır. Çalışmada, öğretim elemanları ve öğrencilere yöneltilecek kapalı ve açık uçlu anket soruları ve

doküman analizleri ile konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğinin anlaşılması kısmen mümkün olabilecektir. Ayrıca, öğretim elemanları ve öğrencilerle 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutunda yapılacak görüşmeler, konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitiminin durumunu daha geniş bir bakış açısıyla değerlendirebilme olanağı sağlayacaktır. Bu ise, konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğinin daha bütüncül anlaşılmasını sağlayarak, öğretim elemanlarına daha etkili bir eğitim vermeleri konusunda öneriler sunulmasını kolaylaştıracaktır. Diğer yandan, araştırmadan elde edilecek sonuçlar; lisans öğretim programlarının düzenlenmesinde görev alan program geliştiricileri ile üniversite ve konservatuvar yönetimi, bölüm başkanları, anabilim ve anasanat dalı başkanlarından oluşan karar vericiler için 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğini yükseltmek açısından önemli olacaktır. 20. Yüzyıl müzik eğitimi daha etkili hale getirmek için hangi yeni derslerin ekleneceği ve bu derslerin içeriklerinde nelere yer verilmesi gerektiği veya mevcut derslerin içeriklerinde ne gibi değişikliklerin ve düzenlemelerin yapılması gerektiği gibi konularda araştırma sonuçları yol gösterici olacaktır. Bu bağlamda, çalışmanın gelecekteki araştırmacılar için başvurulacak bir kaynak niteliğinde olmasına da özen gösterilmiştir.

Sayıtlar

1. Araştırmada yer alan katılımcılar, veri toplama araçlarına ve görüşme sorularına içtenlikle yanıt vermişlerdir.
2. Konservatuvarların web sayfalarından alınan bilgiler güncel ve güvenilir bilgilerdir.

Sınırlılıklar

1. Araştırma, Klasik Batı Müziği eğitimi veren İstanbul'daki iki konservatuvarın lisans öğretim programlarının (müfredatlarının) 20. yüzyıl müzik eğitimi açısından incelenmesinden elde edilen bulgularla sınırlıdır.
2. Araştırma, İstanbul'daki bu iki konservatuvarda toplam 47 öğretim elemanı ve 174 öğrenciye araştırmacı tarafından geliştirilen anketlerin uygulanmasından elde edilen verilerin analiz bulguları ile sınırlıdır.

3. Araştırma, İstanbul'daki bu iki konservatuvarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili dersler veren 7 öğretim elemanı ve bu dersleri alan 19 lisans dördüncü sınıf öğrencisi ile yürütölen yarı yapılandırılmış görüşme verilerinin analiz sonuçları ile sınırlıdır.
4. Araştırma, İstanbul'da iki devlet konservatuvarındaki öğretim üyelerinin görüşleri doğrultusunda çalışma kapsamına alınan; post-romantizm, izlenimcilik, ikinci Viyana okulu, *avant-garde*, minimalizm, Polonya ekölü, rastlamsal müzik, elektronik müzik, somut müzik, mikrotonalite, yeni-klasikçilik ve ulusalcılık akımları ile birinci ve ikinci kuşak Türk bestecilerine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri ile sınırlıdır.

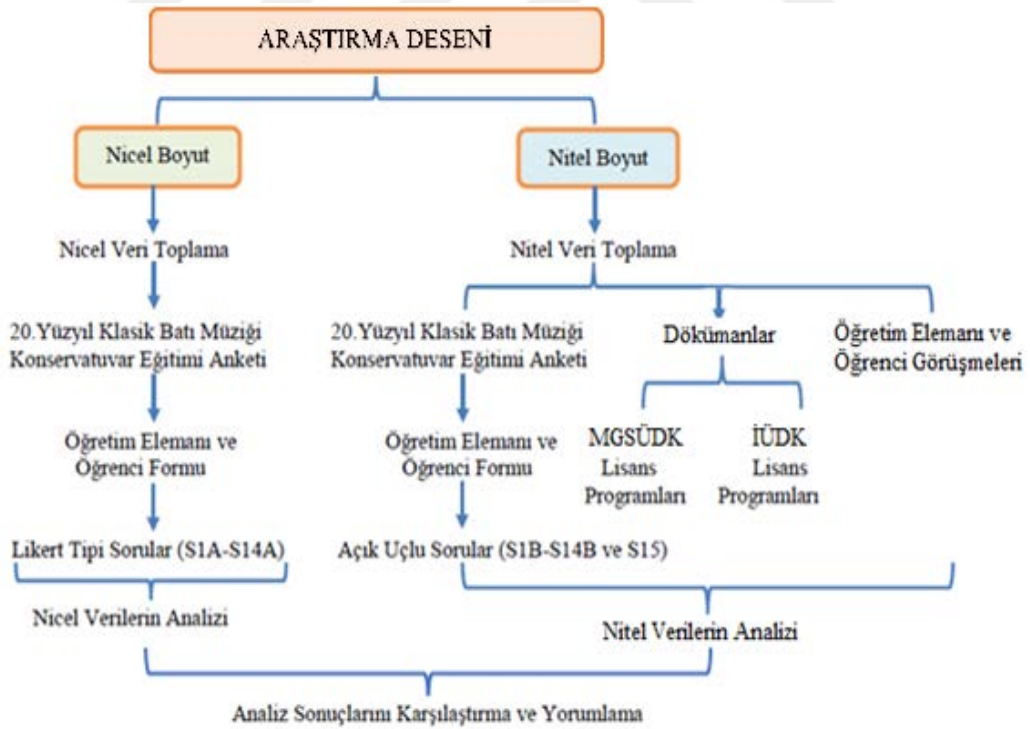

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

1.1. Araştırma Deseni

20. yüzyıl müziğinin Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimindeki niteliğinin ve konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada; karma yöntem araştırma deseni kullanılmıştır. Karma yöntem araştırmaları, tek veya birbirini izleyen çalışmalar içerisinde nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanılarak elde edilen verilerin araştırmanın amacı doğrultusunda yorumlanmasını içerir (Tashakkori ve Teddlie, 1998; Onwuegbuzie ve Leech, 2006). Creswell ve Plano Clark (2015)'a göre; nicel ve nitel yaklaşımları tek başlarına kullanmak yerine her iki yaklaşımı birlikte kullanmak, araştırma problemlerini daha iyi anlamamızı sağlar.

Şekil 1.1: Araştırma Deseni

Araştırmada karma yöntem tercih edilmesinin temel nedeni, nicel veya nitel araştırma yöntemlerinin zayıf yönlerini ortadan kaldırarak araştırmayı daha bütüncül ve

derinlemesine ele almaktır. Karma yöntem araştırmalarında, toplanan nitel ve nicel verilerin biraraya getirilerek yorumlanması konusunda araştırmacılar arasında geniş bir mutabakat vardır ve bu yöntemin kullanılmasının temel amacı zenginleştirilmiş veri elde etmektir (Creamer, 2017; Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Araştırma deseninin yapısı; nicel ve nitel boyutları açısından şekil 2.1’de gösterilmiştir.

Araştırmada, 20. yüzyıl müziğın Klasik Batı Müziğı konservatuvar eğıtımındaki niteliğini belirlemek amaçlandığından, araştırmanın nicel boyutunda; araştırmacı tarafından geliştirilen anketlerdeki (EK2 ve EK3) Likert tipi soruların uygulanmasından elde edilen nicel verilerin istatistiksel analizi gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın nitel boyutunda ise; aynı anket formlarının açık uçlu sorularından elde edilen nitel verilerin içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, örnekleme alınan konservatuvarların lisans öğıretim programlarının 20. yüzyıl müziğine yer verme durumunun boylamsal taranmasından elde edilen verilerin doküman analizleri de yapılmıştır. Fraenkel ve Wallen (2006)’a göre, boylamsal çalışmalarda zamana bağılı değışiklikleri incelemek için aynı konuda farklı zamanlarda bilgi toplanır. Bu araştırmada öğıretim programlarının boylamsal taramaması ile zaman içinde meydana gelebilecek değışimleri betimlemek amaçlanmıştır. İlk boylamsal tarama verileri 2015-2016, ikinci tarama veriler ise 2020-2021 öğıretim yılında toplanmıştır. Son olarak, disiplinler arası nitelikteki bu müzikoloji çalışmasında, 2020-2021 öğıretim yılında koronavirüs pandemisi koşullarında öğıretim elemanı ve öğırencilere yöneltilen yarı yapılandırılmış görüşme sorularından elde edilen nitel verilerin içerik analizleri gerçekleştirilmiştir.

Çalışma sonunda nicel ve nitel verilerin analizinden elde edilen bulgular tezin “Araştırma Bulguları” başlığı altında sunulmuş ve “Tartışma” başlığı altında ise birlikte değıerlendirilerek yorumlanmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçlar doğırultusunda geliştirilen öneriler ise çalışmanın “Sonuç ve Öneriler” başlığı altında sunulmuştur.

1.2. Evren

Türkiye’de Klasik Batı Müziği eğitimi veren tüm Devlet Konservatuvarlarındaki 20. yüzyıl müzik eğitimi alan öğrenciler ve bu eğitimi veren öğretim elemanları, araştırmanın evrenini oluşturmaktadır.

1.3. Araştırma Grubu

Evrende yer alan tüm Devlet Konservatuvarlarında böyle bir araştırma yürütülmesinin gerek ulaşılabilirlik gerekse zaman ve maddi koşullar açısından zor olacağı düşünüldüğünden, evren üzerinden örneklem alma yoluna gidilmiş ve çalışmanın İstanbul ili ile sınırlı tutulmasına karar verilmiştir. İstanbul’daki Klasik Batı Müziği eğitimi veren İÜDK ve MSGSÜDK²’nin 20. yüzyıl müziği konusunda öncü kurumlar olmaları ve İstanbul’un kültürel ve sosyal yaşamının zenginliğinin bu müzik türü ile etkileşime girilmesini kolaylaştırması, İstanbul ilinin çalışma kapsamına alınmasının diğer nedenleri arasındadır. Bu noktadan hareketle, karma araştırma yöntemleri için önerilen örneklem belirleme tekniklerinden amaca uygun örneklem tekniği (Teddlie ve Yu, 2007) kullanılarak, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrencilerinden çalışma grubu (araştırmanın örnekleme) oluşturulmuştur. Bu örneklem yaklaşımının en önemli avantajı, araştırmacının seçeceği kişiler konusunda kendi kriterlerini belirleyebilmesi ve araştırmanın amacına uygun olarak çalışmanın yapılacağı birim ya da birimlerden araştırmaya gönüllü katılım gösterecek bireyleri örnekleme dahil edebilmesidir (Balcı, 2004). Amaçlı örnekleme, olasılıklı örnekleme yöntemlerinin aksine, evrene genelleme yapmaktan çok sınırlı kaynakların etkili kullanımı için dikkatlice seçilmiş az sayıdaki durum ya da olaydan derinlemesine bilgi elde etme amacı taşır (Patton, 2002; Yıldırım ve Şimşek, 2008).

1.3.1. Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

Araştırma, iki aşama halinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ilk aşamasında yer alan katılımcılar; 2015-2016 güz döneminde İÜDK ve MSGSÜDK’nda öğrenim gören ve

---

² Artık Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı olan konservatuarın ismi araştırmanın yapıldığı dönemde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı olduğundan, çalışmada MSGSÜDK kısaltması kullanılmıştır.

araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden tüm ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinden³ (İÜDK:115 ve MSGSÜDK:118 öğrenci olmak üzere toplam 233 öğrenci) ve 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili olabilecek ders ya da dersler veren tüm öğretim elemanlarından oluşmaktadır. Ancak, araştırmaya gönüllü katılmayı kabul etmesine rağmen kendilerine verilen anket formlarını eksiksiz doldurarak teslim eden öğrenci sayısı 174 (%74,7), öğretim elemanı sayısı ise 47 olmak üzere toplam katılımcı sayısı 221 kişi olmuştur. Araştırmaya katılan öğrenci ve öğretim elemanlarına ait demografik bilgiler aşağıda Tablo 1.1 ve Tablo 1.2 de toplu halde verilmiştir.

Tablo 1.1: Birinci Araştırma Grubundaki Öğrencilere İlişkin Demografik Bilgiler

Üniversite	Katılımcı Özellikleri		Frekans (f)	Yüzde (%)
İÜDK	Mezuniyet	AGS	24	25,8
		KL	28	30,1
		Diğer	41	44,1
MSGSÜDK	Mezuniyet	AGS	16	19,8
		KL	42	51,8
		Diğer	23	28,4
İÜDK	Cinsiyet	Kadın	51	54,8
		Erkek	42	45,2
MSGSÜDK	Cinsiyet	Kadın	48	59,3
		Erkek	33	43,1
İÜDK	Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	33	35,5
		Lisans 3. Sınıf	32	34,4
		Lisans 4. Sınıf	28	30,1
MSGSÜDK	Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	28	34,6
		Lisans 3. Sınıf	27	33,3
		Lisans 4. Sınıf	26	32,1

Öğrenci anket formunun demografik bilgiler kısmında; öğrencilere cinsiyeti, mezun olduğu lise türü, anasanat ve anabilim dalı ve kaçınıcı sınıf öğrencisi olduğu sorulmuş olmasına karşın, anasanat ve anabilim dalı ile ilgili kısmın eksik doldurulduğu yapılan analizler sonucunda ortaya çıkmıştır. Örneğin, İÜDK öğrencilerinden %88,2'si (82 öğrenci) anasanat dalını işaretlerken, MSGSÜDK öğrencilerinden ancak %65,4'ü (53

³ Birinci sınıf öğrencileri, programlarında 20.yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili bir ders olmadığından çalışmaya dahil edilmemişlerdir.

öğrenci) işaretlemiştir. Öte yandan, İÜDK öğrencilerinden %11,8'i (11 öğrenci) anasanat dalını işaretlerken, MSGSÜDK öğrencilerinden ancak %34,6'sı (28 öğrenci) işaretlemiştir. Bu yüzden, Tablo 1.1'de, anasanat ve anabilim dalı ile ilgili bilgilere eksik olduklarından yer verilmemiştir.

Tablo 1.1 incelendiğinde, İÜDK öğrencilerinin %30,1'inin, MSGSÜDK öğrencilerinin ise %51,8'inin liseyi konservatuvarda tamamladıkları görülmektedir. Bu sonuç, MSGSÜDK öğrencilerinin yarıdan fazlasının bir konservatuvar altyapısından geldiklerini göstermektedir. Cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında ise, anketi yanıtlayan İÜDK öğrencilerinin %54,8'nin ve MSGSÜDK öğrencilerinin %59,3'nün kızlardan oluştuğu görülmektedir. Bu oranlar, kız öğrencilerin konservatuvar müzik eğitimine daha ilgili olduklarını göstermektedir. Öğrenim durumu açısından bakıldığında ise, İÜDK öğrencilerinin %35,5'inin, MSGSÜDK öğrencilerinin ise %34,6'sının 2. sınıf öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir. Öte yandan, MSGSÜDK öğrencilerinin %33,3'ünün, İÜDK öğrencilerinin ise %34,4'ünün 3. sınıf öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir. 4. sınıflar arasında da benzer oranlar olduğu tablodan anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar, anketi yanıtlayanlar arasında her iki konservatuvarda da 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin birbirine yakın oranlarda olduğunu göstermektedir.

Tablo 1.2 incelendiğinde, İÜDK öğretim elemanlarının %65,4'ünün, MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise %71,4'ünün kadın öğretim elemanlarından oluştuğu görülmektedir. Bu sonuç, ankete yanıt veren her iki konservatuvar öğretim elemanlarının ağırlıklı kadın öğretim elemanlarından oluştuğunu göstermektedir. Unvan değişkeni açısından bakıldığında ise, İÜDK öğretim elemanlarının yarıdan fazlasının (%57,7), MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise büyük çoğunluğunun (%81) öğretim üyelerinden oluştuğu görülmektedir. Anketi yanıtlayan katılımcılara kıdem değişkeni açısından bakıldığında ise, yine her iki konservatuvar öğretim elemanlarının 16-20 yıl ve 25 yıl ve üzeri gibi yüksek kıdemli öğretim elemanlarından oluştuğu (%27-%33) anlaşılmaktadır.

Tablo 1.2: Birinci Araştırma Grubundaki Öğretim Elemanlarına İlişkin Demografik Bilgiler

Üniversite	Katılımcı Özellikleri		Frekans (f)	Yüzde (%)
İÜDK	Cinsiyet	Kadın	17	65,4
		Erkek	9	34,6
MSGSÜDK	Cinsiyet	Kadın	15	71,4
		Erkek	6	28,6
İÜDK	Ünvan	Öğrt. Üyesi	15	57,7
		Öğrt. Yardımcısı	11	42,3
MSGSÜDK	Ünvan	Öğretim Üyesi	17	81
		Öğrt. Yardımcısı	4	19
İÜDK	Kıdem	0-5 Yıl	4	15,4
		6-10 Yıl	3	11,5
		11-15 Yıl	4	15,4
		16-24 Yıl	7	26,9
		25 Yıl ve üzeri	8	30,8
MSGSÜDK	Kıdem	0-5 Yıl	2	9,5
		6-10 Yıl	2	9,5
		11-15 Yıl	4	19
		16-24 Yıl	7	33,4
		25 Yıl ve üzeri	6	28,6

Araştırmanın ikinci aşamasında ise konservatuvarlardaki lisans öğretim programları, 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili derslerde süreç içerisinde meydana gelen değişiklikleri görmek açısından ikinci kez döküman analizine tabi tutulmuş ve bir grup öğretim elemanı ve öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütülmüştür. Glaser ve Strauss'a (1967) göre, görüşmelerde örneklem büyüklüğü için kesin bir sayı verilemez, önemli olan derinlemesine veri elde edilecek örneklem sayısına ulaşmaktır. Bu nedenle, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniğine göre ilk araştırma grubundaki toplam öğretim elemanı (N=47) ve toplam öğrenci sayısının (N=174) %10'dan fazlası üzerinden ikinci araştırma grubu oluşturulmuştur. İkinci araştırma grubunda yer alan öğretim elemanı (N=7) ve öğrencilerin (N=19) belirlenmesinde; araştırmaya gönüllü katılımı kabul etme, 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilgili dersler vermiş olma veya son sınıf öğrencisi olma gibi kriterler esas alınmıştır.

1.4. Araştırma Süreci

Aşağıda yeralan araştırma sürecinde veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Araştırmanın ilk aşamasında, İÜDK ve MSGSÜDK lisans müfredatları 20. yüzyıl müzik eğitimine yer verme durumları açısından döküman analizi yöntemi ile incelenmiştir. Döküman incelemesi, mevcut kayıt ya da belgelerin veri kaynağı olarak sistemli analizini içerir (Karasar, 2007: 83). Döküman incelemeleri yapıldıktan sonra, konservatuvarlardaki öğretim üyeleri ve öğrencilerin konservatuvarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitimine ilişkin görüş ve önerileri alınmıştır. Punch (2011: 2)'a göre, sosyal bilim araştırmalarında bu tip uygulamalar nicel ve nitel yöntemlerle belirlenmeye çalışılır. Bu yaklaşımdan hareketle, öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüş ve önerilerinin alınmasında; araştırmacı tarafından geliştirilen 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi öğretim elemanı (EK2) ve öğrenci anket formları (EK3) kullanılmıştır.

2020-2021 Bahar döneminde gerçekleştirilen araştırmanın ikinci aşamasında ise, konservatuvarların öğretim programlarında 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili derslerde ne gibi değişikliklerin ve düzenlemelerin olduğunun belirlenebilmesi için programlar üzerinden ikinci kez döküman analizi yapılmıştır. Ayrıca, İÜDK ve MSGSÜDK'da görev yapan öğretim elemanları ve bu konservatuvarlarda öğrenim gören son sınıf öğrencilerden oluşan ikinci bir katılımcı grubu ile gönüllü katılım temeline dayalı olarak 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemek amacıyla Zoom programı üzerinden yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütülmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren bir görüşme protokolü hazırlar ve görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan sorularla görüşülen kişinin cevaplarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir (Türnüklü, 2000). Bu yolla, araştırmaya katılan bireylerin belli bir konudaki duyguları, düşünceleri, algıları ve tutumları gibi gözlenemeyen bilgilere ulaşılmaya çalışılır.

1.4.1. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada kullanılan veri toplama araçları aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

1. İÜDK Lisans programları (konservatuvar internet sitesinden ve müdürlüğünden elde edilen çevrimiçi ve yazılı dökümanlar) ve MSGSÜDK Lisans programları (konservatuvar internet sitesinden ve müdürlüğünden elde edilen çevrimiçi ve yazılı dökümanlar)
2. Araştırmacı tarafından hazırlanan 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketi (Öğretim Elemanı Formu, EK2) ve (Öğrenci Formu, EK3).
3. Müziksel algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemek üzere öğretim elemanı ve öğrencilere yöneltilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları

Anket formlarında yer alan akım ve bestecilerin belirlenmesinde ve anket maddelerinin oluşturulmasında, 20. yüzyıl müziğine ilişkin yerli ve yabancı literatür tarama sonuçlarıyla birlikte İstanbul Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarlarında 20. yüzyıl müziği ile ilgili dersler veren Dr. Öğr. Üyesi ve Doç. Dr. ünvanlarına sahip dört öğretim elemanın görüş ve önerileri dikkate alınmıştır. Anket formlarının dil açısından incelenmesinde, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet okulunda görev yapan ve 15 yıllık mesleki deneyime sahip bir Türkçe öğretmeni ile bir dil uzmanından (Dr. Öğr. Üyesi); kapsam geçerliliğinin incelenmesinde ise, 20. yüzyıl müziği konusunda uzman olan bir Dr. Öğr. Üyesi ve bir Doç. Dr. ünvanına sahip iki öğretim üyesinden görüş alınarak formlara son şekilleri verilmiştir. Anket maddelerinde yer alan akımlar, anket tekniğine uygun olarak rasgele sıralanmıştır. Daha sonra hazırlanan anketler pilot uygulama kapsamında her iki konservatuvardaki toplam 25 öğrenci ve 6 öğretim elemanına uygulanmış ve bu uygulama sonunda; anket maddelerinin açıklığı ve anlaşılabilirliği konusunda elde edilen geri bildirimler doğrultusunda gerekli değişiklik ve düzeltmeler yapılarak formlara son şekilleri verilmiştir. Ayrıca, pilot uygulama sonucunda öğrencilere anketi doldurmak için verilen sürenin (40 dakika) yeterli olduğu belirlenmiştir.

Güvenirlilik, bir ölçme aracının ölçmek istenilen özelliğini ne derece hatasız ölçtüğü ile ilgili bir kavramdır. Bir ölçme aracının güvenirliğini belirlemede; aracın niteliğine göre test-tekrar test yöntemi, eşdeğer formlar yöntemi, KR20 ve KR21 yöntemi ve *Cronbach Alpha* güvenirlik katsayısı⁴ hesaplama yöntemi gibi yöntemler kullanılabilir. Bunlardan

---

⁴ **Cronbach Alpha katsayısı:** Bir ölçme aracındaki maddelerin birbiri ile ne kadar yakından ilişkili olduğunu gösteren bir iç tutarlılık katsayısıdır.

Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı yöntemi, geliştirilen bir ölçme aracının güvenilirliğini belirlemede yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu nedenle, geliştirdiğimiz anket formlarının *Likert* tipi⁵ maddelerden oluşan ikinci kısımları için güvenilirlik analizleri *Cronbach Alpha* katsayısı hesaplama yöntemi ile yapılmıştır. Buna göre, hesaplanan *Cronbach Alpha* güvenilirlik katsayıları öğretim elemanı anket formu için 0,91, öğrenci anket formu için 0,93 bulunmuştur. Bir ölçme aracı için hesaplanan güvenilirlik katsayısının 0,70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2005: 171).

1.4.1.1. Öğretim Elemanı Anket Formu

Öğretim elemanı anket formu üç kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda cinsiyet, çalıştığı üniversite, unvan ve meslekteki kıdem gibi demografik bilgiler sorulmuştur. İkinci kısımda, görev yaptığı konservatuvarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi içerisinde yer alan çeşitli akımların genel özellikleri ve bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini değerlendirme ile ilgili “çok iyi, iyi, orta, düşük, çok düşük” şeklinde yanıtlanabilen 14 tane beşli *Likert* tipi soru (Tezbaşaran, 2008: 5) yöneltilmiştir. Üçüncü kısımda ise, 20. yüzyıl akımlarının öne çıkan bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde seslendirilmekte olduğu ile ilgili 14 açık uçlu soru sorulmuş ve bestecinin karşısına ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerin adını yazmaları istenmiştir.

1.4.1.2. Öğrenci Anket Formu

Öğrenci anket formu da benzer şekilde üç kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda cinsiyet, mezun olduğu lise türü, anasanat ve anabilim dalı ile öğrenim durumu gibi demografik bilgiler sorulmuştur. İkinci kısımda, devam ettiği konservatuvarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi içerisinde yer alan çeşitli akımların genel özellikleri ve bestecileri hakkında alınan eğitimin düzeyini değerlendirme ile ilgili “çok iyi, iyi, orta, düşük, çok düşük”

---

⁵ **Likert tipi madde (soru):** Araştırılan konuyla ilgili görüş içeren bir ifade ve bu ifadeye katılım düzeyini belirten “en iyiden en kötüye veya en kötüden en iyiye” doğru dereceli bir şekilde sıralanan seçenekler içerir. Analiz aşamasında bu seçenekler derecelerine göre birer sayısal değer atanarak kodlanır ve böylece nitel veri nicel veriye dönüştürülerek analiz edilir. *Likert* tipi sorular sıralı (ordinal) veri kabul edildiğinden, bu tip sorulardan oluşan bir anketin analizinde nonparametrik testlerin kullanılması gerekir (Turan, Şimşek & Aslan, 2015: 194).

şeklinde yanıtlanabilen 14 tane beşli *Likert* tipi soru yöneltilmiştir. Üçüncü kısımda ise, bu akımların öne çıkan bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde seslendirildiği ile ilgili 14 açık uçlu soru sorulmuş ve bestecinin karşısına ilgili derslerde çaldıkları veya seslendirdikleri eser ya da eserlerin adını yazmaları istenmiştir.

1.4.1.3. Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşme Formları

Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme soruları yapılan literatür taraması sonucunda araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular, bir üniversitenin müzikoloji bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapan Doç. Dr ve Prof. Dr. Ünvanına sahip alanda uzman iki öğretim üyesine incelemeleri için e-posta yoluyla gönderilmiştir. Her iki uzmandan gelen düzeltme önerileri doğrultusunda sorulara son şekilleri verilmiş ve görüşme formları (EK4 ve EK5) oluşturulmuştur. Oluşturulan bu formlardaki görüşme soruları, pilot denemenin ardından asıl araştırma grubunda yer alan 7 öğretim üyesi ve 19 öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırma sürecinde, öğretim elemanlarına yöneltilen 4. ve 5. soru, öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. İlk üç soru ise, öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili verdikleri dersler hakkında bilgi edinmeye yönelik hazırlanmıştır.

Araştırmada, aynı amaç doğrultusunda öğrencilere de benzer sorular yöneltilmiştir. Bu sorulardan 2. ve 3. soru, öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı; 4. Soru ise temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemeye yöneliktir. İlk soru ise, öğrencilerin konservatuvarlarda 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ya da dolaylı ilgili hangi dersleri aldığını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır.

1.4.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın uygulanabilmesi için gerekli yasal izin (EK1) alındıktan sonra, konservatuvarların lisans öğretim programlarının dökümanlarına ulaşılmış ve toplanan dökümanlar, döküman analizi yöntemiyle farklı zamanlarda iki kez incelenmiştir.

İlk döküman analizinden sonra, araştırma kapsamına alınan konservatuvarlardaki öğretim elemanları ve öğrencilere araştırmanın amacı ve araştırma süreci hakkında bilgi verilmiş ve araştırmaya katılımın gönüllülük esasında olduğu kendilerine açıklanmıştır. Katılımcıların onayları alındıktan sonra geliştirilen anket formları öğretim elemanlarına bizzat araştırmacı tarafından tek tek dağıtılarak daha sonraki bir süreçte toplanmış; öğrencilere ise yine bizzat araştırmacı tarafından veya derse giren öğretim elemanları yardımıyla dağıtılarak toplanmıştır. Anket formlarının dağıtılması ve toplanması tüm katılımcılara ulaşmak hedeflendiğinden yaklaşık 5 ay kadar bir süre almıştır.

Anket formlarının uygulanması sonucunda birinci ve ikinci kısımlarından elde edilen nicel verilerin analizinde; frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistikler ve *Ki-kare (Chi-square)*⁶ analizleri SPSS 20⁷ istatistiksel paket programı ile yapılmıştır. Yapılan *Ki-kare* analizleri sonucunda anket formların birinci kısmında yer alan ve eğitim düzeyi ile ilgili olan beşli *Likert* tipindeki soruları gruplandırmak gerektiğinden, SPSS Transform menüsündeki “*Recode into Different Variables*” alt menüsü kullanılarak üçlü *Likert* tipine (Düşük, Orta ve İyi) dönüştürüldükten sonra analizler tekrarlanmıştır. Benzer şekilde, öğretim elemanları da unvanlarına göre öğretim üyesi ve öğretim elemanı olmak üzere iki grup altında toplanarak analizler yapılmıştır. Analizler sırasında beklenen değeri 5’in altında olan toplam gözenek sayısının %20’yi geçmemesi gerektiğinden, gözenek sayısının %20’yi çok aştığı durumlarda bazı değişkenler için *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır (Karasar, 2011: 242; Büyüköztürk, Çokluk & Köklü, 2017: 181). Böyle durumlarda bulgular yüzde ve frekans verilerine göre yorumlanmıştır. Gözenek sayısının %20’yi çok aşmadığı durumlarda ise *Ki-kare* değeri yerine *Likelihood ratio Ki-kare* değeri kullanılmıştır. Özellikle küçük örneklemlemlerle çalışılırken *Pearson Ki-kare* varsayımı karşılanmadığından, onun yerine *Likelihood ratio Ki-kare* değerinin kullanılması önerilmektedir (McHugh, 2013: 147). *Ki-kare* değerinin istatistiksel açıdan anlamlı

---

⁶ **Ki-kare Testi:** İki değişken arasında sistematik bir ilişkinin var olup olmadığını belirlemeye yardım eder. Yani, bir çapraz tabloda yer alan değişkenler arasındaki gözlenen ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını test etmek amacıyla kullanılır. Bir çapraz tabloda yer alan her bir hücre için gözlenen frekans değerleri ile teorik olarak beklenen frekans değerlerinin arasındaki farkın kareleri alınarak beklenen değere olan oran bulunur. Bu oranların toplamı hesaplanan “*Ki-kare*” değerini verir. Bu değer kritik tablo değerinden büyük ise anlamlı bir ilişki veya farkın varlığından söz edilebilir.

⁷ **SPSS 20:** İstatistiksel analizler için sosyal bilimlerde alanında çok sık kullanılan bir bilgisayar programının 20. sürümüdür.

farklılığa ($p<.05$) yol açtığı durumlarda, farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında ve hangi düzeylerde olduğunu belirlemek için gruplar arasında yine bağımsız *Ki-kare* testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca, tüm karşılaştırmalar sırasında gerçekte iki grup arasında anlamlı farklılık olmadığı halde anlamlı bir fark bulunmasına yol açan Tip I hata oranını 0,05 anlamlılık düzeyinde kontrol altına almak için *Holm'un sıralı Bonferroni yöntemi* (Green ve Salkind, 2017: 335) kullanılmıştır.

Anketlerde yer alan *Likert* tipi sorulara verilen yanıtların aritmetik ortalamalarının değerlendirilmesinde ise Tablo 1.3'teki aralıklar kullanılmıştır. Aralıkların eşit olduğu kabul edilmiş ve aralıkların belirlenmesinde; Puan Aralığı= (En Yüksek Değer–En Düşük Değer) /3 formülü kullanılmıştır. Buna göre, Puan Aralığı= (3-1) /3=0,67 bulunmuştur. Bu sonuca göre, ortalamalar yorumlanırken Tablo 1.3'teki aralık değerleri dikkate alınmıştır.

Tablo 1.3: Üçlü Likert Tipindeki Anket Madde Ortalamalarının Değerlendirilmesinde Kullanılan Puan Aralıkları

Seçenek	Puan Aralığı
Düşük	1,00-1,66
Orta	1,66-2,33
İyi	2,34-3,00

Ki-kare bağımsızlık testi, öğrenim durumu ve cinsiyet gibi iki kategorik değişken arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını test etmek için kullanılır. İstatistiksel verilerin analizinde *Microsoft Excel*, *Minitab*, *Statistica* ve *SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)* gibi programlar sıklıkla kullanılmaktadır. Bu araştırmada, SPSS istatistiksel paket programının tercih edilmesinin nedeni yaygınlığı ve kullanım kolaylığı gibi avantajlarından kaynaklanmaktadır.

Anket formlarının üçüncü ve son kısımları ile öğretim üyeleri ve öğrencilerle Zoom programı üzerinden yapılan görüşmelerden elde edilen nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır (Neuman, 2012: 663). İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve

betimsel yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 227).

İçerik analizinin uygulanması dört aşamada gerçekleştirilmiştir:

1. Verilerin kodlanması: Bu aşamada, öncelikle anket formlarının açık uçlu olarak düzenlenen son sorusuna verilen yanıtlar *Ms Word* kelime işlem programına aktarılmıştır. Ardından verilen yanıtlar üçer kez okunmuş ve konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin mevcut durumunu yansıtan görüşler ve öneriler başlıkları altında her katılımcının yanıtları, araştırmacı ve sosyal bilim araştırmalarında uzman başka bir araştırmacı tarafından tek tek kodlanmıştır.
2. Temaların belirlenmesi: Bu aşamada, oluşturulan kodlar arasındaki ilişkiler ve ortak yönler bulunarak araştırma bulgularının ana hatlarını oluşturacak kategoriler ve temalar belirlenmiştir.
3. Temaların düzenlenmesi: Bu aşamada, belirlenen temalar tablo haline getirilerek sunulmuştur.
4. Bulguların yorumlanması: Bu aşamada sunumu yapılan veriler yorumlanmıştır. Yapılan içerik analizinde güvenilirliği sağlamak amacıyla kodlama işlemi farklı zamanlarda tekrarlanarak kontrol edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda oluşturulan araştırma sorularına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aşağıda sırasıyla öncelikle döküman analizi sonucu elde edilen bulgular, daha sonra ise öğretim elemanı ve öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen nicel ve nitel verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular sunulmuştur.

2.1. Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın amacı doğrultusunda oluşturulan birinci sorusu “*Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi veren bu iki kurumun öğretim programlarında 20. yüzyıl müzik eğitimine ne düzeyde yer verilmektedir?*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla her iki üniversitenin konservatuvar lisans programları farklı yıllarda iki kez döküman analizine tabi tutulmuştur. Yapılan bu döküman analizleri sonucu elde edilen bulgular, aşağıda programlar bazında sırasıyla sunulmuştur.

2.1.1. İÜDK Lisans Programlarının İlk İncelenme Bulguları

İÜDK güncel web sayfası incelendiğinde, müzik bölümü altında yaylı çalgılar, üflemeli ve vurmali çalgılar, piyano, kompozisyon, orkestra şefliği ve caz olmak üzere beş anasanat dalı; sahne sanatları bölümü altında tiyatro, opera ve bale olmak üzere üç anasanat dalı; müzikoloji anabilim dalı altında ise genel müzikoloji, etnomüzikoloji ve folklor, geleneksel ve modal müzikler olmak üzere üç anabilim dalının yer aldığı görülmektedir. Bu anasanat ve anabilim dallarının altında yer alan programlar 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkili dersler açısından incelenmiş ve elde edilen bulgular aşağıda Tablo 2.1, Tablo 2.2.1, Tablo 2.2.2, Tablo 2.2.3, Tablo 2.2.4, Tablo 2.3.1, Tablo 2.3.2, Tablo 2.4, Tablo 2.5 ve Tablo 2.6 halinde sunulmuştur.

Yapılan döküman analizi sonucunda yeni kurulmuş olan caz anasanat dalı⁸ lisans öğretim programına ulaşılamadığından bu analiz yapılamamıştır. Ayrıca, sahne sanatları bölümü

---

⁸ Çalışmanın yapıldığı ilk dönemde aktif olmayan caz anasanat dalı şimdi aktif haldedir ve bu anasanat dalı öğrencileri de müzik tarihi derslerini müzik öğrencileri ile birlikte almaktadır.

altında yer alan tiyatro ve bale anasanat dalları araştırma konusu ile ilgili dersler içermediğinden tablolarda lisans öğretim programlarının analizine yer verilmemiştir.

Tablo 2.1: İÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Keman	- Müzik Tarihi V-VI - Sanat Tarihi IV - Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 2: İlhan Usmanbaş (Sonat), Paul Hindemith (Sonat), Claude Debussy (Sonat) - Lisans 3: Benjamin Britten (Üç Parça), Lennox Berkeley (<i>Elegy, Toccata</i>), Sergei Prokofiev (<i>Mars, 5 Melody</i>), Maurice Ravel (<i>Vals Sentimentales</i>) - Lisans 4: Alban Berg (Konçerto), Bela Bartok (Rapsodi), Maurice Ravel (<i>Tzigane</i>), Fritz Kreisler (Recitative ve Scherzo), Manuel de Falla (<i>Spanish Dance</i>), U. Cemal Erkin (Konçerto), A. Adnan Saygun (Konçerto), Bülent Tarcan (Konçerto), İlhan Usmanbaş (Konçerto), Sergei Prokofiev (Sonat No.1-2)
Viyola	- Müzik Tarihi V-VI - Sanat Tarihi IV - Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Alfred Schnittke (Konçerto), William Walton (Konçerto) - Lisans 2: Lillian Fuchs (Etüt), Bernard Herrmann, Max Reger (Solo Süitler No:1-2-3), Benjamin Britten (<i>Lacrymae</i>) - Lisans 3: Ernest Bloch (Süit Hebraique), Max Bruch (<i>Kol Nidrei</i>) Zoltan Kodaly (Adagio), Paul Hindemith (Solo Sonat op.11 no.5) - Lisans 4: Johannes Palaschko (Etüt'ler Op.55, Op.36, Op.49) Paul Hindemith (<i>Der Schwanendreher</i>), Krzysztof Penderecki (Konçerto), Bela Bartok (Konçerto), Sergei Prokofiev (<i>Tarantelle</i>), Ernest Bloch (Süit), A. Adnan Saygun (Konçerto)
Viyolonsel	- Müzik Tarihi V-VI - Sanat Tarihi IV - Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 2: Gaspar Cassadó (Viyolonsel-Piyano), A. Adnan Saygun (<i>Partita Solo</i>), Frederick Delius (Konçerto), Darius Milhaud (Konçerto, N.1), A. Adnan Saygun (Sonat) - Lisans 3: Aram Khachaturian (Konçerto), Dmitri Kabalevsky (Konçerto, N.1) Claude Debussy (Sonat), Dmitri Shostakovich (Sonat) - Lisans 4: Sergei Prokofiev (Sonat No.1-2), Dmitri Kabalevsky (Konçerto, N.2), A. Adnan Saygun (Op. 31 Partita), Zoltán Kodály (Sonat, Op.8), Paul Hindemith (Konçerto), N. Kazım Akses (Poem), Igor Stravinsky (Süit), Gaspar Cassadó (Sonat)

Tablo 2. 1 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Kontrbas	• Müzik Tarihi V, VI • Sanat Tarihi IV • Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Viyolonsel- Kontrbas Tarihi Repertuarı IV • Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV • Kompozisyona Giriş II	• Lisans 2: Serge Koussevitzky (<i>Valse Minyature</i>), Paul Hindemith (Sonat) • Lisans 3: Paul Hindemith (Sonat), Virgilio Mortari (<i>Duette Concerttanz</i>) • Lisans 4: Serge Koussevitzky (Konçerto, Op. 3), Paul Hindemith (Sonat), Adolf Míšek (Sonat)

Tablo 2.1'deki veriler incelendiğinde, İÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan keman, viyola, viyolonsel ve kontrbas sanat dallarının ders programlarında; Müzik Tarihi V ve VI, Sanat Tarihi IV, Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV, Viyolonsel-Kontrbas Tarihi Repertuarı IV, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Dinletili ve Analitik Oda Müziği II, Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII derslerinin yer aldığı görülmektedir. Bu derslerde 20. yüzyıl müziğine yer verildiği belirlenmiştir. Bunlar arasında özellikle lisans 4. sınıf Müzik Tarihi Dersi II. döneminin ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Keman Viyola Tarihi Repertuarı IV ve Viyolonsel-Kontrbas Tarihi Repertuarı IV dersleri dışında ortak dersler içerisinde Müzik Tarihi dersi, 20. yüzyıl müziğine en çok yer verilen ders olarak ön plana çıkmaktadır. Kalan diğer ortak derslerde 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Keman, viyola ve viyolonsel sanat dallarının ders programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk besteciler içerisinde en çok Ahmet Adnan Saygun'un eserlerine yer verildiği ve bu eserler içerisinde de en fazla "Konçerto ve Sonat" formu eserlerin yer aldığı belirlenmiştir. Eserlerine en sık yer verilen bir diğer Türk bestecinin ise İlhan Usmanbaş olduğu ve İlhan Usmanbaş'ın en çok "Konçerto ve Sonat" formu eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

Yabancı besteciler arasında ise en çok Paul Hindemith ve Sergei Prokofiev’in “Konçerto ve Sonat” formu eserlerin ön plana çıktığı belirlenmiştir.

Kontrbas sanat dalının lisans öğretim programında; Türk besteci ve eserlerine rastlanmamakla birlikte en çok yer verilen yabancı bestecilerin başında Serge Koussevitzky’in “Minyatür ve Konçerto” formu eserleri ile Paul Hindemith’in “Sonat” formu eserlerinin olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2.2.1: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Flüt, Obua, Klarnet ve Fagot Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Flüt	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Pierre Sancan (Sonatin), Arthur Honegger (<i>Dance de la Chevre</i>), Eldin Burton (Sonatin) - Lisans 2: Kazuo Fukushima (<i>Mei</i>), Cristóbal Halffter (<i>Debla</i>), Kemal Sünder (Sonatin), Paul Hindemith (Sonat) - Lisans 3: Edgar Varese (Density 21.5), Toru Takemitsu (<i>Voice</i>), André Jolivet (Sonat) - Paul Hindemith (8 Stucke), Robert Muczynski (Sonat) - Lisans 4: Olivier Messiaen (<i>La Mer Noir</i>), Pierre Boulez (Sonatin), İlhan Usmanbaş (FL-75), André Jolivet (<i>Chant de Lions</i>), Henri Dutilleux (Sonatin), Eugène Bozza (Image), André Jolivet (<i>Incantations</i>), Luciano Berio (<i>Sequenza I</i>)
Obua	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Paul Hindemith (Sonat), Eugene Bozza (<i>Pastorale</i>), Pierre Max Dubois (<i>Douze Etüt</i>), Benjamin Britten (Six Metamorphoses) - Lisans 2: Eugene Goossens (Konçerto), Hans Vogt (Konçertino No. 4), Francis Poulenc (Sonat), Eugene Bozza (<i>Conte Pastorale</i>) - Lisans 3: Henri Dutilleux (Sonat), Eugene Bozza (<i>Fantasy Italianne</i>), Jean Françaix (<i>Flower Clock</i>), Frygas Hydas (Konçerto) - Lisans 4: Bohuslav Martinu (Konçerto Re minör) Benjamin Britten (<i>Six Metamorphoses</i>), İlhan Usmanbaş (Mavi Üçgen), Henri Tomasi (<i>Evocations</i>)

Tablo 2.2.1 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Flüt, Obua, Klarinet ve Fagot Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Klarinet	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Witold Lutoslawski (<i>Dans Preludes</i>), Alexander Goedicke (<i>Nocturne Op.28 No.1</i>) - Lisan 2: Henri Tomasi (Klarinet Konçerto), Louis Cahuzac (<i>Arléquin</i>), Alexander Goedicke (Piyanolu Parça, Op.28 No) - Lisans 3: György Ligeti (<i>Solo de Klarinette</i>), Alban Berg (4 Parça) Jean Françaix (Klarinet Konçerto), Gerald Finzi (Klarinet Konçerto) - Lisans 4: Igor Stravinsky (3 Parça), Claude Debussy (<i>Première rhapsodie</i>), Jacques Lancelot (<i>L'école du Mécanisme</i>), A. Adnan Saygun (Horon), Aaron Copland (Klarinet Konçerto)
Fagot	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Jenő Takács, Paul Hindemith, Rene Duclos - Lisans 2: Jiří Pauer (Konçerto), Victor Bruns (Konçerto – For Piyano Fagot) - Lisans 3: Henri Dutilleux (Sarabande et Cortage), Jean Françaix, Eugène Bozza (Caprice) - Lisans 4: Maurice Allard (Paganinni varyasyonları), André Jolivet (Fagot Piyano), Otmar Nussio (Fagot Piyano), Marcel Bitsch (Konçerto)

Tablo 2.2.2: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Saksafon, Trompet ve Korno Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Saksafon	- Müzik Tarihi VI, - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Alexander Tcherepnin (<i>Sonatin Sportive</i>), Pedro Iturralde (<i>Czardas</i>), René Challan (Konçerto Eb), Aleksander Glazunov (Konçerto Eb), Eugene Bozza (Etüt No:7) - Lisans 2: Paul Cresto (Sonat N.19), René Bernier (<i>Hommage a sax</i>), Eugène Bozza (<i>Douze Etüt</i>), Jacques Ibert (<i>Camara Concerto</i>) - Lisans 3. Henri Tomasi (Ballade), Erwin Schulhoff (Hot Sonat), Lois Blemant (<i>Vingt Etüt, Melodiques</i>), Ferdinand Capelle (<i>Vingt Grandes Etudes</i>), Henri Tomasi (Konçerto), Eugène Bozza (Etüt, <i>Caprice No: 5 – 9</i>) - Lisans 4: Bruno Vlahek (Sonat), Erland von Koch (Konçerto), Pierre Max Dubois (Konçerto)

Tablo 2.2.2 Devamı: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Saksafon, Trompet ve Korno Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Trompet	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Charles Chaynes (<i>Quinze Etudes</i>), Siegfried Kurz (Konçerto), Georges Delerue (Konçertino), Bohuslav Martinu (Sonatin) - Lisans 2: Charles Chaynes (Quinze Etütler, No:4–5–6), Roger Boutry (<i>Virtuosite Etudes</i>), Alexander Arutunian (Konçerto Sib Trompet), Chris Botti (Konçerto), André Jolivet (<i>Air de Bravoire</i>) - Lisans 3: Roger Boutry (Konçertino), Paul Hindemith (Sonat), Flor Peeters (Sonat), Jiří Pauer (<i>Trompetina</i>) - Lisans 4: Walte Hess (Sonatin), Malcolm Arnold (Fantasy), Jiří Pauer (Konçerto)
Korno	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Francis Poulenc (<i>Elegie</i>), Reinhold Glier (Konçerto o), Paul Hindemith (Sonat) - Lisans 2: Jean Françaix (<i>Divertimento</i>), Henry Busse, Hermann Neuling (<i>Bagatelle</i>) - Lisans 3: Vincent Persichetti (<i>Parable</i>) Benjamin Britten (<i>Serenade</i>) - Lisans 4: Olivier Messiaen (<i>L'Appel Interstellaire</i>), David Gwilt (Sonat), Paul Dukas (<i>Villanelle</i>)

Tablo 2.2.1 ve 2.2.2’de, İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan flüt, obua, klarnet, trombon, tuba, trompet, fagot, saksafon ve korno sanat dallarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili ortak dersleri görülmektedir. Ulaşılabilen dökümanların analizinden, bu dersler arasında özellikle lisans 4. sınıf Müzik Tarihi Dersi II. döneminin ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu görülmüştür. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.2.1 ve 2.2.2’deki sanat dalları ders programlarının içerisinde ortak olarak yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerden en çok İlhan

Usmanbaş'ın "Süit, Konçerto ve Sonat" formu eserlerinin yer aldığı görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen bir diğer Türk bestecinin ise Ahmet Adnan Saygun olduğu ve en çok "Süit" formu eserlerinin ders programında yer aldığı görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Paul Hindemith'in eserlerine yer verildiği ve bu eserler içerisinde özellikle "Sonat" formu eserlerinin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin ise Henri Tomasi ve Eugène Bozza olduğu görülmektedir. Henri Tomasi'nin "Konçerto" formundaki eserleri, Eugène Bozza'nın ise "Etüt ve Konçerto" forumundan oluşan eserleri programlarda en sık yer verilen eserler olmuştur.

Tablo 2.2.3 ve 2.2.4'te, İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan timpani, trampet, marimba, ksilofon, vibrafon'dan oluşan vurmalı çalgılar sanat dallarının ders programlarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkilerinin analiz bulguları görülmektedir. Bu sanat dallarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili ortak derslerinin Müzik Tarihi VI, Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II, Dinletili ve Analitik Oda Müziği II, Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Sanat Tarihi IV ve Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV olduğu görülmektedir. Yapılan döküman analizi, bu sanat dallarının lisans programlarında yer alan tüm ortak derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiğini göstermiştir. Yine bu dersler arasında lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. Döneminin (Müzik Tarihi VI) ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise önceki analizlerde de görüldüğü gibi 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.2.3 ve 2.2.4'te yer alan sanat dallarının ders programların içerisinde ortak olarak yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerin eserlerinin ders programları içerisinde yer almadığı görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Jacques Delecluse'un eserlerine yer verildiği ve bu eserler içerisinde özellikle vurmalı çalgılar için metot türü eserlerin ders programlarında yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin Ian Finkel ve Siegfried Fink olduğu ilgili tablo verilerinden anlaşılmaktadır. Ian Finkel'in *4 Mallet* eseri ve Siegfried Fink'in etüt'lerinden oluşan eserleri vurmalı çalgılar anasanat dalı lisans programları içerisinde en sık yer alan diğer eserler olduğu görülmektedir.

Tablo 2.2.3: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı
Trombon, Tuba, Timpani ve Trampet Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Trombon	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Erik Larsson (<i>Concertino</i>), Paul Hindemith (Sonat), Daniel Mason (12 Etüt, <i>Vriees</i>) - Lisans 2: Eugène Bozza (<i>Ballade- 13 Etüt, Caprices</i>), Zygmunt Stojowski (<i>Fantasy</i>), Leonard Bernstein (<i>Elegy for Mippy II</i>), Arthur Pryor (<i>Thoughts of love</i>) David Uber (21 Etüt) - Lisans 3: Frank Martin (<i>Ballade</i>), Darius Milhaud (<i>Concerto d'Hiver</i>), Nino Rota (Konçerto), Malcolm Arnold (Fantasy), Arthur Pryor (<i>Fantastic Polka</i>), Eugène Bozza (13 Etüt Caprices) - Lisans 4: Launy Grøndahl (Konçerto), Henri Tomasi (Konçerto), Derek Bourgeois (Konçerto), Jacques Castérède (Sonatin), J. Michel Defaye (<i>Deux Danses</i>), Stjepan Šulek (Sonatin), Eric Ewazen (Sonat)
Tuba	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Vladislav Blazhevich (<i>70 Studies for Tuba, vol.1</i>), Don Haddad (<i>2 Piece</i>), Joseph Edouard Barat (Introduction and Dance) - Lisans 2: Don Haddad (Tuba İçin Süit), Clare Grundman (<i>Tuba Rapshody</i>), R. Vaughan Williams (6 English Folk Songs), Arthur Frackenpohl (Konçertino) - Lisans 3: Vladislav Blazhevich (<i>70 Studies for Tuba, vol.2</i>), James Curnow (Konçertino), John Boda (Sonatin), Arthur Frackenpohl (<i>Variations</i>), Alec Wilder (Süit, No.1), Alexei Lebedev (Konçertino), R. Vaughan Williams (<i>Concertpice, No.1</i>) - Lisans 4: Paul Hindemith (Sonat), R. Vaughan Williams (Konçerto), Edward Gregson (Konçerto), James Curnow (<i>Symphonic Variant</i>), Arthur Frackenpohl (Sonat), Arnold Jacobs (<i>Fantasy</i>), Bruce Broughton (Konçerto)
Timpani	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II	- Lisans 1: Eckehardt Keune, Dobri Paliev - Lisans 2: Jacques Delecluse (Metod), Dobri Paliev - Lisans 3: Trente Etüt No:24 - Lisans 4: Alexander Tcherepnin (Sonatin), Jacques Delecluse
Trampet	- Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Siegfried Fink (Etüt) - Lisans 2: Siegfried Fink (<i>Drum Süit–Tocatta</i>) - Lisans 3: Siegfried Fink (<i>Drum Süit–Mista</i>) - Lisans 4: Jacques Delecluse (<i>Douze Etüt No:9</i>)

Tablo 2.2.4: İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı
Marimba, Ksilofon ve Vibrafon Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Marimba	- Müzik Tarihi VI - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII	- Lisans 2: Paul Creston (<i>Concertino for Marimba and Orchestra Second Movement</i>), Keiko Abe (<i>Frogs</i>), Schoonenbeek (Marimba Konçerto) - Lisans 3: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>), Schoonenbeek (Marimba Konçerto) - Lisans 4: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>), Jacques Delecluse (Etüt No: 17, <i>Trente Etüt No: 29</i>), Paul Creston (<i>Marimba</i>)
Ksilofon	- Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Sanat Tarihi IV - Tahta Üflemeli Çalgılar - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 1: Jacques Delecluse (Etüt) - Lisans 2: Jacques Delecluse (<i>Vingt Etüt</i>), Jascha Heifetz (<i>Hora Scattaco</i>), Osvaldo Lacerda (Arasta –pe) - Lisans 3: Jacques Delecluse (Etüt: No:10), Toshio - Mayuzumi (Konçerto) - Lisans 4: Rimsky Korsakov (<i>Bumble Bee</i>), Jacques Delecluse, Ian Finkel
Vibrafon		- Lisans 1: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>) - Lisans 2: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>) - Lisans 3: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>), Dave Samuels - Lisans 4: Ian Finkel (<i>4 Mallet</i>), Dave Samuels

Tablo 2.2.3 ve 2.2.4’te, İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan timpani, trampet, marimba, ksilofon, vibrafon’dan oluşan vurmalı çalgılar sanat dallarının ders programlarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkilerinin analiz bulguları görülmektedir. Bu sanat dallarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili ortak derslerinin Müzik Tarihi VI, Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II, Dinletili ve Analitik Oda Müziği II, Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Sanat Tarihi IV ve Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV olduğu görülmektedir.

Yapılan döküman analizi, bu sanat dallarının lisans programlarında yer alan tüm ortak derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiğini göstermiştir. Yine bu dersler arasında lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. Döneminin (Müzik Tarihi VI) ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise önceki analizlerde de görüldüğü gibi 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.2.3 ve 2.2.4'te yer alan sanat dallarının ders programların içerisinde ortak olarak yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerin eserlerinin ders programları içerisinde yer almadığı görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Jacques Delecluse'un eserlerine yer verildiği ve bu eserler içerisinde özellikle vurmali çalgılar için metot türü eserlerin ders programlarında yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin Ian Finkel ve Siegfried Fink olduğu ilgili tablo verilerinden anlaşılmaktadır. Ian Finkel'in *4 Mallet* eseri ve Siegfried Fink'in etüt'lerinden oluşan eserleri vurmali çalgılar anasanat dalı lisans programları içerisinde en sık yer alan diğer eserler olduğu görülmektedir.

Tablo 2.3.1'deki verilere bakıldığında, İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı altında yer alan piyano, arp ve gitar sanat dallarının ders programlarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkilerinin analiz bulguları yer almaktadır. Bu sanat dallarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili dersleri; Müzik Tarihi VI, Sanat Tarihi IV, Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II, Repertuvar VIII, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Dinletili ve Analitik Oda Müziği II şeklinde sıralanmaktadır. Döküman analizi, bu derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiğini göstermiştir. Önceki analiz bulgularıyla tutarlı bir şekilde bu dersler arasında lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. Döneminin (Müzik Tarihi VI) ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.3.1'de piyano sanat dalı lisans öğretim programı içerisinde eserlerine yer verilen Türk ve yabancı besteciler incelediğinde; Türk bestecilerden A. Adnan Saygun, İlhan Baran, İlhan Usmanbaş ve Ulvi Cemal Erkin'in eserlerinin yer aldığı görülmektedir. Arp ve gitar sanat dallarının lisans öğretim programlarında ise Türk bestecilerin eserlerine yer verilmediği görülmektedir (Tablo 2.3.1 ve Tablo 2.3.2). Öte yandan, piyano sanat dalı lisans öğretim programı içerisinde en çok yer verilen yabancı besteciler Arnold Schoenberg ve Sergei Prokofiev olmuştur. Programda bu bestecilerin daha çok "Süit" ve "Sonat-Konçerto" formundaki eserlerine yer verildiği görülmektedir. Arp sanat dalı lisans öğretim programı içerisinde ise en çok Marcel Grandjanay ve "Etüt" formundaki eserlerine yer verilmiştir. Gitar sanat dalı lisans öğretim programı içerisinde en çok yer alan yabancı besteciler Joaquín Rodrigo ile Leo Brouwer olmuştur ve bu bestecilerin daha

çok “Konçerto-Konçertino” formundaki eserlerine programda yer verilmiştir (Tablo 2.3.2).

Tablo 2.3.1: İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı Piyano ve Arp Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Piyano	• Müzik Tarihi VI • Sanat Tarihi IV • Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II • Repertuvar VIII • Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Kompozisyona Giriş II	• Lisans 1: Arnold Schoenberg (Op. 33 (a) – (b), Anton Webern (Parçalar), György Ligeti (Etütler), Claude Debussy (Etütler) A. Adnan Saygun (Sonatin- Aksak Tartılar Üzerine Etudler), İlhan Baran (Mavi Anadolu) • Lisans 2: Luciano Berio (<i>6 Pieces for Encores</i>) Sergei Prokofiev (Sonat), Maurice Ravel (Sonatin, “<i>Jeux d’eau</i>”), Dmitri Shostakovich (Prelude-Fügler), Bela Bartók (Süit Op. 14- <i>Allegro Barbaro</i>), İlhan Usmanbaş (Parçalar), U. Cemal Erkin (Sonat) • Lisans 3: Arnold Schoenberg (Süit Op. 25), George Crumb (<i>Makrokosmos 1</i> “Birinci bölüm”), Kara Karayev (Prelude’ler), İlhan Baran (Mavi Anadolu, Tamamı), Sergei Prokofiev (Konçerto, N.1), Dmitri Shostakovich (Konçerto, N.1), Alexander Scriabin (Sonat V-VI-VII) • Lisans 4: György Ligeti (Etütler), Alban Berg (Sonat, Op.1), Claude Debussy (Etütler), Paul Hindemith (<i>Ludus Tonalis</i>), Sergei Prokofiev (<i>Sarkazm Op. 17</i>), Igor Stravinsky (Sonat), İlhan Usmanbaş (Ölümsüz Deniz Taşlarıydı), A. Adnan Saygun (Sonatin), U. Cemal Erkin (Sonat)
Arp	• Müzik Tarihi VI • Sanat Tarihi IV • Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II • Repertuvar VIII • Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Kompozisyona Giriş II	• Lisans 1: Marcel Grandjanay (<i>No.1, Presto</i>), Ernst Krenek (Sonat, Op.150) • Lisans 2: Florent Schmitt (Etüt, No: 2), Marcel Grandjanay (<i>Bourree’s Double</i>) Germaine Tailleferre (Sonat) • Lisans 3: Maurice Ravel (<i>Introduction und Allegro</i>), Florent Schmitt (Etüt No:3), Marcel Grandjanay (No.10), Albert Roussel (<i>Impromptu</i>) • Lisans 4: Florent Schmitt (Etüt No:6), Claude Debussy (<i>Sacre et Dance Profane</i>), Aram Khachaturian (<i>Oriental Dance</i>), Marcel Tournier (<i>Au Matin</i>)

Tablo 2.3.2: İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı Gitar Programının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Gitar	- Müzik Tarihi VI - Sanat Tarihi IV - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Repertuvar VIII - Form Bilgisi Ve Genel Müzik Analizi IV - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Kompozisyona Giriş II	- Lisans 2: Darius Milhaud (<i>Segoviana</i>) Frederic Mompou (<i>Süit Compostellana</i>), Leo Brouwer (<i>Elogio de la Danza, Tres apuntes</i>), Heitor Villa-Lobos (<i>Süit Populaire Brésilienne, No. 2, Chôro-Typico</i>), Frederic Hand (<i>Homage for Guitar, Elegy for a King</i>) - Lisans 3: Joaquín Turina (<i>Fandanguillo</i>), Joaquín Rodrigo (<i>En los trigales</i>), Mario Castelnuovo Tedesco (<i>Tarantella</i>), Manuel Ponce (<i>Sonatin Meridional</i>), Frederic Mompou (<i>Süit Compostellana</i>) - Lisans 4: Leo Brouwer (<i>El Decameron Negro- Concierto Elegy</i>), Maurice Ohana (<i>Si le Jour Parait No. 6</i>), Joaquín Rodrigo (<i>Invocation et Danse Tres Piezas Espanolas-Concierto de Aranjuez</i>), William Walton (<i>Five Bagatelles No.3-5</i>), Mario Castelnuovo-Tedesco (<i>Capriccio Diablico Sonat</i>), Malcolm Arnold (<i>Fantasy for Guitar, op.107</i>)

Tablo 2.4: İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Programının Analizi

Bilim Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Sanat Dalı	- Müzik Tarihi VI - Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII - Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV - Dinletili ve Analitik Oda Müziği II - Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II - Kompozisyona VI - Opera Repertuarı II	

Tablo 2.4'teki bulgulara göre, İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği sanat dalı ders programında 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili Müzik Tarihi VI, Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II, Repertuvar VIII, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV, Dinletili ve Analitik Oda Müziği II dersleri bulunduğu görülmektedir. Önceki analiz bulgularıyla tutarlı bir şekilde bu dersler arasında da lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. döneminin ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Öte yandan, kompozisyon ve

orkestra şefliği sanat dalı ders programları içerisinde yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri ile ilgili verilere ulaşılamadığından analizleri yapılamamıştır.

Tablo 2.5: İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Opera	• Opera Tarihi VII-VIII • Sanat Tarihi IV • 20.YÜZYIL Fransız Melodi Yorumu I-II • Opera Repertuarı II • Dinletili Müzik Formları IV • Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi II • Alman Lied Yorumu II • 20.YÜZYIL Fransız Melodi Yorumu I-II	• Lisans 2: Reynaldo Hahn (Lied), Claude Debussy (Lied), Gabriel Fauré (Lied), Henri Duparc (Lied) • Lisans 3: Paul Hindemith (Lied), Wolfgang Rihm (Lied), Erich Korngold (Lied), Eric Satie (Lied), Darius Milhaud (Lied), Reynaldo Hahn (Lied) • Lisans 4: Alban Berg (Lied), Arnold Schoenberg (Lied), Olivier Messiaen (Lied), Anton Webern (Lied), Olivier Messiaen (Lied), Henri Dutilleux (Lied), Joseph Canteloube (Lied).

Tablo 2.5 incelendiğinde, İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı altında yer alan opera sanat dalı lisans öğretim programında 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkili olarak Opera Tarihi VII- VIII, 20. yüzyıl Fransız Melodi Yorumu I-II, Sanat Tarihi IV, Opera Repertuarı II, Dinletili Müzik Formları IV, Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi II, Alman Lied Yorumu II ve 20. yüzyıl Fransız Melodi Yorumu I-II dersleri görülmektedir.

Yapılan döküman analizi, opera sanat dalının lisans programında yer alan tüm bu derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiğini göstermiştir. Yine bu dersler arasında lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. döneminin ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise önceki analizlerde de görüldüğü gibi 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Öte yandan, opera sanat dalının ders programların içerisinde ortak olarak yer alan Türk ve yabancı bestecilerin arasında Türk bestecilerin eserlerine yer verilmediği; yabancı bestecilerden ise Reynaldo Hahn, Arnold Schoenberg, Alban Berg ve Anton Webern’in “Lied” formundaki eserlerine yer verildiği görülmektedir (Tablo 2.5).

Tablo 2.6: İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı Programlarının Analizi

Bilim Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Geleneksel ve Modal Müzikler	• Türkiye’de Çok sesli Müzik Süreci I-II • Avrupa Müzik Tarihi I-II • Sanat Tarihi IV	• Lisans 3: Claude Debussy (<i>Prélude a L’après d’un Faune, La Mer, Images</i>), Maurice Ravel (<i>Miroirs, La Mére L’Oye</i>), Bela Bartok (İlk Dörtlü, Mavi Sakal’ın Şatosu) • Lisans 4: Sergei Prokofiev (Piyano Konçerto), Dmitri Shostakovich (<i>Lady Macbeth</i>), İgor Stravinsky (<i>Le Sacre du Printemps</i>), Arnold Schoenberg (<i>Pelleas ve Melisande Symphonic 12 Poems</i>), Edgard Varèse (<i>Ionisation</i>), John Cage (<i>Music of Changes</i>), İlhan Usmanbaş (Bakışsız Bir Kedi Kara, Altı Prelude), Bülent Arel (Senfoni, Oda Müziği, Elektronik Müzik) eserlerinden örnekler

Tablo 2.6 incelendiğinde, İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler anabilim dalı ders programında, 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkili olarak; Türkiye’de Çok Sesli Müzik Süreci I-II ve Avrupa Müzik Tarihi I-II derslerinin olduğu görülmektedir. Yapılan döküman analizi, 20. yüzyıl müziğinin bu dersler içerisinde yer alış şeklinin bir dönemi kapsayacak şekilde olmadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığını göstermiştir.

Tablo 2.6’daki geleneksel ve modal müzikler anabilim dalı ders programı içerisinde yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde, Türk bestecilerden İlhan Usmanbaş ve Bülent Arel’in Bakışsız Bir Kedi Kara, Altı Prelude, Senfoni ve Oda Müziği eserlerine; yabancı bestecilerden ise Reynaldo Hahn, Arnold Schoenberg’in *Pelleas & Melisande*, Senfonik Şiir, John Cage’in *Music of Changes* ile Edgard Varese’in *Ionisation* isimli eserlerine yer verildiği görülmektedir.

2.1.2. MSGSÜDK Lisans Programlarının İlk İncelenme Bulguları

MSGSÜDK lisans programları da 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilişkili dersler açısından benzer şekilde incelenmiştir. Müzik bölümü altında kompozisyon ve orkestra şefliği, piyano-arp-gitar, üfleme ve vurma çalgılar ve yaylı çalgılar anasanat dalı olmak üzere dört anasanat dalı; müzikoloji bilim dalı altında genel müzikoloji, etnomüzikoloji ve folklor olmak üzere iki anabilim dalı; sahne sanatları bölümü altında ise bale, çağdaş dans,

opera ve tiyatro olmak üzere dört anasanat dalının yer aldığı görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 2.7, Tablo 2.8.1, Tablo 2.8.2, Tablo 2.8.3, Tablo 2.8.4, Tablo 2.9.1, Tablo 2.9.2, Tablo 2.10, Tablo 2.11 ve Tablo 2.12 de verilmiştir.

Tablo 2.7: MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Keman	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Yaylı Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 2: Dmitri Kabalevsky (Konçerto), İlhan Usmanbaş (Keman Konçerto) • Lisans 3: Samuel Barber (Sonat), Claude Debussy (Sonatlar), Maurice Ravel (Sonat), A. Adnan Saygun (Sonatlar) • Lisans 4: Sergei Prokofiev (Sonat, Re Maj), Karol Szymanowski (Sonat, Op.4), Dmitri Shostakovich (Sonat, Op. 134), Manuel de Falla (<i>Spanish Dance</i>), Aram Khachaturian (Konçerto), Igor Stravinsky (Konçerto), Bela Bartok (Konçerto, N.1), Sergei Prokofiev (Konçerto, No.1), Jean Sibelius (Konçerto), U. Cemal Erkin (Konçerto o), A. Adnan Saygun (Konçerto)
Viyola	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Yaylı Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 2: Darius Milhaud (<i>4 Visage</i>), Benjamin Britten (<i>Lachrymae</i>) Heitor Villa Lobos (<i>Aria Cantilena</i>), Rebecca Clarke, Gabriel Faure (<i>Elegie</i>), William Walton (Konçerto), Paul Hindemith (Konçerto), Yalçın Tura (Konçerto) • Lisans 3: Edmund Rubbra (Konçerto), Paul Hindemith (<i>Trauermusic</i>), Max Bruch (<i>Kol Nidrei</i>), N. Kazım Akses (<i>Rubra</i>) • Lisan 4: Krzysztof Penderecki (Konçerto) Benjamin Britten (<i>Lachrymae</i>), Darius Milhaud (<i>Enseco</i>), Sergei Prokofiev (<i>Tarantella</i>), Bohuslav Martinu (Sonat), Paul Hindemith (<i>Der Schwanendreher</i>), Bela Bartok (Konçerto), A. Adnan Saygun (Konçerto), Alfred Schnittke (Konçerto)
Viyolonsel	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Yaylı Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 2: N. Kazım Akses (İdil), Darius Milhaud (Konçerto I.) • Lisans 3: A. Adnan Saygun (Op.12 Sonat), Dmitri Shostakovich (Sonat, Op.40), Sergei Prokofiev (Sonat, Op.119), Claude Debussy (Sonat), Dmitri Kabalevsky (Konçerto, Op. 49), Aram Khachaturian (Konçerto) • Lisans 4: A. Adnan Saygun (Op. 31 Partita), Zoltán Kodály (Sonat, Op.8), Attila Bozay (<i>Formazioni</i>, Op.16), Dmitri Shostakovich (Konçerto, I)

Tablo 2.7 Devamı: MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Kontrbas	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Yaylı Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 2-3-4: Adolf Míšek (Sonat), Paul Hindemith (Sonat), Sergei Koussevitzky (Konçerto)

Tablo 2.7 incelendiğinde, MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan keman, viyola, viyolonsel ve kontrbas sanat dalı ders programlarında Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Oda Müziği ve Yaylı Çalgılar Edebiyatı derslerinin bulunduğu görülmektedir. Yapılan döküman analizi, sanat dallarının lisans programında yer alan bu derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiğini göstermiştir. Ayrıca, bu derslerden “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunun yanında, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin son döneminde sadece 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Kalan diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.7’de yer alan keman, viyola ve viyolonsel sanat dallarının ders programları içerisinde ortak olarak yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerden en çok Ahmet Adnan Saygun’un eserlerine yer verildiği bu eserler içerisinde özellikler “Konçerto ve Sonat” formu eserlerin yer aldığı görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen diğer Türk bestecilerin ise İlhan Usmanbaş, U. Cemal Erkin ve Yalçın Tura olduğu görülmektedir. Bu bestecilerin eserleri içerisinde en çok “Konçerto” formu eserlerin ders programlarında yer aldığı görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Paul Hindemith’in eserlerine yer verildiği ve ders programlarında en çok “Konçerto ve Sonat” formu eserlerinin yer aldığı görülmektedir.

Eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin ise Sergei Prokofiev, Dmitri Shostakovich ve Dmitri Kabalevsky olduğu görülmektedir. Bu bestecilerin eserleri içerisinde ise en çok “Konçerto ve Sonat” formu eserlerin yer aldığı görülmektedir. Kontrbas sanat dalı ders programında ise Türk besteci ve eserlerine rastlanmamıştır. Öte yandan ders programlarında en çok yer verilen yabancı besteciler ve eserlerinin başında Serge Koussevitzsky’in “Konçerto” formu eserleri, Adolf Mises’in “Sonat” formu eseri ile Paul Hindemith’in sonat formu eserlerinin olduğu görülmektedir.

Tablo 2.8.1, 3.8.2 ve 3.8.3 incelendiğinde, MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan flüt, obua, klarinet, fagot, trompet, korno ve trombondan oluşan üfleme çalgılar sanat dallarının ders programlarında 20. yüzyıl müziğine yer veren ortak dersler olarak; Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Oda Müziği ve Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı derslerinin olduğu göze çarpmaktadır. Yapılan döküman incelemeleri sonucunda, bu derslerden iki dönem boyunca ders programlarında yer alan “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, dönemin bestecilerinin, eserlerinin ve akımlarının ders işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Ayrıca, bu derslerden “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunun yanında, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin son döneminde sadece 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Kalan diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Tablo 2.8.1, 3.8.2 ve 3.8.3’te yer alan flüt, obua, klarinet, fagot, trompet, korno ve trombondan oluşan üfleme çalgılar sanat dallarının ders programlarında içerisinde ortak olarak yer verilen Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun ve özellikle “Süit” formundaki eserlerinin yer aldığı görülmektedir. İlhan Usmanbaş’ın “Süit” ve Hasan Uçarsu’nun “Oda Müziği” formundaki eserlerinin ders programlarında en sık yer verilen diğer eserler olduğu görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Eugène Bozza’nın eserlerine yer verildiği, bu eserlerden de özellikle “Etüt” formundaki eserlerin yer aldığı görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin Paul Hindemith,

Henri Tomasi ve Witold Lutoslawski olduğu görülmektedir. Henri Tomasi'nin "Konçerto", Paul Hindemith'in "Sonat", Witold Lutoslawski'nin ise "Prelude" forumundaki eserlerinin en sık verilen diğer eserleri olduğu görülmektedir.

Tablo 2.8.1: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Flüt ve Obua Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Flüt	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Marcel Moyse (<i>24 Exercises de Soussman Op.54, 48 Etütlers de Virtuosite Vol.I</i>) Malcolm Henry (Fantasy), Arthur Honegger (<i>Dance de la Chevre</i>), Dinu Lipatti (<i>Introduction&Allegro</i>), Eldin Burton (Sonatin) • Lisans 2: Eugene Bozza (14 Etütler – <i>Arabesques</i>), Edgar Varese (<i>Density 21.5</i>), Georges Hüe (Fantasy), Alfredo Casella (<i>Barcarole& Scherzo</i>), Joaquín Rodrigo (<i>Fantasia Para un Gentilhombre</i>), Paul Hindemith (<i>8 Stucke</i>), Lennox Berkeley (Konçerto) Kemal Sünder (Sonatin) • Lisans 3: Marcel Moyse (<i>10 Etudes d'Après Wieniawsky</i>), Elliott Carter (<i>Scrivo in Vento</i>), Sigfrid Karg-Elert (<i>Appassionata, Op.140</i>), Hasan Uçarsu (Zamansal Çelişkiler Kenti İstanbul), Jindřich Feld (Sonat), Robert Muczynski (Sonat, Op.14), Otari Taktakishvili (Sonat), William Bolcom (Lyric Konçerto), Kazuo Fukushima (<i>Mei</i>) • Lisan 4: André Jolivet (<i>5 Incantations</i>), Luciano Berio (<i>Sequenza I</i>), Eugène Bozza (<i>Image</i>) Sergei Prokofiev (Sonat,Op.94), Toru Takemitsu (<i>Voice</i>), Pierre Boulez (Sonatin, Olivier Messiaen (<i>La mer Noir</i>), Isang Yun (Etüt), Brian Ferneyhough (<i>Cassandra Dream Song</i>), İlhan Usmanbaş (FL-75), Aram Khachaturian (Konçerto), Lowell Liebermann (Sonat Op.23- Konçerto o)
Obua	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Oda Müziği • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Witold Lutoslawski (Dans Preludleri), Alexander Goedicke (<i>Nocturne Op.28 No.1</i>) • Lisans 2: Darius Milhaud (<i>Duo Concertant</i>), Alexander Goedicke (Piyano Eserleri, Op.28) • Lisans 3: Alban Berg (4 Parça), Jacques Lancelot (<i>L'école du Mécanism</i>), Gerald Finzi (Klarnet Konçerto), Jean Françaix (Klarnet Konçerto), Edison Denisov (Sonat Pour Klarnette Solo) • Lisans 4: Aaron Copland (Klarnet Konçerto), Eugene Gay (Etütler, <i>Récapitulation de Technique Journalière</i>) A. Adnan Saygun (Horon), İstemihan Taviloğlu (Klarnet Konçerto), Claude Debussy (<i>Première Rhapsodie</i>)

**Tablo 2.8.2: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı
Klarnet, Fagot ve Trompet Programlarının Analizi**

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Klarnet	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Oda Müziği • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Witold Lutoslawski (Dans Preludleri), Darius Milhaud (Duo Konçerto) • Lisans 2: Paul Hindemith (Sonat), Henri Tomasi (Konçerto) Witold Lutoslawski (Dans Preludleri), • Lisans 3: Auguste Périer (<i>Etudes de Virtuosité</i>), Béla Kovács (<i>Hommege a Manuel De Falla</i>), İstemihan Taviloğlu (Konçerto), Gerald Finzi (Konçerto), Henri Tomasi (Konçerto) • Lisans 4: Auguste Périer (<i>22 Etudes Modernes</i>), Alban Berg (4 Parça), Igor Stravinsky (3 Parça), A. Adnan Saygun (Horon), Claude Debussy (<i>Premiere Rapsody</i>), Aaron Copland (Konçerto), Gordon Jacob (Mini Konçerto)
Fagot	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Othmar Schoeck (Fagot-Piyano), Tibor Kazacsay (Fagot- Orkestra) • Lisans 2: Eugène Bozza (<i>Sicilienne</i>), Alexandre Tansmann (Süit), Tibor Kazacsay (Konçerto) • Lisans 3: Eugène Bozza (Etüt-Caprices), Alamiro Giamperi (Etüt), Henri Dutilleux (Fagot-Piyano), Jean Françaix (<i>Divertiment</i>- Konçerto), Malcolm Arnold (Solo Fagot) • Lisans 4: Eugène Bozza (Etüt-Caprices), Otmar Nussio (Fagot Piyano) Alexandre Tansmann (Sonatin), Malcolm Arnold (Solo Fagot), André Jolivet (Konçerto), Marcel Bitsch (Konçerto)
Trompet	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1. Jeanine Rueff (<i>Fantasy Concertant</i>), Reinhold Glière (Konçerto) • Lisans 2: Paul Hindemith (Sonat), André Jolivet (<i>Arioso Barocco-Air De Bravoure</i>), Jiří Pauer (<i>Trompetina</i>), Chri Botti (Konçerto) • Lisans 3: Henri Tomasi (6 Etütler), Willy Hess (Sonatin), Jacques Castérède (Sonatin), Alexander Goedicke (Konçertino), Roger Boutry (Konçertino), Tibor Kazacsay (Konçerto) • Lisans 4: Jacques Ibert (<i>Moderne Etudes</i>), Henri Tomasi (6 Etütler), Jiří Pauer (Konçerto), André Jolivet (Konçertino), Viktor Kalabis (Konçerto), Arthur Honegger (<i>İntrada</i>)

Tablo 2.8.3: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı Korno ve Trombon Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Korno	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Paul Hindemith (<i>Althorn Sonat</i>), Malcolm Arnold (<i>Fantasy</i>) • Lisans 2: Bernhard Krol (<i>Laudatio</i>), Paul Hindemith (Konçerto) • Lisans 3: Jean René Désiré Françaix (<i>Divertimento</i>), Bernhard Krol (<i>Laudatio</i>), Othmar Schoeck (Konçerto), Paul Hindemith (Konçerto) • Lisans 4: Bernhard Krol (<i>Konzert Etütler</i>), Olivier Messiaen (<i>Apel Interstallaire</i>), Vitaly Buyanovsky (<i>Espana</i>), Kurt Atterberg (Konçerto), Reinhold Glière (Konçerto), Othmar Schoeck (Konçerto)
Trombon	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Paul Hindemith (Sonat), Kazimierz Serocki (Sonatin) • Lisans 2: Eugène Bozza (13 Etüt, <i>Caprices- Ballade</i>), Zygmunt Stojowski (<i>Fantasy</i>), Leonard Bernstein (<i>Elegy for Mippy II</i>) • Lisans 3: Malcolm Arnold (<i>Fantasy</i>), Eugène Bozza (13 Etüt <i>Caprices</i>, Roger Boutry (<i>Capriccio</i>), Carlos Salzedo (<i>Piece Concertante</i>), Gordon Jacob (Konçerto), Frank Martin (<i>Ballade</i>) • Lisans 4: Eugène Bozza (13 Etüt <i>Caprices</i>), Roger Boutry (<i>Capriccio</i>), Henri Tomasi (Konçerto) J. Guy Ropartz (<i>Piece (Mib minör)</i>), Paul Bonneau (<i>Capriccio</i>), Derek Bourgeois (Konçerto), Launy Grøndahl (Konçerto), Eric Ewazen (Sonat)

Yabancı besteciler arasında ise en çok Eugène Bozza'nın eserlerine yer verildiği, bu eserlerden de özellikle "Etüt" formundaki eserlerin yer aldığı görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecilerin Paul Hindemith, Henri Tomasi ve Witold Lutoslawski olduğu görülmektedir. Henri Tomasi'nin "Konçerto", Paul Hindemith'in "Sonat", Witold Lutoslawski'nin ise "Prelude" forumundaki eserlerinin en sık yer verilen diğer eserleri olduğu görülmektedir.

Tablo 2.8.4'te MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan timpani, trampet, marimba, ksilofon, vibrafon ve multi perküsyon'dan oluşan vurmali çalgılar sanat dallarının lisans öğretim programlarının 20. yüzyıl müziğine yer verme durumları açısından analizleri yer almaktadır.

Tablo 2.8.4: MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurma Çalgılar Anasanat Dalı
Timpani, Trampet, Marimba, Ksilofon, Vibrafon ve Multi-Perküsyon Programlarının
Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Timpani	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Siegfried Fink (<i>Studien Für Kleine Trommel VI Etuden Für 2-3-4</i>), Elliot Carter (Timpani İçin 8 Parça) • Lisans 2: Jacques Delecluse (Metod), Siegfried Fink (Metod), John Beck (<i>Sonat for timpani</i>) • Lisans 3: François Dupin (Metod), Heinrich Knauer (Metod), Werner Tharichen (Timpani Konçerto) • Lisans 4: John Beck (Metod), Emmanuel Sejourne (Timpani Konçerto), William Kraft (Timpani Konçerto)
Trampet		• Lisans 1: Jacques Delecluse (Metod) • Lisans 2: Alexej Gerasimez (<i>Asventuras</i>), Nebojsa Zivkovic (<i>Pezzo da Konçerto</i>) • Lisans 3: Frederic Macarez (Metod), Askel Masson (<i>Prim</i>), Keio Abe (<i>Frogs</i>) • Lisans 4: Jacques Delecluse (Metod), Mitch Markovich (<i>Tornado</i>), J. Pierre Drouet (<i>Contemporary Studies Snare</i>)
Marimba		• Lisans 1: Keiko Abe (<i>Works for Solo Marimba</i>), Jovan Zivkovic (<i>Funny Marimba Book</i>) • Lisans 2: Leigh Howard Stevens (Metod), Jovan Zivkovic (Ilijas), Füsün Köksal (Marimba için 5 Minyatür) • Lisans 3: Nancy Zeltsman (Metod), Eric Sammut (<i>Four Rotations for Marimba</i>), Toshimitsu Tanaka (<i>Two Movements for Marimba</i>), Emmanuel Sejourne (Preludler), Csaba Zoltan Marjan (<i>Niflheim</i>) • Lisans 4: Garwood Whaley (Metod), Ney Rosauro (Marimba Konçerto), Marcus Halt (<i>Marimbics</i>), Eric Sammut (<i>Hombre D'aout</i>), Emmanuel Sejourne (Preludler), Joseph Schwantner (<i>Velocities</i>)
Ksilofon		• Lisans 3: Jacques Delecluse (Metod), Toshiro Mayuzumi (Konçerto) • Lisans:4 Yvonne Desportes (Metod), Nazim Rzayev (Konçerto)
Vibrafon		• Lisans 3: Philippe Hurel (<i>Loops 2</i>), Jovan Zivkovic: (<i>Suomineitos</i>) • Lisans 4: Mark Glentworth (<i>Blues for Gilbert</i>), Garry Burton (<i>Chega de Saudade</i>)
Multi Perküsyon		• Lisans 3: Iannis Xenakis (Rebonds A – B), Pierre Jodlowski (<i>Time and Money</i>) • Lisans 4: Darius Milhaud (Konçerto), Ricky Tagawa (<i>Inspirations Diabolique</i>)

Tablo 2.8.4'ün incelenmesinden, içerikleri 20. yüzyıl müziği ile ilişkili olan ortak derslerin Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Oda Müziği ve Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı derslerinden oluştuğu anlaşılmaktadır. Eldeki dökümanların analizi sonucunda, bu derslerden iki dönem boyunca verilen “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde; 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunun yanında, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin son döneminde sadece 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.8.4'te yer alan timpani, trampet, marimba, ksilofon, vibrafon ve multi perküsyon sanat dallarının lisans öğretim programlarında ortak olarak yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerden sadece Füsün Köksal'ın “Marimba İçin 5 Minyatür” eserinin Marimba sanat dalı programında yer aldığı görülmektedir. Yabancı besteciler arasında ise en çok Jacques Delecluse'un “Üflemler Çalgılar İçin Metod” eserlerine yer verildiği görülmektedir. Eserlerine en sık yer verilen diğer yabancı bestecinin ise Siegfried Fink olduğu ve “Etüt” eserlerine yer verildiği görülmektedir.

Tablo 2.9.1'de verilen Arp ve gitar sanat dallarının lisans programları incelediğinde, herhangi bir Türk besteci ve eserlerine yer verilmediği görülmektedir. Arp sanat dalı içerisinde en çok yer alan yabancı besteciler ve eserleri olarak Michel Tournier'in “Etüt” ve Marcel Grandjean'ın “Süit” formundaki eserleri öne çıkmaktadır. Gitar sanat dalı içerisinde en çok yer alan yabancı besteci ve eserleri olarak ise Heitor Villa-Lobos'un “Konçerto ve Süit”, Mario Castelnuovo'nun “Konçerto” ve Leo Brouwer'in “Konçerto” formundaki eserlerinin olduğu tablolardan anlaşılmaktadır.

Tablo 2.9.1: MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano-Arp-Gitar Anasanat Dalı Arp ve Gitar Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Arp	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 1: Ottorino Respighi (<i>Sicilienne</i>), Marcel Grandjanay (Süit Op.29), Michel.Tournier (<i>Noels- Etude de Concert</i>) • Lisans 2: Maurice Ravel (<i>Introduction and Allegro</i>), Nino. Rota (<i>Sarebande et Toccata</i>), Albert Roussel (<i>Impromptu</i>), Michel Tournier (<i>Theme and Variations- Feerie</i>) • Lisans 3: Pierre Sancan (<i>Theme et Variations por harpe</i>), Paul Hindemith (<i>Sonat Für Harfe</i>), Gabriel Faure (<i>Impromptu Op. 68</i>), Wilhelm Posse (Etütler), Andre Caplet (<i>2 Divertissements</i>), Gabriel Pierne (<i>Impromptu</i>) • Lisans 4: Luciano Berio (<i>Sequenza II Per Arpa Sola</i>) Heinz Holliger (<i>Praeludium, Arioso</i>), Benjamin Britten (<i>Süit for Harp, Op. 83</i>), Alberto Gianestera (Konçerto Op. 25) Carlos Salzedo (<i>Variations, Op. 30</i>) Ami Maayani (<i>Toccata</i>) Wilhelm Posse (Etütler)
Gitar	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	• Lisans 2: Mario Castelnuovo (<i>Tedesco</i>), Mario Appunti (<i>Op.210, vol.1 No.3: Bolle di Sapone</i>), Leo Brouwer (<i>Elogio</i>) Emili Pujol (<i>El Abejorro</i>), Heitor Villa-Lobos (Süit) • Lisans 3: Joaquín Rodrigo (<i>En los Trigales</i>), Leo Brouwer (<i>La espiral eterna</i>). Agustín Barrios (<i>Danza Paraguaya Vals</i>), Heitor Villa-lobos (<i>Gavotta-Chôro</i>) • Lisans 4: Heitor Villa-Lobos (Gitar Konçertosu), Joaquin Rodrigo (<i>Concierto de Aranjuez- Invocation et danse Tres Piezas Espanolas</i>), Mario Castelnuovo (Konçerto No.1 in D, Op.99), Maurice Ohana (<i>Jeu Des Quatre Vents</i>), Benjamin Britten (<i>Nocturn, Op. 70</i>)

Tablo 2.9.2’de yer alan piyano lisans programı içerisinde en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise, Türk bestecilerden Ahmet Adnan Saygun’un “Sonatin, Prelude, Etüt”, Ulvi Cemal Erkin’in “Sonat ve Prelud”, İlhan Baran’ın “Süit”, İlhan Usmanbaş’ın “Prelude”, Cemal Reşit Rey’in “Sonat”, Bülent Tarcan’ın “Süit” ve Hasan Uçarsu’nun ise “Sonat” formundaki eserlerinin yer aldığı görülmektedir. Sergei Prokofiev’in “Etüt ve 5 Piyano Parçası” ve Arnold Schoenberg’in “Süit” formundaki eserleri piyano sanat dalı içerisinde en çok yer alan yabancı besteciler ve eserleridir.

Tablo 2.9.2: MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano-Arp-Gitar Anasanat Dalı Piyano Programının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Piyano	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Piyano Edebiyatı • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II • Çağdaş Piyano Repertuarı	• Lisans 2: Claude Debussy (<i>Preludler, Estampes, Images</i>), Maurice Ravel (<i>Miroirs, Noctuelles, Jeux d'eau, Sonatin</i>), Sergei Prokofiev (<i>Sarcasmes, Visions Fugitives</i>), Dmitri Shostakovich (<i>Prelude ve Füg'ler</i>), C.Reşit Rey (Türk Sahneleri, On Halk Türküsü, Hatıradan İbaret Kalan Şehirde Gezintiler, Improvisation), U.Cemal Erkin (Altı Prelude, A.Adnan Saygun (Aksak Ritimler Üzerine 12 Prelude Op.45, Anadolu'dan), N.Kazım Akses (On Piyano Parçası), Bülent Tarcan (Piyano Süit Op.11), İlhan Baran (Küçük Süit, Mavi Anadolu), İlhan Usmanbaş (Altı Prelude), Özkan Manav (Bölüm 4) • Lisans 3: Karol Szymanowski (Etütler), Bela Bartok (Etütler), A.Adnan Saygun (Etütler), Sergei Prokofiev (Etütler), Alexander Scriabin (Etütler, Igor Stravinsky (Etütler), Claude Debussy (<i>Prelude Les Tierces Alternées, Feux d'artifice, Ce qu'a vu le Vent d'Ouest, Estampes, Images, L'isle Joyeuse, Süit pour le Piano</i> (tamamı) veya aynı eserden <i>Toccata</i>), Maurice Ravel (Sonatin, <i>Jeux d'eau, Miroirs, Noctuelles, Une Barque Sur l'Océan, Alborada Del Gracioso, Le Tombeau de Couperin</i> (Tamamı) veya <i>Toccata</i>) • Lisans 4: Lisan 3. sınıfa ek olarak Anton Schoenberg (3 Piyano Parçası, Op. 11 Piyano Süit Op 25, Piyano Parçaları Op.33a.), André Jolivet (<i>Süit Mana, Cinq Danses Rituelles</i>), Olivier Messiaen (<i>Vingt Regards sur l'Enfant Jésus</i>), Anton Webern (<i>Klavierstück</i>, Tema ve Çeşitlemeler), Alban Berg, Charles Ives, Samuel Barber, Elliot Carter (Sonat), Aaron Copland (Piyano Çeşitlemeleri), C.Reşit Rey (Piyano İçin İki Parça 1959, Sonat, Fantasy), U.Cemal Erkin (Sonat), A.Adnan Saygun (Sonatin, Aksak Ritimler Üzerine 10 Etüt Op.38), Bülent Tarcan (Op.11 Piyano Süit'inden Özleyiş-Oyun-Efe (birlikte), Çengi, Ozan, Karadeniz, Deli Dumrul Balesi Üzerine Parafraz) İlhan Baran (Üç Soyut Dans), İlhan Usmanbaş (Ölümsüz Deniz Taşlarıydı, Soruşturma, Piyano İçin Müzik-94), Cengiz Tanç (İmge 3), Hasan Uçarsu (Bir Yaz Yolculuğundan Arda Kalanlar, İki Bölümlü Sonat), Özkan Manav (Bölüm 2), Rimsky Korsakov (Konçerto do # minör Op.30), Maurice Ravel (Konçerto, Sol Majör)

Tablo 2.9.1 ve 2.9.2’deki veriler incelendiğinde, MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyanolar- Arp-Gitar Anasanat Dalı altında yer alan piyano, arp ve gitar sanat dallarının ders programlarında yer alan 20. yüzyıl müziği ile ilişkili ortak derslerin Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Oda Müziği ve Piyano Edebiyatı derslerinden oluştuğu anlaşılmaktadır. Yapılan doküman analizi sonucunda, bu derslerden iki dönem boyunca verilen “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde; 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Bununla beraber piyano, arp ve gitar sanat dallarının lisans öğretim programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Kalan diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir bir veya birkaç dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.10’daki verilere bakıldığında, MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı programları içerisinde yer alan kompozisyon ve korrepitasyon sanat dallarının ders programlarında 20. yüzyıl müziği ile ilişkili ortak derslerin Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Yeni Müzik Topluluğu, Elektronik Müzik, Müzik Tarihi, Oda Müziği, Besteciler Forumu ve Orkestrasyon dersi olduğu görülmektedir.

Tablo 2.10: MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Kompozisyon ve Korrepitasyon Programlarının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Kompozisyon Korrepitasyon	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Yeni Müzik Topluluğu • Elektronik Müzik • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Orkestrasyon • Kompozisyon II • Sanat Tarihi II	

Doküman analizi sonucunda, bu derslerden iki dönem boyunca verilen “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde; 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işlenişi sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Bununla beraber piyano, kompozisyon ve korrepetisyon sanat dallarının lisans öğretim programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir veya birkaç dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Öte yandan, kompozisyon ve korrepetisyon sanat dalı ders programları içerisinde yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri ile ilgili verilere ulaşamadığından analizleri yapılamamıştır.

Tablo 2.11 incelendiğinde, opera sanat dalı ders programında 20. yüzyıl müziği ile ilişkili ortak derslerin Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Müzik Tarihi, Oda Müziği, Opera Edebiyatı ve Opera Tarihi olduğu görülmektedir. Bu dersler arasında lisans 4. sınıf Müzik Tarihi dersi II. döneminin ders içeriğinin sadece 20. yüzyıl müziğinden oluştuğu belirlenmiştir.

Tablo 2.11: MSGSÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Opera Programının Analizi

Sanat Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Opera	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Müzik Tarihi • Oda Müziği • Opera Edebiyatı • Opera Tarihi • Sanat Tarihi II	• Lisans 3: Maurice Ravel (Lied), Jean Sibelius (Lied) • Lisans 4: Arnold Schoenberg (Lied), Alban Berg (Lied), Olivier Messiaen (Lied), Luciano Berio (Lied), Francis Poulenc (Lied), Claude Debussy (Lied), İlhan Usmanbaş (Lied), André Previn (Lied), Henri Dutilleux (Lied), Samuel Barber (Lied)

Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğin bir dönemi kapsayacak şekilde verilmediği, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Opera sanat dalı programı içerisinde yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserlerini incelediğinde; Türk besteci olarak sadece İlhan Usmanbaş, yabancı bestecilerden ise Arnold Schoenberg, Alban

Berg, Olivier Messiaen ve Luciano Berio'nun "Lied" formundaki eserlerine yer verildiği görülmektedir.

Tablo 2.12: MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı Programlarının Analizi

Bilim Dalı	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Dersler	20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile İlgili Eserler ve Bestecileri
Müzikoloji, Etnomüzikoloji ve Folklor	- Batı Müziği Tarihi - Sanat Tarihi II - Opera Tarihi - Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı - Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	- Lisans 2: Ahmet Adnan Saygun (Demet Süiti Cemal Reşit Rey (Enstanteneler), İlhan Usmanbaş (Prelude'ler), Claude Debussy (Piyano Eserleri) - Lisans 3: İlhan Usmanbaş (Bakışsız Bir Kedi Kara, Keman Konçerto, Bülent Arel (5 Sonat), Claude Debussy (<i>Estampes</i>), Maurice Ravel (<i>Pavane</i>), Paul Hindemith (Keman-Piyano Sonat Op:11), Igor Stravinsky (<i>Rite of Spring</i>)) - Lisans 4: Ahmet Adnan Saygun (1. ve 2. Senfoni, Taş Bebek, Duyuşlar), Ulvi Cemal Erkin (Köçekçe Süit), Cemal Reşit Rey (Enstanteneler) Bülent Arel (Piyano Eserleri), İlhan Usman baş (Preludler), İlhan Baran (Siyah-Beyaz), Arnold Schoenberg (<i>Pierrot Lunaire</i>), Alban Berg (<i>Wozzeck</i>), Witold Lutoslawski (Dans Preludleri), Henry Cowell (<i>Tone Cluster</i>), Bela Bartok (<i>Roman Folk Dances</i>))

Tablo 2.12'deki verilere bakıldığında, MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü altında yer alan Anabilim dallarının lisans programı içerisindeki Batı Müziği Tarihi, Sanat Tarihi, Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği, Opera Tarihi ve Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı derslerinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiği görülmektedir. Döküman analizi sonucunda, bu derslerden iki dönem boyunca verilen "Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği" dersinde; 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Bununla beraber Müzikoloji Bölümü Anabilim dalı içerisinde yer alan lisans öğretim programlarında sekiz dönem boyunca yer alan "Batı Müziği Tarihi" dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir veya birkaç dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim dalı programları içerisinde yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserlerini incelediğinde ise; Türk besteci olarak Ahmet Adnan Saygun'un "Senfoni ve Süit'leri", İlhan Usmanbaş'ın "Konçerto, Prelude", Bülent Arel'in "Sonat", Ulvi Cemal Erkin'in "Süit", İlhan Baran'ın "Piyano Eserleri", yabancı bestecilerden ise Arnold Schoenberg'in "Piyano Eserleri ve Operaları", Alban Berg'in "Operaları", Henry Cowell'ın "Piyano Eserleri" Witold Lutoslawski'nin "Preludler" Igor Stravinsky'nin "Opera" eserlerine yer verildiği görülmektedir (Tablo 2.12).

2.1.3. İÜDK ve MSGSÜDK Lisans Programlarının İkinci İnceleme Bulguları

Araştırmada, konservatuvar lisans öğretim programlarında 20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile ilgili derslerde süreç içerisinde meydana gelen değişiklikler boylamsal bir yaklaşımla ikinci kez ele alınmıştır. Bu yaklaşımdan hareketle, her iki konservatuvardaki öğretim programlarının 20. Yüzyıl Müzik Eğitimi ile ilgili derslerinde meydana gelen değişiklikler, döküman analizi yöntemi ile tekrar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2.13' de İÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri altında yer alan anasanat dalları lisans programlarında gerçekleşen değişikliklerin döküman analizi bulguları görülmektedir. Buna göre, incelenen anasanat dalı lisans programlarının I. ve II. sınıflarda dört dönem boyunca ortak olarak yer alan "Sanat Tarihi IV" dersinin kaldırılarak, yerine sadece I. sınıflara iki dönem boyunca "Sanat Tarihi II" dersinin konulduğu belirlenmiştir. Ayrıca, "Çağdaş Müzik Akımları I-II" ve "Caz Tarihi I-II" derslerinin tüm programlara yeni eklenen 20. yüzyıl müzik ile doğrudan ilgili dersler oldukları görülmektedir. Yapılan döküman incelemelerinden, bu derslere lisans IV. sınıf programlarında iki dönem boyunca yer verildiği belirlenmiştir. İÜDK Müzik Bölümü altında yer alan anasanat dalları tüm lisans programlarının II. sınıflarda iki dönem boyunca verilen "Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-II" dersinin ise tüm programlarından çıkarıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2.13: İÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri Anasanat Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler

Bölüm	Anasanat Dalı	Çıkarılan Dersler	Eklenen Dersler
Müzik	Yaylı Çalgılar	• Sanat Tarihi IV • Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-II • ----- • -----	• Sanat Tarihi II • Yaylı Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II • ----- • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
	Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar	• Sanat Tarihi IV • Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II	• Sanat Tarihi II • Üflemeli Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II • ----- • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
	Piyano	• Sanat Tarihi IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Repertuar VIII • ----- • Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II	• Sanat Tarihi II • ----- • Piyano Repertuarı II • 20.Yüzyıl Piyano Repertuarı I-II • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
	Kompozisyon ve Orkestra Şefliği	• Sanat Tarihi IV • Dinletili ve Analitik Oda Müziği II • Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II	• Sanat Tarihi II • ----- • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Elektronik Müzik I-II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
	Caz		• Sanat Tarihi II • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
Sahne Sanatları	Opera	• Sanat Tarihi IV • Alman Lied Yorumu II • ----- • ----- • -----	• Sanat Tarihi II • ----- • Avrupa Müzik Tarihi I-II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II

Tablo 2.13’ deki İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği ile Piyano Anasanat dallarının lisans programları incelendiğinde; bu üç anasanat dalının III. sınıflarda iki dönem boyunca ortak olarak yer alan “Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II” dersinin programlardan çıkarıldığı, yerine III. sınıflara iki dönem boyunca “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” dersinin eklendiği tespit edilmiştir.

Tablo 2.13’ deki bulgulara göre, İÜDK Yaylı Çalgılar Anasanat dalı lisans programında II. ve III. sınıflarda dört dönem boyunca yer alan “Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV” dersinin kaldırılarak, III. sınıflara iki dönem boyunca “Yaylı Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II” dersinin konulduğu belirlenmiştir. İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar anasanat dalının lisans II. ve III. sınıflarda dört dönem boyunca yer verilen “Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV” dersinin de öğretim programından çıkarıldığı, yerine lisans III. sınıflarda iki dönem olarak verilen “Üflemeli Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II” dersinin konulduğu görülmektedir.

İÜDK Müzik Bölümü Pişano Anasanat dalı programında lisans I-II-III ve IV. sınıflarda sekiz dönem boyunca yer alan “Repertuar VIII” dersinin, son durumda “Pişano Repertuarı II” dersi olarak sadece lisans III. sınıflarda iki dönem olarak yer aldığı görülmektedir (Tablo 2.13). Ayrıca, III. Sınıf programına “20. Yüzyıl Pişano Repertuarı I-II” dersinin iki dönem boyunca yeni eklenen bir ders olduğu belirlenmiştir. İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği sanat dalı IV. sınıf ders programlarına, iki dönem boyunca “Elektronik Müzik I-II” dersinin de yeni eklendiğı ortaya çıkarılmıştır.

İÜDK Müzik Bölümü Caz sanat dalı, ilk döküman analizi çalışmasının yapıldığı dönemde aktif olmadığından, öğretim programının analizi yapılamamıştır. Ancak, daha sonra bu program aktif hale getirildiğinden yapılan ikinci döküman analizi sonucunda programda 20. yüzyıl müziğı ile ilgili dersler olarak; lisans I. sınıflarda “Sanat Tarihi II”, III. sınıflarda “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” ve IV. sınıflarda “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Caz Tarihi I-II” derslerine iki dönem boyunca yer verildiğı belirlenmiştir (Tablo 2.13).

Tablo 2.13’ de, İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat dalı programının analizinde; “Alman Lied Yorumu II” dersine lisans II. sınıflarda iki dönem boyunca yer verilirken bu dersin ders programlarından çıkarıldığı görülmektedir. Ayrıca, “Çağdaş Müzik Akımları I-II”, “Caz Tarihi I-II” derslerinin lisans IV. sınıf ve “Avrupa Müzik Tarihi I-II” dersinin de lisans III. Sınıf ders programlarına yeni eklenen dersler olduğu, bu üç dersin ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2.14: İÜDK Müzikoloji Anabilim Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler

Bölüm	Anasat Dalı	Çıkarılan Dersler	Eklenen Dersler
Müzikoloji	Geleneksel ve Modal Müzikler	• Sanat Tarihi IV • Türkiye’de Çok sesli Müzik Süreci I-II	• Sanat Tarihi II • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Batı Müziği Literatürü • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II
	Etnomüzikoloji ve Folklor		• Sanat Tarihi II • Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II • Avrupa Müzik Tarihi I-II • Çağdaş Müzik Akımları I-II • Caz Tarihi II

Tablo 2.14’deki bulgulara göre, İÜDK Müzikoloji Bölümü, Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim dalı programının analizi; lisans I. ve II. sınıflarda dört dönem yer verilen “Sanat Tarihi IV” dersinin kaldırılarak yerine sadece lisans I. sınıflara iki dönem boyunca “Sanat Tarihi II” dersinin konulduğu görülmektedir. Lisans III. sınıflarda iki dönem boyunca yer alan “Türkiye’de Çok sesli Müzik Süreci I-II” dersinin programdan çıkarıldığı ve bu dersin yerine “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” dersine yer verildiği anlaşılmaktadır. Bu dersin de III. sınıfların ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca, “Çağdaş Müzik Akımları I-II”, “Caz Tarihi I-II” derslerinin lisans IV. sınıf ve “Batı Müziği Literatürü II” dersinin de lisans I. sınıf ders programlarına yeni eklenen dersler olduğu, bu üç dersin ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı belirlenmiştir.

İÜDK Müzikoloji Bölümü, Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim dalı döküman analizi çalışmasının yapıldığı ilk dönemde aktif olmadığından lisans programının analizi yapılamıyordu. Daha sonraki dönemde Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim dalı aktif hale getirildiğinden, lisans programı üzerinden döküman analizi yapılabilmektedir. Yapılan döküman analizine göre; programda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak I. sınıflarda “Sanat Tarihi II”, III. sınıflarda “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” ve IV. Sınıflarda “Çağdaş

Müzik Akımları I-II ve Caz Tarihi I-II” derslerine iki dönem boyunca yer verildiği belirlenmiştir.

Tablo 2.15: MSGSÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri Anasanat Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler

Bölüm	Anasanat Dalı	Çıkarılan Dersler	Eklenen Dersler
Müzik	Yaylı Çalgılar		• Yeni Müzik Topluluğu • Besteciler Formu
	Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar		• Yeni Müzik Topluluğu • Besteciler Formu
	Piyano-Arp-Gitar		• Yeni Müzik Topluluğu • Besteciler Formu
	Kompozisyon ve Orkestra Şefliği		• Yeni Müzik Topluluğu • Besteciler Formu
Sahne Sanatları	Opera		

Tablo 2.15’ de MSGSÜDK Müzik Bölümü altındaki tüm anasanat dallarının lisans programlarının ikinci döküman analiz sonuçları görülmektedir. Buna göre 20. yüzyıl müziği ile ilgili hiçbir dersin anasanat dallarının lisans programlarından çıkarılmadığı, hatta “Yeni Müzik Topluluğu” ve “Besteciler Formu” derslerinin eklendiği görülmektedir. Bu derslerden “Yeni Müzik Topluluğu”nun lisans IV. sınıfta iki dönem ve “Besteciler Formu” dersine de lisans I-II-III ve IV. sınıflarda sekiz dönem boyunca yer verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 2.15’ deki, MSGSÜDK Müzik Bölümü Sahne Sanatları Anasanat Dalı altında yer alan Opera anasanat dalı ders programlarının karşılaştırmalı analizinde ise herhangi bir değişiklik olmadığı görülmektedir.

Tablo 2.16: MSGSÜDK Müzikoloji Anabilim Dalı Programlarında 20. Yüzyıl Müziği İle İlgili Derslerde Yapılan Değişiklikler

Bölüm	Anasanat Dalı	Çıkarılan Dersler	Eklenen Dersler
Müzikoloji	Müzikoloji	• Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği • Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı I-II • Batı Müziği Tarihi I-II • Opera Tarihi I-II	• Çağdaş Müzik: 1945 Sonrası I-II • Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II • ..... • ..... • Besteciler Formu • 20. Yüzyıl Müziği: 1890-1945 I-II
	Etnomüzikoloji ve Folklor	• Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı	• Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II

Tablo 2.16’ daki bulgulara göre, MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü altında yer alan Müzikoloji Anabilim dalı lisans programının karşılaştırmalı analizinde; eski programda “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersine lisans IV. sınıflarda iki dönem boyunca yer verilirken, yeni ders programında bu dersinin çıkarıldığını yerine “Çağdaş Müzik: 1945 Sonrası I-II” dersinin eklendiği, bu dersin lisans IV. sınıf ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı tespit edilmiştir. “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı” dersine lisans III. sınıflarda iki dönem boyunca yer verilirken, yeni ders programında bu dersinin çıkarıldığı yerine “Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II” dersinin eklendiği, bu dersin ise lisans III. sınıf ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı tespit edilmiştir. Lisan I. sınıfta iki dönem boyunca ders programında yer alan “Batı Müziği Tarihi I-II” ve lisans II. sınıfta iki dönem boyunca ders programlarında yer alan “Opera Tarihi I-II” derslerinin yeni ders programından çıkarıldığı görülmektedir. Ayrıca, “20. Yüzyıl Müziği:1890-1945 I-II” ve “Besteciler

Formu” derslerinin ise lisans IV. sınıf ders programlarına yeni eklendiği ve bu derslerin programda iki dönem boyunca yer aldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2.16’ daki bulgulara göre, MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü altında yer alan Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı lisans programının karşılaştırmalı analizinde; eski ders programında “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılâbı” dersinin lisans III. sınıflarda iki dönem boyunca yer aldığı, yeni ders programında ise bu dersin çıkarıldığını yerine “Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II” dersinin eklendiği belirlenmiştir. “Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II” dersinin lisans III. sınıf ders programlarında iki dönem boyunca yer aldığı da tespit edilmiştir.

2.2. İkinci ve Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci ve üçüncü sorusu birbiriyle ilişkili olduğundan, aynı başlık altında birlikte değerlendirilmiştir.

Araştırmanın ikinci sorusu; Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi veren bu iki kurumda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak, öğretim elemanlarının görüşleri arasında ve öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla, öğretim elemanı görüşleri ve öğrenci görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından (Cinsiyet, mezuniyet, kıdem vb.) farklılaşıp farklılaşmadığı *Ki-kare (Chi-square)* bağımsızlık testi yöntemiyle 0.05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda ankette yer alan her bir madde için incelenen bağımsız değişkenlere (örneğin; cinsiyet, unvan ve kıdem gibi) göre ortak çapraz tablolar oluşturulmuş, böylece verilen yanıtlar karşılaştırmalı olarak göz önüne serilmiştir.

Araştırmanın üçüncü sorusu ise yine bu iki kurumda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının öne çıkan bestecileri ile ilgili olarak; öğretim elemanlarının bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde seslendirdiğini ve öğrencilerin, bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde

seslendirildiğini belirlemeye yönelik düzenlenmiştir. Araştırmanın bu sorusuna yanıt bulmak amacıyla, anketlerde yer alan her akımla ilgili öğretim elemanı ve öğrenciler yanıtları incelenmiş ve analiz sonuçları betimsel tablolar haline getirilerek sunulmuştur.

2.2.1. Ankette Yer Alan *Likert* Tipi Maddelere İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin Betimsel İstatistik Analiz Bulguları

20. yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketinin *Likert* tipi maddelerine öğretim elemanı ve öğrencilerin verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 2.17’de topluca sunulmuştur.

Tablo 2.17: 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketinin *Likert* Tipi Maddelerine İlişkin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları

<i>Likert</i> Tipi Anket Maddesi	Öğretim Elemanı (N=47)		Öğrenci (N=174)	
	Ortalama ($\bar{X}$)	Standart Sapma (SS)	Ortalama ($\bar{X}$)	Standart Sapma (SS)
1-A (Post-Romantizm)	2,23	,81	1,59	,76
2-A (İzlenimcilik)	2,30	,81	1,50	,75
3-A (İkinci Viyana Okulu)	1,55	,77	1,54	,78
4-A (<i>Avant-garde</i>)	1,34	,67	1,25	,58
5-A (Minimalizm)	1,23	,63	1,25	,53
6-A (Polonya Ekolü)	1,34	,67	1,20	,52
7-A (Rastlamsal Müzik)	1,30	,55	1,21	,53
8-A (Elektronik Müzik)	1,19	,54	1,16	,47
9-A (Somut Müzik)	1,15	,47	1,10	,41
10-A (Mikrotonalite)	1,11	,37	1,17	,49
11-A (Yeni-Klasikçilik)	2,15	,78	1,52	,74
12-A (Ulusalcılık)	2,09	,86	1,37	,66
13-A (Birinci Kuşak Türk Bestecileri)	2,45	,77	1,93	,82
14-A (İkinci Kuşak Türk Bestecileri)	1,85	,91	1,34	,64
Genel	1,66	,94	1,37	,23

Tablo 2.17’deki bulgulara göre, 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan akımların genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlardaki eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğretim elemanları verilen eğitimin orta düzeyde ($\bar{X}$ =1,66), öğrenciler ise düşük düzeyde

($\bar{X}$ =1,37) olduğunu belirtmişlerdir. Öğretim elemanları; “*İkinci Viyana Okulu, Avantgarde, Minimalizm, Polonya Ekolü, Rastlamsal Müzik, Elektronik Müzik, Somut Müzik ve Mikrotonalite*” akımları konusunda verilen eğitimleri düşük düzeyde bulurken, yalnızca “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” hakkında verilen eğitimin iyi düzeyde ($\bar{X}$ =2,45) olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ise, “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” dışındaki tüm akımlarla ilgili verilen eğitimlerin düzeyini düşük düzeyde, “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” ile ilgili olarak verilen eğitimin düzeyinin ise orta düzeyde ($\bar{X}$ =1,93) olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretim elemanları bu akımlardan, *Mikrotonalite* ($\bar{X}$ =1,11) ve *Somut Müzik* ($\bar{X}$ =1,15); öğrenciler ise *Somut Müzik* ($\bar{X}$ =1,10), *Elektronik Müzik* ($\bar{X}$ =1,16) ve *Mikrotonalite* ($\bar{X}$ =1,17) hakkında verilen eğitimlerin çok düşük düzeyde olduğunu belirtmişlerdir.

2.2.2. Post-Romantizm Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Post-Romantizm akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.18 ve Tablo 2.19’da verilmiştir.

Tablo 2.18’de Post-Romantizm akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarıya yakını (%46,8) “İyi” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%29,8) da dikkate alındığında, bu oran yaklaşık %77 civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Post-Romantizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.18’deki bulgulara bakıldığında, öğrencilerin yaklaşık %83’ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin Post-Romantizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde oldukları ve bu konuda öğretim elemanları ile farklı görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.18: Post-Romantizm Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	6	23,1	9	34,6	11	42,3	26	100	,710	,701
	MSGSÜDK	5	23,8	5	23,8	11	52,4	21	100		
Cinsiyet	Kadın	8	25	8	25	16	50	32	100	1,071	,585
	Erkek	3	20	6	40	6	40	15	100		
Unvan	Öğr. Üyesi	8	24,2	7	21,2	18	54,5	33	100	4,090	,129
	Öğr. Yardımcısı	3	21,4	7	50	4	28,6	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	2	33,3	0	0	4	66,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	1	20	1	20	3	60	5	100		
	11-15 yıl	2	25	3	37,5	3	37,5	8	100		
	16-24 yıl	4	28,6	5	35,7	5	35,7	14	100		
	≥ 25 yıl	2	14,3	5	35,7	7	50	14	100		
Toplam		11	23.4	14	29,8	22	46,8	47	100		

^a Gözleneklerin %20'nden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Post-Romantizm akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,710$, $p>.05$). Nitekim Tablo 2.18'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %23,1'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %23,8'i "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %42,3, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından ise %52,4'tür. Bu bulgular, her iki üniversitede görev yapan öğretim elemanlarının Post-Romantizm akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi hakkında yakın görüşlere sahip olmakla birlikte, İÜDK öğretim elemanlarının bu konuda daha olumsuz görüşte olduklarını göstermektedir. Öte yandan, aynı konudaki

öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2,134$, $p>.05$).

Tablo 2.19: Post-Romantizm Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	55	59,1	26	28	12	12,9	93	100	2,134	,344
	MSGSÜDK	45	55,6	19	23,5	17	21	81	100		
Cinsiyet	Kadın	57	57,6	23	23,2	19	19,2	99	100	1,493	,474
	Erkek	43	57,3	22	29,3	10	13,3	75	100		
Lise	AGS	22	55	12	30	6	15	40	100	15,977	,003*
	KL	32	45,7	18	25,7	20	28,6	70	100		
	Diğer	46	71,9	15	23,4	3	4,7	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	41	67,2	15	24,6	5	8,2	61	100	19,221	,001*
	Lisans 3. Sınıf	40	67,8	12	20,3	7	11,9	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	19	35,2	18	33,2	17	9,8	54	100		
Toplam		100	57,5	45	25,9	29	16,7	174	100		

Tablo 2.19’da MSGSÜDK öğrencilerinin %55,6’sı Post-Romantizm akımı konusunda verilen eğitimi “Düşük” bulurken, İÜDK öğrencilerinin %59,1’i “Düşük” bulunduğunu belirtmiştir. “Orta” bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %23,5 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %28’dir. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun, Post-Romantizm akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Post-Romantizm akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak Post-Romantizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.18'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamakla birlikte ($\chi^2=1,071$, $p>.05$), kadın öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirdikleri görülmektedir. Nitekim kadın öğretim elemanlarının %50'si verilen eğitimin düzeyini "İyi" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %40'ı "İyi" bulmuştur. Tablo 2.19'daki veriler de benzer şekilde cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,493$, $p>.05$) görülmüştür. Hem erkek hem kız öğrencilerin yarıdan fazlası verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğrenciler arasında verilen eğitimin düzeyini "İyi" olarak değerlendirenlerin oranının kız öğrencilere göre daha düşük düzeyde kaldığı (%13,3) ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak Post-Romantizm akımı hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; bu bulgular, kadın öğretim elemanlarının, erkek öğretim elemanı ve öğrencilere göre, daha olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 2.18'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=4,090$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %14,3 oranı ile "Düşük" olarak değerlendirenlerin en kıdemli öğretim elemanları (≥ 25 yıl), "İyi" olarak değerlendirenlerin ise en az kıdemli öğretim elemanları (0-5 yıl) olduğu görülmüştür. Diğer yandan, Tablo 2.18'deki veriler tekrar ünvanlara göre incelendiğinde, öğretim üyelerinin, öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini daha yüksek oranda %54,5 "İyi" olarak değerlendirdikleri görülmüştür.

Tablo 2.19'daki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu ($\chi^2=15,977$, $p<.05$) belirlenmiştir. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında ve hangi düzeylerde olduğunu belirlemek için gruplar arasında bağımsız *Ki-kare* testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tüm karşılaştırmalar sırasında gerçekte iki grup arasında anlamlı farklılık olmadığı halde anlamlı bir fark bulunmasına yol açan Tip I hata oranını 0.05 anlamlılık düzeyinde kontrol altına almak için *Holm'un sıralı Bonferroni yöntemi* (Green ve Salkind, 2017, s.335) kullanılmıştır. Analiz bulguları, Konservatuvarların Lise kısmından mezun olanlar (KL)

ile “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin görüşleri arasında, KL mezunları lehine anlamlı farklılık ($\chi^2=15,112$, $p=0.001$) olduğunu göstermiştir. Nitekim KL’den mezun olan öğrencilerin %45,7’si verilen eğitimin düzeyini düşük bulurken, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin %71,9’u verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Öte yandan, KL’den mezun olan öğrencilerin %28,6’ sı verilen eğitimin düzeyini iyi bulurken, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %4,7’si verilen eğitimin düzeyini iyi bulmuştur.

Tablo 2.19’deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu ($\chi^2=19,221$, $p<.05$) belirlenmiştir. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında ve hangi düzeylerde olduğunu belirlemek için gruplar arasında bağımsız *Ki-kare* testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmış ve 0,05 anlamlılık düzeyinde Tip I hataya yol açmamak için *Holm’un sıralı Bonferroni yöntemi* (Green ve Salkind, 2017, s.335) kullanılmıştır. Yapılan ikili karşılaştırmalar, lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında lisans 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=14,513$, $p=0,001$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=12,645$, $p=0,002$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %68,4’ü verilen eğitimin düzeyini düşük veya orta bulurken, diğer gruptaki öğrencilerin %90 ları aşan oranlarda düşük veya orta bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir.

2.2.3. Post-Romantizm Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.20’deki veriler, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının kendilerine verilen anket formunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerde eserleri kullanılan besteciler olarak en çok Richard Strauss (%65, %42) ve Gustav Mahler’i (%54, %33) seçtiklerini göstermektedir. İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin de benzer şekilde kendilerine verilen anket formunun ilgili maddesinde en çok Richard Strauss (%40, %47) ve Gustav Mahler’i (%42, %44) işaretlemiş oldukları anlaşılmaktadır (Tablo 2.20). Tablodaki veriler, ayrıca, bu öğretim elemanı ve öğrencilerin sadece bir kısmının belli bir eser adı verdiğini de göstermektedir. Bu durum, anketi yanıtlayanların ilgili derslerde kullanılan eser adlarını o an için hatırlamamış olmaları, sadece besteci adını seçmeyi yeterli görmüş

olmaları veya sorunun açık uçlu kısmını yanıtlamakla uğraşmak istememiş olmalarından kaynaklanabilir. Post-romantizm akımı ile ilgili bu konservatuvarlarda eserleri en az kullanılan bestecinin ise Anton Bruckner olduğu görülmektedir (Tablo 2.20).

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin derslerde Gustav Mahler'in "Liedleri" ve "Senfoni" türündeki eserlerinin, Richard Strauss'un "*Don Juan*", "Liedleri" ve "Keman" eserlerinin, Anton Bruckner'in ise "Senfoni" türündeki eserlerinin kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.20).

Bu akımla ilgili anket maddesinin "Diğer" seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde ise; İÜDK öğretim üyeleri Gabriel Faure'nin ve Sergei Rachmaninoff'un "Liedleri", MSGSÜDK öğretim üyelerinin Sergei Rachmaninoff'un "Etüt'leri" ve "Prelude'lerini" derslerinde seslendirdikleri anlaşılmaktadır. Öte yandan, İÜDK öğrencileri Gabriel Faurenin "*Au bord de l' eau*" eserini, MSGSÜDK öğrencileri ise yine Gabriel Faure'nin "Liedleri" ile Hugo Wolf' un "*Über Nacht*" adlı eserlerini derslerde çaldıklarını, seslendirdiklerini veya dinlediklerini belirtmişlerdir (Tablo 2.20).

Tablo 2.20: Post-Romantizim Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N=26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N=21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Gustav Mahler		14	54		7	33		39	42		36	44
	Liedler	4	15	Liedler	2	9,5	5. Senfoni	12	13	5. Senfoni	9	11
	I. Senfoni	2	7,7	I. Senfoni	2	9,5	Liedler	10	11	Senfoniler	8	9,9
	9. Senfoni	2	7,7	3. Senfoni	2	9,5	Orkestra Eserleri	4	4,3	<i>Kindertotenlieder</i>	2	2,5
	5. Senfoni	1	3,8	5. Senfoni	1	4,8	Serenade	2	2,2	Liedler	1	1,2
Richard Strauss		17	65		9	43		37	40		38	47
	Liedler ve Operaları	3	12	<i>Don Juan</i>	2	9,5	Don Juan	9	9,7	<i>Don Juan</i>	5	6,2
	Valsler	3	12	<i>Don Quixote</i>	2	9,5	Liedler	6	6,5	<i>Symphonies</i>	2	2,5
	Keman Sonat, Op.18	2	7,7	Liedler	2	9,5	<i>Allerseelen</i>	3	3,2	<i>Der Rosenkavalier</i>	1	1,2
	Orkestra Eserleri	2	7,7	Keman Konçerto, Op.8	1	4,8	Die Fledermaus	2	2,2	<i>Allerseelen</i>	1	1,2
Anton Bruckner		7	27		3	14		15	16		18	22
	Orkestra Eserleri	2	7,7				7. Senfoni	8	8,6	9. Senfoni	8	9,9
	9. Senfoni	2	7,7				9. Senfoni	2	2,2	Keman Konçerto.	2	2,5
	<i>Te Deum</i>	2	7,7									
	4. Senfoni	1	3,8									

2.2.4. İzlenimcilik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

İzlenimcilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.21 ve Tablo 2.22’de verilmiştir.

Tablo 2.21: İzlenimcilik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	F	%		
Üniversite	İÜDK	8	30,8	8	30,8	10	38,5	26	100	4,478	,107
	MSGSÜDK	2	9,5	5	23,8	14	66,7	21	100		
Cinsiyet	Kadın	3	9,4	9	28,1	20	62,5	32	100	8,973	,011*
	Erkek	7	46,7	4	26,7	4	26,7	15	100		
Unvan	Öğr. Üyesi	4	12,1	10	30,3	19	57,6	33	100	5,182	,075
	Öğr. Yardımcısı	6	42,9	3	21,4	5	35,7	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	1	16,7	2	33,3	3	50	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	0	0	4	80	1	20	5	100		
	11-15 yıl	2	25	3	37,5	3	37,5	8	100		
	16-24 yıl	5	37,5	2	14,3	7	50	14	100		
	≥ 25 yıl	2	14,3	2	14,3	5	71,4	14	100		
Toplam		10	21,3	13	27,7	24	51,1	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.22: İzlenimcilik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	71	76,3	13	14	9	9,7	93	100	10,585	,005*
	MSGSÜDK	43	53,1	20	24,7	18	22,2	81	100		
Cinsiyet	Kadın	63	63,6	21	21,2	15	15,2	99	100	,755	,686
	Erkek	51	68	12	16	12	16	75	100		
Lise	AGS	25	62,5	9	22,5	6	15	40	100	12,374	,015*
	KL	37	52,9	18	25,7	15	21,4	70	100		
	Diğer	52	81,3	6	9,4	6	9,4	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	45	73,8	11	18	5	8,2	61	100	15,743	,003*
	Lisans 3. Sınıf	44	74,6	9	15,3	6	10,2	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	25	46,3	13	24,1	16	29,6	54	100		
Toplam		114	65,5	33	19	27	15,5	174	100		

Tablo 2.21’deki, İzlenimcilik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısı (%51,1) “İyi” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%27,7) da dikkate alındığında, bu oran yaklaşık %79 civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun İzlenimcilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.22’deki bulgulara bakıldığında, öğrencilerin yaklaşık %35’i verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin İzlenimcilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları ve öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini daha olumsuz değerlendirme eğiliminde oldukları görülmektedir.

İzlenimcilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre

incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=4,478$, $p>.05$). Tablo 2.21'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %30,8'i verilen eğitimin düzeyini "Orta" bulurken, MSGSÜ-DK öğretim elemanlarının %23,8'i "Orta" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %38,5 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %66,7'dir. Bu bulgular, öğretim elemanlarının İzlenimcilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, MSGSÜDK öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=10,585$, $p<.05$). Tablo 2.22'de MSGSÜDK öğrencilerinin %22,2'si İzlenimcilik konusunda verilen eğitimi "İyi" bulurken, İÜDK öğrencilerinin yalnızca %9,7'si "İyi" bulduğunu belirtmiştir. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun, İzlenimcilik Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre İzlenimcilik akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak, İzlenimcilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyi konusunda farklı görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.21'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında kadın öğretim elemanları lehine anlamlı bir farklılık bulunduğu ($\chi^2=8,973$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulgu, kadın öğretim elemanlarının izlenimcilik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.22'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=.755$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. İzlenimcilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir (Tablo 2.18). Öte yandan, kadın öğretim elemanlarının yarısından fazlası %62,5'i verilen

eğitimin düzeyini “İyi” bulurken, kız öğrencilerin yalnızca %15,2’sinin “İyi” bulması ilginç bir bulgudur.

Tablo 2.21’deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=5,182$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %14,3 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendirenlerin en kıdemli öğretim elemanları (≥ 25 yıl), en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise yine en kıdemli öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri, diğer öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini daha yüksek oranda (%57,6) “İyi” olarak değerlendirmişlerdir.

Tablo 2.22’deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=12,374$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm’un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Konservatuvarların Lise kısmından mezun olanlar (KL) ile “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin görüşleri arasında, KL mezunları lehine anlamlı farklılık ($\chi^2=12,141$, $p=0,002$) olduğunu göstermiştir. Nitekim KL’den mezun olan öğrencilerin %52,9’u verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin %81,3’ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Öte yandan, KL’den mezun olan öğrencilerin %21,4’ü verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulurken, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise yalnızca %9,4’ü verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulmuştur.

Tablo 2.22’deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=15,743$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm’un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=11,258$, $p=0,004$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=10,304$, $p=0,006$) anlamlı farklılık olduğunu

göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %70,4'ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, diğer grupların %90 lar, hatta %90 ları aşan oranlarda düşük veya orta bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%46,3-%73,8 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.5. İzlenimcilik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerde eserleri kullanılan besteciler olarak en çok Claude Debussy (%69, %90) ve Maurice Ravel'i (%81, %67) seçtikleri görülmektedir (Tablo 2.23). Post-romantizm akımı ile ilgili elde eden sonuçla benzer bir biçimde bu konservatuvarların öğrencilerinin de ankette en çok Claude Debussy (%33, %59) ve Maurice Ravel'i (%25, %40) işaretlemiş oldukları anlaşılmaktadır. Karol Szymanowski'nin eserlerinin ise en az icra edildiği öğretim elemanı ve öğrenciler tarafından paylaşılan ortak görüş olmakla birlikte bu konu ile ilgili olarak öğrencilere ait oranların çok düşük kaldığı; İÜDK (%2,2) ve MSGSÜDK (%4,9) görülmektedir. Bu bestecilere ait derste kullanılan eser adı verme ile ilgili oranların da yeterli düzeylerde olmadığı tablodan anlaşılmaktadır.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin derslerde Claude Debussy'in “Prelude” türündeki eserlerinin, Maurice Ravel'in “*Bolero*”, “*Pavane*” ve “Keman” eserlerinin, Karol Szymanowski'in ise “Piyano” ve “Keman” eserlerinin kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.23).

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde ise; İÜDK öğretim üyeleri Manuel De Falla'nın “*Homenaje*”, MSGSÜDK öğretim üyelerinin ise Manuel De Falla ve Eric Satie'nin çeşitli eserlerini derslerinde seslendirdiklerini veya dinlettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin yanıtları incelendiğinde ise İÜDK öğrencileri Karol Szymanowski'nin “4 Etüt”, Eric Satie'nin “*Gymnopedi*” eserini, MSGSÜDK öğrencileri ise yine Karol Szymanowski'nin “4 Etüt”

eserini ve Eric Satie'nin çeşitli eserlerini derslerde çaldıklarını, seslendirdiklerini veya dinlediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 2.23: İzlenimcilik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Claude Debussy		18	69		19	90		31	33		48	59
	Keman Sonat	4	15	Keman Sonat	3	14	<i>Arabesque</i>	7	7,5	<i>Preludles</i>	11	14
	<i>Preludles</i>	3	12	<i>Preludles</i>	3	14	<i>Preludles</i>	5	5,4	<i>Clair de Lune</i>	6	7,4
	<i>Pelléas et Mélisande</i>	3	12	<i>Estampes</i>	3	14	<i>Clair de Lune</i>	4	4,3	<i>Childeren Corners</i>	4	4,9
	La Mer	2	7,7	<i>Süit Bergamasque</i>	2	9,5	<i>Süit Bergamasque</i>	3	3,2	<i>Arabesque</i>	4	4,9
Maurice Ravel		21	81		14	67		23	25		32	40
	Piyano Eserleri	8	31	<i>Pavane</i>	4	19	<i>Bolero</i>	7	7,5	<i>Bolero</i>	7	8,6
	<i>Bolero</i>	6	23	Keman Sonat, No.2	4	19	Sonatin	2	2,2	2.Piyano Konçerto	5	6,2
	Keman Sonat, No.2	5	19	<i>Miroirs</i>	3	14	<i>Pavane</i>	1	1,1	<i>Pavane</i>	1	1,2
	<i>Şehrazat</i>	3	12	<i>Gaspard De La Nuit</i>	2	9,5	<i>Tzigane</i>	1	1,1	<i>Miroirs</i>	1	1,2
K. Szymanowski		10	38		11	52		2	2,2		4	4,9
	Piyano Eserleri	4	15	Piyano Eserleri	3	14	4 Etüt, Op.4	1	1,1			
	Keman Konçerto.	3	12	Keman Konçerto No.1	2	9,5						
	<i>Stabat Mater</i>	2	7,7	Keman Konçerto No.2	2	9,5						
	<i>Muzezzin Lied, Op.42</i>	1	3,8	20 Mazurka, Op.50	1	4,8						

2.2.6. İkinci Viyana Okulu Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

İkinci Viyana Okulu akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.24 ve Tablo 2.25’te verilmiştir.

Tablo 2.24: İkinci Viyana Okulu Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	17	65,4	5	19,2	4	15,4	26	100	,333	,846
	MSGSÜDK	12	57,1	5	23,8	4	19	21	100		
Cinsiyet	Kadın	18	56,3	7	21,9	7	21,9	32	100	2,214	,346
	Erkek	11	73,3	3	20	1	6,7	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	21	63,6	6	18,2	6	18,2	33	100	,631	,729
	Öğr. Yardımcısı	8	57,1	4	28,6	2	14,3	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	3	50	1	16,7	2	33,3	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	3	60	2	40	0	0	5	100		
	11-15 yıl	4	50	3	37,5	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	10	71,4	2	14,3	2	14,3	14	100		
	≥ 25 yıl	9	19,1	2	14,3	3	21,4	14	100		
Toplam		29	61,7	10	21,3	8	17	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.25: İkinci Viyana Okulu Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	66	71	18	19,4	9	9,7	93	100	9,140	,010*
	MSGSÜDK	45	55,6	14	17,3	22	27,2	81	100		
Cinsiyet	Kadın	61	61,6	20	20,2	18	18,2	99	100	,598	,742
	Erkek	50	66,7	12	16	13	17,3	75	100		
Lise	AGS	26	65	7	17,5	7	17,5	40	100	9,217	,056
	KL	36	51,4	17	24,3	17	24,3	70	100		
	Diğer	49	76,6	8	12,5	7	10,9	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	43	70,5	10	16,4	8	13,1	61	100	9,796	,044*
	Lisans 3. Sınıf	42	71,2	10	16,9	7	11,9	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	26	48,1	12	22,2	16	29,6	54	100		
Toplam		111	63,8	32	18,4	31	17,8	174	100		

Tablo 2.24'te İkinci Viyana Okulu akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%61,7) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%21,3) dır. Orta ve düşük şeklinde cevap veren öğretim elemanlarının cevapları dikkate alındığında bu oran yaklaşık %83 civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yetersiz buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.25'teki bulgulara bakıldığında, öğrencilerin yaklaşık %82,2'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu bulgular, İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin büyük çoğunluğunun, öğretim elemanları ile benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

İkinci Viyana Okulu akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,333$, $p>.05$). Tablo 2.24'teki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının yarısından fazlası %65,4'ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının da yarısından fazlası %57,1'i “Düşük” bulmuştur, “Orta” bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %19,4 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %23,8'dir. Bu bulgular, öğretim elemanlarının İkinci Viyana Okulu akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri ile ilgili olarak konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyinin yetersiz olduğu konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, MSGSÜDK öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=9,140$, $p<.05$). Tablo 2.25'te MSGSÜDK öğrencilerinin %27,2'si İkinci Viyana Okulu akımı konusunda verilen eğitimi “İyi” bulurken, İÜDK öğrencilerinin yalnızca %9,7'si “İyi” bulduğunu belirtmiştir. Bu durumda, her iki konservatuar öğrencilerinin çoğunun, İkinci Viyana Okulu Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yetersiz olduğu konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.24'teki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=2,214$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanları %78,2 ve erkek öğretim elemanları %93,3 oranlarında verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğretim elemanlarının çoğunun cinsiyet değişkeni açısından benzer görüşte oldukları ve İkinci Viyana Okulu akımı ile ilgili verilen eğitimin düzeyini yetersiz buldukları ortaya çıkmaktadır. Tablo 2.25'teki veriler cinsiyet değişkeni açısından

öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,598$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. İkinci Viyana Okulu'nun genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir (Tablo 2.25). Sonuç olarak İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yetersiz olduğu konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.24'teki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=,631$ $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanamamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %71,4 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendirenlerin (16-24 yıl) kıdem aralığına sahip öğretim üyelerinin olduğu, en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise %33,3 ile (0-5 yıl) kıdem aralığına sahip öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri %81,8 oranında ve öğretim elemanları da %85,7 oranında verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmişlerdir. Sonuç olarak, İkinci Viyana Okulu akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.25'teki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=9,217$, $p>.05$) bulunmamıştır. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, %76,6 oranı ile en yüksek oranda “Diğer” lise mezunu öğrencilerin eğitimin düzeyini “Düşük” buldukları, %65 oranında AGS lisesi ve ardından %51,4 oranı ile Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin verilen eğitimin düzeyini düşük buldukları görülmektedir. Dolayısı ile KL mezunu öğrencilerin AGS ve “Diğer” lise mezunu öğrencilere göre, verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.25'teki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=9,796$, $p<.05$) bulunmuştur. Ancak, farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile yapılan gruplar arası ikili karşılaştırma sonuçları; 2. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=11,258$, $p=0,004$) ve 3. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=10,304$, $p=0,006$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. 4. sınıf öğrencilerinin %70,3'ü verilen eğitimin düzeyini düşük veya orta bulurken, diğer grupların %85 ve üstünü aşan oranlarda düşük veya orta bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%48,1-%71,2 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.7. İkinci Viyana Okulu Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.26 incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının İkinci Viyana okulu akımı ile ilgili ankette yer alan bestecilerden Arnold Schoenberg, Anton Webern ve Alban Berg'i birbirine yakın oranlarda seçtikleri görülmektedir. MSGSÜDK öğrencilerinin de benzer şekilde aynı bestecileri öğretim elemanlarına göre daha düşük oranlarda olmakla birlikte birbirine yakın oranlarda (%25, %23, %23) seçtikleri görülmektedir. Buna karşın, İÜDK öğrencileri bu besteciler arasında en yüksek oranda Arnold Schoenberg'in eserlerinin ilgili derslerde kullanıldığını belirtmişler fakat İÜDK öğretim elemanlarının aksine hem Schoenberg hem de diğer iki besteci ile ilgili herhangi bir eser adı vermemişlerdir. Bu durum, İÜDK öğrencilerinin İkinci Viyana okulu akımı ile ilgili uygulamaya dönük yeterli bir eğitim almamış olmaları veya bu bestecilerin eserlerinin ilgilerini çekmemiş olması ile açıklanabilir.

İkinci Viyana Okulu akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin derslerde Arnold Schoenberg'in “*Pierrot Lunaire*”, “5 Orkestra Parçası”, “*Pelleas und Melisande*”, “*Klavierstück op. 33a*”; Anton Webern'in “*Liedler*”, “Orkestra İçin 5 Parça”, “Piyano Eserleri”, “5 Canon”, “Op.16”; Alban Berg'in “*Wozzeck* Operası”, “Piyano Sonat”, “Op.1, *Lulu* Operası” ve “Keman Konçerto” eserlerinin kullanıldığı

görülmektedir (Tablo 2.26). Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde; İÜDK öğretim üyeleri Pierre Boulez’in “*Le Marteau Sans Maître*” eserlerini derslerde seslendirdiklerini veya dinlettiklerini belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim üyeleri, İÜDK öğrencileri ve MSGSÜDK öğrencilerinin “Diğer” seçeneğinde İkinci Viyana Okulu bestecilerine ait herhangi bir eser adı vermediği belirlenmiştir.

Tablo 2.26: İkinci Viyana Okulu Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Arnold Schoenberg		9	35		9	43		6	6,5		20	25
	<i>Pierrot Lunaire</i>	5	19	Piyano Eserleri	5	24				<i>Pierrot Lunaire</i>	3	3,7
	5 Orcestral Parçaları	4	15	<i>Klavierstück op. 33a</i>	2	9,5				<i>Verklarte Nacht</i>	3	3,7
	<i>Pelleas und Melisande</i>	2	7,7	<i>Fantasy, Op. 47</i>	1	4,8				<i>Gurre Lieder</i>	1	1,2
	<i>Erwartung</i>	2	7,7							<i>Ode to Napoleon</i>	1	1,2
Anton Webern		8	31		8	38		2	2,2		19	23
	5 Canon, Op.16	2	7,7	Orkestra İçin 5 Parça,	2	9,5				Piyano Eserleri	1	1,2
	Yaylı Dörtlü, Op.28	2	7,7	Liedler	1	4,8				<i>Six Bagatelles</i>	1	1,2
	Piyano Eserleri	2	7,7	Piyano Eserleri	1	4,8						
	Liedler	1	3,8	Senfoni, Op.21	1	4,8						
Alban Berg		10	38		8	38		3	3,2		19	23
	Wozzeck Operası	4	15	Piyano Sonat, Op.1	4	19				Wozzeck Operası	3	3,7
	Lulu Operası	3	12	Wozzeck Operası	2	9,5				Keman Konçerto	1	1,2
	Keman Konçerto	2	7,7	Keman Konçerto	1	4,8				Klarnet İçin 5 Parça	1	1,2
	Lied	1	3,8	Lirik Süit	1	4,8				Korno Konçerto	1	1,2

2.2.8. Avant-garde Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Avant-garde akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.27 ve Tablo 2.28’te verilmiştir.

Tablo 2.27: Avant-garde Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	22	84,6	2	7,7	2	7,7	26	100	2,141	,343
	MSGSÜDK	14	66,7	4	19	3	14,3	21	100		
Cinsiyet	Kadın	24	75	5	15,6	3	9,4	32	100	,899	,638
	Erkek	12	80	1	6,7	2	13,3	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	25	75,8	4	12,1	4	12,1	33	100	,293	,864
	Öğr. Yardımcısı	11	78,6	2	14,3	1	7,1	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	3	50	1	16,7	2	33,3	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	4	80	1	20	0	0	5	100		
	11-15 yıl	5	62,5	2	25	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	12	85,7	1	7,1	1	7,1	14	100		
	≥ 25 yıl	12	85,7	1	7,1	1	7,1	14	100		
Toplam		36	76,6	6	12,8	5	10,6	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.28: Avant-garde Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	81	87,1	8	8,6	4	4,3	93	100	3,861	,145
	MSGSÜDK	62	76,5	10	12,3	9	11,1	81	100		
Cinsiyet	Kadın	79	79,8	13	13,1	7	7,1	99	100	1,932	,381
	Erkek	64	85,3	5	6,7	6	8	75	100		
Lise	AGS	34	85	3	7,5	3	7,5	40	100	2,426	,658
	KL	54	77,1	9	12,9	7	10	70	100		
	Diğer	55	85,9	6	9,4	3	4,7	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	54	88,5	6	9,8	1	1,6	61	100	10,232	,036*
	Lisans 3. Sınıf	49	83,1	7	11,9	3	5,1	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	40	74,1	5	9,3	9	16,7	54	100		
Toplam		143	82,2	18	10,3	13	7,5	174	100		

Tablo 2.27’deki *Avant-garde* akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%76,6) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%12,8) de dikkate alındığında, bu oran yaklaşık %89,4 civarındadır. Dolayısı ile öğretim elemanlarının çoğunun *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.28’deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de çoğu (%82,2) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%10,3) de dikkate alındığında, %92,5 civarında öğrenci verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları ortaya çıkmaktadır. Bu bulgular, *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin büyük çoğunluğunun, öğretim elemanları ile benzer görüşte

olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Avant-garde akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2,141$, $p>.05$). Tablo 2.27'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %84,6'sı verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %66,7'sı verilen eğitimi "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %7,7 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %14,3'tür. Bu bulgular, öğretim elemanlarının *Avant-garde* akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardalarında verilen eğitimin düzeyinin düşük olduğu konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=3,861$, $p>.05$). Tablo 2.28'de MSGSÜDK öğrencilerinin %76,5 i *Avant-garde* akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %87,1'i "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %12,3 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %8,6'dır. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun, *Avant-garde* Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin "yetersiz" olduğu konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.27'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,899$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %75'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %80' i "Düşük" bulmuştur. Bu bulgu, kadın ve erken öğretim

elemanlarının *Avant-garde* akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.24'teki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, Öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,932$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %79,8'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğrencilerin %85,3'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. *Avant-garde* akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.27'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=,293$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %85,7 oranı ile en "Düşük" olarak değerlendirenlerin en kıdemli öğretim elemanları (≥ 25 ve 16-25 yıl), %33,3 oranı ile en "İyi" olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en düşük (0-5 yıl) olan öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Ayrıca bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyeleri de öğretim elemanları gibi, verilen eğitimin düzeyini (%75,8-78,6 oranlarında) "Düşük" olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Sonuç olarak, *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.28'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=2,426$, $p>.05$) bulunmamıştır. Fakat Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %77,1'i verilen eğitimin düzeyini düşük bulurken, AGS ve "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %85'i verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Öte yandan, KL'den mezun olan öğrencilerin %10'u verilen eğitimin düzeyini iyi bulurken, AGS %7,5 ve "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %4,7'si verilen eğitimin düzeyini "İyi"

bulmuştur. Sonuç olarak *Avant-garde* akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.28'deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=10,232$, $p<.05$) bulunmuştur. Ancak, farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile yapılan gruplar arası ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile Lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=8,180$, $p=0.016$ anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %74,1'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük", %16,7'si "İyi" bulurken, Lisans 2. sınıf öğrencilerinin %88,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük", %1,6'sının "İyi" bulması bu sonucu desteklemektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%74,1-%88,5 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimin düzeyini "Düşük" olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.9. Avant-garde Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Ait Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.29 incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları ve MSGSÜDK öğrencileri bu akımla ilgili derslerde eserleri en çok kullanılan bestecinin Luciano Berio (%38, %52, %17) olduğunu belirtmişlerdir. İÜDK öğrencilerinin ise sadece %2,2'si Luciano Berio'yu işaretlemiştir. Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin Luciano Berio'nun "Sequenza", "Keman Konçerto", "Circles" eserlerinin, Luigi Nono'nun "Prometeo", "Intolleranza" eserlerinin, Bruno Maderna'nın ise "Satyricon", "Entropia III" eserlerinin derslerde kullanıldığını göstermektedir (Tablo 2.29). Bunun yanında, İÜDK öğrencileri Luigi Nono ve Bruno Maderna, MSGSÜDK öğrencileri de Bruno Maderna ile ilgili hiçbir eser adı belirtmemişlerdir. Zaten, belirtilen oranlar da çok düşüktür. Bu sonuçlar, *Avant-garde* akımı konusunda her iki konservatuvarda yapılan uygulamalı eğitimin öğretim elemanları açısından orta düzeyde, öğrenciler açısından ise düşük düzeyde olduğu biçiminde algılandığını göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğine verilen yanıtlar incelendiğinde; İÜDK Öğretim üyelerinin Leo Brouwer’in “*La Espira Eternal*” eserini, György Ligeti ve John Cage’in eserlerini, MSGSÜDK Öğretim Üyelerinin ise “Leo Brouwer”’in “*Estudios Sencillos*” ve “*20 Pieces*” eserlerini, György Ligeti’nin “*Sonat For Solo Violoncello*” eserlerini derslerinde kullandıkları belirlenmiştir. İÜDK öğrencileri, Leo Brouwer ve Erik Satie’nin eserlerini derslerde icra ettiklerini belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğrencilerinin ise, anket maddesinin “Diğer” bölümünü boş bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.29: Avant-garde Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Luciano Berio		10	38		11	52		2	2,2		14	17
	<i>Sequenza</i>	7	27	<i>Sequenza</i>	3	14	Keman	1	1,1	<i>Sinfonia</i>	2	2,5
	Keman Konçerto	2	7,7	<i>Circles</i>	2	9,5	<i>Sequenza 3</i>	1	1,1	<i>Sequenza 3</i>	2	2,5
	<i>Cinque variazioni</i>	1	3,8	<i>Opus Number Zoo</i>	1	4,8				<i>Folk Songs</i>	2	2,5
	Şarkıları	1	3,8	Keman Konçerto	1	4,8				<i>Visage</i>	1	1,2
Luigi Nono		5	19		5	24		0	0		5	6,2
	<i>Prometeo</i>	2	7,7							<i>Canto Sospeso</i>	1	1,2
	<i>Intolleranza</i>	2	7,7									
	Orkestra Parçaları	2	7,7									
	Şarkıları	1	3,8									
Bruno Maderna		3	12		6	29		1	1,1		3	3,7
	<i>Satyricon</i>	2	7,7	<i>Entropia III</i>	1	4,8						
	Obua Konçerto No.1	2	7,7									

2.2.10. Minimalizm Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Minimalizm akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.30 ve Tablo 2.31’de verilmiştir.

Tablo 2.30: Minimalizm Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	23	88,5	0	0	3	11,5	26	100	1,666	,435
	MSGSÜDK	18	85,7	1	4,8	2	9,5	21	100		
Cinsiyet	Kadın	27	84,4	1	3,1	4	12,5	32	100	1,217	,544
	Erkek	14	93,3	0	0	1	6,7	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	28	84,8	0	0	5	15,2	33	100	4,551	,103
	Öğr. Yardımcısı	13	92,9	1	7,1	0	0	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	3	50	0	0	6	50	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	5	100	0	0	0	0	5	100		
	11-15 yıl	6	75	1	12,5	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	13	92,9	0	0	1	7,1	14	100		
	≥ 25 yıl	14	100	0	0	0	0	14	100		
Toplam		41	87,2	1	2,1	5	10,6	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.31: Minimalizm Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	76	81,7	14	15,1	3	3,2	93	100	,930	,628
	MSGSÜDK	63	77,8	13	16	5	6,2	81	100		
Cinsiyet	Kadın	79	79,8	17	17,2	3	3	99	100	1,633	,442
	Erkek	60	80	10	13,3	5	6,7	75	100		
Lise	AGS	32	80	5	12,5	3	7,5	40	100	8,023	,091
	KL	53	75,7	12	17,1	5	7,1	70	100		
	Diğer	54	84,4	10	15,6	0	0	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	50	82	9	14,8	2	3,3	61	100	3,870	,424
	Lisans 3. Sınıf	49	83,1	6	10,2	4	6,8	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	40	74,1	12	22,2	2	3,7	54	100		
Toplam		139	79,9	27	15,5	8	4,6	174	100		

Tablo 2.30'daki, Minimalizm akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%87,2) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%2,1) da dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık (%89,3) civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları görülmektedir. Öte yandan Tablo 2.30'daki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası (%79,9) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%15,5) da dikkate alındığında, (%95,4) civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgular, Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin büyük

çoğunluğunun öğretim elemanları ile benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Minimalizm akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=1,666$, $p>.05$). Tablo 2.30'daki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %88,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %85,7'si "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %11,5 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %9,5 dir. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi *Avant-garde* akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardalarında verilen eğitimin düzeyinin düşük olması konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,930$, $p>.05$). Tablo 2.31'de MSGSÜDK öğrencilerinin %77,8'i Minimalizm akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %81,7'si verilen eğitimi "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. Verilen eğitimi "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %16 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %15,1' dir. Bu durumda, her iki konservatuar öğrencilerinin çoğunun, Minimalizm Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Minimalizm akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.30'daki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,217$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %84,4'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek

öğretim elemanlarının %93,3'ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Bu bulgu, kadın ve erken öğretim elemanlarının *Avant-garde* akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde düşük olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.31'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, Öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,633$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %79,8'i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek öğrencilerin %80'i verilen eğitimi “Düşük” düzeyde bulmuştur. Minimalizm akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.30'daki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=4,551$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %100 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendirenlerin en kıdemli öğretim elemanları (≥ 25), %12,5 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı (11-15 yıl) olan öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri, öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini daha yüksek oranda (%15,2) “İyi” olarak değerlendirmişlerdir. Ayrıca bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyelerinin de öğretim elemanları gibi verilen eğitimin düzeyini (%84,8-92,9 oranlarında) “Düşük” olarak değerlendirdikleri de görülmektedir. Sonuç olarak, Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.31'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=8,023$, $p>.05$) bulunmamıştır. Fakat Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %75,7'i verilen eğitimin düzeyini düşük bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %80'i ve “Diğer”

liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %84,4'ü verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Öte yandan, “Diğer” liselerinden mezun olan öğrencilerin hiçbirinin verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulmadığını belirtmesi dikkat çekicidir. Sonuç olarak Minimalizm akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.31'deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=3,870$, $p>.05$) görülmemiştir. Genel olarak öğrencilerin tüm sınıf düzeylerinde Minimalizm akımını %95 oranlarında “Düşük” ve “Orta” düzeyde değerlendirdiği görülmektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%74,1- %83,1 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimin düzeyini “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.11. Minimalizm Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.32 incelendiğinde, minimalizm akımı ilgili derslerde eserleri en çok kullanılan besteciler konusunda İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının %0-%38 ve öğrencilerin de %0-%17 aralığında değişen çok düşük oranlarda yanıtlar verdikleri görülmektedir. Buna rağmen, ismi en çok işaretlenen bestecinin Philip Glass olduğu görülmektedir. Minimalizm akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin La Monte Young'un “*Well Tuned Piyano*”, Philip Glass'ın “*Einstein on The Beach*”, “*Metamorphosis*”, Arvo Pärt'ın “*Tabula Rasa*”, “*Fratres*” eserlerinin derslerde kullanıldığı ortaya çıkmıştır (Tablo 2.32). Öte yandan, La Monte Young'ın eserleri konusunda İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının hiçbirisi herhangi bir eser adı belirtmezken, İÜDK öğretim elemanı ve öğrencileri de Arvo Pärt'ın hiçbir eserinin adını vermemiştir. Bu durum, minimalizm akımı konusunda verilen eğitimin düzeyi ile ilişkilendirilebilir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde İÜDK öğretim üyeleri derslerinde Steve Reich'ın “*Sextet*”, “*Music for*

18” eserlerini John Adams’ın “*Nixon In China*”, “*Shaker Loops*”, eserlerini seslendirdiklerini belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim üyeleri ise anket maddesinin diğer besteci ve eserleri bölümünü boş bıraktıkları görülmüştür. Öğrencilerin yanıtları incelendiğinde ise İÜDK öğrencileri Steve Reich’in eserini derslerde çaldıklarını, seslendirdiklerini veya dinlediklerini belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğrencilerinin ise anket maddesinin “Diğer” besteci ve eserleri bölümünü boş bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.32: Minimalizm Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
La Monte Young		3	12		3	14		0	0		1	1,2
	<i>Well Tuned Piano</i>	1	3,8									
Philip Glass		7	27		3	14		7	7,5		14	17
	<i>Einstein on The</i>	2	7,7				<i>Metamorphosis</i>	1	1,1	<i>Einstein On the Beach</i>	2	2,5
	<i>Metamorphosis</i>	2	7,7									
	<i>Akhnaten</i>	2	7,7									
Arvo Pärt		0	0		8	38		3	3,2		10	12
				<i>Fratres</i>	1	4,8				<i>Tabula Rasa</i>	2	2,5
										<i>St. John Passion</i>	1	1,2
										<i>Spigel in Spigel</i>	1	1,2

2.2.12. Polonya Ekolü Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Polonya Ekolü akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.33 ve Tablo 2.34'te verilmiştir.

Tablo 2.33: Polonya Ekolü Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	22	84,6	2	7,7	2	7,7	26	100	2,141	,343
	MSGSÜDK	14	66,7	4	19	3	14,3	21	100		
Cinsiyet	Kadın	23	71,9	6	18,8	3	9,4	32	100	5,043	,080
	Erkek	13	86,7	0	0	2	13,3	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	25	75,8	4	12,1	4	12,1	33	100	,293	,864
	Öğr. Elemanı	11	78,6	2	14,3	1	7,1	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	3	50	1	16,7	2	33,3	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	4	80	1	20	0	0	5	100		
	11-15 yıl	6	75	1	12,5	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	13	92,9	1	7,1	0	0	14	100		
	≥ 25 yıl	10	71,4	2	14,3	2	14,3	14	100		
Toplam		36	76,6	6	12,8	5	10,6	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.34: Polonya Ekolü Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	86	92,5	6	6,5	1	1,1	93	100	9,128	,010*
	MSGSÜDK	64	79	8	9,9	9	11,1	81	100		
Cinsiyet	Kadın	82	82,8	10	10,1	7	7,1	99	100	2,210	,331
	Erkek	68	90,7	4	5,3	3	4	75	100		
Lise	AGS	34	85	3	7,5	3	7,5	40	100	,393	,983
	KL	60	85,7	6	8,6	4	5,7	70	100		
	Diğer	56	87,5	5	7,8	3	4,7	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	57	93,4	4	6,6	0	0	61	100	14,357	,006*
	Lisans 3. Sınıf	53	89,8	3	5,1	3	5,1	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	40	74,1	7	13	7	13	54	100		
Toplam		150	86,2	14	8,0	10	5,7	174	100		

Tablo 2.33'teki, Polonya ekolü akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%76,6) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%12,8) da dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık %89,4 civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan Tablo 2.34'deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası %86,2'si “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı %8'de dikkate alındığında, %94,2 civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgular, Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin

büyük çoğunluğunun öğretim elemanları ile benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Polonya Ekolü akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2,141$, $p>.05$). Tablo 2.33'teki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %84,6'sı verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %66,7'si "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %7,7 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %14,3'dür. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi, Polonya Ekolü akımı ile ilgili verilen eğitimin yeterleri olmadığı konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, MSGSÜDK öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=9,128$, $p <.05$). Tablo 2.34'te MSGSÜDK öğrencilerinin %79'u Polonya Ekolü akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %92,5' i verilen eğitimi "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. Verilen eğitimi "İyi" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %11,1 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %1,1'dir. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun, Polonya Ekolü Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Fakat MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin "yetersiz" olduğu konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.33'teki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=5,043$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %71,9'u verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %86,7'si verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. Bu bulgu,

kadın ve erkek öğretim elemanlarının Polonya Ekolü akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde düşük olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.34'teki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, Öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=2,210$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %82,8'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğrencilerin %90,7'si verilen eğitimi "Düşük" bulmuştur. Polonya ekolü akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.33'teki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=,239$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %92,5 oranı ile en "Düşük" olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (16-24 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %33,3 oranı ile en "İyi" olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri, diğer öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini kısmen de olsa daha yüksek oranda (%12,1) "İyi" olarak değerlendirmişlerdir. Ayrıca bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyeleri de öğretim elemanları gibi verilen eğitimin düzeyini (%75,8-78,6 oranlarında) "Düşük" olarak değerlendirdikleri de görülmektedir. Sonuç olarak, Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.34'teki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=,393$, $p>.05$) bulunmamıştır. AGS lisesi mezun olan öğrencilerin %85'i, Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %85,7'si, "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin %87,5'i verilen

eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Diğer taraftan AGS lisesi mezun olan öğrencilerin %7,5’i, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin %7,8’i KL mezunu olan öğrencilerin ise %8,6’sı, verilen eğitimin düzeyini “Orta” bulmuştur. Sonuç olarak Polonya Ekolü akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.34’teki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=14,357$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm’un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=13,101$, $p=0.001$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %74,1’ü verilen eğitimin düzeyini düşük bulurken, lisans 3. sınıf öğrencilerinin %89,8, lisans 2. sınıf öğrencilerinin ise %93,4 oranlarında verilen eğitimi düzeyini “Düşük” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%74,1-%93,4 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.13. Polonya Ekolü Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.35 incelendiğinde, Polonya ekolü ile ilgili derslerde eserleri en çok kullanılan besteciler konusunda İÜDK öğretim elemanlarının %46 oranı ile Krzysztof Penderecki’yi, MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise %48 oranı ile Witold Lutoslawski’yi seçtikleri görülmektedir. MSGSÜDK öğrencileri, %21 oranı ile Krzysztof Penderecki ve Henryk Gorecki’yi seçerken, İÜDK öğrencileri her üç besteciye de çok düşük bir oranda (%3,2) seçmişlerdir. Bu durumda, İÜDK öğrencilerinin Polonya ekolü konusunda verilen eğitimin düzeyini çok yetersiz buldukları gerçeği ile karşılaşılmaktadır.

Polonya ekolü akımının öne çıkan bestecileri ve derslerde kullanılan eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve

öğrencilerin Witold Lutoslawski'nin “*Subito*” ve “*Dans Preludleri*”; Krzysztof Penderecki'nin “*Threnody (Hiroshima)*” ve “*Symphonies*”; Henry Gorecki'nin “3. Senfoni”, “*Lerchenmusik*” eserlerinin derslerde kullanıldığı görülmektedir (Tablo 2. 35). Polonya ekolü ile ilgili verilen uygulamalı eğitimi en olumsuz değerlendiren grubun ise İÜDK öğrencileri olduğu görülmektedir. Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğini hem İÜDK öğretim elemanları ve öğrencilerinin hem de MSGSÜDK öğretim elemanları ve öğrencilerin boş bıraktıkları görülmüştür. Bunun nedeni, 20. yüzyıl müziğinin ve özelinde Polonya Ekolü bestecilerinin ve eserlerinin dinletilmesi veya seslendirilmesine, ilgili derslerde öğretim elemanları tarafından yeteri kadar yer verilmemesi olabilir.

Tablo 2.35: Polonya Ekolü Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGSÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Witold Lutoslawski		6	23		10	48		3	3,2		14	17
	<i>Subito</i>	3	12	<i>Dance Preludles</i>	2	9,5				<i>Dance Preludles</i>	1	1,2
	<i>Omnia</i>	1	3,8	Yaylı Dörtlü	1	4,8				<i>Paroles</i>	1	1,2
	<i>Symphonies</i>	1	3,8	<i>Paganini Varyasyon</i>	1	4,8						
	<i>Dance Preludles</i>	1	3,8	<i>Paroles Tissées</i>	1	4,8						
K. Penderecki		12	46		5	24		3	3,2		17	21
	<i>Threnody (Hiroshima)</i>	2	7,7	<i>Threnody (Hiroshima)</i>	2	9,5				<i>Threnody</i>	4	4,9
	<i>Stabat Mater</i>	2	7,7	<i>Capriccio</i>	1	4,8				Preludler	1	1,2
	<i>Symphonies</i>	2	7,7	<i>De Natura Sonoris</i>	1	4,8						
	Viyola Konçerto, No.2	1	3,8		1	4,8						
Henryk Gorecki		7	27		3	14		3	3,2		17	21
	3. Senfoni	4	15							<i>Scontri</i>	2	2,5
	<i>Lerchenmusik</i>	1	3,8							<i>Scala</i>	1	1,2
	<i>Klavsén for Concerto</i>	1	3,8									
	<i>Totus tuus</i>	1	3,8									

2.2.14. Rastlamsal Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Rastlamsal Müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.36 ve Tablo 2.37 de verilmiştir.

Tablo 2.36: Rastlamsal Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	20	76,9	5	19,2	1	3,8	26	100	,280	,870
	MSGSÜDK	14	70	5	25	1	5	20	100		
Cinsiyet	Kadın	23	74,2	7	22,6	1	3,2	31	100	,290	,865
	Erkek	11	73,3	3	20	1	6,7	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	22	47,8	8	25	2	6,3	32	100	2,377	,305
	Öğr. Yardımcısı	12	85,7	2	14,3	0	0	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	2	33,3	2	33,3	2	33,3	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	3	75	1	25	0	0	4	100		
	11-15 yıl	6	75	2	25	0	0	8	100		
	16-24 yıl	12	85,7	2	14,3	0	0	14	100		
	≥ 25 yıl	11	78,6	3	21,4	0	0	14	100		
Toplam		34	73,9	10	21,7	2	4,3	46	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.37: Rastlamsal Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	86	92,5	5	5,4	2	2,2	93	100	8,957	,011
	MSGSÜDK	62	76,5	11	13,6	8	9,9	81	100		
Cinsiyet	Kadın	83	83,8	10	10,1	6	6,1	99	100	,284	,868
	Erkek	65	86,7	6	8	4	5,3	75	100		
Lise	AGS	35	87,5	3	7,5	2	5	40	100	7,247	,123
	KL	54	77,1	9	12,9	7	10	70	100		
	Diğer	59	92,2	4	6,3	1	1,6	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	54	88,5	5	8,2	2	3,3	61	100	9,089	,059
	Lisans 3. Sınıf	54	91,5	4	6,8	1	1,7	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	40	74,1	7	13	7	13	54	100		
Toplam		148	85,1	16	9,2	10	5,7	174	100		

Tablo 2.36'daki, Rastlamsal Müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%73,9) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%21,7) da dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık (%85,6) civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.37'deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası (%85,1)'i “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%9,2)' da dikkate alındığında, (%94,3) civarında öğrenci verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu bulgular, Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğretim elemanları ile benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Rastlamsal Müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,280$, $p>.05$). Tablo 2.36'daki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %76,9'u verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %70'i "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %3,8 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %5' dir. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Rastlamsal müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardaki verilen eğitimin düzeyini düşük olarak değerlendirme konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak çok az daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=8,957$, $p>.05$). Tablo 2.37'de MSGSÜDK öğrencilerinin %76,5'i Rastlamsal müzik akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %92,5'i "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %13,6 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %5,4'tür. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun Rastlamsal Müzik akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Ancak, MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Sonuç olarak Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin "Yetersiz" olduğu konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.36'daki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,290$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %74,2'si verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %73,3'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. Bu bulgu, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Rastlamsal Müzik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde düşük olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo

2.37'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,284$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %83,8'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğrencilerin %86,7'si verilen eğitimi "Düşük" bulmuştur. Rastlamsal Müzik akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.36'daki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=2,377$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %85,7 oranı ile en "Düşük" olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (16-24 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %33,3 oranı ile en "İyi" olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyelerinin, öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini kısmen de olsa daha yüksek oranda (%6,3) "İyi" olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Ayrıca bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyeleri de öğretim elemanları gibi verilen eğitimin düzeyini (%47,8- %85,76) oranlarında "Düşük" olarak değerlendirdikleri de görülmektedir. Sonuç olarak, Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.37'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=7,247$, $p>.05$) bulunmamıştır. Fakat Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %87,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %80'i ve "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %92,2'si verilen eğitimin düzeyini

düşük bulmuştur. Öte yandan, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin sadece %1,6’sının verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulduğunu belirtmesi dikkat çekicidir. Sonuç olarak Rastlamsal Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.37’deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=9,089$, $p>.05$) bulunmamıştır. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %87,1’si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, diğer grupların %90 ları aşan oranlarda düşük veya orta bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%74-%91,5 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.15. Rastlamsal Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.38 incelendiğinde, Rastlamsal Müzik akımı ile ilgili derslerde eserleri en çok kullanılan besteciler konusunda İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanlarının John Cage, Henry Cowell ve Charles Ives’i %19 ile %29 arasında değişen düşük oranlarda seçtikleri görülmektedir. İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin ise %11 ve %33 oranları ile en çok John Cage’i işaretledikleri anlaşılmaktadır. Bu durumda, Rastlamsal Müzik akımı ile ilgili derslerde eserleri en çok icra edilen bestecinin John Cage olduğu ve bu akımla ilgili verilen uygulamalı eğitimin düşük düzeylerde kaldığı görülmektedir.

Rastlamsal Müzik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrenciler tarafından derslerde John Cage’in “*Prepared Piyano Pice*”, “*Third Construction*”, “*Music Of Change*”, “*4’33*”, Henry Cowell’ın “*Tone Cluster*”, “*The Voice of Lir*” ve Charles Ives’in “*Songs*”, “*Unanswered Questions*”, “*Central Park in The Dark*” eserlerinin kullanıldığı belirtilmektedir (Tablo 2.38). Bunun yanında, İÜDK öğrencileri Henry Cowell ve Charles Ives’e ait derslerde kullanılan herhangi bir eser adı verememiştir. Benzer şekilde, MSGSÜDK öğrencileri de Henry Cowell’e ait derslerde kullanılan herhangi bir eser adı verememiştir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğini İÜDK öğretim üyeleri ve öğrencileri ile MSGSÜDK öğretim üyeleri ve öğrencilerinin boş bıraktıkları görülmüştür. Bu da Rastlamsal Müzik akımı ile ilgili yukarıda belirtilen üç besteci dışında başka bestecilerin eserlerinin derslerde kullanılmadığını göstermektedir.

Tablo 2.38: Rastlamsal Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
John Cage		7	27		6	29		10	11		27	33
	<i>Prepared Piano Pice</i>	4	15	<i>Third Construction</i>	2	9,5	4'33	4	4,3	4'33	7	8,6
	<i>Music of Change</i>	3	12	Sonatlar & Interludler	1	4,8			0	<i>Third Construction</i>	2	2,5
	4'33	2	7,7	<i>In a Landscape</i>	1	4,8			0	Sonat II	1	1,2
	Sonatlar&Interludler	1	3,8			0			0			0
Henry Cowell		6	23		4	19		4	4,3		8	9,9
	<i>Tone Cluster (Piano)</i>	3	12	Piyano Eserleri	1	4,8			0			0
	<i>The Voice of Lir</i>	2	7,7			0			0			0
	Senfoni	1	3,8			0			0			0
			0			0			0			0
Charles Ives		7	27		5	24		2	2,2		11	14
	<i>Songs</i>	3	12	<i>Unanswered Questions</i>	1	4,8				<i>Central Park in The D.</i>	1	1,2
	<i>Unanswered Questions</i>	2	7,7	Concord Sonat	1	4,8						
	<i>Symphonies (2,3,4)</i>	2	7,7	<i>3 Places in New England</i>	1	4,8						
	<i>Tone Roads, No.1</i>	1	3,8									

2.2.16. Elektronik Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Elektronik Müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.39 ve Tablo 2.40’da verilmiştir.

Tablo 2.39: Elektronik Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	24	92,3	1	3,8	1	3,8	26	100	1,348	,510
	MSGSÜDK	17	81	2	9,5	2	9,5	21	100		
Cinsiyet	Kadın	26	81,3	3	9,4	3	9,4	32	100	5,015	,081
	Erkek	15	100	0	0	0	0	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	27	81,8	3	9,1	3	9,1	33	100	4,607	,100
	Öğr. Elemanı	14	100	0	0	0	0	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	4	66,7	1	16,7	1	16,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	4	80	1	20	0	0	5	100		
	11-15 yıl	7	87,5	0	0	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	13	92,9	0	0	1	7,1	14	100		
	≥ 25 yıl	13	92,9	1	7,1	0	0	14	100		
Toplam		41	82,7	3	6,4	3	6,4	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.40: Elektronik Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	86	92,5	5	5,4	2	2,2	93	100	4,025	,134
	MSGSÜDK	67	82,7	9	11,1	5	6,2	81	100		
Cinsiyet	Kadın	87	87,9	10	10,1	2	2	99	100	3,555	,169
	Erkek	66	88	4	5,3	5	6,7	75	100		
Lise	AGS	36	90	4	10	0	0	40	100	4,407	,354
	KL	61	87,1	6	8,6	3	4,3	70	100		
	Diğer	56	87,5	4	6,3	4	6,3	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	56	81,8	2	3,3	3	4,9	61	100	16,495	,002*
	Lisans 3. Sınıf	57	96,6	2	3,4	0	0	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	40	74,1	10	18,5	4	7,4	54	100		
Toplam		153	87,9	14	8	7	4	174	100		

Tablo 2.39'daki Elektronik Müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%87,2)'si "Düşük" şeklinde cevap vermiştir. "Orta" diyen öğretim elemanlarının oranı (%6,4)'ü de dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini "Düşük" ve "Orta" olarak değerlendirenler yaklaşık (%93,6) civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Rastlamsal müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yetersiz buldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan Tablo 2.40'daki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası (%87,9)'u "Düşük" şeklinde cevap vermiştir. "Orta" diyen öğrencilerin oranı (%14) da dikkate alındığında, öğrencilerin %95,9'u verilen eğitimin düzeyini "Düşük" ve "Orta" olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgular, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak çok büyük oranda benzer görüşe

sahip olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Elektronik Müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=1,348$, $p>.05$). Tablo 2.39'daki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %92,3'u verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %81'i "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %3,8 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %9,5'tir. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Elektronik Müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardaki verilen eğitimin düzeyinin düşük olduğu konusunda, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak çok az daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=4,025$, $p>.05$). Tablo 2.40'da MSGSÜDK öğrencilerinin %82,7'si Elektronik Müzik akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %92,5 i "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "İyi" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %6,2 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %2,2'dir. Her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun Elektronik Müzik Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin "Yetersiz" olduğu konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.39'daki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=5,015$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %81,3'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının tamamı (%100) verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. Bu

bulgu, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Elektronik Müzik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde yetersiz olarak değerlendirmekle beraber, kadın öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Tablo 2.40'daki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, Öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=3,555$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %87,9'u verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğrencilerin %88'i verilen eğitimi "Düşük" bulmuştur. Elektronik Müzik akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.39'daki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=4,607$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %92,9 oranı ile en "Düşük" olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (≥ 25 yıl ve 6-10 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %16,7 oranı ile en "İyi" olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan öğretim üyeleri, öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini kısmen de olsa daha yüksek oranda (%9,1) "İyi" olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Ayrıca, bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyeleri de öğretim elemanları gibi verilen eğitimin düzeyini (%81,8- %100) oranlarında "Düşük" olarak değerlendirdikleri de görülmektedir. Sonuç olarak, Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimi yeterli bulmama konusunda öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.40'daki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=4,407$, $p>.05$) bulunmamıştır.

Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %87,1'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, AGS liselerinden mezun olan öğrencilerin %90'ı verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur, "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin ise %87,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. Öte yandan, KL'den mezun olan öğrencilerin %4,3'ü verilen eğitimin düzeyini "İyi" bulurken, "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin %3,3'ü "İyi" bulduğunu belirtmiştir, AGS liselerinden mezun olan öğrencilerin ise tamamı, yani %100'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" buldukları belirtmiştir. "Diğer" liselerden mezun olan öğrencilerin verilen eğitimin düzeyini KL ve AGS lisesi öğrencilerine göre daha fazla "İyi" (%6,3) bulduklarını belirtmesi dikkat çekicidir. Sonuç olarak Elektronik Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda, tüm öğrencilerin yakın görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.40'daki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=16.495$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=8,218$, $p=0.016$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=12,115$, $p=0.002$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %74,1'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, lisans 3. sınıf öğrencilerinin %96,6'sı "düşük bulması, lisans 2. sınıf öğrencilerinin ise %81,8'inin düşük bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Fakat lisans 3. sınıf öğrencilerinin lisans 2. sınıf öğrencilerine göre verilen eğitimin düzeyini daha "Düşük" olarak değerlendirmiş olmaları dikkat çekicidir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%74,1-%96,6) öğrencilerin verilen eğitimi "Düşük" olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.17. Elektronik Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.41 incelendiğinde, Elektronik Müzik akımı ile ilgili yanıtların şu ana kadar verilen en düşük oranlarda olduğu görülmektedir. İÜDK öğretim elemanları en yüksek oranda Pierre Schaeffer (%15) seçeneğini işaretlerken, MSGSÜDK öğretim elemanları

en yüksek oranda Karlheinz Stockhausen (%38) seçeneğini seçmişlerdir. Benzer şekilde, MSGSÜDK öğrencileri de en yüksek oranda Karlheinz Stockhausen (%12) seçeneğini işaretlemişlerdir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; MSGSÜDK öğretim elemanı, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri Pierre Schaeffer'in hiçbir eserinin kullanıldığını belirtmezken, İÜDK öğretim elemanları sadece “*Apostrophe*” eserinin kullanıldığını belirtmiştir. MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenciler Karlheinz Stockhausen'ın “*The Klavierstücke*” adlı eserinin ilgili derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Öte yandan, İÜDK öğrencilerinin ise hiçbir eser adı belirtmedikleri görülmektedir (Tablo 2.41). Yukarıdaki sonuçlarla birlikte bu sonuçlar, Elektronik Müzik akımı ile ilgili uygulamalı eğitimin çok düşük düzeylerde kaldığını göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğinde İÜDK öğretim üyeleri Iannis Xenakis'in eserlerini derslerinde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim üyeleri de Iannis Xenakis'in ve Mario Davidovsky'nin “*Electronic Study No:1*” eserlerinin derslerde kullandığını belirtmişlerdir. Fakat İÜDK öğrencileri ve MSGSÜDK öğrencilerinin “Diğer” besteci ve eserleri bölümünü boş bırakmışlardır.

Tablo 2.41: Elektronik Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Pierre Schaeffer		4	15		3	14		0	0		3	3,7
	<i>Apostrophe</i>	2	7,7									
Edgar Varese		3	12		3	14		2	2,2		4	4,9
	<i>Ionisation</i>	3	12	<i>İnegralles</i>	1	4,8				<i>String Quartet</i>	1	1,2
	<i>Ameriques</i>	2	7,7	<i>Poem Electronique</i>	1	4,8						
	<i>Density 21.5</i>	1	3,8	<i>Octandre</i>	1	4,8						
	<i>Deserts</i>	1	3,8			0						
K. Stockhausen					8	38		2	2,2		10	12
				<i>The Klavierstücke</i>	2	9,5				<i>Klavierstück</i>	1	1,2
				<i>Gruppen</i>	1	4,8						
				<i>Kontakte (Junglinge)</i>	1	4,8						
				<i>Mixtur</i>	1	4,8						

2.2.18. Somut Müzik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Somut Müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.42 ve Tablo 2.43'te verilmiştir.

Tablo 2.42: Somut Müzik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	23	88,5	2	7,7	1	3,8	26	100	,188	,910
	MSGSÜDK	19	90,5	1	4,8	1	4,8	21	100		
Cinsiyet	Kadın	27	84,4	3	9,4	2	6,3	32	100	4,128	,128
	Erkek	15	100	0	0	0	0	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	29	87,9	2	6,1	2	6,1	33	100	1,459	,482
	Öğr. Yardımcısı	13	92,9	1	7,1	0	0	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	4	66,7	1	16,7	1	16,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	5	100	0	0	0	0	5	100		
	11-15 yıl	6	75	1	12,5	1	12,5	8	100		
	16-24 yıl	13	92,9	1	7,1	0	0	14	100		
	≥ 25 yıl	14	100	0	0	0	0	14	100		
Toplam		42	89,4	3	6,4	2	4,3	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.43: Somut Müzik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	92	98,9	0	0	1	1,1	93	100	9,738	,008*
	MSGSÜDK	72	88,9	3	3,7	6	7,4	81	100		
Cinsiyet	Kadın	96	97	2	2	1	1	99	100	5,785	,055
	Erkek	68	90,7	1	1,3	6	8	75	100		
Lise	AGS	38	95	1	2,5	1	2,5	40	100	3,718	,446
	KL	64	91,4	2	2,9	4	5,7	70	100		
	Diğer	62	96,9	0	0	2	3,1	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	57	93,4	2	3,3	2	3,3	61	100	8,391	,078
	Lisans 3. Sınıf	59	100	0	0	0	0	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	48	88,9	1	1,9	5	9,3	54	100		
Toplam		164	94,3	3	1,7	7	4	174	100		

Tablo 2.42’deki, Somut müzik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%89,4)’ü “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%6,4)’ü de dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık (%95,8) civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Somut Müzik hakkında verilen eğitimin düzeyini yetersiz buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.43’deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası (%93,4) “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%3,3)’de dikkate alındığında, (%96,7) civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu bulgular, Somut Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının çok büyük oranda benzer görüşe sahip olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirdiklerini göstermektedir.

Somut Müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,188$, $p>.05$). Tablo 2.42'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %88,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %90,5'i "Düşük" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %3,8 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %4,8'dir. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Somut Müzik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardaki verilen eğitimin düzeyinin düşük olduğu konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, şu ana kadar incelenen diğer akım bulgularından farklı olarak İÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak çok az da olsa daha olumlu görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, MSGSÜDK öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=9,738$, $p<.05$). Tablo 2.43'de MSGSÜDK öğrencilerinin %88,9'si Somut Müzik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %98,9'i "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "İyi" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %7,4 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %1,1'dir. Bu bulgular, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun Somut müzik Akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip olmakla birlikte MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre daha az olumsuz görüşte olduklarını ortaya koymaktadır. Sonuç olarak Somut müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin "Yetersiz" olduğu konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.42'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=4,128$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının %84,4'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %100'ü verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulmuştur. Bu bulgu, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Somut Müzik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini büyük oranda "Düşük" olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo

2.43'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=5,785$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %97'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek öğrencilerin %90,7'i verilen eğitimi “Düşük” bulmuştur. Somut Müzik akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak, Somut Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.42'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=1,459$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %100 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (≥ 25 yıl ve 6-10 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %16,7 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri, öğretim elemanlarına göre verilen eğitimin düzeyini kısmen de olsa daha yüksek oranda (%6,1) “İyi” olarak değerlendirmişlerdir. Ayrıca bulgulara bir bütün olarak bakıldığında öğretim üyeleri de öğretim elemanları gibi verilen eğitimin düzeyini (%87,9- %92,9) oranlarında “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Sonuç olarak, Somut Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin yakın görüşte oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.43'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=3,718$, $p>.05$) bulunmamıştır. Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %91,4'i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %95 ve “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %96,9'si verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Sonuç olarak Somut Müzik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi,

mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.43’deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=8,391$, $p>.05$) bulunmamıştır. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %88,9’ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, Lisans 3. sınıf öğrencileri %100, lisans 2. sınıf öğrencileri ise %93 oranlarında “Düşük” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%88,9-%100 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir. 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerde, Somut Müzik akımına tarihsel açıdan yeteri kadar yer verilmemiş olması, bu akıma ait bestecilerin eserlerinin yeteri kadar seslendirilmemiş ve dinletilmemiş olması, öğrencilerin verilen eğitimi yeterli bulmamalarına neden olmuş olabilir.

2.2.19. Somut Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.44 incelendiğinde, Somut Müzik akımı ile ilgili anket maddesine yanıt verme oranlarının Elektronik Müzik akımının da gerisine düştüğü görülmektedir. Bu anket maddesi ile ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları en yüksek oranda Iannis Xenakis (%27 ve %24) seçeneğini işaretlerken, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri de en yüksek oranda aynı besteciye (%3,2 ve %20) işaretlemişlerdir. Diğer iki bestecinin işaretlenme oranlarının bu değerlerin de çok altında kaldığı tabloda görülmektedir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; İÜDK öğretim elemanlarının Iannis Xenakis, Pierre Henry ve Pierre Schaeffer’in bazı eserlerinin adını belirttikleri görülmektedir. Buna karşın, MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise Pierre Henry’nin sadece “*Symphonie Pour un Homme Seul*” eserinin derslerde kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.44). İÜDK öğrencilerinin hiçbir eser adı verememiş olması ve MSGSÜDK öğrencilerinin ise Iannis Xenakis’in “*Metastasis*” adlı eserinin adını verebilmiş olması, Somut Müzik akımı ile ilgili her iki konservatuvarda yapılan uygulamalı eğitimin öğrenciler açısından çok yetersiz olduğunu göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğinde İÜDK öğretim üyeleri Toru Takemitsu’nun eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Fakat MSGSÜDK öğretim üyeleri, İÜDK öğrencileri ve MSGSÜDK öğrencilerinin ilgili anket maddesinin açık uçlu bu kısmını boş bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.44: Somut Müzik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Pierre Schaeffer		2	7,7		2	9,5		2	2,2		5	6,2
	<i>Étude aux chemins de fer</i>	1	3,8									
	<i>Apostrophe</i>	1	3,8									
			0									
			0									
Pierre Henry		4	15		3	14		1	1,1		3	3,7
	<i>Apocalypse De Jean</i>	2	7,7	<i>Symphonie pour un</i>	1	4,8						
	<i>Prismes</i>	2	7,7	<i>Homme Seul</i>								
			0									
			0									
Iannis Xenakis		7	27		5	24		3	3,2		16	20
	<i>Metastasis</i>	3	12							<i>Metastasis</i>	1	1,2
	<i>Nomos Alpha</i>	1	3,8									

2.2.20. Mikrotonalite Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Mikrotonalite akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.45 ve Tablo 2.46’da verilmiştir.

Tablo 2.45: Mikrotonalite Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	23	88,5	2	7,7	1	3,8	26	100	1,403	,496
	MSGSÜDK	20	95,2	1	4,8	0	0	21	100		
Cinsiyet	Kadın	29	90,6	2	6,3	1	3,1	32	100	,780	,677
	Erkek	14	93,3	1	6,7	0	0	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	29	87,9	3	9,1	1	3	33	100	2,984	,225
	Öğr. Yardımcısı	14	100	0	0	0	0	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	3	50	2	33,3	1	16,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	5	100	0	0	0	0	5	100		
	11-15 yıl	7	87,5	1	12,5	0	0	8	100		
	16-24 yıl	14	100	0	0	0	0	14	100		
	≥ 25 yıl	14	0	0	0	0	0	14	100		
Toplam		43	91,5	3	6,4	1	2,1	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.46: Mikrotonalite Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	83	89,2	7	7,5	3	3,2	93	100	,968	,616
	MSGSÜDK	69	85,2	7	8,6	5	6,2	81	100		
Cinsiyet	Kadın	87	87,9	9	9,1	3	3	99	100	1,539	,463
	Erkek	65	86,7	5	6,7	5	6,7	75	100		
Lise	AGS	36	90	2	5	2	5	40	100	1,782	,776
	KL	61	87,1	7	10	2	2,9	70	100		
	Diğer	55	85,9	5	7,8	4	6,3	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	56	91,8	2	3,3	3	4,9	61	100	7,871	,096
	Lisans 3. Sınıf	54	91,5	4	6,8	1	1,7	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	42	77,8	8	14,8	4	7,4	54	100		
Toplam		152	87,4	14	8	8	4,6	174	100		

Tablo 2.45’ deki, Mikrotonalite akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%91,5)’i “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%6,4)’ü de dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık (%96,9) civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları görülmektedir. Öte yandan Tablo 2.46’daki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin de yarısından fazlası (%87,4)’ü “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%8)’de dikkate alındığında, (%95,4) civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları ortaya çıkmaktadır. Bu bulgular, Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin büyük çoğunluğunun, öğretim elemanları ile benzer görüşte

olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Mikrotonalite akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=1,403$, $p>.05$). Tablo 2.45’ deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %88,5’i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %95,2’si “Düşük” bulmuştur. “İyi” bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %3,8 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %0’dır. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Mikrotonalite akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardalarında verilen eğitimin düzeyinin “Düşük” olduğu konusunda, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, İÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=,968$, $p>.05$). Tablo 2.46’da MSGSÜDK öğrencilerinin %85,2’si Mikrotonalite akımı konusunda verilen eğitimi “Düşük” bulurken, İÜDK öğrencilerinin %89,2’si “Düşük” bulduğunu belirtmiştir. “İyi” bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %6,2 iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %3,2’dir. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun, Mikrotonalite akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Sonuç olarak Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin “Yetersiz” olduğu konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.45’ deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,780$, $p>.05$) görülmektedir. Kadın öğretim elemanlarının 90,6’sı verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek

öğretim elemanlarının %93,3'ü verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Bu bulgu, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Mikrotonalite akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde yetersiz olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, kadın öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak erkek öğretim elemanlarına göre çok az daha olumlu görüşte olduklarını da göstermektedir. Tablo 2.46'daki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1.539$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %87,9'u verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek öğrencilerin %86,7'i verilen eğitimi “Düşük” bulmuştur. Mikrotonalite akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının benzer görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.45' deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=2.984$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %100 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (16-24 yıl ve 6-10 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %16,7 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Diğer yandan, öğretim üyeleri verilen eğitimin düzeyini %87,9 oranında “Düşük” olarak değerlendirirken, öğretim elemanlarının tümünün (%100) verilen eğitimin düzeyini “Düşük” olarak değerlendirmesi dikkat çekicidir. Mikrotonalite akımı ile ilgili derslerin daha çok öğretim üyeleri tarafından verilmesi, bu sonuca yol açan nedenlerden biri olabilir. Sonuç olarak, Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “Yetersiz” olduğu konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin benzer görüşte oldukları ileri sürülebilir.

Tablo 2.46'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=1,782$, $p>05$) bulunmamıştır. Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) ğrencilerin %87,1'i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %90'ı ve “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %85,9'u verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Sonuç olarak, Mikrotonalite akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “yetersiz” olduğu konusunda, tüm öğrencilerin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.46'daki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=7,871$, $p>.05$) bulunmamıştır. Lisans 4. sınıf ğrencilerinin %77,8' verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, lisans 3. sınıf öğrencileri %91,5, lisans 2. sınıf öğrencileri ise %91,8, oranlarında “Düşük” bulması bu bulęu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%77,8-%91,8) ğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.21. Mikrotonalite Akımının ne çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili ğretim Elemanı ve ğrenci Görüşleri

Tablo 2.47 incelendiğinde, Somut Müzik akımı ile ilgili anket maddesine yanıt verme oranları ile çok benzer oranlar elde edildiği görülmektedir. Bu anket maddesi ile ilgili olarak İDK ve MSGSÜDK ğretim elemanları en yüksek oranda Alois Hba (%12) ve Charles Ives (%19) seçeneklerini işaretlerken, İDK ğrencileri hiç yanıt vermemiş (%0), MSGSÜDK ğrencileri ise ğretim elemanları gibi en yüksek oranda Charles Ives'i (%8,6) işaretlemişlerdir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarınının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; İDK ğretim elemanlarının Alois Hba ve Charles Ives'in bazı eserlerinin adını belirttikleri, MSGSÜDK ğretim elemanlarının ise Charles Ives'in sadece “*Three Quarter-Tone Pieces*” eserinin derslerde kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.47). İDK ve MSGSÜDK ğrencilerinin hiçbir eser adı verememiş olması, yapılan uygulamalı

eğitim düzeyinin Somut Müzik akımı ile ilgili durumdan da olumsuz olduğunu göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğinde İ DK  ğretim  yeleri Harry Partch’ın eserlerinin derslerde kullanıldığını fakat MSGSÜDK  ğretim  yeleri ile İ DK ve MSGSÜDK  ğrencilerinin bu bölümü boğ bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.47: Mikrotonalite Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGÜ Öğrenci (N=81)	f	%
Alois Hâba		3	12		3	14		0	0		4	4,9
	Yaylı Dörtlü	1	3,8									
	<i>La Madre</i>	1	3,8									
Charles Ives		2	7,7		4	19		0	0		7	8,6
	<i>Tone Roads</i>	1	3,8									
	<i>Three Quarter-Tone Pieces. (İki Piyano İçin)</i>	1	3,8	<i>Three Quarter-Tone Pieces. (İki Piyano İçin)</i>	1	4,8						
Julián Carrillo		2	7,7		2	9,5		0	0		1	1,2

2.2.22. Yeni-Klasikçilik Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Yeni-Klasikçilik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.48 ve Tablo 2.49’da verilmiştir.

Tablo 2.48: Yeni-Klasikçilik Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	8	30,8	11	42,3	7	26,9	26	100	3,559	,169
	MSGSÜDK	3	14,3	7	33,3	11	52,4	21	100		
Cinsiyet	Kadın	7	21,9	13	40,6	12	37,5	32	100	,259	,879
	Erkek	4	26,7	5	33,3	6	40	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	6	18,2	11	33,3	16	48,5	33	100	5,006	,082
	Öğr. Yardımcısı	5	35,7	7	50	2	14,3	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	2	33,3	0	0	4	66,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	1	20	3	60	1	20	5	100		
	11-15 yıl	2	25	4	50	2	25	8	100		
	16-24 yıl	2	14,3	6	42,9	6	42,9	14	100		
	≥ 25 yıl	4	28,6	5	35,7	5	35,7	14	100		
Toplam		11	23,4	18	38,3	18	38,3	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.49: Yeni-Klasikçilik Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		F	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	63	67,7	19	20,4	11	11,8	93	100	2,477	,290
	MSGSÜDK	46	56,8	20	24,7	15	18,5	81	100		
Cinsiyet	Kadın	60	60,6	25	25,3	14	14,1	99	100	1,077	,584
	Erkek	49	65,3	14	18,7	12	16	75	100		
Lise	AGS	23	57,5	10	25	7	17,5	40	100	5,649	,227
	KL	39	55,7	20	28,6	11	15,7	70	100		
	Diğer	47	73,4	9	14,1	8	12,5	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	41	67,2	13	21,3	7	11,5	61	100	5,728	,220
	Lisans 3. Sınıf	41	69,5	10	16,9	8	13,6	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	27	50	16	29,6	11	20,4	54	100		
Toplam		109	62,9	39	22,4	26	14,9	174	100		

Tablo 2.48'deki Yeni-Klasikçilik akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının (%38,3)'ü "İyi" şeklinde cevap vermiştir. "Orta" diyen öğretim elemanlarının oranı (%38,3)'ü de dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini "İyi" ve "Orta" olarak değerlendirenler yaklaşık (%76,6) civarındadır. Dolayısı ile öğretim elemanlarının çoğunun Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.49'daki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin yarıdan fazlası (%62,9)'u "Düşük" şeklinde cevap vermiştir. "Orta" diyen öğrencilerin oranı (%22,4)'de dikkate alındığında, (%85,3) civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini "Düşük" ve "Orta" olarak değerlendirmiştir. Öğrencilerin Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini "Yetersiz" buldukları ve öğretim elemanlarından farklı görüşte oldukları ortaya çıkmaktadır.

Yeni-Klasikçilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜ-DK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=3,559$, $p>.05$). Tablo 2.48'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %42,3'i verilen eğitimin düzeyini "Orta" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %33,3'si "Orta" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %26,9 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %52,4'tür. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Yeni-Klasikçilik akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardaki verilen eğitimin düzeyinin yeterli olduğu konusunda, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=2,477$, $p>.05$). Tablo 2.49'da MSGSÜDK öğrencilerinin %56,8' si Yeni-Klasikçilik akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %67,7'si "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %24,7'iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %20,4'tir. Bu durumda, her iki konservatuvarda öğrencilerinin çoğunun, Yeni-Klasikçilik akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip olmakla birlikte, MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip olduklarını göstermektedir. Sonuç olarak Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin düzeyi konusunda farklı görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.48'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,259$, $p>.05$) görülmektedir. Tablo 2.48'deki verilere göre, kadın öğretim elemanlarının %37,5'i verilen eğitimin düzeyini "İyi" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %40'ı "İyi" bulmuştur. "Orta" bulanların oranı ise kadın öğretim elemanları açısından %40,6 iken, erkek öğretim elemanları açısından %33,3'tür. Ayrıca, verilen eğitimin düzeyini "İyi" ve "Orta" olarak değerlendiren erkek öğretim elemanları yaklaşık (%73,3) iken kadın öğretim

elemanlarında bu oran yaklaşık %78,1 civarındadır. Bu bulgular, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Yeni-Klasikçilik akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde yeterli olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.49'daki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,077$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %60,6'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek öğrencilerin %65,3'ü verilen eğitimi “Düşük” bulmuştur. Yeni-Klasikçilik akımı genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak, Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının farklı görüşte oldukları görülmektedir. Çoğunlukla öğrenciler verilen eğitimi yetersiz bulurken, öğretim elemanları verilen eğitimi yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 2.48'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=5,006$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %33,3 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (0-5 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %66,7 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise yine kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Bu durum, genç öğretim elemanlarının Yeni-Klasikçilik akımı ile ilgili verilen eğitim düzeyini olumlu olarak değerlendirmekle birlikte yeterli bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Diğer yandan, öğretim üyeleri verilen eğitimin düzeyini %48,5 “İyi” ve %33,3 “Orta” olarak değerlendirirken, öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyini %14,3 “iyi” ve %50 “Orta” olarak değerlendirmesi dikkat çekicidir. Sonuç olarak, Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; öğretim üyelerinin çoğu verilen eğitimi yeterli bulurken, öğretim elemanlarının bu konuda öğretim üyelerine göre daha olumsuz görüşte oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.49'daki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=5,649$, $p>.05$) bulunmamıştır. Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) ğrencilerin %55,7'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %57,5'i ve “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %73,4' verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulmuştur. Öte yandan, KL'den mezun olan öğrencilerin %15,7'si verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %17,5'i, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %12,5'i verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulmuştur. Sonuç olarak Yeni-Klasikçilik akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde; “Diğer” lise mezunları verilen eğitimi düzeyini yeterli bulmazken, KL ve AGS lisesi mezunlarının verilen eğitimin düzeyini daha az olumsuz değerlendirdikleri görülmüştür.

Tablo 2.49'daki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=5.728$, $p>.05$) bulunmamıştır. Lisans 4. sınıf ğrencilerinin %79,6' verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, lisans 3. sınıf ğrencilerinin %86,4'ünün ve lisans 2. sınıf ğrencilerinin ise %88,5'inin “Düşük” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%50-%69,5 aralığında) ğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.23. Yeni-Klasikçilik Akımının ne çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili ğretim Elemanı ve ğrenci Görüşleri

Tablo 2.50 incelendiğinde, Yeni-Klasikçilik akımı ile ilgili anket maddesinin hem kapalı uçlu kısmının hem de açık uçlu kısmının her iki konservatuvardaki ğretim elemanı ve öğrenciler tarafından diğer akımlara göre oldukça yüksek oranlarda yanıtlandığı görülmektedir. Bu anket maddesinin kapalı uçlu kısmı ile ilgili olarak İDK ve MSGSÜDK ğretim elemanları en yüksek oranda Paul Hindemith (%54 ve %67) seçeneğini işaretlerken, MSGSÜDK ğrencileri en yüksek oranda %47 ile Bela Bartok ve İDK ğrencileri ise ğretim elemanları gibi yine en yüksek oranda %19 ile Paul Hindemith seçeneğini işaretlemişlerdir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin derslerde Paul Hindemith'in "Keman Sonat Op.31 ve Op 11", "Matis Der Maler" ve "Ludus Tonalis" eserlerini, Igor Stravinsky'in "Rite Of Spring", "Firebird" ve "The Soldier's Tale" eserlerini, Bela Bartok'un "Mikrokosmos", "Piyano Eserleri" ve "Keman Konçerto (1-2)" eserlerinin derslerde kullanıldığını göstermektedir (Tablo 2.50). Yukarıdaki bulgular, Yeni-Klasikçilik akımı konusunda konservatuvarlarda verilen uygulamalı eğitim düzeyinin diğer akımlara kıyasla oldukça iyi durumda olduğunu göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin "Diğer" seçeneğinde; İÜDK öğretim üyeleri Sergei Prokofiev'in "Kije Süti" ve "Peter and the Wolf" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim üyeleri ise Kurt Weill'in eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Fakat İÜDK öğrencileri ve MSGSÜDK öğrencilerinin diğer besteci ve eserleri bölümünü boş bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.50: Yeni-Klasikçilik Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGSÜ Öğrenci (N=81)	f	%
P. Hindemith		14	54		14	67		18	19		30	37
	Keman-Piyano Snt.	4	15	Keman Sonat.Op.31	4	19	Flut Sonat	3	3,2	Viyola Sonat, Op.11	2	2,5
	<i>Matis Der Maler</i>	3	12	<i>Matis Der Maler</i>	3	14	<i>6 chansons</i>	3	3,2	Flut Sonat	2	2,5
	<i>Cardillac</i>	2	7,7	<i>Ludus Tonalis</i>	1	4,8	<i>Der Schwanendreher</i>	1	1,1	<i>Matis Der Maler</i>	1	1,2
	Liedler	2	7,7	Klarnet Sonat	1	4,8	Klarnet Sonat	1	1,1	<i>Ludus Tonalis</i>	1	1,2
I. Stravinsky		13	50		13	62		15	16		34	42
	<i>The Soldier's Tale</i>	3	12	<i>Firebird</i>	5	24	<i>Firebird</i>	3	3,2	<i>Rite of Spring</i>	8	9,9
	Keman Konç. (Do Maj.)	2	7,7	<i>Rite of Spring</i>	4	19	<i>Petrushka</i>	3	3,2	<i>Firebird</i>	4	4,9
	<i>Pulcinella</i>	2	7,7	<i>Petrushka</i>	4	19	<i>Rite of Spring</i>	2	2,2	<i>Petrushka</i>	1	1,2
	Piyano Eserleri	2	7,7	Keman Konç. (Do	3	14	<i>The Soldier's Tale</i>	1	1,1	<i>Pulcinella</i>	1	1,2
B. Bartok		12	46		12	57		17	18		38	47
	Keman Konç. (1-2)	3	12	Keman Konç. (1-2)	5	24	<i>Mikrokosmos</i>	3	3,2	<i>Mikrokosmos</i>	4	4,9
	<i>Mikrokosmos</i>	3	12	Keman Sonat	3	14	Orkestra Conc.Sz.116	2	2,2	Piyano Konçerto	2	2,5
	Piyano Eserleri	2	7,7	<i>Mikrokosmos</i>	3	14	Viyola Konçerto	1	1,1	Viyola Konçerto	2	2,5
	<i>String Quartet</i>	2	7,7	Piyano Eserleri	3	14	<i>String Quartets, N.4</i>	1	1,1	<i>String Quartets, N.4</i>	1	1,2

2.2.24. Ulusalçılık Akımının Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Ulusalçılık akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.51 ve Tablo 2.52’de verilmiştir.

Tablo 2.51: Ulusalçılık Akımı ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	12	46,2	6	23,1	8	30,8	26	100	5,481	,065
	MSGSÜDK	3	14,3	7	33,3	11	52,4	21	100		
Cinsiyet	Kadın	9	28,1	9	28,1	14	43,8	32	100	,733	,693
	Erkek	6	40	4	26,7	5	33,3	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	9	27,3	9	27,3	15	45,5	33	100	1,455	,483
	Öğr. Yardımcısı	6	42,9	4	28,6	4	28,6	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	2	33,3	0	0	4	66,7	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	1	20	3	60	1	20	5	100		
	11-15 yıl	4	50	1	12,5	3	37,5	8	100		
	16-24 yıl	3	21,4	6	42,9	5	35,7	14	100		
	≥ 25 yıl	5	35,7	3	21,4	6	42,9	14	100		
Toplam		15	31,9	13	27,7	19	40,4	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.52: Ulusalçılık Akımı ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	69	74,2	19	20,4	5	5,4	93	100	4,801	,091
	MSGSÜDK	57	70,4	12	14,8	12	14,8	81	100		
Cinsiyet	Kadın	69	69,7	19	19,2	11	11,1	99	100	,901	,637
	Erkek	57	76	12	16	6	8	75	100		
Lise	AGS	28	70	7	17,5	5	12,5	40	100	1,593	,810
	KL	49	70	13	18,6	8	11,4	70	100		
	Diğer	49	76,6	11	17,2	4	6,3	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	49	80,3	9	14,8	3	4,9	61	100	12,229	,016*
	Lisans 3. Sınıf	47	79,7	8	13,6	4	6,8	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	30	55,6	14	25,9	10	18,5	54	100		
Toplam		126	72,4	31	17,8	17	9,8	174	100		

Tablo 2.51’deki, Ulusalçılık akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının %40,4’ü “İyi” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%27,7) dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık %68,1 civarındadır. Bu durumda, öğretim elemanlarının yarısından çoğunun Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan Tablo 2.52’deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin yarısından fazlası (%72,4)’u “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%17,8)’de dikkate alındığında, (%90,2) civarında öğrenci verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Öğrencilerin, Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitimin düzeyini yetersiz buldukları ve öğretim elemanlarından farklı görüşte oldukları görülmektedir.

Ulusalçılık akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=5,481$, $p>.05$). Tablo 2.51'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %23,1'i verilen eğitimin düzeyini "Orta" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %33,3'ü "Orta" bulmuştur. "İyi" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %30,8 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %52,4'tür. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Ulusalçılık Akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvardaki verilen eğitimin düzeyinin yeterli olduğu konusunda, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=4,801$, $p>.05$). Tablo 2.52'de MSGSÜDK öğrencilerinin %70,4'ü Ulusalçılık Akımı konusunda verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %74,2'si "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %14,8'iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %20,4'tür. Bu durumda, her iki konservatuvarda öğrencilerinin çoğunun, Ulusalçılık akımı ile ilgili verilen eğitim konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları da görülmektedir. Sonuç olarak Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin düzeyi konusunda farklı görüşlere sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 2.51'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,733$, $p>.05$) görülmektedir. Tablo 2.51'deki verilere göre, kadın öğretim elemanlarının %43,8'i verilen eğitimin düzeyini "İyi" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %33,3'ü "İyi" bulmuştur. "Orta" bulanların oranı ise kadın öğretim elemanları açısından %28,1 iken, erkek öğretim elemanları açısından %26,7'dir. Ayrıca, verilen eğitimin düzeyini "İyi" ve "Orta" olarak

değerlendiren erkek öğretim elemanları oranı %71,9 iken, kadın öğretim elemanlarında bu oran yaklaşık %70 civarındadır. Bu bulgular, kadın ve erkek öğretim elemanlarının Ulusalçılık akımı konusunda verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde yeterli olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.52'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,901$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %69,7'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, erkek öğrencilerin %76'sı verilen eğitimi “Düşük” bulmuştur. Ulusalçılık akımının genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki konservatuvardaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak, Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının farklı görüşte oldukları görülmektedir. Öğrencilerin çoğu verilen eğitimi yetersiz olarak değerlendirirken, öğretim elemanları verilen eğitimi yeterli olarak değerlendirmişlerdir.

Tablo 2.51'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=1,455$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %35,7 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının ≥ 25 yıl kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %66,7 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Tablo 2.51'deki unvan ve kıdem değişkenlerine göre verileri incelenmeye devam edildiğinde, genel olarak tüm kıdemlerdeki öğretim elemanlarının Ulusalçılık akımı ile ilgili verilen eğitimi “Orta” ve/veya “İyi” olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Diğer yandan, öğretim üyeleri verilen eğitimin düzeyini %45,5 oranında “İyi” ve %27,3 oranında “Orta” olarak değerlendirirken, öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyini %28,6 oranında “iyi” ve “Orta” olarak değerlendirmeleri dikkat çekicidir. Sonuç olarak, Ulusalçılık akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; öğretim üyelerinin çoğu verilen eğitimi yeterli bulurken, öğretim görevlilerinin, öğretim üyelerine göre daha olumsuz görüşte oldukları görülmektedir.

Tablo 2.52'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=1,593$, $p>05$) bulunmamıştır. Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %70'i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, AGS Lisesi mezunu olan öğrencilerin %70'i ve “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %76,6'sı verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Öte yandan, KL'den mezun olan öğrencilerin %11,4'ü verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulurken, AGS Lisesi mezunu olan öğrencilerin %12,5'i, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %6,3'ü verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulmuştur.

Tablo 2.52'deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2 =12,229$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=9,033$, $p=0,011$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=7,755$, $p=0,021$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %55,6'sı verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, lisans 3. sınıf öğrencilerinin %79,7'sinin, lisans 2. sınıf öğrencilerinin ise %80,3'ünün “Düşük” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%55,6-%80,3) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.25. Ulusalçılık Akımının Öne Çıkan Bestecileri ve Eserleri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.53 incelendiğinde, Ulusalçılık akımı ile ilgili anket maddesinin kapalı ve açık uçlu kısımlarına verilen yanıtların, Yeni-Klasikçilik akımı kadar olmasa da iyi durumda olduğu anlaşılmaktadır. Bu anket maddesinin kapalı uçlu kısmı ile ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları; en yüksek oranda Bela Bartok (%46 ve %57) seçeneğini işaretlerken, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin de en yüksek oranda Bela Bartok (%20 ve %44) seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin derslerde Zoltan Kodaly'nin "*Dances Of Galanta*", "Piyano Eserleri" ve "*Háry János*", eserlerinin, Bela Bartok'un "Romen Dansları", "Macar Rapsodisi" ve "Mavi Sakal Operası" eserlerinin, Leos Janacek'in "*Jenufa*" ve "Keman Piyano Sonat" eserlerinin derslerde kullanıldığını göstermektedir (Tablo 2.53). Yukarıdaki bulgular, Ulusalcılık akımı konusunda konservatuvarlarda verilen uygulamalı eğitim düzeyinin Yeni-Klasikçilik akımı hariç diğer akımlara göre görece iyi durumda olduğunu göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin "Diğer" seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Bedşich Smetena'nın "*Ma Vlast*", Antonin Dvorak'ın "9. Senfoni" ve "Slav Dansları" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim elemanları ise Ahmet Adnan Saygun'un "Demet Süiti" ve "Keman Konçerto" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. İÜDK öğrencileri Heitor Villa Lobos'un "*Prelude No.1*", "Etüt No.5" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğrencileri ise Heitor Villa Lobos'un "*Que lindos olhos*" eseri ve Mihail Glinka'nın eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

Tablo 2.53: Ulusalçılık Akımının Öne Çıkan Bestecilerinin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGSU Öğrenci (N=81)	f	%
Bela Bartok		12	46		12	57		19	20		36	44
	Romen Dansları	2	7,7	Romen Dansları	2	9,5	Romen Dansları	3	3,2	Romen Dansları	1	1,2
	Macar Rapsodisi	2	7,7	Macar Rapsodisi	2	9,5	Flut Gitar Sonat	2	2,2	Macar Rapsodisi	1	1,2
	Orkestra Eserleri	2	7,7	Mavi Sakal Operası	2	9,5	Koro Eserleri	1	1,1	<i>Allegro Barbaro</i>	1	1,2
	Mavi Sakal Operası	1	3,8	Solo Piyano Yapıtları	2	9,5						
Zoltan Kodaly		5	19		8	38		4	4,3		9	11
	<i>Háry János</i>	2	7,7	Piyano Eserleri	3	14	<i>Perpetium Mobile</i>	1	1,1			
	<i>Psalmus Hungaricus</i>	2	7,7	<i>Háry János</i>	1	4,8						
	Viyolonsel Sonat	2	7,7	Galanta Dansları	1	4,8						
	Solo Orkes.Eserleri	2	7,7			0						
Leoš Janáček		11	42		8	38					6	7,4
	<i>Jenufa</i>	4	15	Keman Piyano Sonat	2	9,5				<i>Jenufa</i>	1	1,2
	Keman Piyano Sonat	3	12	Piyano Eserleri	2	9,5						
	Orkestra Eserleri	2	7,7	Yaylı Dörtlü	1	4,8						
	<i>Káťa Kabanová Opera</i>	1	3,8									

2.2.26. Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin Genel Özellikleri ve Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri Ki-kare analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.54 ve Tablo 2.55’ de verilmiştir.

Tablo 2.54: Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	6	23,1	7	26,9	13	50	26	100	3,417	,181
	MSGSÜDK	2	9,5	3	14,3	16	76,2	21	100		
Cinsiyet	Kadın	3	9,4	5	15,6	24	75	32	100	7,823	,020*
	Erkek	5	33,3	5	33,3	5	33,3	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	3	9,1	7	21,2	23	69,7	33	100	5,241	,073
	Öğr. Yardımcısı	5	35,7	3	21,4	6	42,9	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	0	0	0	0	6	100	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	1	20	3	60	1	20	5	100		
	11-15 yıl	2	25	3	37,5	3	37,5	8	100		
	16-24 yıl	2	14,3	3	21,4	9	64,3	14	100		
	≥ 25 yıl	3	21,4	1	7,1	10	71,4	14	100		
Toplam		8	17	10	21,3	29	61,7	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.55: Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait Ki-kare Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	41	44,1	27	29	25	26,9	93	100	3,878	,144
	MSGSÜDK	24	29,6	29	35,8	28	34,6	81	100		
Cinsiyet	Kadın	33	33,3	35	35,4	31	31,3	99	100	1,767	,413
	Erkek	32	42,7	21	28	22	29,3	75	100		
Lise	AGS	13	32,5	13	32,5	14	35	40	100	13,905	,008*
	KL	17	24,3	28	40	25	35,7	70	100		
	Diğer	35	54,7	15	23,4	14	21,9	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	27	44,3	19	31,1	15	24,6	61	100	11,323	,023*
	Lisans 3. Sınıf	27	45,8	18	30,5	14	23,7	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	11	20,4	19	35,2	24	44,4	54	100		
Toplam		65	37,4	56	32,2	53	30,5	174	100		

Tablo 2.54’ deki, Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının %61,7’si “İyi” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%21,3) da dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık (%83) civarındadır. Dolayısı ile öğretim elemanlarının çoğunun Birinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan Tablo 2.55’ deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin %30,5’i “İyi” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%32,2) da dikkate alındığında, öğrencilerin %62,7’sinin, verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Bu durumda, öğrencilerin de yarıdan fazlasının Birinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli buldukları görülmektedir. Bu bulgular, Birinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin yarıdan fazlasının öğretim elemanları ile

benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumlu değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin genel özellikleri, bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde; İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=3,417$, $p>.05$). Tablo 2.54’ deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %26,9’u verilen eğitimin düzeyini “Orta” bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %14,3’ü “Orta” bulmuştur. “İyi” bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %50 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %76,2’ dır. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin genel özellikleri ve eserleri hakkında verilen eğitimin düzeyinin yeterli olduğu konusunda benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=3,878$, $p>.05$). Tablo 2.55’ de MSGSÜDK öğrencilerinin %34,6’sı Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile ilgili verilen eğitimi “İyi” bulurken, İÜDK öğrencilerinin %26,9’i “İyi” bulduğunu belirtmiştir. “Orta” bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %35,8’iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %29’dur. Bu durumda, her iki konservatuvar öğrencilerinin çoğunun Birinci Kuşak Türk Bestecileri ile ilgili verilen eğitim konusunda olumlu görüşe sahip oldukları görülmektedir. Aynı zamanda MSGSÜDK öğrencilerinin İÜDK öğrencilerine göre Birinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitim ile ilgili olarak daha az olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir. Sonuç olarak Birinci Kuşak Türk Bestecileri akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, üniversite değişkenine göre incelendiğinde; öğrencilerin ve öğretim elemanlarının, verilen eğitimin yeterliliği konusunda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.54’ deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu ($\chi^2=7,823$, $p<.05$) görülmektedir. Tablo 2.54’ deki verilere göre, kadın öğretim elemanlarının %75’i verilen eğitimin düzeyini

“İyi” bulurken, erkek öğretim elemanlarının ancak %33,3’ü “İyi” bulmuştur. “Orta” bulanların oranı ise kadın öğretim elemanları açısından %15,6’iken, erkek öğretim elemanları açısından %33,3’tür. Ayrıca, verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendiren erkek öğretim elemanları yaklaşık (%66,6) iken kadın öğretim elemanları açısından bu oran yaklaşık %90,6 dır. Bu bulgular, Birinci Kuşak Türk Bestecileri konusunda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak kadın öğretim elemanlarının daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Tablo 2.55’teki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,767$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %66,7’si verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” bulurken, erkek öğrencilerin %57,3’ü verilen eğitimi “İyi” ve “Orta” bulmuştur. Birinci Kuşak Türk Bestecilerinin genel özellikleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak Birinci Kuşak Türk Bestecileri akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterliliği konusunda, öğretim elemanı ve öğrencilerin farklı görüşte oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.54’teki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=5,241$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %25 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının 11-15 yıl kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %100 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (0-5 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Tablo 2.54’teki unvan ve kıdem değişkenlerine göre, veriler incelenmeye devam edildiğinde, Birinci Kuşak Türk Bestecileri akımı eğitiminin genel olarak tüm kıdemlerdeki öğretim elemanları tarafından ağırlıklı olarak “İyi” ve/veya “Orta” olarak değerlendirildiği görülmektedir. Diğer yandan, öğretim üyeleri verilen eğitimin düzeyini %69,7 iyi ve %21,2 “Orta” olarak değerlendirirken, öğretim elemanlarının verilen eğitimin düzeyini %42,9 “iyi” ve %21,4 “Orta” olarak değerlendirmesi dikkat çekicidir. Sonuç olarak, Birinci Kuşak Türk Bestecileri akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem

değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterliliği olduğu konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin yakın görüşte oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2.55'teki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=13,905$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Konservatuvarların Lise kısmından mezun olanlar (KL) ile “Diğer” liselerden mezunu olan öğrencilerin görüşleri arasında, KL mezunları lehine anlamlı farklılık ($\chi^2=13,021$, $p=0,001$) olduğunu göstermiştir. Nitekim, KL'den mezun olan öğrencilerin %35,7'si verilen eğitimin düzeyini “İyi” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %35'i, “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %21,9'u verilen eğitimin düzeyini iyi bulmuştur.

Tablo 2.55'teki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=11,323$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=8,419$, $p=0,015$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=9,192$, $p=0,010$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %79,6'ü verilen eğitimin düzeyini “İyi” veya “Orta” bulurken, 3. sınıflar %54,2 ve 2. sınıfların %55,7 oranlarda “İyi” veya “Orta” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde öğrencilerin %62,7 oranında verilen eğitimin düzeyini “İyi” ve “Orta” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.27. Birinci Kuşak Türk Bestecilerin ve Eserlerine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.56 incelendiğinde, Birinci Kuşak Türk bestecileri ile ilgili anket maddesinin kapalı uçlu kısmına verilen yanıtların, Yeni-Klasikçilik akımına verilen yanıtlarla benzer oranlarda olduğu anlaşılmaktadır. Bu anket maddesinin kapalı uçlu kısmı ile ilgili olarak

İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları; en yüksek oranda Ahmet Adnan Saygun (%77 ve %71) seçeneğini işaretlerken, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri de en yüksek oranda Ahmet Adnan Saygun (%32 ve %60) seçeneğini işaretlemişlerdir. İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenciler en düşük oranlarda (%4,3-%38) ise Hasan Ferit Alnar seçeneğini işaretlemişlerdir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin Ahmet Adnan Saygun'un "Demet Süiti", "Keman Konçerto", "Yunus Emre Orotoryosu" ve "Horon", Ulvi Cemal Erkin'in "Keman Konçerto", "Köçekçe Süiti" ve "5 Damla", Cemal Reşit Rey'in "Enstantaneler", "Piyano Eserleri" ve "Keman Konçerto", Hasan Ferit Alnar'ın "Piyano Eserleri" ve "Kanun Konçerto" ve Necil Kazım Akses'in "Piyano Eserleri", "Orkestra Parçaları", "Minyatürler" ve "Bir Divandan Gazel" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.56). Yukarıdaki bulgular, Birinci Kuşak Türk bestecileri ile ilgili konservatuvarlarda verilen uygulamalı eğitim düzeyinin, Yeni-Klasikçilik akımı ile benzer düzeylerde ve iyi durumda olduğunu göstermektedir.

Bu akımla ilgili anket maddesinin "Diğer" seçeneğinde; İÜDK öğretim elemanları Ekrem Zeki Ün'ün "Yunus'un Mezarında" ve Bülent Tarcan'ın eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim elemanı ve İÜDK öğrencileri de benzer şekilde Ekrem Zeki Ün'ün "Yunus'un Mezarında" eserinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğrencileri ise, Ekrem Zeki Ün'ün "Piyano" ve "Keman" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

Tablo 2.56: Birinci Kuşak Türk Bestecilerin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGSÜ Öğrenci (N=81)	f	%
A.A. Saygun		20	77		15	71		30	32		49	60
	Keman Konçerto	5	19	Demet Süiti	4	19	Y. Emre Orotoryosu	6	6,5	Y. Emre Orotoryosu	8	9,9
	Demet Süiti	4	15	Etütler	3	14	Horon	6	6,5	Horon	7	8,6
	Y. Emre Orotoryosu	3	12	Preludler	2	9,5	Keman Konçerto	5	5,4	Aksak Tartılar.Op38	4	4,9
	Horon	3	12	Keman-Piyano Sonat	2	9,5	Viyolonsel Partita,	2	2,2	Preludler (Piyano)	3	3,7
U.C. Erkin		18	69		14	67		24	26		41	51
	Keman Konçerto	5	19	Keman Konçerto	4	19	Köçekçe Süit	11	12	Köçekçe Süiti	15	19
	5 Damla	5	19	Köçekçe Süiti	3	14	Keman Konçerto	7	7,5	Piyano Konçerto	3	3,7
	Köçekçe Süiti	4	15	5 Damla	3	14	5 Damla	4	4,3	Keman Konçerto	3	3,7
	Duyuşlar	3	12	Piyano Eserleri	2	9,5	Duyuşlar	3	3,2	<i>Symphonies</i>	2	2,5
C.R. Rey		13	50		15	71		9	9,7		32	40
	Enstantaneler	3	12	Enstantaneler	3	14	Lüküs Hayat	2	2,2	1.Senfoni	1	1,2
	Keman Konçerto	2	7,7	Piyano Eserleri	2	9,5	Keman Konçerto	1	1,1	Piyano Eserleri	1	1,2
	10 Halk Türküsü	2	7,7	10 Halk Türküsü	2	9,5	10 Halk Türküsü	1	1,1	Çeşme	1	1,2
	Zeybek-Sultan Cem	2	7,7	Keman Konçerto	1	4,8						
H. F. Alnar		8	31		8	38		4	4,3		13	16
	Kanun Konçerto	3	12	Kanun Konçerto	2	9,5						
	Orkestra Parçaları	2	7,7	Piyano Eserleri	2	9,5						
	<i>Trio Fantsy</i>	2	7,7									
	Türk Süiti	1	3,8									
N. K. Akses		10	38		11	52		5	5,4		18	22
	Orkestra Parçaları	3	12	Minyatürler	2	9,5	Viyola for Capriccio			Bir Divandan Gazel	1	1,2
	Piyano Sonat	2	7,7	Bir Divandan Gazel	2	9,5						
	Bay Önder Opera	1	3,8	Piyano Eserleri	2	9,5						
	Minyatürler	1	3,8	Viyola Konçerto	1	4,8						

2.2.28. İkinci Kuşak Türk Bestecileri Hakkında Verilen Eğitimin Düzeyine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

İkinci Kuşak Türk Bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyine ilişkin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri *Ki-kare* analiz sonuçları, yüzde ve frekans dağılımları ile birlikte Tablo 2.57 ve Tablo 2.58’de verilmiştir.

Tablo 2.57: İkinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	16	61,5	4	15,4	6	23,1	26	100	4,035	,133
	MSGSÜDK	7	33,3	4	19	10	47,6	21	100		
Cinsiyet	Kadın	14	43,8	5	15,6	13	40,6	32	100	1,942	,379
	Erkek	9	60	3	20	3	20	15	100		
Ünvan	Öğr. Üyesi	16	48,5	5	15,2	12	36,4	33	100	,407	,816
	Öğr. Yardımcısı	7	50	3	21,4	4	28,6	14	100		
Kıdem	0-5 yıl	4	66,7	0	0	2	33,3	6	100	Hesaplanmadı ^a	
	6-10 yıl	5	100	0	0	0	0	5	100		
	11-15 yıl	4	50	1	12,5	3	37,5	8	100		
	16-24 yıl	2	14,3	6	42,9	6	42,9	14	100		
	≥ 25 yıl	8	57,1	1	7,1	5	35,7	14	100		
Toplam		23	48,9	8	17	16	34	47	100		

^a Gözleneklerin %20 sinden fazlasında beklenen frekans değeri 5 veya daha küçük değerler aldığından χ^2 değeri hesaplanmamıştır.

Tablo 2.58: İkinci Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğrenci Görüşlerine Ait *Ki-kare* Testi Sonuçları

Değişken		Düşük		Orta		İyi		Toplam		χ^2	p
		f	%	f	%	f	%	f	%		
Üniversite	İÜDK	80	86	8	8,6	5	5,4	93	100	12,383	,002*
	MSGSÜDK	51	63	19	23,5	11	13,6	81	100		
Cinsiyet	Kadın	75	75,8	16	16,2	8	8,1	99	100	,379	,828
	Erkek	56	74,7	11	14,7	8	10,7	75	100		
Lise	AGS	30	75	7	17,5	3	7,5	40	100	,896	,925
	KL	51	72,9	12	17,1	7	10	70	100		
	Diğer	50	78,1	8	12,5	6	9,4	64	100		
Öğrenim	Lisans 2. Sınıf	51	83,6	7	11,5	3	4,9	61	100	13,896	,008*
	Lisans 3. Sınıf	47	79,7	10	16,9	2	3,4	59	100		
	Lisans 4. Sınıf	33	61,1	10	18,5	11	20,4	54	100		
Toplam		131	75,3	27	15,5	16	9,2	174	100		

Tablo 2.57’deki, İkinci Kuşak Türk Bestecileri ve eserleri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşlerinin genel dağılımına bakıldığında, ankete katılan öğretim elemanlarının %48,9’u “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğretim elemanlarının oranı (%17) da dikkate alındığında, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirenler yaklaşık %65,9 civarındadır. Dolayısıyla, öğretim elemanlarının çoğunun Birinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan Tablo 2.58’deki bulgulara bakıldığında, ankete katılan öğrencilerin %75,3’ü “Düşük” şeklinde cevap vermiştir. “Orta” diyen öğrencilerin oranı (%15,5) da dikkate alındığında, %90,8 civarında öğrenci, verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” olarak değerlendirmiştir. Bu durumda, öğrencilerin de İkinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgular, İkinci Kuşak Türk Bestecileri akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğrencilerin

büyük çoğunluğunun, öğretim elemanları ile benzer görüşte olduklarını ve verilen eğitimin düzeyini olumsuz değerlendirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

İkinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında konservatuvarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri üniversite değişkenine göre incelendiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($\chi^2=4,035$, $p>.05$). Tablo 2.57'deki verilere göre, İÜDK öğretim elemanlarının %61,5'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, MSGSÜDK öğretim elemanlarının %33,3'ü "Düşük" bulmuştur. "Orta" bulanların oranı ise İÜDK öğretim elemanları açısından %15,4 iken, MSGSÜDK öğretim elemanları açısından %19'dur. Bu bulgular, MSGSÜDK öğretim elemanlarının İÜDK öğretim elemanları gibi İkinci Kuşak Türk bestecileri ve eserleri ile ilgili verilen eğitimin düzeyinin yetersiz olduğu konusunda, benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Fakat bulgulara bir bütün olarak bakıldığında, MSGSÜDK öğretim elemanlarının bu akım hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, aynı konudaki öğrenci görüşleri üniversite değişkenine göre değerlendirildiğinde, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri arasında, anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($\chi^2=12,383$, $p<.05$). Tablo 2.58'de MSGSÜDK öğrencilerinin %63'ü İkinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimi "Düşük" bulurken, İÜDK öğrencilerinin %86'sı "Düşük" bulduğunu belirtmiştir. "Orta" bulanların oranı ise MSGSÜDK öğrencileri açısından %23,5'iken, İÜDK öğrencileri açısından ise %8,6'dır. Bu durumda, MSGSÜDK öğrencileri İkinci Kuşak Türk Bestecileri ile ilgili verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmiştir.

Tablo 2.57'deki veriler cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ($\chi^2=1,942$, $p>.05$) görülmektedir. Tablo 2.57'deki verilere göre, kadın öğretim elemanlarının %43,8'i verilen eğitimin düzeyini "Düşük" bulurken, erkek öğretim elemanlarının %60'ı "Düşük" bulmuştur. "Orta" bulanların oranı ise kadın öğretim elemanları açısından %15,6 iken, erkek öğretim elemanları açısından %20'dir. Ayrıca, verilen eğitimin düzeyini "İyi" ve "Orta" olarak değerlendiren erkek öğretim elemanları yaklaşık (%40) iken kadın öğretim elemanlarında bu oran yaklaşık %59,4 civarındadır. Bu bulgular, kadın ve erkek öğretim elemanlarının İkinci Kuşak Türk Bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyini benzer şekilde değerlendirdiklerini göstermektedir. Tablo 2.58'deki veriler cinsiyet değişkeni açısından öğrenci görüşlerine göre incelendiğinde ise, öğrencilerin görüşleri arasında da anlamlı bir

farklılık bulunmadığı ($\chi^2=,379$, $p>.05$) ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerin %92'si verilen eğitimin düzeyini “Düşük” ve “Orta” bulurken, erkek öğrencilerin %89,4'ü verilen eğitimi “Düşük” ve “Orta” bulmuştur. İkinci Kuşak Türk bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak her iki gruptaki öğrencilerin birbirine oldukça yakın cevaplar vermesi bu bulguyu desteklemektedir. Sonuç olarak İkinci Kuşak Türk bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyi, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin yeterli olmadığı konusunda, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının yakın görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.57'deki veriler unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelendiğinde; unvan değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken ($\chi^2=,407$, $p>.05$), kıdem değişkenine göre uygulanan istatistiksel testin varsayımları karşılanmadığından *Ki-kare* değeri hesaplanmamıştır. Buna karşın, hesaplanan frekans ve yüzde değerleri dikkate alındığında; verilen eğitimin düzeyini %66,7 oranı ile en “Düşük” olarak değerlendiren öğretim elemanlarının (0-5 yıl) kıdeme sahip oldukları, verilen eğitimin düzeyini %42,9 oranı ile en “İyi” olarak değerlendirenlerin ise kıdem yılı en az olan (16-24 yıl) öğretim elemanları olduğu görülmüştür. Tablo 2.57'deki verileri unvan ve kıdem değişkenlerine göre incelemeye devam edildiğinde, genel olarak tüm kıdemlerde İkinci Kuşak Türk Bestecileri eğitiminin öğretim elemanları tarafından ağırlıklı olarak “Düşük” ve/veya “Orta” olarak değerlendirildiği görülmektedir. İkinci Kuşak Türk Bestecileri akımı hakkında verilen eğitimin düzeyi, unvan ve kıdem değişkenine göre incelendiğinde; verilen eğitimin “Yetersiz” olduğu konusunda, öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinin benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 2.58'deki veriler mezun olunan lise değişkenine göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=,896$, $p>.05$) bulunmamıştır. Konservatuvarların Lise kısmından mezun olan (KL) öğrencilerin %72,9'i verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %75'i ve “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin yaklaşık %78,1'i verilen eğitimin düzeyini düşük bulmuştur. Öte yandan, KL'den mezun olan öğrencilerin %10'u verilen eğitimin düzeyini iyi bulurken, AGS lisesi mezunu olan öğrencilerin %7,5'i “Diğer” liselerden mezun olan öğrencilerin ise ancak %9,4'ü verilen eğitimin düzeyini iyi bulmuştur.

Tablo 2.58'deki veriler öğrenim durumlarına göre incelendiğinde, öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık ($\chi^2=13,896$, $p<.05$) bulunmuştur. Farklılığın hangi grup ya da gruplar arasında olduğunu belirlemek için *Ki-kare* bağımsızlık testi ve *Holm'un sıralı Bonferroni* düzeltmesi ile gruplar arasında yapılan ikili karşılaştırma sonuçları; Lisans 2. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=8,564$, $p=0,014$) ve lisans 3. sınıf öğrencileri ile lisans 4. sınıf öğrencileri arasında yine 4. sınıf öğrencileri lehine ($\chi^2=8,476$, $p=0,014$) anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Lisans 4. sınıf öğrencilerinin %79,6'sı verilen eğitimin düzeyini “Düşük” veya “Orta” bulurken, 3. sınıflar %96,6 ve 2. sınıflar %95,1 oranlarda “Düşük” veya “Orta” bulması bu bulgu ile paralellik göstermektedir. Sonuç olarak tüm sınıf düzeylerinde (%61,1-%83,6 aralığında) öğrencilerin verilen eğitimi “Düşük” olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

2.2.29. İkinci Kuşak Türk Bestecileri Arasında Öne Çıkan Bestecilerin ve Eserlerine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Tablo 2.59 incelendiğinde, İkinci Kuşak Türk bestecileri ile ilgili anket maddesinin kapalı uçlu kısmına verilen yanıtların, Birinci Kuşak Türk Bestecilerinden elde edilen yanıtlar kadar yüksek oranlarda olmadığı görülmektedir. Anket maddesinin kapalı uçlu kısmı ile ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanları; en yüksek oranda Bülent Arel (%69 ve %90) seçeneğini işaretlerken, İÜDK öğrencilerinin Bülent Arel seçeneğini hiç işaretlememiş olması, buna karşın MSGSÜDK öğrencilerinin bu seçeneği %33 oranında işaretlemesi ilginç bir bulgu olarak göze çarpmaktadır. İÜDK öğrencilerinin verdikleri yanıtlara bakıldığında ise, en yüksek oran (%9,7) ile İlhan Baran'ı seçtikleri görülmektedir. Bu bulgular, öğretim elemanlarının İkinci Kuşak Türk bestecileri konusunda yapılan uygulamalı eğitim düzeyini öğrencilere göre daha iyi olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.

Bestecinin karşısına, ilgili derslerde icra edilen eser adlarının yazılmasının istendiği sorunun açık uçlu kısmına verilen yanıtlar incelendiğinde ise; öğretim elemanı ve öğrencilerin İlhan Usmanbaş'ın “Bakışsız Bir Kedi Kara” ve “Keman/Piyano Sonat”, Bülent Arel'in “Piyano Eserleri” ve “3 *Madrigal*”, İlhan Baran'ın “Demet Süiti” ve “Siyah beyaz”, Cengiz Tanç'ın “Viyola Konçerto” ve “Fagot Solo” eserlerinin derslerde kullanıldığını belirttikleri görülmektedir (Tablo 2.59)

Bu akımla ilgili anket maddesinin “Diğer” seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları İlhan Mimaroglu’nun eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Fakat MSGSÜDK öğretim elemanları ile İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin “Diğer” seçeneğini boş bıraktıkları görülmüştür.

Tablo 2.59: İkinci Kuşak Türk Bestecilerinden Öne Çıkan Bestecilerin Derslerde Seslendirilen Eserlerine İlişkin Frekans Değerleri

Besteci	İ.Ü. Öğretim Elemanı (N= 26)	f	%	MGSÜ Öğretim Elemanı (N= 21)	f	%	İ.Ü. Öğrenci (N=93)	f	%	MSGSÜ Öğrenci (N=81)	f	%
İlhan Usmanbaş		15	58		17	81		3	3,2		13	16
	Bakışsız Bir Kedi Kara	4	15	Preludler	3	14				<i>String Quartet</i>	1	1,2
	Keman/Piyano Sonat	1	3,8	Bakışsız Bir Kedi Kara	2	9,5						
	Prelude	1	3,8	Keman/Piyano Sonat	2	9,5						
	Küçük Gece Müziği	1	3,8	Piyano Eserleri	2	9,5						
Bülent Arel		18	69		19	90		0	0		27	33
	<i>3 Madrigal</i>	3	12	Piyano Eserleri	2	9,5					1	1,2
	Senfoni, 1-2-3	2	7,7	<i>Mimiane Flux</i>	1	4,8				Raslamsallar	1	1,2
	Elektronik Müzikler	1	3,8	Elektro. Müzik, No.1	1	4,8				Obua Sonat	1	1,2
										Keman Konçerto	1	1,2
İlhan Baran		16	62		15	71		9	9,7		15	19
	Şarkılar	4	15	Siyah-Beyaz	3	14	Eylül Sonu	7	7,5	Dönüşümler	1	1,2
	Küçük Suie	2	7,7	Demet Süiti	1	4,8	Demet Süiti	2	2,2			
	Siyah-Beyaz	1	3,8	Üç Bagatel	1	4,8						
	Üç Bagatel	1	3,8	Dönüşümler	1	4,8						
Cengiz Tanç		14	54		13	62		1	1,1		12	15
	Viyola Konçerto	2	7,7	İmge			Fagot Solo	1	1,1	Viyola Konçerto	1	1,2
	Deli Dumrul	2	7,7	Partita						Fagot Solo	1	1,2
	Lirik Konçerto	1	3,8	Piyano Eserleri								
	Fagot Solo	1	3,8	Lirik Konçerto								

2.3. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü sorusu; Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi veren bu kurumlarda görev yapan öğretim elemanı ve öğrenim gören öğrencilerin, kurumda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğine ilişkin görüş ve önerilerini belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla; öğretim elemanı ve öğrencilere dağıtılan anket formlarının açık uçlu olarak hazırlanan son sorusuna verilen yanıtlar, içerik analizi yaklaşımıyla değerlendirilmiştir. Bu yaklaşımda öncelikle katılımcıların açık uçlu son soruya verdikleri yanıtlar *MS Word* programına geçirilmiştir. Daha sonra öğretim elemanı ve öğrencilerin yanıtları üçer kez okunmuş ve ardından metin parçaları kodlanmıştır. Benzer kodlar önce kategoriler haline getirilmiş, benzer kategorilerden de Tablo 2.60’da sunulan temalar oluşturulmuştur.

2.3.1. Öğretim Elemanı ve Öğrencilerin Görüş ve Önerilerine İlişkin Bulgular

Öğretim elemanlarına dağıtılan anket formunun açık uçlu olarak hazırlanan son sorusu “Bu konservatuvarda şu ana kadar verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili eleştiri, görüş ve önerilerinizi aşağıya yazınız” şeklinde düzenlenmiştir. Öğrencilere dağıtılan anket formunun açık uçlu olarak hazırlanan son sorusu ise “Bu konservatuvarda şu ana kadar aldığınız 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili eleştiri, görüş ve önerilerinizi aşağıya yazınız” şeklinde düzenlenmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizi sonucunda Tablo 2.60’ta görüş ve öneriler şeklinde özetlenen temalar ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanı ve öğrencilerin görüşleri, gizlilik esasına bağlı kalınarak adları verilmeden kodlanarak aktarılmıştır. Buna göre, İÜDK öğretim elemanları İÖE, öğrencileri İÖ şeklinde; MSGSÜDK öğretim elemanları MÖE, öğrencileri ise MÖ şeklinde kodlanmış ve her katılımcıya kodunun yanında İÖE1, İÖE2, İÖE3 gibi bir numara verilmiştir.

Tablo 2.60: Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Konservatuvarlarda Verilen 20. Yüzyıl Müzik Eğitimine İlişkin Görüş ve Önerilerinden Çıkarılan Temalar

Mevcut Durumla İlgili Temalar	Önerilerle İlgili Temalar
• 20. yüzyıl müziğine lisans düzeyinde yer verilmesi • 20. yüzyıl müziğine karşı ilgi ve tutum • 20. yüzyıl müzik eserlerinin icrası	• 20. yüzyıl müzik dersinin lisans düzeyindeki yeri • 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği • 20. yüzyıl müzik eserlerinin icrası

2.3.1.1. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, bazı öğretim elemanlarının konservatuvarda geleneksel ve klasik görüşün hâkim olması sebebiyle 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince yer verilmediğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Örneğin İÖE20, “Konservatuvarımızda gelenekselci ve klasik görüş hâkim olduğundan 20. yüzyıl müziğinin genel olarak öğretilmediğini düşünüyorum”, İÖE4 ise “Kısır bir alanda verilen eğitim dolayısı ile 20. yüzyıl müziğine konservatuvarımızda çok yer verilmiyor” şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Bazı katılımcılar ise bu müziğin eğitime bazı alanlarda ve bazı dersler içerisinde kısıtlı olarak yer verildiğini belirtmişlerdir. Bu konudaki katılımcı görüşlerden örnekler aşağıda sunulmuştur.

“Opera Anasanat Dalı olarak “Opera Tarihi” derslerinde son yılı 20. yüzyıl müziğine ayırıyoruz. Ayrıca müfredatımızda 3. ve 4. sınıflarda zorunlu olarak 20. yüzyıl eserlerine yer veriyoruz. Fakat genel olarak “Müzik Tarihi” derslerinde 20. yüzyıl müziğine yeteri kadar zaman ayrılmadığını düşünüyorum” (İÖE9).

“Kendi adıma İÜDK Müzikoloji bölümü lisans programında dokuz senedir girdiğim “Batı Müziği Tarihi” dersi, seçmeli olarak dört yıllık eğitim sürecinde yalnız son iki dönem ve dersin hafta da ortalama bir ders (iki ders saati) olmasından dolayı, 20. yüzyıl müziğine son haftalarda ancak yüzeysel olarak değinebiliyorum” (İÖE26).

“20. yüzyıl müziği hem enstrüman edebiyatı derslerinde hem de müzik tarihi derslerinde verilmekte, ancak enstrüman ve oda müziği gibi uygulamalı performans derslerinde ve repetuarlarda yeterince yer almamaktadır” (İÖE17).

Öte yandan, diğer bazı katılımcılar ise 20. yüzyıl müzik eğitimi içerisinde yer alan bazı akımlara ise hiç değinilmediğini belirtmişlerdir. Örneğin İÖE21 bu konuda “Post Romantizm ve Empresyonizm dışında 20. yüzyıl müziğinin konservatuvarımızda nispeten daha az önemsendiğini düşünüyorum” şeklinde görüş ifade ederken, İÖE25 ise “Okulumuzdaki klasik müzik eğitimi genel olarak 1920’ye kadardır” diyerek, 20. yüzyıl müziği ile ilgili 1920 sonrası çalışmalara yeterince yer verilmediğini belirtmiştir.

2.3.1.2. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, konservatuvarda daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere önem verildiğinden, 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince önem verilmediğini ve bu dönemin bazı dersler içerisinde çok sınırlı olarak (bir bölüm) yer aldığını belirtmişlerdir. Ayrıca, bazı öğrenciler yapılan anket çalışması ile 20. yüzyıl müziği hakkında ne denli eksikliklerinin olduğunu farkına vardıklarını belirtmişlerdir. Bu konudaki öğrenci görüşlerinden bazı örnekler aşağıda verilmiştir.

“Üflemeli çalgılar son sınıf öğrencisiyim. Bu konservatuvarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitim yok denecek kadar az ve yetersiz” (İÖ67).

“Keman son sınıf öğrencisiyim, konservatuvarda özellikle yakın geçmişimizde meydana gelmiş müziksel gelişmeler, akımlar ve bestecilerin tanıtılması ve bu dönem eserlerin seslendirilmesi ile ilgili verilen eğitim konusunda büyük eksikliğimiz olduğunu bu ankete cevap vermeye çalışırken fark ettim. Post Romantizm dönemi öğrencilere kısmen de olsa tanıtılmış olsa da 20. yüzyıl müziği ile ilgili büyük eksiklikler olduğunu düşünüyorum” (İÖ70).

“Piyano bölümü üçüncü sınıf öğrencisiyim, 20. yüzyıl müziği, bestecileri ve akımları hakkında genel anlamda bir bilginiz yok. Derslerimiz de genelde Romantik dönem eserlerine kadar eğitim veriliyor. Bu anket çalışması ile Çağdaş Dönem ile ilgili olarak genel anlamda çok eksikmişiz onu anladım” (İÖ57).

“Flüt dördüncü sınıf öğrencisiyim, Konservatuvarımızda özellikle klasik repertuvara çok önem verildiği için 20. yüzyıl müziğinin üzerinde çok durulmuyor” (İÖ89).

“20. yüzyıl müziği içerisinde birçok deneysel çalışmaların yapılmış olduğu, birçok akımın yer aldığı çok kapsamlı bir dönem olmasına rağmen, bu okulda yeterince bu dönem müziğine önem verilmemektedir” (İÖ91).

“Vurmalı çalgılar lisans üçüncü sınıf öğrencisiyim, “Müzik Tarihi” ve “Form Bilgisi” gibi derslerde Barok, Klasik ve Romantik dönemleri inceliyoruz. Ancak 20. yüzyıl müziği yetersiz kalıyor” (İÖ75).

“Kontrbas bölümü ikinci sınıf öğrencisiyim, “Dinletili Müzik Formları” dersi dışındaki hiçbir derste şu ana kadar 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir konu işlemedik” (İÖ83).

“Lisans dördüncü sınıf Keman bölümü öğrencisiyim. Lise ve lisans dönemimi kapsayan konservatuvar eğitimim boyunca “Müzik Tarihi” dersinde Romantik döneme kadar gelebildik” (İÖ5).

“Klasik gitar üçüncü sınıf öğrencisiyim, daha önceki okulumda çağdaş müzik alanında besteleri olan bir kompozisyon hocasından “Form Bilgisi” dersi aldım, fakat o derslerde de eski dönem müziklerini çalıştık, Post-Romantizme dahi yaklaşamadık. Bu konservatuvarda da kısa bir dönem geçirdim, yine burada da 20. yüzyıl müziği ile ilgili çok fazla bir inceleme içinde olmadık” (İÖ87).

2.3.1.3. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, konservatuvarda genel olarak 20. yüzyıl müziğine Etnomüzikoloji, Müzikoloji, Kompozisyon gibi teori ağırlıklı bölümlerde daha yoğun, enstrüman ve sahne sanatları gibi performansa dayalı bölümlerde daha sınırlı yer verildiğini düşündükleri belirlenmiştir.

Örneğin, MÖE21 “Kompozisyon bölümü öğrencileri 20. yüzyıl müziği konusunda belli bir birikime ve görgüye sahip olabiliyorlar. Ancak icracılık bölümü öğrencileri, örneğin; Müzik Bölümü ve Opera Ana Sanat Dalı öğrencileri kendilerini bu yönde besleyecek sürekli ve sistematik bir eğitim olanağına kavuşmuş değiller” şeklinde

görüş belirtirken, MÖE17 “20. yüzyıl müzik eğitiminin yoğunluğu öğrencinin bölümüne göre farklılık içermektedir. Kompozisyon, müzikoloji gibi teori ağırlıklı bölümlerde daha yoğun, enstrüman ve sahne sanatları gibi performans dayalı bölümlerde daha sınırlı olarak ele alınmaktadır” şeklinde, MÖE16 “Müzikoloji bölümünde üçüncü ve dördüncü sınıflarda, 20. yüzyıl müziği eğitimi kapsamlı olarak verilmektedir” şeklinde ve MH15 ise, “Uygulama konusunda etkin bir durum görülüyor. Teori alanında (Etnomüzikoloji, Müzikoloji, Kompozisyon) 20. yüzyıl müziğinin ele alınıp işleniyor olabileceğini düşünüyorum” şeklinde benzer görüşler ifade etmişlerdir.

Ayrıca, öğretim elemanlarının Barok, Klasik ve Romantik dönemlere daha fazla 20. yüzyıl müziği içersinde yer alan bazı akımlara ise daha az yer verildiğini düşündükleri belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili olarak bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda doğrudan verilmiştir.

“20. yüzyıl müziği müfredatta her zaman yer almaktadır. Fakat ağırlıklı olarak tüm eğitim boyunca Barok, Klasik, Romantik dönem bestecilerinin eserleri öğretilmektedir” (MÖE10).

“20. yüzyıl müziği ve bestecilerinin eserleri Kompozisyon anasanat dalı derslerinde inceleniyor, ancak çalgı derslerinde, Barok-Klasik-Romantik akımların yanında az yer verildiğini düşünüyorum” (MÖE13).

“20. yüzyıl müziğinin içerisinde yer alan Mikrotonalite, Rastlamsal Müzik, Elektronik Müzik ve Minimalizm akımlarının özellikle 20. yüzyıl müziğinde yer alan diğer akımlara göre daha az bilindiğini düşünüyorum” (MÖE8).

Öte yandan bir öğretim elemanı diğerlerinden farklı olarak konservatuvarda verilen 20. yüzyıl müziği eğitimini, Kompozisyon bölümü dışında hem teorik hem de pratik anlamda çok yetersiz olarak değerlendirmiştir.

“20. yüzyıl müziği ve bestecilerin eserlerinin konservatuvar eğitimimizdeki yeri Kompozisyon bölümü dışında çok eksik ve yetersiz. Bu yetersizlik hem teori hem de çalgısal pratik uygulama anlamında çalgı repertuvarlarındaki müfredatta belli olmaktadır” (MÖE4).

2.3.1.4. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, konservatuvarda 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince önem verilmediğini ve 20. yüzyıl müziği alanında verilen eğitim hocaların kişisel alanları ile sınırlı olduğunu, bu döneme hâkim olmadıklarını ancak hâkim olmak istediklerini ve bazı öğrencilerin yapılan anket çalışması ile 20. yüzyıl müziği hakkında ne denli eksikliklerinin olduğunu farkına vardıklarını ifade ettikleri belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili çeşitli öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir.

“Son sınıf keman öğrencisiyim orkestra ve çalgı dersleri dışında yeteri kadar bu konu üzerinde durulmadı. 20. yüzyıl müziği alanında verilen eğitim hocaların kişisel alanları ile sınırlı” (MÖ21).

“20. yüzyıl müziği eğitimin yeterli olmadığını düşünüyorum. Sadece bazı öğretmenler özellikle bu dönemle ilgili iseler ders içerisinde bahsediyorlar” (MÖ22).

“20. yüzyıl müziği de dahil tüm dönemlerle ilgili kapsamlı bir eğitim almadık, konservatuvar öğrencileri olarak müzik kültürümüzün çok yetersiz olduğunu düşünüyorum” (MÖ11).

“Okulumuzun müfredatı ve ders programı içerisinde her dönemin belli lisans yıllarına ayrılması sebebi ile 20. yüzyıl müziği ile ilgili eğitim son sene Müzik Tarihi dersi içerisinde bir bölüm olarak verildiğinden ve bu eğitimin sadece son sene yüzeysel bir şekilde verilmesinden dolayı 20. yüzyıl müziği bestecileri ve eserleri konusunda akılda kalıcı bir eğitim verilmediğini düşünüyorum. Bu alandaki eksikliğimizi hazırlamış olduğunuz ankette tekrar fark etmiş olduk” (MÖ24).

“Lisans üçüncü sınıf opera öğrencisi olmama rağmen konservatuvar eğitimim içerisinde şu ana kadar aldığım 20. yüzyıl müziği ile ilgili eğitim hemen hemen hiç denilebilecek düzeyde” (MÖ80).

“Kompozisyon ve Orkestra şefliği son sınıf öğrencisiyim, maalesef 20. yüzyıl müziğin altyapısı çok sınırlı” (MÖ72).

“3. Sınıf Genel Müzikoloji öğrencisiyim ve şu ana kadar 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerimizde tam anlamı ile yoğun bir eğitim söz konusu değil. Bu dönem

de sadece ders aralarında sözü geçen bir dönem olmaktan öteye gitmemekte” (MÖ57).

“Son sınıf Obua öğrencisi olarak 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitimin niteliğini çok düşük buluyorum ve hatta çok geç karşımıza çıkıyor (son sınıfta)” (MÖ18).

“Opera son sınıf öğrencisi olmama rağmen maalesef 20. yüzyıl müziğine hiç hâkim değilim. Ankette yer alan birçok besteciyi tanımıyorum ve konservatuvar eğitimi alan bir genç olarak tabii ki bu dönem müziğine de hâkim olmak isterim” (MÖ81).

Ayrıca, bazı alanlarda öğrencilerin verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi süresinin yeterli olmadığını, konservatuvarda geleneksel görüşün hâkim olduğunu ve bazı akımlara hiç yer verilmediğini ifade ettikleri belirlenmiştir. Bu konudaki öğrenci görüşlerinden bazı örnekler aşağıda verilmiştir.

“Yeterince uzun olmayan Müzik Tarihi ve Opera Tarihi gibi derslerde 20. yüzyıl müziği öncesine daha fazla zaman ayrıldığı için 20. yüzyıl müziği ile ilgili elle tutulur bir çalışma yapılmıyor” (MÖ79).

“Genel Müzikoloji son sınıf öğrencisiyim. 20. yüzyıl müziği başlığı altındaki akımlardan ağırlıklı olarak Post-Romantizm, Polonya Ekolü, Türk Beşleri üzerinde duruldu. Ankette belirtilen diğer akımlardan derslerimiz içerisinde bahsedilmedi” (MÖ49).

“Konservatuvarımızda verilen eğitimde daha çok Klasik ve Romantik döneme önem veriliyor. Bu dönemlerin çalgısal anlamda teknikleri ve teorik anlamda donanımı oturtulmadan Çağdaş döneme geçmenin anlamsız olduğu söyleniyor. Dolayısı ile bu dönem müziği konusunda fazlasıyla eksiğiz diyebilirim” (MÖ78).

“Bu konservatuvarda 10 yıldır eğitim alıyorum, Klasik Batı Müziği dönemleri ve akımları hakkında bilgi verilmesine rağmen 20. yüzyıl müziği hakkında neredeyse hiç bilgi verilmediğini düşünüyorum” (MÖ42).

“Konservatuvarımızda geleneksel klasikçi görüşler hâkim olduğundan 20. yüzyıl müziğine pek yer verilmiyor” (MÖ44).

2.3.1.5. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgisi ve Tutum Konusundaki Görüşleri

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri analiz edildiğinde, konservatuvarda görev yapan öğretim elemanı ve öğrencilerin çeşitli nedenlerle 20. yüzyıl müzik eğitimine karşı genel olarak ilgili olmadıkları ve öğretim elemanlarının öğrencilerini bu müziğe teşvik etmedikleri belirlenmiştir. Örneğin İÖE22 “*Kompozisyon, Teori ve Müzikoloji alanındaki öğrenciler görece 20. yüzyıl müziğine daha aşinadır diye düşünüyorum. Performans öğrencileri ve yorumculuk alanındaki öğrencilerimiz ise kendi özel ilgileri yoksa bu alanda zayıftır. Öğretim üyeleri de öğrencilerini bu anlamda teşvik etmemektedir. Ayrıca öğretim üyeleri kendi resitallerinde bu dönem eserlerine dinleyicinin özel ilgisi yoksa ilginin yetersizliğinden dolayı keyif almamaktadır.*” (İÖE22).” şeklinde görüş belirtirken, İÖE25 “*Gerek öğretim üyeleri gerek öğrenciler 20. yüzyıl müziğine yabancı ve ilgisizdirler.*” ve İÖE4 “*Yeteri kadar anlatılmadığı ve çalıştırılmadığından dolayı öğrencilerin de ilgisinin az olduğu bir dönem olarak karışımıza çıkıyor*” şeklinde görüş ifade etmişlerdir. Öte yandan başka bir öğretim elemanı (İÖE12) ise “*Maalesef 20. yüzyıl müziği eserleri eski hocalarımız tarafından bırakın çalıştırılmayı ve öğretilmeyi, sınavlarda çalan öğrencilerin performanslarını dinlemeye bile tahhammüleri yok*” diyerek kıdemli bazı öğretim elemanlarının bu müzik türüne karşı olan olumsuz tutumlarını vurgulamıştır.

2.3.1.6. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgisi ve Tutum Konusundaki Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, çok az sayıda öğrenci 20. yüzyıl müziğine karşı ilgisi olduğunu belirtmiştir. Örneğin, İÖ21 20. yüzyıl müziğine ile ilgili bilgilerini kişisel ilgisi olmasından dolayı tek bir hoca sayesinde öğrendiğini belirtmiştir. Başka bir öğrenci (İÖ40) ise, Şan bölümü üçüncü sınıf öğrencisi olduğunu ve bu dönem ile ilgili yeterli bilgisi olmadığını fakat kişisel ilgisi nedeniyle Bela Bartok, Richard Strauss, Cemal Reşit Rey ve Ahmet Adnan Saygun’un bazı eserlerini dinlediğini belirtmiştir. Diğer bir öğrenci (İÖ20) de, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar ikinci sınıf öğrencisi olduğunu, kişisel ilgisi nedeniyle ankette adı geçen besetçilerden

sadece Henryk Gorecki, Gustav Mahler, Richard Strauss, Claude Debussy ve Alban Berg hakkında bilgi sahibi olduğunu, fakat bu bilgi düzeyinin de geniş kapsamlı olmadığını belirtmiştir.

Bu konu ile ilgili olarak bazı öğrenciler ise, hocalarının, yeni kuşak müzik olarak tanımladıkları 20. yüzyıl müziğine ayak uyduramadıklarını ve bazı bölüm hocalarının 20. yüzyıl müziğine karşı mesafeli olduklarını belirtmişlerdir. Örneğin İÖ68 bu konudaki görüşlerini şöyle ifade etmiştir: *“Kontrbas son sınıf öğrencisiyim, genel algıyı ‘Bach’tan şaşma Shostakovich’i aşma” olarak değerlendiren hocaların yeni kuşak müziğe ayak uyduramadıkları çok net şekilde aldığımız eğitimde ortada olduğunu düşünüyorum. Kesinlikle çok bilgili ve çok değerli hocalara sahip olduğumuzun farkındayız fakat aynı zamanda hocalarımızın büyük çoğunluğun 20. yüzyıl müziğine mesafeli olması nedeniyle bu dönem müziği konusunda yeterli bir eğitim almadım, alamıyoruz diyebilirim”*. İÖ28 ise, *“Kompozisyon bölümü son sınıf öğrencisiyim, konservatuvarımız 20. yüzyıl müziğine tamamı ile kapalıdır. Anket çalışmasında adı geçen 20. yüzyıl müzik akımlarları ile ilgi bilgileri sadece kendi çabalarım ile oluşturdum. Kompozisyon bölümü dışındaki hocalarımızın özellikle çalgı bölümü hocalarımız 20. yüzyıl müziğine daha da fazla mesafeli. Kısaca son sınıf öğrencisi olarak gözlemlerimde konservatuvarımızın 20. yüzyıl müziğine karşı genel anlamda negatif bir tutuma sahip olduğunu düşünüyorum”* şeklinde görüş belirtmiştir.

2.3.1.7. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgisi ve Tutum Konusundaki Görüşleri

Yapılan nitel analiz sonucunda MSGSÜ öğretim elemanlarının bu konu ile ilgili olarak pek bir görüş ifade etmedikleri belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili olarak yalnız bir öğretim elemanı (MÖE3), çağdaş eserleri seyirci ile buluşturmanın ve onları bu eserlere ilgi duyar hale getirmenin zorluğundan bahsetmiştir. Öğretim elemanlarının veya öğrencilerin bu müziğe karşı ilgi ve tutumları hakkında herhangi bir görüş belirtmemiştir.

2.3.1.8. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgi ve Tutum Konusundaki Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; çoğunun 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olmadıkları, öğretim elemanlarının da büyük çoğunluğunun bu müzikle ilgili olmadıklarını ve yalnızca Kompozisyon bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerin bu dönem müziği ile ilgili olduklarını düşündükleri belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir.

“Üçüncü sınıf trombon öğrencisi olarak bu dönem ile ilgili bilgi almış olmama rağmen, 20. yüzyıl müziğine çok fazla ısınmış olduğumu söyleyemem” (MÖ73).

“20. yüzyıl müziğinin Barok, Klasik ve Romantik dönem müziklerinin yerini tutmayacağını ve kesinlikle insan doğasına aykırı bir dönemi yansıttığını düşünüyorum” (MÖ38).

“Kompozisyon ve Orkestra şefliği son sınıf öğrencisiyim, 20. yüzyıl müziğinin akademik ortam içerisindeki müzisyenlerin bile çok azına hitap ettiğini gözlemlemekteyim” (MÖ72).

“Kompozisyon bölümü öğrenci ve öğretmenleri dışındaki bölümlerde bulunan öğrenci ve öğretmenler bu dönemin eserlerine yeteri kadar ili göstermiyor ve anlamak istemiyorlar diye düşünüyorum. Bu dönem müziğinin ne yüceltilmesi ne de yerilmesi gerekir” (MÖ71).

Bir öğrenci (MÖ18) ise, 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitimin niteliğinin düşüklüğü nedeniyle öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine karşı yabancı ve ön yargılı olduklarını düşündüğünü belirtmiştir. Ancak öğrencilere anketlerin dağıtımı sırasında yapılan birebir görüşmelerde, çoğunun bu görüşte olduğu görülmüştür.

2.3.1.9. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, bazı alanlarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin giderek aratan oranda, bazı alanlarda ise sınırlı

düzeyde icra edildiği belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri çarpıcı olması nedeniyle aşağıya alınmıştır.

“Gitarda 20. yüzyıl müziği eskiye oranla daha büyük bir artışla icra edilmektedir” (İÖE13).

“Arp’ta 20. yüzyıl eserlerine fazlaca yer veremiyoruz”⁹ (İÖE17).

Opera alanındaki bir öğretim elemanı ise, Opera Anasanat dalı içerisinde 20. yüzyıl müziği yapıtlarından daha çok Fransız ve Alman bestecilerin tercih edildiğini, diğer ekollerin dil nedeni ile tercih edilmediğini belirtmiştir (İÖE10). Yine bu konu ile ilgili olarak bir başka öğretim elemanı ise 20. yüzyıl Türk bestecilerinde özellikle birinci kuşak Türk bestecilerinin eserlerinin seslendirildiğini belirtmiştir (İÖE22).

2.3.1.10. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri ya hiç icra etmedikleri ya da çok az icra ettikleri belirlenmiştir. Örneğin İÖ27 *“Şan bölümü öğrencisi olmam sebebi ile henüz 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir eser çalışmadık”* şeklinde görüş belirtirken, İÖ46 *“Perküsyon son sınıf öğrencisiyim ve perküsyon üzerine şu ana kadar almış olduğum eğitim içerisinde 20. yüzyıl müziğine ilişkin çok kapsamlı bir eğitim almadım. Hocalarımızın vermiş olduğu bilgilerin dışında, bu dönem eserlerinin orkestrada çalınması ile ilgili bir etkinlik içerisinde bulunmadım”* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Benzer bir görüşü ise İÖ83 şöyle ifade etmiştir: *“Kontrbas bölümü üçüncü sınıf öğrencisiyim. Orkestra derslerinde klasik dönemin ilerisine geçen eserler çalmadık”*. İÖ25 ise, *“Opera lisans üçüncü sınıf öğrencisiyim, bu döneme ait çok az eser seslendirdim”* şeklinde görüş belirtmiştir. Öte yandan İÖ62, lisans üçüncü sınıf Piyano bölümü öğrencisi olduğunu ve enstrüman derslerinde çalınan 20. yüzyıl repertuvarının çok yetersiz olduğunu belirtmiştir. İÖ65 ise, Keman bölümü son sınıf öğrencisi olduğunu ve Form dersinde 20. yüzyıla ait

---

⁹ Arp programının repertuvarı kısıtlı olduğundan 20. yüzyıl eserlerine yeterince yer verilemiyor olması beklenen bir durumdur.

birkaç eser analizi yaptıklarını, enstürüman alanında ise bu döneme ait eser çalmanın zor ve erken olduğunu, orkestra derslerinde ise bu dönem eserlerini çalmanın sözkonusu bile olamayacağını çünkü halen klasik döneme ait eserleri çalındıklarını belirtmiştir.

2.3.1.11. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin Barok, Klasik, Romantik dönem eserlerin yanında teknik olarak zor olduğundan genellikle çok düşük oranlarda icra edildiği, bu eserlerin daha çok sınavlarda veya konser programlarında yer bulabildiği, Rastlamsal Müzik, *Avant-garde*, Elektronik Müzik, Minimalist ve Somut müzik gibi akımlarla ilgili eserlerin ise hiç icra edilmediği, bunun yanında 20. yüzyıl müziği eserlerinin notalarına Türkiye’den ulaşmanın kolay olmadığı ve ancak yurt dışı bağlantılı öğretim elemanlarının repertuvarında bu dönem eserleri daha sık yer alabildiği belirlenmiştir. Ayrıca, yeni dönemleri temsil eden genç bestecilerimizin dünya standartlarında 20. yüzyıl eserleri verdiğini ifade ettikleri de belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda sunulmuştur.

“Viyolonsel solo repertuarı Barok, Klasik ve özellikle Romantik eserlerle çıkış yapmıştır. Dolayısı ile 20. yüzyıl’da ve sonrasında yazılan eserler teknik olarak zor olduklarından nadir çalınmaktadırlar” (MÖE7).

“Kompozisyon derslerinin zaten ayrılmaz bir parçası olan 20. yüzyıl müziği ve bestecileri, çalgı bölümü derslerinde yeterince çalışılmıyor ve seslendirilmiyor. Bu anlamda asıl eksiklik, uygulamalı eğitimde, çalışma ve seslendirilme oranlarında bulunmaktadır” (MÖE5).

“20. yüzyıl müziği ve bestecilerin eserlerinin konservatuvar eğitimimizdeki yeri Kompozisyon bölümü dışında çok eksik ve yetersiz. Bu yetersizlik hem teori hem de çalgısal pratik uygulama anlamında çalgı repertuvarlarındaki müfredatta belli olmaktadır. Bu büyük eskiklik, klasik müziğin gelişiminin ve tanınmasının önünü tıkamaktadır” (MÖE4).

“Lisans bitirene kadar teknik gelişimi, saydığım üç dönemde yer alan eserlerle daha verimli kılabiliriz. O yüzden eserlerin bolluğu ve gerekliliği 20. yüzyıl repertuvarına fırsat veremeyebiliyor. Ayrıca, 20. yüzyıl müziği yapıtlarının notalarına ulaşmak Türkiye’de çok kolay değil, yurt dışı bağlantılı hocaların repertuvarında bu dönem eserleri daha sık yer alabiliyor” (MÖE13)

“Ağırlıklı olarak tüm eğitim boyunca; Barok, Klasik, Romantik dönem bestecilerinin eserleri öğretilmektedir. 20. yüzyıl müziği piyano yapıtları daha çok sınavlarda zorunlu eser olarak seslendirilmektedir” (MÖE10).

“Ankette yer alan bestecilere, sınav veya konser programlarında, öğretmenler daha çok öğrencilerinin tercihi üzerine yer vermektedirler” (MÖE14).

“20. yüzyıl müziği ve bestecilerinin eserleri Kompozisyon Anasanat dalı derslerinde inceleniyor, ancak çalgı derslerinde, Barok-Klasik-Romantik akımların yanında az yer verildiğini düşünüyorum” (MÖE13).

“Rastlamsal Müzik, Avant-garde, Elektronik Müzik, Minimalist ve Somut müzik alanında uygulama konusunda etkin bir durum görülüyor” (MH15).

“Gerek öğrencilerin nota sıkıntısı olsun gerekse bu dönem eserlerinin diğer enstürümanlarla birlikte repertuar oluşturması için gerekli olan alt yapının oluşmaması gibi nedenlerden dolayı 20. yüzyıl müziği eserlerinin konservatuvar eğitimimizdeki yerini çok yetersiz buluyorum” (MÖE8).

“Klasik gitar için en verimli dönem olan 20. yüzyıl müziği temsilcilerinin eserleri, form ve teknik olarak iyi bir şekilde öğrencilerimize aktarılmaktadır. Özellikle son 20 yılda Türk bestecileri de gitar için eserler yazmış ve gitar repertuvarını geliştirmişlerdir. Kimi zaman yapılan kompozisyon yarışmaları güzel eserler kazanılmasına sağlamıştır” (MÖE11).

“Bestecilik açısından yeni dönemleri temsil eden genç bestecilerimizin dünya standartlarında 20. yüzyıl eserleri verdiğini de görmekteyiz” (MÖE3).

2.3.1.12. MSGSDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerinin icrası ile ilgili olarak çok az sayıda öğrencinin görüş bildirdiği belirlenmiştir. Bu konuda görüş bildiren öğrenciler ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili

eserleri hiç icra etmediklerini, daha çok 17. ve 18. Yüzyıl eserlerini icra ettiklerini veya bu eserleri icra ederken çoğu zaman zorlandıklarını belirtmişlerdir. Örneğin MÖ39 “Kontrbas eğitimim sürecinde 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan bir yapıtı çalmadım. Kontrbas repertuarı Türkiye’de çok yetersiz diye düşünüyorum, sürekli bilindik bestecilerin eserleri çalınıyor” şeklinde görüş bildirirken, MÖ76 “Okulumuzda öncelik olarak teknik eğitim önemsendiği için daha çok 17. ve 18. Yüzyıl eserleri icra ediliyor. Opera eğitiminde özellikle 19. Yüzyıl Bel Canto bestecilerinin eserlerinin eğitimimizde önemli bir yeri bulunmakta, ayrıca Mozart;’ın Aria’ları da eğitimimizde önemli yer tutmakta, çünkü opera alanındaki teknik eğitim bu eserlerle ileri seviyelere taşınabilmektedir” şeklinde ve MÖ73 “Üçüncü sınıf trombon öğrencisi olarak bu dönem müziklerini icra ederken çoğu zaman zorlandığımı hissediyorum” şeklinde görüş ifade etmişlerdir.

2.3.2.1. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri

Öğretim elemanlarının bu konudaki önerileri analizlendiğinde, seçmeli de olsa kendi müfredatına sahip bağımsız bir 20. yüzyıl Müzik dersinin lisans programlarında yer alması gerektiğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Örneğin İÖE10 “Her anasanat dalı içindeki spesifik durumlar dikkate alınarak 20. yüzyıl müziğini bir ders olarak düşünmeli ve müfredatlara eklenmesi sağlanmalıdır” şeklinde görüş belirtirken, İÖE23 “20. yüzyıl Müzik Tarihi” adlı bir dersin lisans düzeyinde zorunlu bir ders olarak okutulması gerektiğini düşünüyorum. Yüksek lisans ve Doktora programlarında seçmeli ders olarak yer almakta fakat en azından seçmeli de olsa lisans düzeyinde de böyle bir dersin açılması gerektiğini düşünüyorum” şeklinde görüş belirtmiştir.

20. yüzyıl yuzik dersinin lisans döneminde hangi alanlara hangi sınıf düzeyinden başlanarak verilmesi ile ilgili olarak ise farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Örneğin, İÖE22 “20. yüzyıl müziği ile ilgili teorik dersler yorumculuk alanında öğrenim gören öğrencilere yönelik olarak da düzenlenmeli, ayrıca enstrüman dersleri içinde yer alacak şekilde müfredatlara zorunlu eser olarak lisans 3. ve 4. sınıflarda yer

almalıdır.” şeklinde görüş ifade ederken, İÖE26 “Lisans dönemi Müzik Tarihi dersi özelinde, müzik bölüm başkanı ve konservatuvar müdür yardımcısına bulunduğum öneri üzerine; seçmeli dersleri de zorunlu yaparak Müzik Tarihi derslerini lisans 2 yerine lisans 1’den başlatarak lisans 2’de Barok döneme, lisans 3’te Klasik döneme, lisans 3’te Romantik döneme ve lisans 4’te de 20. yüzyıl müziğine daha efektif bir şekilde değinebileceğimizi düşünmekteyim. Hatta böylece içinde bulunduğumuz 21. yüzyılın yeni müzik gelişmelerine de girmek sureti ile daha güncel bir eğitim verilebilir düşüncesindeyim” şeklinde görüş belirtmiştir.

2.3.2.2. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri

Öğrencilerin bu konudaki önerileri değerlendirildiğinde, bağımsız bir 20. yüzyıl Müzik dersi veya seçmeli bir dersin lisans programlarında yer almasının veya mevcut olan “Müzik Tarihi” gibi derslerin ders saati sayısının arttırılarak 20. yüzyıl müziğini daha kapsamlı içerecek şekilde yeniden düzenlenmesini önerdikleri belirlenmiştir. Ayrıca, bu dersin hangi sınıf düzeyinde başlatılması ile ilgili farklı önerilerin olduğu da belirlenmiştir. Bu konularla ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir.

“Özellikle kompozisyon öğrencisi olarak sadece 20. yüzyıl müziğini kapsamlı şekilde ele alan bir ders olması çok yararlı olur” (İÖ88).

“Lisans keman son sınıf öğrencisiyim. 20. yüzyıl müziği ile ilgili en azından seçmeli de olsa bir ders olmalı” (İÖ70).

“Lisans üçüncü sınıf piyano bölümü öğrencisiyim. Konservatuvarımızda özellikle 20. yüzyıl müzik teorisi ve armonisi ile ilgili bir dersin ders programlarımızda olmasının öğrenciler için faydalı olacağını düşünüyorum” (İÖ58).

“Keman üçüncü sınıf öğrencisiyim. Bence bu dönem müziği başlığı altında bir ders açılmalı ve eğitimi de birinci sınıftan sonra verilmeli” (İÖ31).

“Opera üçüncü sınıf öğrencisiyim. 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerimiz olabilir veya bu dönemin işlendiği dersin ders saat sayısı arttırılabilir” (İÖ63).

“Kompozisyon lisans üçüncü sınıf öğrencisiyim, bu konuda okulumuzdaki eğitimin ciddi anlamda yetersiz olduğunu söyleyebilirim. İlgili derslerde (Müzik

“Tarihi) bu dönem üzerinde yeterince durulmuyor. Bu dönem müziği, bestecileri ve eserleri için ayrı bir ders olması gerektiğini ve bu dersin eğitimin de lise döneminden itibaren başlatılmasının gerektiğini düşünüyorum” (İÖ38).

“Viyola bölümü son sınıf öğrencisiyim, 20. yüzyıl müziğine sadece Müzik Tarihi dersinde çok kısa şekilde yer verildiğini düşünüyorum. 20. yüzyıl müziği dersi ayrı bir ders olarak okutulmalı ve bu eğitim de ikinci sınıftan itibaren olmalıdır” (İÖ47).

“Piyano lisans üçüncü sınıf öğrencisiyim. Müzisyen adayları olarak en azından müzik kültürü boyutunda dahi olsa 20. yüzyıl müziği konusunda bilgi sahibi olmamız gerekir. Bunun için de 20. yüzyıl ve yakın dönem müziğindeki gelişmelerin ayrı bir ders olarak okutulmasının faydalı olacağını düşünüyorum” (İÖ78).

“Lisans dördüncü sınıf Obua bölümü öğrencisiyim. Konservatuvar eğitimi içerisinde yakın dönem müzik alanında meydana gelen gelişmeleri anlamak ve takip edebilmek için 20. yüzyıl ve güncel müzik çalışmalarının anlatıldığı bir dersin olması gerektiğini düşünüyorum” (İÖ72).

Bu konu ile ilgili olarak bir öğrenci (İÖ68), 20. yüzyıl müziğini önemli görmese veya çalışma alanı olarak tercih etmeyecekse bile en azından böyle bir kararı bu dönem müziği hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olduktan sonra almak istediğini belirtirken, başka bir öğrenci (İÖ46) ise, son sınıf öğrencisi olarak ankette yer alan birçok maddeye cevap veremiyor olmasını konservatuvarda bu alanda verilen eğitim eksikliğine bağlamış ve bu dönemle ilgili verilen eğitimin lisans dönemi boyunca daha geniş süreye dağıtılmış şekilde ve daha kapsamlı olmasının bu anlamdaki sorunu çözebileceğini düşündüğünü belirtmiştir.

2.3.2.3. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri

Öğretim elemanlarının bu konudaki önerileri analizlendiğinde, sınırlı sayıda görüş bildirildiği ortaya çıkmıştır. Bu konu ile ilgili olarak görüş bildiren öğretim elemanlarının lisans eğitiminde daha ciddi bir çağdaş müzik dersi olmasını istedikleri ve bu dönem eğitimine daha fazla yer ve önem verilmesini önerdikleri belirlenmiştir. Bunun için 20. yüzyıl müziği ile ilgili uygulamaya dönük seçmeli derslerin

planlanabileceğini önermişlerdir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda verilmiştir.

“Lisans eğitiminde ciddi bir 20. yüzyıl müzik dersi olmaması bu anlamda olumsuz bir durum. Yüksek lisans ve doktora eğitiminde bu dönemin ele alınıp işlenmesini de geç kalınmış bir durum olarak adlandırabilirim” (MÖE15).

“20. yüzyıl müziği ve bestecilerinin eserleri Kompozisyon Anasanat dalı derslerinde inceleniyor, ancak çalgı derslerinde, Barok-Klasik-Romantik akımların yanında az yer verildiğini düşünüyorum. Bu anlamda 20. yüzyıl Müziğine konservatuvar eğitiminde daha fazla yer verilmesi gerektiğini düşünüyorum” (MÖE13).

“Bu yolda oda müziği derslerinin bir devamı olarak tasarlanabilecek uygulamaya dönük seçmeli dersler devreye sokulabilir” (MÖE21).

2.3.2.4. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yerine İlişkin Önerileri

Öğrencilerin bu konudaki önerileri değerlendirildiğinde, bağımsız bir 20. yüzyıl Müzik dersi veya seçmeli bir dersin lisans programlarında yer almasının veya varolan “Müzik Tarihi” ve “Opera Tarihi” gibi derslerin bir iki döneme daha konularak 20. yüzyıl müziğini daha kapsamlı içerecek şekilde yeniden düzenlenmesini önerdikleri belirlenmiştir. Ayrıca, bu dersin hangi sınıf düzeyinde başlatılması ile ilgili farklı önerilerin olduğu da belirlenmiştir. Bu konularla ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir.

“En azından Müzik Tarihi ve Opera Tarihi gibi dersler bir veya iki döneme daha konulabilir” (MÖ79).

“Bu dönem müziği ile ilgilenmek isteyenler için bu dönemi detaylı şekilde ele alan bir seçmeli ders programa konulabilir” (MÖ36).

“20. yüzyıl müziğini daha açık ve anlaşılabilir bir düzeyde, gördüğümüz derslerin içerisinde yer almasını isterim” (MÖ4).

“Müzikoloji üçüncü sınıf öğrencisi olarak Müzik Tarihi derslerinin içerisinde bir konu olmaktan çıkarılıp ayrı bir ders olarak okutulmasının faydalı olacağını düşünüyorum” (MÖ44).

“3. Sınıf Genel Müzikoloji öğrencisiyim. Bu dönem sadece ders aralarında sözü geçen bir dönem olmaktan öteye gitmemekte. Daha kapsamlı bir şekilde 20. yüzyıl müziği dersleri verilebileceğini düşünüyorum” (MÖ57).

“Kompozisyon orkestra şefliği lisans ikinci sınıf öğrencisiyim. 20. yüzyıl müziği dersi lise konservatuvar döneminden başlayarak anlatılmış olsa bu anlamda daha ayrıntılı ve fazla bilgiye sahip oluruz” (MÖ5).

“Genel anlamda ise 20. yüzyıl Dönem müziğinin birinci sınıftan itibaren derslerde öğretilmesi gerekir diye düşünüyorum” (MÖ58).

“Konservatuvar lise döneminde 20. yüzyıl müzik dersi olmamasını anlarım ama lisans dönemi içerisinde ikinci sınıftan itibaren mutlaka en azından seçmeli ders olarak okutulmalıdır. Yani sadece son sınıfta bu dersi görmek bu alanda yetersiz olmamıza neden oluyor diye düşünüyorum” (MÖ22).

“20. yüzyıl müziği eğitimi Avrupa’daki konservatuvarlarda verilen eğitimde çok önemli bir yere sahip fakat bizim okulumuzda son sınıfta öğretiliyor. Daha erken ele alınabilir” (MÖ38).

2.3.2.5. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri

Öğretim elemanları 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili çeşitli önerilerde bulunmuşlardır. Örneğin İÖE3 “Teori, kompozisyon ve ilgili enstürüman bölümü birlikte çalışarak 20. yüzyıl müziğini icra edebilmelidir. Destekleyici derslerle 20. yüzyıl müziğinin felsefi ve kültürel altyapısı oluşturulmalıdır” şeklinde önerilerde bulunurken, İÖE25 ise “Modern yöntemlerle öğrencilerimizi eğitmedikçe 20. yüzyıl müziği soru işareti olarak kalmaya devam edecektir” şeklinde bir öneride bulunmuştur. İÖE8 ise “Her alanda olduğu gibi 20. yüzyıl müziği konusunda da bu alanda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin ders vermelerine gayret edilmeli ve 20. yüzyıl müziği eserlerine ders müfredatlarında daha fazla yer verilmeli” şeklinde bir öneride bulunmuştur. Bu konu ile ilgili olarak başka bir öğretim elemanı (İÖE15) “Diğer bir öğretim elemanı (İÖE18) ise dönemi, işitsel ve düşünsel anlamda mutlaka ayrıntılı biçimde öğretilmesi gereken bir dönem tanımlamış ve teorik alt yapının iyi

oluşturulması halinde çalgılaşmanın daha donanımlı, sağlıklı ve nitelikli hale geleceğini belirtmiştir.

2.3.2.6. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri

Öğrencilerin 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili önerileri değerlendirildiğinde; derslerin işlenirken uygulamaya daha fazla ağırlık verilmesi ve öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin kullanılmasının gereği üzerinde durdukları belirlenmiştir. Bu konuda yapılan bazı alıntılar aşağıda verilmiştir.

“Flüt dördüncü sınıf öğrencisiyim. Konservatuvarımızda özellikle klasik repertuvara çok önem verildiği için 20. yüzyıl müziği üzerinde çok durulmuyor. Bu anlamda dersler işlenirken uygulamaya daha fazla ağırlık verilebilir, özellikle bir dönemin bestecisi tanıtılırken o dönemin genel özellikleri ile birlikte bestecinin çalışmalarından ve eserlerinden daha fazla örnek verilebilir” (İÖ89).

“Vurmalı çalgılar lisans üçüncü sınıf öğrencisiyim. Yakın geçmişte ve bugün müzikte teknolojinin nasıl kullanıldığı ve müzikte yeni teknikler gibi gelişmeleri mümkünse görerek hatta uygulamalı şekilde öğrenebileceğimiz platformlara ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum” (İÖ75).

“Üflemeli çalgılar (flüt) üçüncü sınıf öğrencisiyim, genel olarak bütün müzik dönemleri anlatılırken, özellikle dönemler içerisindeki akımların mümkünse uygulamaya dayalı, görsellerle destekli, öğrenci merkezli, kısaca daha öğretici şekilde anlatılmasının faydalı olacağını düşünüyorum” (İÖ82).

2.3.2.7. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri

Öğretim elemanları 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili pek bir önerde bulunmamışlardır. Bu konu ile ilgili olarak yalnızca MÖE3, “20. yüzyıl müziği eserlerinin yorumlanmasında icracıların oldukça ileri bir teknik seviyeye ulaşmış olmaları gerekmektedir. O yüzden 20. yüzyıl müziğinden önceki dönemlerin yeterince incelenmesi ve eserlerinin çalışılmasından sonra çıkan sonuca göre, alt yapı

sağlamlığının oluşturulması sonucunda 20. yüzyıl müziğine yönelmek daha doğru olacaktır diye düşünüyorum” şeklinde bir öneride bulunmuştur.

2.3.2.8. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiğine İlişkin Önerileri

Öğrencilerin 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili önerileri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müzik eğitimi müfredatının kapsamlı, anlaşılır ve doğru yapılmasını, 20. yüzyıl müziği ile ilgili yeni teknikleri öğrenebilecekleri uygulamalı derslerin olmasını, öğretim elemanları tarafından bu dönem müziği ile ilgili daha fazla seminerler düzenlenmesini ve 20. yüzyıl müziği ile ilgili kaynakların arttırılmasının önemini vurguladıkları görülmüştür. Bu konudaki bazı öğrenci önerileri aşağıda verilmiştir.

“Bu dönem müziği sistemli bir müfredat dahilinde verilmiyor. Bu döneme dair daha kapsamlı eğitim verilmesi iyi olacaktır” (MÖ21).

“Müzik Tarihi ve Opera Tarihi gibi dersler içerisinde 20. yüzyıl müziğinin programlanması daha doğru yapılmalıdır diye düşünüyorum” (MÖ79).

“20. yüzyıl müziğini daha açık ve anlaşılabilir bir düzeyde, gördüğümüz derslerin içerisinde yer almasını isterim. Bazı derslerin gereksiz ve bazı derslerin de eksik şekilde verildiğini düşünüyorum” (MÖ4).

“20. yüzyıl müziği hakkında kendi kendimize araştırma yapsak bile kaynaklar çok yetersiz, kütüphanedeki kaynakların yetersizliği de buna dahil” (MÖ42).

“20. yüzyıl müziği ile ilgili eğitim verilirken bu dönem içerisinde geliştirelen yeni teknikleri öğrenebileceğimiz uygulamalı dersler olmuş olsaydı iyi olurdu” (MÖ18).

“Çağdaş dönem müziğinin yaygınlaşması için öğretmenlerimiz tarafından daha çok seminerler düzenlenmeli ki öğrenciler teşvik edilebilsin dolayısı ile de ileriki zamanlarda dinleyiciler bu dönem yapıtlarının seslendirilmesine ulaşabilsinler diye düşünüyorum” (MÖ72).

2.3.2.9. İÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri

Öğretim elemanlarının bu konudaki önerileri değerlendirildiğinde, genel olarak 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Örneğin, İÖE13 “20. yüzyıl müziği eskiye oranla daha büyük bir artışla icra edilmektedir. Aynı zamanda farklı akımlara ait eserlerin daha sıklıkla icra edilmesi gerektiğine inanıyorum” şeklinde bir öneride bulunurken, 20. yüzyıl müziğinin enstrüman ve oda müziği gibi uygulamalı performans derslerinde ve repetuarlarında yeterince yer almadığını düşünen İÖE1, düzenlenecek özel konser serileri ile bu eserlerin icrasının özendirilebileceğini ifade etmiştir. Diğer yandan, 20. yüzyıl müziğine konservatuvarda çok yer verilmediğini düşünen İÖE4 ise, özellikle kompozisyon öğrencileri ve hocalarının eserlerini seslendirebilecekleri bir yapının oluşturulması gereğine dikkat çekmiştir.

2.3.2.10. İÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri

Öğrencilerin 20. yüzyıl müzik eserlerinin icrası ile ilgili önerileri değerlendirildiğinde; öğrencilerin genel olarak 20. yüzyıl müzik eserlerinin kendi bölümlerinde ve diğer bölümlerde çalınmasını veya seslendirilmesini ve bu konuda sadece 20. yüzyıl müzik eserleri ile yetinilmemesini çağdaş bestecilerin eserlerinin çalınmasını da önemsedikleri belirlenmiştir. Ayrıca, diğer bazı öğrencilerin bu dönem eserlerin icrasını zor olarak algıladıkları ve dolayısıyla lisansüstü düzeyde icra edilmelerini daha doğru buldukları belirlenmiştir.

“Keman son sınıf öğrencisiyim. 20. yüzyıl müziği ve bu dönem bestecileri tanıtılmalı, eserleri diğer derslerde de olabildiğince ele alınıp çalışılmalı, öğrenciler 20. yüzyıl ve sonrasında müzik alanında meydana gelmiş olan müzik çalışmalarını öğrenmeye daha çok teşvik edilmelidir” (İÖ70).

“Lisans dördüncü sınıf Obua bölümü öğrencisiyim. Orkestra dersi ve diğer birçok derste 20. yüzyıl ve çağdaş besteci eserleri daha çok çalınmalı” (İÖ72).

“Opera ikinci sınıf öğrencisiyim. Lisans ikinci sınıftan itibaren 20. yüzyıl müziği eserlerinin de şan repertuvarına katılması gerektiğini düşünüyorum” (İÖ21).

“Bence 20. yüzyıl müziği tarihsel açıdan güncel yakın olsa da özellikle empresyonistlerden sonrası anlaşılması ve seslendirilmesi verilen eğitimin de yetersizliğinden dolayı oldukça güçtür. Bir müzisyenin lisans aşamasında Müzik Tarihi açısından 20. yüzyıl müziğini kavrayıp, Master ya da Doktora aşamasında bu dönem eserlerini icra etmeye başlaması daha doğru olur düşüncesindeyim” (İÖ65).

2.3.2.11. MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri

Öğretim elemanlarının bu konudaki önerileri değerlendirildiğinde, 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilebilmesi için derslerde besteci çeşitliliğini artırarak öğrencileri bu müziği dinlemeye teşvik etmek veya oda müziği derslerinin bir devamı olarak tasarlanabilecek seçmeli derslerle yeni yapıtların yaratılmasına ve seslendirilmesine vesile olabilmek şeklinde sıralanabilecek bazı önerilerde bulunulduğu belirlenmiştir. Örneğin, MÖE21 *“Benim görüşüm besteci çeşitliliğini arttırmak, 20. ve 21. yüzyıl bestecilerinin eserlerini daha çok takip etmeleri yönünde öğrencilerimizi motive etmek, araştırmaya ve sürekli olarak dinlemeye sevk etmektir”* şeklinde bir öneri getirirken, MÖE21 *“Bu yolda oda müziği derslerinin bir devamı olarak tasarlanabilecek uygulamaya dönük seçmeli dersler yeni yapıtların yaratılmasına ve seslendirilmesine vesile olabilirse, konservatuvar eğitimi içindeki 20. yüzyıl repertuvarının payı da daha doğal yoldan ve kaçınılmaz olarak artma eğilimine girer”* şeklinde bir öneride bulunmuştur.

2.3.2.12. MSGSÜDK Öğrencilerinin 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrasına İlişkin Önerileri

Öğrencilerin 20. yüzyıl müzik eserlerinin icrası ile ilgili önerileri değerlendirildiğinde; öğrencilerin genel olarak bu dönem müziğin eserlerinin icrası ile ilgili yapılanları çok yetersiz buldukları belirlenmiştir. Bu dönem ile ilgili repertuvarların geliştirilmesini ve genişletilmesini, dinleyicilerin bu dönem yapıtlarının

seslendirilmesine ulaşabilmeleri için çaba içerisinde olunması gerektiğini belirttikleri görülmüştür. Bu konu ile ilgili örnek öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir.

“Çağdaş dönem müziğinin yaygınlaşması adına yapılan çalışmaları yetersiz buluyorum. Bu konuda öğretmenlerimiz tarafından daha çok seminerler düzenlenmeli ki öğrenciler teşvik edilebilsin dolayısı ile de ileriki zamanlarda dinleyiciler bu dönem yapıtlarının seslendirilmesine ulaşabilsinler diye düşünüyorum” (MÖ72).

“Bu dönem müziği ile daha çok iç içe olunmalı, yani hem besteleme hem de seslendirme boyutunda daha çok deneyim kazanma çalışması içinde olunmalıdır diye düşünüyorum” (MÖ71).

“Kontrbas repertuarı Türkiye’de çok yetersiz diye düşünüyorum, sürekli bilindik bestecilerin eserleri çalınıyor. Repertuarlarımızın birçok dönem yapıtlarını da içine alacak şekilde daha da geliştirilmesi ve genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum” (MÖ39).

2.4. Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci sorusu, Klasik Batı Müziği konservatuvar eğitimi veren bu kurumlarda 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili dersler veren öğretim elemanlarının ve bu dersleri aldığı bilinen dördüncü sınıf öğrencilerinin, 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemeye yönelik hazırlanmıştır.

Öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşlerini belirlemeye geçmeden önce; 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri, kaç yıldır verdikleri, dersleri verdikleri süre içerisinde adlarında veya içeriklerinde ne gibi değişiklikler olduğu, derslerde mevcut müfredatı mı takip ettikleri yoksa ders içeriklerinde ne gibi ekleme veya düzenlemeler yaptıkları sorulmuştur. Benzer şekilde, öğrencilere ise konservatuvarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri aldıkları sorulmuştur. Bu sorulara verilen yanıtların analizinden elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri, kaç yıldır verdikleri, dersleri verdikleri süre içerisinde adlarında veya içeriklerinde ne gibi değişiklikler olduğu, derslerde mevcut müfredatı mı takip ettikleri

yoksa ders içeriklerinde ne gibi ekleme veya düzenlemeler yaptıkları sorulmuştur. Benzer şekilde, öğrencilere ise konservatuvarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri aldıkları sorulmuştur. Bu sorulara verilen yanıtların analizinden elde edilen bulgular da aşağıda sunulmuştur.

Öğretim elemanlarına 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri verdikleri sorusuna verilen yanıtlarla ilgili olarak; MSGSÜDK öğretim elemanlarının doğrudan ilgili dersler olarak “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, “20. Yüzyıl Müziği 1890-1945”, “Çağdaş Müzik 1945 sonrası I-II”, “Yeni Müzik Topluluğu” ve “Besteciler Forumu”; dolaylı ilgili olarak ise “Müzik Tarihi”, “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı”, “Orkestrasyon” ve “Kompozisyon” derslerini verdikleri belirlenmiştir. İUDK öğretim elemanlarının doğrudan ilgili dersler olarak “Çağdaş Müzik Akımları” ve “Caz Tarihi I-II”; dolaylı ilgili dersler olarak ise “Müzik Tarihi”, “Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi”, “Orkestrasyon” ve “Kompozisyon” derslerini verdikleri belirlenmiştir.

Öğrencilere 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri aldıkları sorusuna verilen yanıtlarla ilgili olarak; MSGSÜDK öğrencilerinin aldıkları doğrudan ilgili derslerin “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, “20. Yüzyıl Müziği 1890-1945”, “Çağdaş Müzik 1945 sonrası I-II”, “Yeni Müzik Topluluğu”, “Elektronik Müzik” ve “Besteciler Forumu” dolaylı ilgili derslerin ise “Müzik Tarihi”, “Piyano Edebiyatı”, “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı”, “Oda Müziği”, “Sanat Tarihi”, “Orkestrasyon”, “Kompozisyon” ve “Opera Tarihi” dersleri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, görüşülen MSGSÜDK öğrencileri arasında en çok alınan dersin “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, en az alınan dersin ise “Opera Tarihi” dersi olduğu saptanmıştır. İUDK öğrencilerinin 20. yüzyıl müziği ile aldıkları doğrudan ilgili derslerin “Çağdaş Müzik Akımları”, “Caz Tarihi”, “20. Yüzyıl Piyano Repertuarı”; dolaylı ilgili derslerin ise “Müzik Tarihi”, “Piyano Edebiyatı”, “Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi”, “Yaylı Çalgılar Tarihi Repertuarı”, “Sanat Tarihi”, “Orkestrasyon”, “Kompozisyon” ve “Tahta Üflemleri Çalgılar Tarihi” dersleri olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, Görüşme yapılan İUDK öğrencileri arasında en çok alınan

dersin “Çağdaş Müzik Akımları”, en az alınan dersin ise “Yaylı Çalgılar Tarihi ve Repertuarı” dersi olduğu saptanmıştır.

Öğretim elemanlarının kendilerine yöneltilen “Bu dersleri kaç yıldır veriyorsunuz?” şeklindeki 2. görüşme sorusunu, en düşük 2 yıl en yüksek ise 20 yıl olarak yanıtladıkları belirlenmiştir. Ayrıca, bu derslerin verildiği toplam süre (91 yıl), toplam ders sayısına (14) bölündüğünde, öğretim elemanına düşen ortalama ders süresinin 7 yıl olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. 2. Görüşme sorusunun devamında “ Dersleri verdiğiniz süre içerisinde adlarında veya içeriklerinde değişiklikler oldu mu? Varsa ne gibi değişiklikler olmuştur?” sorularına verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanlarının yaklaşık %70’inin derslerin içeriklerinde değişiklik olmadığını, %30’unun ise çok az değişiklik olduğunu (İçerikte değişiklik yapılmadan sadece dersin adındaki küçük değişiklikler) belirttikleri tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarına 3. Soru olarak “Verdiğiniz bu derslerde mevcut müfredatı mı takip ediyorsunuz, yoksa ders içeriklerinde ekleme veya düzenlemeler yapıyor musunuz? Varsa yaptığınız değişikliklerin neler olduğunu söyleyebilir misiniz?” soruları yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların analizleri, öğretim elemanlarının müfredata büyük oranda (%86) bağlı kalmadıklarını ve ders içeriklerinde ekleme ve düzenlemeler yaptıklarını göstermiştir. Müfredata bağlı kalmadığını ve ders içeriklerinde ekleme ve düzenlemeler yaptığını belirten öğretim elemanlarının, ağırlıklı olarak ders içeriklerini öğrenciye göre şekillendirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanları; öğrencinin yöneldiği müzik dili ve gelişim hızı gibi etmenlerin dersin içeriğinin şekillenmesine etki ettiğini ifade etmişlerdir. Öne çıkan diğer ifadeleri ise; 20. yüzyıl müziği sınırları dahilinde müfredata katkılar yapmak ve mevcut müfredat genellikle yetersiz olduğundan eklemeler yapmak şeklindedir. Bir öğretim elemanı ise senelerdir bu dersleri verdiğinden, gelişmelere bağlı olarak ders içeriklerinde; bu dönemle ilgili bestecilere ait yeni eserler, bu dönemde yer alan akımlar ve çeşitli çağdaş seslendirme tekniklerine yer veren ses ve video kayıtları gibi eklemeler yaptığını ve girdiği bu derslerin içeriklerini bizzat oluşturduğunu ifade etmiştir.

2.4.1. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin 20. Yüzyıl Müziğine İlişkin Algı Boyutundaki Görüşleri

Konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilere 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı boyutundaki görüşlerini belirlemek üzere; “20. yüzyıl müziğine ilişkin algınız nedir, 20. yüzyıl müziği sizin için ne anlam ifade etmektedir?” görüşme soruları yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizinden; “Tonalite”, “Çok Akımlılık”, “Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitlilik” ve “Kapanmış Bir Dönem Müziği” olmak üzere dört tema belirlenmiştir. Araştırma bulguları, aşağıda bu temalar çerçevesinde sırasıyla sunulmuştur.

2.4.1.1. Öğretim Elemanlarının Tonalite Algısı

Öğretim elemanlarına 20. yüzyıl müziğine ilişkin algıları sorulduğunda, tonalite kavramı çerçevesinde değerlendirmelerde bulundukları görülmüştür. 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan çalışmalarda öne çıkan “iki ana damar” olduğunu, bunlardan ilkinde tonalitenden uzaklaşılsa da tamamen kopmadan yapılan çalışmalar, diğerinde ise tonalite anlayışından tamamen koparak yapılmış çalışmaların olduğunu belirtmişlerdir. Tonalite ile ilgili olarak öne çıkan bir diğer görüşleri ise, 20. yüzyıl müziği içerisinde tonalite dışı arayışların olmasının bu dönemin müziksel anlayışının merkezini oluşturduğudur. Tonalite dışı arayışların olması, devamında tonalitenin kırılması, farklı tını arayışları, ritme farklı yaklaşımların bu dönemdeki önemli gelişmeler olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Bu dönemde iki ana damar var, bunlardan ilkinde R. Wagner, C. Debussy devamı olan A. Schönberg, A. Berg ve A. Webern gibi bestecilerin standart anlayış çerçevesinde notalar, nüanslar ve enstrümanları kullanarak uyguladıkları tonaliteden uzaklaşılan ama tamamen kopmadan ve durmadan gelişen ve değişen bir müzik var iken, diğer taraftan Fütüristler olarak da adlandırabileceğimiz diğer bir grup var. Bu grupta Rastlamsallık, Somut veya Elektronik Müzik içerisinde standart dışı tanımlamalar, bağırma-çağırma, çeşitli doğa sesleri, gürültü veya elektronik ortamda üretilmiş sesleri kullanan ve daha çok performansa yansıyan ve tonalite anlayışından kopmanın gerçekleşmiş olduğu çalışmalar bulunuyor” (İDKÖE4).

“Tonalite kavramının kırıldığı ezgi ve ritim alanında birçok farklı arayışların olduğu, aynı zamanda birçok akımın bir arada olduğu, bu akımların arayışlarının da çok hızlı şekilde değiştiği bir yüzyılı kastediyoruz. Aslında bu açıda bakarsak, diğer yüzyıllarda da radikal diyebileceğimiz, farklı farklı değişiklikler tabiki var. Fakat, bizim açımızdan ve özellikle de müzik tarihçileri açısından tonalite dışı arayışların olması bu dönemin merkezini oluşturuyor. Tonalite dışı arayışların olması, devamında tonalitenin kırılması, farklı tını arayışları, ritme farklı yaklaşımlar önemli gelişmeler olarak karşımıza çıkıyor” (MDKÖE1).

2.4.1.2. Öğrencilerin Tonalite Algısı

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müziği denildiğinde, tonal yapıdan kopma düşüncesi ve çağdaş müzikte kullanılan beste ve icra tekniklerinin kullanımını anladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, öğrenciler 20. yüzyıl müziğine karşı; tonal yapıyı sevmeye, bu dönemde tonal yapıdan çok da fazla kopmadan yapılmış çalışmalara ve tonal veya ton dışı müzik ayrımı yapmadan her iki müzik diline de kendini yakın hissetme gibi tutum ifade eden görüşler de belirtmişlerdir. Konu ile ilgili bazı öğrencileri görüşleri aşağıda aynen sunulmuştur:

“20. Yüzyıl müziği denildiğinde benim aklıma ilk olarak tonal yapıdan kopma fikri geliyor. Açıkçası, çok fazla çağdaş teknikler kullanarak müzik yazmayı seven biri değilim. Daha çok tonal yapıyı seven biri olduğumu söyleyebilirim” (MDKÖ1).

“Bu dönem içerisinde, tonaliteden çok da uzaklaşmamış olan, resim sanatı ile daha iç içe çalışmaları olan Claude Debussy’nin, Maurice Ravel’in izlenimci müziği özellikle ilgimi çekiyor” (MDKÖ3).

“Ara ara yer vermiş olsam da şu ana kadar tonaliteye bağlı kalarak müzik yazmadım. Genellikle çağdaş eserler besteledim. Kendimi genel olarak 20. yüzyıl müzik diline yakın görüyorum olsamda, tonal müziği de tamamen göz ardı ettiğimi söyleyemem. İleriki dönem çalışmalarında her iki müziğin etkilerinin yer alacağı çalışmalara yer vereceğimi öngörüyorum” (MDKÖ5).

“Klasik Batı Müziği içerisinde tonal eserleri sevdiğim kadar atonal eserleri de seviyorum. Sonuç olarak 20. yüzyıl müziğini genel olarak seviyorum, benim müzik dilime hitap ediyor” (İDKÖ2).

2.4.1.3. Öğretim Elemanlarının Çok Akımlılık Algısı

Öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak çok akımlılık kavramı çerçevesinde değerlendirmelerde bulundukları saptanmıştır. Özellikle bu dönem içerisinde; icra teknikleri ve müziksel fikirler anlamında birçok akımın yer aldığını, tonal müziğe alternatif denilebilecek 12 ses sistemi, minimalizm, spektral müzik gibi birbirinden etkilenen ve aynı zamanda birbirinden çok farklı akımların olduğunu, ayrıca bu dönemde yer alan akımlardaki çalışmaların daha çok emprovizasyon tarzında olduğunu ifade ettikleri tespit edilmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“...aynı zamanda birçok akımın bir arada olduğu, bu akımların arayışlarının da çok hızlı şekilde değiştiği bir yüzyılı kastediyoruz” (MDKÖE1).

“Bu dönemde yapılan çalışmalar daha çok emprovizasyon tarzında. Şimdi zaman oluyor mesela Berio falan gibi adamalar bunları karıştırıyorlar; hem nota kullanıyor diğer taraftan ne ölçü ne süre değeri kullanıyor. Standart dışı tanımlamalar, enstrümanlar, performansla yansıyan davranışlar, hatta bağırma, çağırma, gürültü de olabiliyor. Geniş anlamda şöyle tanımlıyorum bu dönemi; birçok akım barındıran ve bu akımlar içerisinde her anlamda, yani hem fikir hem de uygulama anlamında bol ürün çıkmış olan bir dönem” (İÖDK 4).

“Tonaliteye belki alternatif olabilecek 12 ses sisteminin ortaya çıkması, minimalizm, spektral müzik gibi birbirinden etkilenen ve aynı zamanda birbirinden çok farklı akımların bu dönemde bulunmasını önemli olarak görüyorum” (MDKÖE1).

2.4.1.4. Öğrencilerin Çok Akımlılık Algısı

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müziğinin içerisinde birçok akımın olduğu ve sınırları konusunda emin olunamayan bir dönem olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir. Ayrıca, bu dönemi; müzik yazısında ve icrasında yeni teknik ve sitillerin olduğu, ulusalcı anlayışın öne çıktığı, tonal müzikten kopmaların olduğu, deneysel çalışmaların yoğunlukta olduğu ve müzik alanında birçok değişimin meydana geldiği dönem olarak değerlendirmişlerdir. Bu konu ile ilgili bazı öğrencilerin görüşleri şöyledir:

“Bu dönem içerisinde birçok akım olduğunda dolayı bir kargaşa durumu varmış gibi hissediyorum” (MDKÖ1).

“Müzik yazısında ve icrasında yeni teknik ve sitillerin bulunduğu, birçok akımının bir arada yer aldığı bir dönem. 20. yüzyıl müziği için müziğin doruk noktası diyebilirim” (MDKÖ4).

“20. yüzyıl denilince ulusalcı anlayışların öne çıktığı, tonal müzikten kopmanın başladığı, birçok akımın bir arada bulunduğu, deneysel müzik çalışmalarının olduğu dönem algısı bende oluşmaktadır” (MDKÖ8).

“20. yüzyıl müziği denildiğinde birçok akım ve her alanda da olduğu gibi müzik alanında da birçok değişimin meydana geldiği bir dönem aklıma geliyor. Genel olarak bu dönem müziğini kendime yakın buluyorum” (İDKÖ8).

2.4.1.5. Öğretim Elemanlarının Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitliliği Algısı

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müziğinin insanın kendisini özgür şekilde ifade etmesine imkan sağlaması, daha çok düşünmeye yönlendirmesi, felsefi birçok akımın bu dönemde yer alması, enstrümanların sıradışı tekniklerle özgür bir şekilde kullanılıyor olması, hayal gücünün zorlandığı çalışmaların bu dönemde çokca yer alması, yakın dönem bestecileri için çok doğal bir üretim alanı olması, müziğin birçok alanında çok daha özgür çalışmalar yapabilmeye imkanı sunması gibi görüşlerinin müziksel ifade özgürlüğü ve çeşitliliği algısı altında öne çıktığı belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıdadır:

“18. Yüzyıl ve 19. yüzyıl müzikleri insanların kalbine hitap ederken, 20. yüzyıl müziğinin insanların beynine hitap ettiğini düşünüyorum. İnsanın kendini daha özgür şekilde ifade etmesine imkân sağlaması, daha çok düşünmeye yönlendirmesi, birçok felsefik yaklaşım ve akımların bu dönemde yer alıyor olması, benim için önemli. Fakat aynı zamanda kendimi her anlamda bu müzik ile ifade ettiğimi de söyleyemem” (İÖDK3).

“Benim için müziğin insanın hayal gücünü ne kadar zorladığının bir göstergesidir 20. yüzyıl müziği. Hayal gücünün iyice gelişmiş halinin eserlerin farklı boyutlarında ifade edilmesi, enstrümanların sıradışı tekniklerle özgür bir

şekilde kullanılıyor olması 20. yüzyıl müziğini diğer dönemlerden ayıran en önemli noktalardan biri” (MDKÖE3).

“Bir besteci olarak 20. yüzyıl müziği benim için bir var oluş sebebi, bizim içinde yüzdüğümüz deniz 20. yüzyıl ve sonrası. Özellikle yakın dönem bestecileri için çok doğal bir üretim alanıdır, müziğin birçok alanında çok daha özgür çalışmalar yapabilme imkânı sunan büyük bir deniz diyebilirim” (İDKÖE2).

2.4.1.6. Öğrencilerin Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitliliği Algısı

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; bu dönem içerisinde yer alan akımlarda yapılan çalışmaların ufuk açıcı olması, özgür bir müzik dilinin kullanımının olması, kısıtlamaların daha az olması ve insanların hayal gücünü çok daha sınırsız ve çeşitli şekilde yansıtmalarına yardımcı oluyor olması, teknik bakımdan veya ifade çeşitliliği bakımından soyut, deneyseelliğe ve gelişmeye açık olması gibi görüşlerinin müziksel ifade özgürlüğü ve çeşitliliği algısı altında öne çıktığı belirlenmiştir. Bu konu ile ilgili bazı öğrencilerin görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“20. yüzyılda birçok akımın yer alması, bu akımlarda daha özgür bir dil kullanılması, bu dönem eserlerinin belli kuralların içine sıkışmadan daha fazla hayal gücünün kullanılmasına olanak sağlaması, 20. yüzyıl müziğinin diğer dönemlere göre daha özgürlükçü bir müzik dilinin olduğunu bana hissettiriyor. Bu yönleri ile 20. yüzyıl müziği, icra ederken de dinlerken de müzik dilime daha yakın olduğu hissini bende oluşturuyor. Özellikle I. ve II. Kuşak Türk bestecilerimizin eserlerindeki 20. yüzyıl müziği etkileri, estrümanlarda kullandıkları özgür teknikler ve aynı zaman da eserlerinde Türk ezgilerine de bu anlayış çerçevesinde yer vermeleri benim oldukça ilgimi çekiyor” (İDKÖ4).

“Genel anlamda da yeniliğe açık bir yapımla olduğu için bu dönem içerisinde yer alan akımlarda yapılan çalışmalar ve John Cage gibi bestecilerin yaptığı çalışmalar bana çok ufuk açıcı geliyor. Kendimi klasik müzikte hapsettiğim bir kalıp vardı bu kalıp kırıldı, mesela resim sanatı ile müzik sanatının da iç içe çalışmaları olduğunu klasik müzikte farklı seçenekler olduğunu da anlamaya başladım ve kendimi daha özgür hissetmeye başladım” (MDKÖ3).

“20. yüzyıl denildiğinde müzikteki ifade özgürlüğünün çok daha fazla olması ve bu müziksel ifadelerin çeşitlenmiş halleri aklıma geliyor. Bu dönem diğer dönemlere göre teknik bakımdan veya ifade çeşitliliği bakımından da daha fazla gelişmiş olduğu için, insanların hayal gücünü çok daha sınırsız ve çeşitli şekilde yansıtmasına yardımcı oluyor diye düşünüyorum. Bu anlamda 20. yüzyıl

müziğinin bu gelişimini destekliyor ve savunuyorum. Kendi müziğimde de bu müziksel ifade özgürlüğü ve zenginliğini kullanıyorum. Bu arada, 20. yüzyıl müziği içerisinde teknik anlamda enstrümanlara zarar verebilecek şekilde ileri düzeyde deneysel çalışmalar da olabiliyor ama ben müziğimde o kadar ileri gitmeyi tercih etmiyorum” (MDKÖ7).

“20. yüzyıl müziğinin besteleme ve icra teknikleri açısından diğer dönemlere göre daha özgürlükçü bir dönem olduğu ilk aklıma gelen düşüncedir. 20. yüzyıl öncesi dönemlerin aşırı kuralcı olduğunu düşünüyorum” (İDKÖ2).

“20. yüzyıl müziği için, geçmiş dönemlerden farklı olarak temelleri sağlam şekilde oturtulmuş, müziksel yazısı, teknikleri ve ifade biçimleri açısından daha özgürlükçü, soyut, deneyselliğe ve gelişmeye açık, bir dönem diyebilirim” (İDKÖ5).

2.4.1.7. Öğretim Elemanlarının Kapanmış Bir Dönem Müziği Algısı

Öğretim elemanlarının bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; 20. yüzyıl müziğini geçen yüzyılda kalmış, geçmişte kalmış kapanmış bir dönem müziği olarak algıladıkları belirlenmiştir. Ayrıca, 20. yüzyıl müziğini için çağımızın müziği, yeni müzik veya çağdaş müzik şeklindeki tanımlamaların doğru olmadığı, öncesine ait kavramlarla anlaşılamayacağı için direk ait olduğu bileşenlerle algılanması gerek bir dönem, konservatuvar eğitiminde yer almasına rağmen uzun süreler boyunca yok sayılmış bir müzik olarak algıladıkları da saptanmıştır. Buna karşın, 20. yüzyıl müziğini “yeni” kavramı üzerinden algılayan karşıt bir görüşün de olduğu tespit edilmiştir. Konu ile ilgili bazı öğretim elemanlarının görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“20. yüzyıl müziği derken geçtiğimiz yüzyılın müziğini, en az 20 sene önce yazılan müziği kastediyoruz. Yani şu an durduğumuz yerden bakarsak geçmişte kalmış bir dönemi kastediyoruz. Bugün için çağdaş, avangard veya yeni müzik diyebileceğimiz bir müziği kastetmiyoruz. “Yeni Müzik” olarak ifade etmek isitiyorsak, yeni arayışlar olarak değerlendiriyorsak, 19. Yüzyılda da vardı bu arayışlar, Brahms’ın Wagner’in, Scriabin’in müzikleri o dönem için oldukça yeni müziklerdi, hala biz onları anlamaya çalışıyoruz, hala bizim için yeni tarafları var. Dolayısı ile ben, “Yeni Müzik” ifadesini sadece 20. yüzyıl için değil hiçbir dönemle birlikte kullanmayı doğru bulmuyorum” (MDKÖE1).

“20. yüzyıl müziği, benim için geçen yüzyılın müziği anlamına gelir. Konservatuvar eğitimimizde yer almasına rağmen uzun süreler boyunca yok sayılmış bir müziktir. Hatta tamamen yok sayılmış bir dönem müziğidir. 20.

yüzyıl müziği çoğu zaman çağımızın müziği gibi değerlendirilir repertuvarlarda, fakat bu külliye yanlı bir tavidir. Çünkü aslında geçen yüzyılın müziğidir, kapanmış olan bir döneme ait müziktir. Ayrıca bu dönem için zaman zaman kullanılan yeni müzik ifadesi kesinlikle doğru değildir. Bir Beethoven ne ise Ligeti de o dur, Beethoven repertuvarına nasıl bir mantık çerçevesinde yaklaşıyorsak Ligeti'nin repertuvarına da aynı mantık ile yaklaşmamız gerekir. Özetle 20. yüzyıl müziği, günümüzün müziği veya çağdaş müzik şeklinde ifade edilmesi de yanlı olacaktır” (MDKÖE2).

“20. yüzyıl müziği doğrudan ait olduğu dönemi ifade eden ve karmaşıklık yerine döneme ait bileşenlerle algılanması gereken bir müzik biçimidir. Öncesine ait kavramlarla anlaşılamayacak bir müzik biçimi, karmaşıklığı belki buradan geliyor. Biz klasik döneme ait bileşenlerle çağdaş müziği algılasak o olmayacaktır. Dolayısıyla, yeni kavramı üzerinden değerlendiriyorum çağdaş müziği, algı olarak yeni kavramı. Kelime olarak yeni. Yeniyi de Webern'in tanımında olduğu gibi daha önce söylenmemiş veya döneminde varolan fakat farkedilmeyen olarak tanımlıyorum” (İÖDKÖE1).

Öğrencilere, 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının oluşmasında etkili olan etmenleri belirlemek için “20. yüzyıl müzik algınızın oluşmasında etkili olan etmenler nelerdir?” sorusu da yöneltilmiştir. Bu soruya verilen yanıtların içerik analizinden ise; “Lisans Döneminde Alınan Eğitim”, “Lise Döneminde Alınan Eğitim” ve “İnternet” olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Araştırma bulguları, aşağıda bu temalar çerçevesinde sırasıyla sunulmuştur.

2.4.1.8. Öğrencilerin Lisans Döneminde Alınan Eğitimle İlgili Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının oluşmasında konservatuvarda aldıkları; “Müzik Tarihi” ve “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, “20. yüzyıl Müziği I-II”, “Çağdaş Müzik 1945”, “Besteciler Formu”, “Yaylı Çalgılar Repertuarı” ve “Enstrüman Dersleri” nin etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu dersleri veren öğretim elemanlarının, dönemle ilgili verdikleri bilgiler, dönemle ilgili eserler dinletmeleri ve bazı öğretim elemanlarının özellikle bu dönemle ilgili olmaları nedeniyle öğrencilere daha kapsamlı bilgi vermelerinin algılarının oluşmasında etkili olduğu tespit edilmiştir. Konu ile ilgili bazı öğrenci görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Özellikle de konservatuvar lisans 1. sınıftan itibaren 20. yüzyıl müziğine ilişkin konservatuvarda yer verilen dersler sayesinde bilgi sahibi olmaya başladım. Bu dönem öncesine kadar tekrar eder şekilde, diğer dönemler hakkında bilgi sahibi olduğumuz için, bu dönem konusunda bilgi sahibi olmaya başladıkça kafamda yer alan klasik müzik algısı da değişmeye başladı” (MDKÖ3).

“Liseyi bitirdikten sonra, konservatuvara hazırlık dönemimden itibaren ve özellikle konservatuvara girdikten sonra bu dönem ile ilgili derslerde verilen bilgiler sonucunda bu dönem hakkında algım oluşmaya başladı. Bu dönem içerisinde “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde ilk tanıdığım besteci İgor Stravinsky idi. Onu dinledikten sonra bende hayranlık uyandırdı. Süreç içerisinde İgor Stravinsky ile birlikte tarihsel olarak o dönemde yaşayan diğer bestecileri de tanımaya başladım. Sonuç olarak algımın oluşmasında okul bu konuda bana çok şey kattı” (MDKÖ4).

“20. yüzyıl müziği ile gerçek anlamda konservatuvarda tanıştım. Daha önce bu dönemle ilgili eserlerle karşılaştığımda bir takım sıra dışı bestecilerin denediği uçuk kaçık çalışmalar olduğunu düşünüyordum. Bu dönem ile ilgili bu düzeyde yoğun çalışmalar olduğunu bilmiyordum. Konservatuvar lisans döneminde kompozisyon bölümünde bu dönemle ilgili yoğun bir eğitim almaya başladıktan sonra, zamanla bu dönem müziğine karşı kulak aşinalığı da oluşmaya başladı. Sonuç olarak konservatuvarda bu dönem ile ilgili verilen dersler, özellikle “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersi sayesinde bilgi sahibi oldum ve ilgilim de bu şekilde oluşmaya başladı” (MDKÖ5).

“Bu müziğe ilişkin algımın oluşmasında en büyük etken konservatuvar hazırlık dönemimde görmüş olduğum “Besteciler Formu” dersi olmuştur. Bu dönem hakkında bilgi sahibi olmaya başladığım ilk zamanlarda bu müziği yadırgadım. Çünkü kulağımın aşına olmadığı bir türdü. Ancak sesin tek başına bir müzik malzemesi olarak kullanılabileceği mantalitesinden yola çıkılarak yapılmış birçok eser ve bu eserlerin yaratıcısı olana John Cage gibi birçok farklı besteciye tanıma şansının olması, bendeki algının oluşmasındaki en önemli etkenlerdir” (MDKÖ6).

“Lisans döneminden itibaren konservatuvarda verilen dersler sayesinde bu dönem ile ilgili ilgi ve fikir sahibi oldum. Algımın oluşmasında özellikle konservatuvarda 3. sınıfta verilen 20. Yüzyıl Müziği I-II ve 4. sınıfta verilen Çağdaş Müzik 1945 ve Müzik Tarihi dersleri etkili olmuştur” (MDKÖ6).

“20. yüzyıl müziğine ilişkin bilgi ve fikir sahibi olmam konservatuvar lisans döneminde başladı. “Müzik Tarihi” dersinin ilk yıllarında itibaren ilgilim ve araştırmam başladı, devamında “Yaylı Çalgılar Repertuarı” dersinde de bu dönem ile ilgili farklı icra teknikleri olduğunu ve bu tekniklerin bir yazı dili olduğu gibi teknik ve dönem ile ilgili tarihsel bilgileri öğrenmem şeklinde oldu

diyebilirim. Algımın oluşmasında bu dönem ile ilgili dersleri veren öğretmenlerin bazılarının daha etkili olduğunu da söyleyebilirim” (İDKÖ1).

“Bu dönem müziği hakkında algım konservatuvar lisans döneminden itibaren oluşmaya başladı. İlk olarak yardımcı piyano dersinde öğretmenime Klasik, Romantik veya Barok dönem eserleri çalışmak istemediğimi, 20. yüzyıl eseri çalışmak istediğimi, özellikle de minimalist bir eser çalışmak istediğimi söyledim. O da bana Philip Glass, La Monte Young gibi bestecilerin eserlerini önerdi” (İDKÖ5).

“Konservatuvarda özellikle müzik tarihi derslerinde ve çeşitli derslerde bu dönem ile ilgili verilen eğitimler sonuncunda bilgi sahibi ve sonrasında ilgi sahibi oldum” (İDKÖ6).

“Lisans döneminde bireysel enstrüman hocamın özel ilgi alanını 20. yüzyıl müziği oluşturuyordu. Bu dönemin özellikle deneysel çalışmalar boyutu ile ilgilenen hocam bu anlamda beni de etkiledi. Onun etkisi ile John Cage ve William Walker gibi bestecilerin eserlerini de icra ettim. Ayrıca son dönemde Müzik Tarihi dersi hocamın bu dönem ile ilgili verdiği bilgiler de 20 yüzyıl müzik algımın oluşmasındaki yapı taşlarından bir tanesidir diyebilirim” (İDKÖ9).

“Son olarak konservatuvarda bu sene Müzik Tarihi dersinde özellikle bu dönemde yer alan Türk bestecilerinin eserlerini araştırıyorum. Kısaca konservatuvarda yer alan dersler veya eğitimin dışında kendi özel ilgi ve araştırmalarım bu dönem ilgimin oluşmasında etkili oldu diyebilirim” (İDKÖ 11).

2.4.1.9. Öğrencilerin Lise Döneminde Alınan Eğitimle İlgili Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde, lise döneminde; okul orkestrasında, müzik tarihi ve çeşitli lise derslerinde, girdikleri çeşitli gençlik korolarında bu dönem içerisinde yer alan Türk bestecilerini dinlemelerinin ve bireysel enstrümanlarının repertuvarında yer alan eserleri dinlemelerinin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının oluşmasına katkı sağladığı belirlenmiştir. Konu ile ilgili bazı öğrencilerin görüşleri aşağıdadır:

“Lise dönemimde almış olduğum dersler ve konservatuvar eğitimime başladıktan sonra enstrüman öğretmenimin bu dönem ile ilgili eserler de çalmam yönünde bana önerilerde bulunmasının, bu dönem müziği ile tanışmam konusunda etkili olduğunu düşünüyorum. Sonrasında bu dönem müziği ilgimi çekmeye başladı ve dinlemeye de başladığımı söyleyebilirim” (İDKÖ3).

“İlk olarak lise döneminde okul orkestrasında “Köçekçe, Telli Turna” gibi I. Kuşak Türk bestecilerine ait orkestra eserleri çaldım. Bu eserleri icra etmek ve dinlemek benim için gurur verici ve dikkat çekici olmuştu. 20. yüzyıl müziği ile ilk tanışmam lise döneminde bu şekilde başladı” (İDKÖ 4).

“İlk olarak lise döneminde Viyolonsel repertuarı içerisinde Edward Elgar’ın viyolonsel konçertosunu dinleyerek bu dönem konusunda ilk bilgi sahibi olma sürecim başladı. Yine lise dönemi Müzik Tarihi dersleri de 20. yüzyıl müziği ile ilgili besteci ve eserleri konusunda bilgi edinmeye bayağı yardımcı olmuştu” (İDKÖ6).

“Lise döneminde girdiğim TRT Gençlik Korosunda bu dönem içerisinde yer alan Türk bestecilerinin eserlerini seslendirdiğim sırada 20. yüzyıl müziği ile tanıştım” (İDKÖ 8).

“20. yüzyıl ile ilgili ilk müzik algım Haccettepe Konservatuvarının lise döneminde müzika tarihi derslerinde başladı diyebilirim. Ayrıca o dönemde C. Debussy, B. Bartok gibi bestecilerin eserlerini çalarak bu dönemi tanımaya başladım” (İDKÖ 9).

“Lise son sınıfta, Piyano Edebiyatı dersinde, ilk olarak bu dönem müziği konusunda bilgi sahibi oldum ve açıkçası beni etkiledi bu dönem müziği” (MDKÖ2).

2.4.1.10. Öğrencilerin İnternet Ortamı ile İlgili Görüşleri

Öğrencilerin bu konudaki görüşleri değerlendirildiğinde; öğrencilerin algılarının oluşmasında internet üzerinden yapmış oldukları bireysel araştırmaların, internette yer alan youtube ve spotify gibi çeşitli platformlar üzerinden bu dönem ile ilgili izlenen ve dinlenen video kayıtları, bireysel enstrümanları ile ilgili repertuar araştırmaları yapmalarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili algılarının oluşmasında etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili bazı öğrencilerin görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Okul dışında da internet üzerinden yapmış olduğum bireysel araştırmalarım etkili olmuştur” (MDKÖ4).

“Konserler ve internet ortamında bu dönem müziği ile ilgili eserler dinlemem de etkili olmuştur” (MDKÖ6)

“Müzik üzerine araştırmalar yapmayı severim ayrıca müzik dinlemeyi de çok severim. O yüzden 20. yüzyıl müziği ile ilk olarak lise döneminde internet

ortamındaki araştırmalarımnda karşılaştıım. Hatta hatırlıyorum ilk olarak Alfred Schnittke' nin bir quartet'ini dinlemiştim ve çok ilgimi çekmişti” (İDKÖ2).

“Lisans dönemi öncesinde internet üzerinden kendi araştırmalarım sonucunda oluşmaya başladı. İlk olarak bu dönem içerisinde yer alan Amerikalı avangard rock müzik topluluğu olan Sonic Youth'u araştırdım ve eserlerini dinlemeye başladım. Sonrasında John Cage ve Avro Part gibi bestecilerin eserlerini araştırma ve dinleme şeklinde devam etti” (İDKÖ9).

“İlk olarak kendi enstrümanım ile ilgili olarak repertuvar araştırması yaparken 20. yüzyıl müziği ile karşılaştıım ve fikir sahibi olmaya başladım. Ayrıca youtube, spotify gibi internet ortamında kayıtlar izleyerek bu döneme ait akımlar ve bestecileri ile tanışıyorum. Bu dönem ile ilgili konserlere giderekte bu dönem müziği hakkında bilgi sahibi oluyorum” (İDKÖ10).

2.4.2. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin 20. Yüzyıl Müziğine İlişkin Temsil Boyutundaki Görüşleri

Konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilere, 20. yüzyıl müziğine ilişkin temsil boyutundaki görüşlerini belirlemek üzere; “20. yüzyıl müziğine günlük yaşantınızda veya profesyonel müzik yaşamınızda konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında yer veriyor musunuz?” ana sorusu ve bu sorunun altında “Dinleyici olarak, 20. yüzyıl müziğine ilişkin etkinliklere katılır mısınız? Hangi sıklıkta? İcracı olarak, 20. yüzyıl müziğini seslendiriyor musunuz? Hangi sıklıkta ve icrasının sizin için özel bir anlamı var mı? Besteci olarak, 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapıyor musunuz? Hangi sıklıkta?” şeklindeki görüşme soruları yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizinden, “Dinleyici Olarak Görüşler”, “İcracı Olarak Görüşler” ve “Besteci Olarak Görüşler” olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Araştırma bulguları, aşağıda bu temalar çerçevesinde sırasıyla ele alınmıştır.

2.4.2.1. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Dinleyici Olarak Görüşleri

Öğretim elemanları ve öğrencilere 20. yüzyıl müziğine günlük veya profesyonel müzik yaşamlarında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında dinleyici olarak hangi

sıklıkta yer verdikleri sorulmuş ve verilen yanıtların analizinden bir frekans tablosu oluşturulmuştur (Tablo 2.61).

Tablo 2.61: Yirminci Yüzyıl Müzik Etkinliklerine Dinleyici Olarak Katılma Sıklığı

Katılımcı	Kurum	Sık Katılma		Kısmen Katılma		Katılmama	
		f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	İÜDK (N=4)	1	25	3	75	-	-
	MSGGSÜDK (N=3)	3	100	-	-	-	-
Öğrenci	İÜDK (N=10)	2	20	7	70	1	10
	MSGGSÜDK (N=9)	1	11	5	56	3	33
Toplam (N=26)		7	27	16	61	3	12

Tablo 2.61 incelendiğinde, görüşme yapılan MSGGSÜDK öğretim elmanlarının tamamının 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak “Sık Katılım” şeklinde yanıtlar verdiği, buna karşın MSGGSÜDK öğrencilerinin ancak %11’inin bu tür etkinliklere sık katıldıkları görülmektedir. Öte yandan, görüşülen İÜDK öğretim elmanlarının %25’i sık katıldığını belirtirken, aynı yönde cevap veren İÜDK öğrencilerinin oranının ise %20 olduğu görülmektedir. “Kısmen Katılma” yönünde verilen cevapların oranlarına bakıldığında ise, İÜDK öğretim elmanları (%75) ve İÜDK öğrencileri (%70) arasında çok büyük yakınlık görülmektedir. Bu bulgular, İÜDK öğretim elmanları ile öğrencilerinin yanıtları arasında paralellik olduğunu fakat aynı paralelliğin MSGGSÜDK öğretim elmanları ve öğrencileri arasında bulunmadığını göstermektedir. Diğer yandan, “Katılmama” kategorisi altında verilen cevaplar incelendiğinde, en fazla MSGGSÜDK öğrencilerinin 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak katılmadıkları (%33) ortaya çıkmıştır. Toplam sonuçlara bakıldığında ise, bu konuyla ilgili olarak katılımcıların en fazla “Kısmen Katılma” (%61) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir.

Öğretim elemanı ve öğrenciler, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere hangi sıklıkta katıldıklarını belirtirken aynı zamanda konuyla ilgili çeşitli açıklamalarda da bulunmuşlardır. Öğretim elemanı ve öğrencilerin ifade ettikleri bu görüşler, gizlilik esasına bağlı kalınarak adları verilmeden kodlanarak aktarılmıştır. Buna göre, İÜDK

öğretim elemanları İDKÖE, öğrencileri İDKÖ şeklinde; MSGSÜDK öğretim elemanları MDKÖE, öğrencileri ise MDKÖ şeklinde kodlanmış ve her katılımcıya kodunun yanında İDKÖE1, İDKÖE2; İDKÖ1, İDKÖ2; MDKÖE1, MDKÖE2; MDKÖ1, MDKÖ2 gibi numaralar verilmiştir.

20. Yüzyıl ile ilgili müzik etkinliklerine dinleyici olarak “sık katıldığını” belirten bazı öğretim elemanı görüşleri, konunun daha iyi anlaşılması açısından aşağıda verilmiştir.

Müzikoloji bölümü öğretim elemanı MDKÖE3, konser ve etkinliklere sık katılmanın dışında, internet üzerinden çeşitli platformlardan da dinlemelerini gerçekleştirdiğini söylemiştir: *“Dinleyici olarak 20. yüzyıl müziğine ilişkin konser ve etkinliklere tabi ki sıkça katılırım. Youtube’den veya başka izleme kanallarından özellikle ilginç örnekler olduğunda izleme fırsatım olduğunda tabi ki izliyorum”.*

Kompozisyon bölümü öğretim elemanı İDKÖ3’ün konuya ilişkin görüşü ise şu şekildedir: *“20. yüzyıl ile ilgili bilgimin olduğu tüm etkinlik ve konserlere katılırım çünkü merak ediyorum. Mesela konservatuvarımızda yılın belli zamanlarında besteciler şenliği adlı etkinliğimiz yapılır. Bu etkinliğin “Yeni Müzik Günleri” adlı bölümünde, çeşitli konservatuvarların kompozisyon bölümü öğrencilerinin eserleri seslendirilir. Özellikle bu etkinliği hiç kaçırmam”.*

Kompozisyon bölümü öğretim elemanı MDKÖE1 ise, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere sık katıldığını belirtmekle birlikte bu etkinliklerin çok sık olmadığı görüşünü dile getirmiştir: *“Türkiye’de 20. yüzyıl müziği ile ilgili konser veya etkinlik çok sık olmuyor ama olduğu zaman dinleyici olarak sıkça katılırım”.*

20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere “sık katılırım” şekilde görüş bildiren öğretim elemanlarının görüşleri ile aynı yönde görüş bildiren öğrencilere ait bazı ifadeler ise aşağıda yer verilmiştir.

Kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ5, pandemi dolayısıyla yakın zamanda etkinliklere katılamadığını fakat bu konudaki genel görüşünün ise şu şekilde olduğunu

ifade etmiştir: *“Pandemi döneminde pek mümkün olmasa da dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili okul içinde veya dışında olabilecek konserler veya etkinliklere sürekli katıldım ve de ileriki zamanda da olabilecek etkinliklere katılırım. Genel olarak bu dönem ile ilgili müzikleri sık denilebilecek düzeyde dinlerim”*.

Piyano bölümü öğrencisi İDKÖ9’da MDKÖ5 gibi pandemi dolayısı ile etkinliklere katılamadığını belirtmiş, ayrıca dinlemelerini internet ortamında yaptığını şu şekilde ifade etmiştir: *“Pandemi dönemini saymazsak eğer önceki dönemlerde dinleyici olarak 20. yüzyıl müziği ile ilgili konserlere oldukça sık şekilde katıldım. Bu dönemde 20. yüzyıl veya diğer klasik müzik dönemlerine ait eserleri internet ortamında dinliyorum”*.

MSGSÜDK öğretim elemanlarının tamamı 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak “sık katılırım” şeklinde görüş bildirdiği için; “kısmen katılırım” kategorisinde görüş belirten bazı İÜDK öğretim elemanları ile MSGSÜDK ve İÜDK öğrencilerinin görüşleri aşağıda verilmiştir.

İDKÖE1’in görüşü şu şekildedir: *“Bu döneme ait dersin eğitimini vermiş olduğum için bu dönemele ilgili müzikleri dinliyorum ve takip ediyorum. 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinlikleri ve konserleri de takip ediyorum ve olabildiğince bu konserlere gitmeye çalışıyorum”*.

Caz bölümü öğretim elemanı İDKÖE2, etkinliklere kısmen katıldığını belirtmiş, ayrıca kompozisyon bölümü öğretim elemanı MDKÖE1 ile 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinlik ve konserlerin azlığı konusunda benzer görüşler dile getirmiştir: *“20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinlik ve konserler İstanbul’da Avrupaya göre daha az olmasına karşın dinleyici olarak mümkün oldukça bu tür konserlere gidiyorum”*.

Piyano bölümü öğrencisi MDKÖ3, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere kısmen katılırım demekle birlikte, bu dönem müziği ile ilgili konserlere giderken kimin icra ettiğini önemseyip seçici olduğunu şu şekilde ifade etmiştir: *“Dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili kimin çaldığına bağlı olarak konserlere gitmeye çalışırım”*.

Ayrıca konservatuvardaki 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerde, ders esnasında ilgimi çeken bir eser var ise ders bittikten sonra evde, internette çeşitli ortamlarda bu dönem müziğini dinliyorum”.

Kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ7’ de, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere kısmen katıldığını belirtmiş ayrıca MDKÖ3 gibi bu dönemle ilgili dinlemelerini internet üzerinden, bireysel ilgisinden kaynaklı şekilde yaptığını belirttiği görüşü şu şekildedir: *“Dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili olabilecek konserler veya etkinliklere fırsat buldukça giderim. İnternet ortamında da araştırma isteği geldiği zamanlarda dinliyorum. Bu araştırma veya dinlemelerim çoğu zaman dersler ile ilgili zorunluluktan kaynaklanmaz, kendi bireysel ilgimden kaynaklanır”.*

MSGSÜDK kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ10, etkinliklere kısmen katıldığını belirtmekle birlikte öğretim elemanları MDKÖE1 ve İDKÖE2 ile benzer görüş bildirmiş ve 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinlik ve konserlerin az olduğunu şu şekilde ifade etmiştir: *“20. yüzyıl müziği ile ilgili okulumuz içinde veya okul dışında konser ve etkinliklere olabildiğince katılmaya çalışıyorum. Dinleyici olarak yoğun şekilde olmasa da dinlerim bu dönem müziğini. Ülkemizde bu dönem müziği ile ilgili konserlere az yer veriliyor olsa da katılırım. Örneğin pandemi öncesinde Philip Glass’ın İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)’de vermiş olduğu konsere katılmıştım. Bu dönemle ilgili konserler olduğunda da dinleyici olarak katılmak isterim”.*

Piyano bölümü öğrencisi İDKÖ2, Türkiye’deki etkinliklerde 20. yüzyıl müziğine, özellikle de deneysel çalışmalara yeteri kadar yer verilmediğini şu şekilde belirtmiştir: *“Bu dönem içerisinde yer alam müzikleri çok sık olmasa da dinlerim. İmkân dahilinde de 20. yüzyıl ile ilgili konserlere dinleyici olarak katılıyorum, fakat Türkiye’deki repertuvarlarda 20. yüzyıl müziğine yeteri kadar yer verilmiyor. Özellikle atonal müziklere veya deneysel çalışmalara yer verilmediğini düşünüyorum”.*

Obua bölümü öğrencisi İDKÖ3; keman bölümü öğrencisi İDKÖ4 ve caz bölümü öğrencisi İDKÖ5 ile benzer şekilde 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere mümkün

olduğu müddetçe katılırim demişlerdir. Bu kişilerin görüşlerine aşağıda sırası ile yer verilmiştir:

“Dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili olabilecek konserler olduğunda katılmak isterim. Sürekli olamasa da bu dönemle ilgili eserlerini çeşitli ortamlarda dinlediğimi söyleyebilirim. 20. yüzyıl müziği ile ilgili okulumuz içinde veya okul dışında konser etkinlikleri olduğunda mümkün olduğu müddetçe katılıyorum” (İDKÖ3).

“20. yüzyıl müziği ile ilgili okulumuz içinde veya okul dışında konser etkinlikleri olduğunda mümkün olduğu müddetçe dinleyici olarak katılmaya çalışırım” (İDKÖ4).

“Dinleyici olarak 20. yüzyıl müziğine ilişkin konser ve benzeri etkinliklere imkânım ölçüsünde katıldım. Bu anlamda çok sık sık diyemem çok az da diyemem, orta düzeyde katılım sağladım diyebilirim” (İDKÖ5).

Yapılan görüşmelerin nitel analiz sonuçları, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere katılmadığını belirten öğretim elemanın olmadığını fakat üç öğrencinin “katılmam” kategorisinde cevap verdiğini göstermiştir. Örneğin, piyano bölümü öğrencisi MDKÖ2, 20. yüzyıl müziği ile ilgili etkinliklere katılmadığını belirtmekle birlikte bu dönemle ilgili konserler veya etkinlikler olduğunda olabildiğince katılmak isteyeceğini şu sözlerle ifade etmiştir: *“20. yüzyıl müziği ile ilgili bir etkinliğe şu ana kadar katılmadım fakat, dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili olabilecek konserler veya etkinlikler olduğunda olabildiğince katılmak isterim. Bu dönemle ilgili eserleri youtube, spotify gibi çeşitli internet ortamlarında dinlerim”*. Benzer bir görüşü keman bölümü öğrencisi İDKÖ1, de dile getirmiştir: *“Dinleyici olarak, geçen seneki bilgilerim dahilinde 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir konser veya etkinlik olmuş olsaydı katılmayabilirdim. Ama konservatuvarda 4. sınıfta 20. yüzyıl müziği ile ilgili edindiğim yeni bilgilerden dolayı, şu an 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir konser veya etkinlik olmuş olsa ilgimi çeker ve katılabilirim, fakat şu ana kadar 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir etkinliğe katılmadım” (İDKÖ1)*. Öte yandan, müzikoloji bölümü öğrencisi MDKÖ8 ise, 20. yüzyıl müziğinin ilgisini çekmediğini belirtmiştir: *“Dinleyici olarak bu dönem müziği ile ilgili olabilecek etkinlik veya konserlere hiç katılmadım. Bu dönemle ilgili*

eserleri de dinlediğimi söyleyemem. Çünkü 20. yüzyıl müziği genel olarak ilgimi çekmiyor” (MDKÖ8).

2.4.2.2. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin İcracı Olarak Görüşleri

Öğretim elemanları ve öğrencilere icracı olarak, 20. yüzyıl müziğini seslendiriyor musunuz? Hangi sıklıkta ve icrasının sizin için özel bir anlamı var mı? Şeklinde yöneltilen soruların analizinden elde edilen bulgular aşağıda Tablo 2.62 de sunulmuştur.

Tablo 2.62: Yirminci Yüzyıl Müziğini İcracı Olarak Seslendirme Sıklığı

Katılımcı	Kurum	Sık İcra Etme		Kısmen İcra Etme		İcra Etmeme	
		f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	İÜDK (N=4)	-	-	1	25	3	75
	MSGGSÜDK (N=3)	1	33	1	33	1	33
Öğrenci	İÜDK (N=10)	3	30	4	40	3	30
	MSGGSÜDK (N=9)	3	33	4	45	2	22
Toplam (N=26)		11	42	9	35	6	23

Tablo 2.62 incelendiğinde, görüşme yapılan MSGGSÜDK öğretim elmanlarının %33'ünün 20. yüzyıl müziğini günlük veya profesyonel müzik yaşamlarında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında icracı olarak “sık icra etme” şeklinde yanıtlar verdiği, buna karşın İÜDK öğretim elmanlarının hiçbirisinin bu dönem müziğini sık bir şekilde icra etmediği görülmektedir. Öğrencilerin aynı kategori altında verdikleri cevaplara bakıldığında ise çok yakın oranlarda, %30’lar düzeyinde bu müziği icra ettikleri tablodan anlaşılmaktadır. “Kısmen İcra Etme” yönünde verilen cevapların oranlarına bakıldığında ise, her iki konservatuvardaki öğretim elmanları ve öğrencilerin cevap verme oranlarının birbirlerine yakın olduğu ve %25 ile %45 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca, “İcra Etmeme” kategorisi altında verilen cevaplar incelendiğinde ise, en fazla İÜDK öğretim elmanlarının bu müziğin icrasına müzik yaşamlarında yer vermedikleri görülmektedir. Toplamda ise, öğretim elmanları ve öğrencilerin cevaplarının sırasıyla “Sık İcra Etme” (%42) ve “Kısmen İcra Etme” (%35) kategorileri altında toplandığı ortaya çıkmıştır.

Yapılan görüşmelerde, 20. yüzyıl müziğine günlük veya profesyonel müzik yaşamında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında icracı olarak “Sık İcra Etme” kategorisinde yanıt veren kompozisyon bölümü öğretim elemanı MDKÖE1, görüşünü şu şekilde ifade etmiştir: “*“Yeni Müzik Topluluğu’ dersinde öğrencilerle birlikte icracı olarak bu dönem eserlerini evet seslendiriyorum. Ayrıca konservatuvar dışında “Discant” adlı Çağdaş Müzik Topluluğu üyesiyim. Bu toplulukla birlikte mümkün olduğu kadar konser yapmaya çalışıyoruz. Bu konserlerde 20. yüzyıl müziğiyle birlikte dinleyici ile karşı karşıya gelememiş birçok 21. yüzyıl müziği eserlerine de yer veriyor, onları ortaya çıkarmaya, tanıtmaya çalışıyoruz”.*

Öğrenciler arasında, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri sık icra ederim diyenlerin görüşlerinden seçilen bazı örnekler ise aşağıda sunulmuştur.

Piyano bölümü öğrencisi MDKÖ2, icralarında 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlere yer verdiğini ayrıca bu dönem içerisinde yer alan Elektronik müzik çalışmalarının kendisi için özel anlam taşıdığı görüşünü ifade etmiştir: “*Bu dönem müziğine sıkça icralarımda yer veriyorum. Şu anda da A.A. Saygun eseri çalışıyorum. Bu dönemle ilgili daha fazla yabancı besteci ve eserine yer vermek isterim. Bu dönem içerisinde Elektronik müzik ilgimi çektiği için özel anlam taşımaktadır”.* Benzer bir görüş kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ1 tarafından dile getirilmiştir: “*Evet fazlaca icra ediyorum. Özellikle Anadolu da yer alan etnik müzikleri farklı çağdaş müzik teknikleri ile emprovize ederek icra etmeyi seviyorum. Bu alanda yaptığım çalışmalar benim için özel anlam taşıyor diyebilirim. Örneğin: ilk aklıma gelenlerden biri, “Sarı Gelin” türküsünü piyano ile emprovize icra ettim. Bu taraz çalışmalar yapıyorum”.* MSGSÜDK piyano bölümü öğrencisi MDKÖ3 ise, bu konudaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “*İcraçı olarak evet bu döneme ait eserleri sık sık icra ediyorum. Özellikle de Claude Debussy’nin eserlerini seslendirmek benim özel ilgi alanımı oluşturuyor”.*

İÜDK keman bölümü öğrencisi İDKÖ1, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri sık icra ettiğini ayrıca icraları içerisinde Türk bestecilerine ait eserlerin kendisi için özel anlam taşıdığını şu sözlerle anlatmıştır: “*İcraçı olarak okulumuzda “İstanbul Konçertant”*

adında bir orkestra oluşumu içerisinde yer alıyorum ve bu oluşum içerisinde özellikler “Türk Beşleri” eserlerini icra ettim. Ayrıca 20. yüzyıl içerisinde yer alan bestecilere ait eserler de repertuvarımda var. Dolayısı ile bu dönem ile ilgili eserler seslendirdim ve de seslendiriyorum. Bu dönem içerisinde yer alan bir Türk bestecisinin eserini icra ediyorsam, Türk bestecisine ait bir eser olduğu için bu durum bende daha duygusal bir etki oluşturabiliyor”.

İÜDK keman bölümü öğrencisi İDKÖ4, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri konser etkinliklerinde sıkça icra ettiğini ayrıca İDKÖ1 ile benzer şekilde Türk bestecilerine aite eserleri icra etmenin kendisi için özel anlam taşıdığına ifade etmiştir: *“İcracı olarak da geçmişte okulumuzun çeşitli konser etkinliklerinde bu dönem müziğini içeren eserlerin icralarına sıkça katıldım. Benim için bu müziğin evet çok özel bir anlamı var. Özellikle Türk bestecilerinin bu dönem özelinde yapmış oldukları eserleri bir kişi için bile olsa icra etmek ve o kişiye veya kişilere bu müziği tanıtmak benim için önemlidir. Bu anlamda Türk beşlilerinden günümüzde Fazıl Say’ın eserlerine kadar birçok konçerto ve değişik formlardaki eseri icra ettim ve bundan sonra da icra etmek istiyorum”.* Viyolonsel bölümü öğrencisi İDKÖ10, 20. yüzyıl müziğinin kendisi için özel anlam taşıdığını şu sözlerle ifade etmiştir: *“İcra konusunda özellikle birinci kuşak Türk bestecilerinin eserlerini eğitimimiz sürecinde sıkça icra ediyorum. Yabancı bestecilerden ise ilk aklıma gelenlerden Rostropovich, Prokofiev, Shostakovich gibi bestecilerin eserlerini icra ettim. Bu dönem müziğinin ifadesindeki çeşitlilikten dolayı diğer dönemlerden farklı olarak bu müziği kendime daha yakın hissediyorum”.*

Yapılan görüşmelerde, 20. yüzyıl müziğine günlük veya profesyonel müzik yaşamında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında icracı olarak “Kısmen İcra Etme” kategorisinde iki öğretim elemanı görüş bildirmiştir. İÜDK öğretim elemanı İDKÖE1’nin görüşü şu şekildedir: *“İcracı olarak çok sık olmasa da şan eğitimim de olduğu için geçmişte bazı çalışmalarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili vokal olarak performanslarım oldu”.* MSGSÜDK öğretim elemanı MDKÖE2 ise, bu konuyla ilgili olarak; *“Bu dönem müziği özel çalışma alanlarımdan biri olduğu için, icracı olarak konser repertuvarlarına orkestranın veya çalıştığım topluluğun düzeyi izin verdiği*

ölçüde 20. yüzyıl veya 21. yüzyıl eserleri koymaya çalışırım” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kısmen İcra Etme” kategorisinde konuyla ilgili görüş bildiren öğrencilerin ifadeleri ise şu şekildedir:

“Birinci Kuşak Türk bestecilerinin birkaç eserini derslerde piyano ile icra etmiştim, bunun dışında başka bir icra deneyimim olmadı. Bu dönem müziğini icra etmenin benim için özel bir anlamı yok” (MDKÖ1).

“Gitar çalıyorum, 20. yüzyıl ile ilgili birkaç eser çalışmıştım. Çalışmalarında sürekli yer verdiğim bir müzik değil. Benim için özel bir anlamı yok” (MDKÖ8).

“20. yüzyıl müziğini daha iyi anlamak amacı ile, konser verme şeklinde olmasa da piyano ile bu dönem müziğine ilişkin küçük çaplı icralarım oluyor. Ayrıca, kendime ait bir bestenin orkestra tarafından seslendirilmesinde ben de Tibet Çan’ı icrasın da bulunmuştum” (MDKÖ4).

“Her sene en az 1 tane 20. yüzyıl eserine repertuvarımda yer verir ve de icra ederim. Bu anlamda icra ettiğim eserlerin kurgusu benim için önem taşır. Anlatılmak istenen hikâye ne kadar etkileyici bir müziksel anlatım diline sahipse o kadar ilgimi çeker” (İDKÖ9).

“İcra konusunda ise, diğer dönemlere ne kadar yer veriyorsam bu döneme de o kadar yer veriyorum diyebilirim. Ben ağırlıklı olarak 18. yüzyıl müziğini icra etmeye önem veririm, geri kalan müzik dönemi ve eserlerine eşit oranlarda repertuvarımda yer veririm” (İDKÖ8).

Görüşme analizleri bazı öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri “icra etmediklerini” ifade etmişlerdir. Bu konuyla ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elamanlarının görüşleri aşağıda verilmiştir.

“İcraçı olarak ben seslendirmiyorum. CRR konser salonunda “Kampana” adlı konser serilerinde yetiştirdiğim öğrencilerim eserlerini seslendiriyor” (İDKÖE4).

“İcra açısından yer vermiyorum” (İDKÖE3).

“İcraçı olarak 20. yüzyıl müziği eserlerini seslendirmiyorum” (İDKÖE2).

“İcracı kişilik ve kimliğim olmadığı için, bu dönem müziğini icracı olarak icra ettiğimi söyleyemem” (MDKÖE3).

Öğrenciler arasında 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri “icra etmediğini” belirtenlerin görüşleri ise şöyledir: MSGSÜDK kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ7, bu dönem müziğini icra etmediğini ayrıca kendisi için özel bir anlamı olmadığını ifade etmiştir. *“Piyano çalışıyorum fakat bu dönem ile ilgili herhangi bir eser icra etmedim. Çalışmalarımda sürekli yer verdiğim bir müzik olmadığından benim için özel bir anlamı yok”* (MDKÖ7). Bir diğer MSGSÜDK kompozisyon bölümü öğrencisi MDKÖ5’in, ise bu konudaki görüşünü şu şekildedir: *“Kendimi tonal müziğe daha yakın hissediyorum o yüzden bu dönem ile ilgili şu ana kadar bir eser icracı etmedim”*.

İÜDK viyolonsel bölümü öğrencisi İDKÖ6, kendisini 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri icra edecek düzeyde görmediğini belirtmiştir. *“Henüz 20. yüzyıl ile ilgili bir eser icra etmedim. Bu dönem eserlerinin icrası konusunda fazla bilgiye sahip değilim. O yüzden, bu dönemle ilgili bir eser icra etmeyi isterim fakat kendimi henüz bu dönem eserlerini icra edebilecek düzeyde görmüyorum”* (İDKÖ6). Caz bölümü öğrencisi İDKÖ7, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili bir eser icra etmediğini ifade etmiştir: *“Bu dönem müziği etkilerinin olduğu birkaç eser icra ettim fakat direk bu dönem anlayışı ile yazılmış bir eseri icra etmedim. Ayrıca benim için özel bir anlamı olan bir müzik değil”*. İÜDK etnomüzikoloji bölümü öğrencisi İDKÖ8 ise, bu dönem müziğini İDKÖ7 ile benzer şekilde ifade etmiştir: *“Deneyisel diyebileceğimiz türdeki müzikler dolayısı ile 20. yüzyıl müziği ilgi alanımı oluşturmadığı için bu döneme ait eser icra etmedim”*.

2.4.2.3. Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Besteci Olarak Görüşleri

Çalışmanın bu aşamasında, öğretim elemanı ve öğrencilere 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapıp yapmadıkları ve yapıyorlarsa hangi sıklıkta yaptıkları sorulmuştur. Görüşme analizleri sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak “sık beste yaparım”, “kısmen beste yaparım” ve “beste yapmıyorum” anlamına gelen ifadelerle karşılaşılmıştır. Bu ifadelerden yola çıkılarak, Tablo 2.63 oluşturulmuştur.

Tablo 2.63: Yirminci Yüzyıl Müziği ile İlgili Beste Yapma Sıklığı

Katılımcı	Kurum	Sık Beste Yapma		Kısmen Beste Yapma		Beste Yapmama	
		f	%	f	%	f	%
Öğretim Elemanı	İÜDK (N=4)	3	75	-	-	1	25
	MSGGSÜDK (N=3)	1	33	-	-	2	67
Öğrenci	İÜDK (N=10)	1	10	4	40	5	50
	MSGGSÜDK (N=9)	3	33	3	33	3	33
Toplam (N=26)		8	31	7	27	11	42

Tablo 2.63 incelendiğinde, görüşme yapılan MSGGSÜDK öğretim elmanlarının %33'ünün, İÜDK öğretim elmanlarının ise %75'nin 20. yüzyıl müziği ile ilgili sık beste yaptıklarını ifade ettikleri; buna karşın, İÜDK öğrencilerinden sadece bir öğrencinin (%10) aynı konuda sık beste yaptığını söylediği belirlenmiştir. Öte yandan, konservatuvarlarda görüşülen öğretim elemanlarının hiçbirinin 20. yüzyıl müziği ile ilgili “Kısmen Beste Yapma” kategorisinde olumlu yanıtı vermedikleri saptanmıştır. Bununla birlikte, görüşülen İÜDK öğrencilerinin %40'nın ve MSGGSÜDK ise öğrencilerinin %33'ünün 20. yüzyıl müziği ile ilgili “kısmen beste yaptıkları” anlamlarına gelen ifadeler kullandıkları tespit edilmiştir. MSGGSÜDK öğretim elmanları ve İÜDK öğrencilerinin yarıdan fazlasının ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapmadıkları görülmektedir. Toplamda ise katılımcıların %42'sinin 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapmadıkları tablodaki verilerden anlaşılmaktadır.

20. yüzyıl müziği ile ilgili sık beste yaptıklarını belirten bazı öğretim elemanlarının konuyla ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Besteci olarak evet bu dönem ile ilgili sık denilebilecek düzeyde beste çalışmalarım oluyor. 20. yüzyıl müziği içerisinde özel olarak elektronik müzik ilgi alanımı oluşturduğu için beste çalışmalarım ağırlıklı olarak elektronik müzik ile ilgili oluyor” (MDKÖE2).

“Beste çalışmalarında 20.yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer veriyorum. 20. yüzyıl içerisinde yer alan tek bir akım çerçevesinde değil, bu dönemde yer alan farklı akımlardan etkilendiğim beste çalışmalarım olabiliyor. Eser siparişleri gelse de gelmese de beste çalışmalarım sürekli oluyor. Kısaca sıklık konusunda sürekli diyebiliriz” (İDKÖE2).

“Beste çalışmalarım var fakat bestelerimdeki bütün kurguyu 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan materyalleri kullanarak kurgulamıyorum. 20. yüzyıl müziğinde yer alan farklı akımlardan ve çalgı tekniklerinden esinlenerek bestelerimi yapıyorum diyebilirim. Bu anlamda sık şekilde çalışmalarım oluyor” (İDKÖE3).

20. yüzyıl müziği ile ilgili sık beste yaptıklarını belirten kompozisyon bölümü öğrencileri MDKÖ5 ve MDKÖ7 ile keman bölümü öğrencisi İDKÖ4’ün konuyla ilgili görüşleri ise şu şekildedir:

“Evet beste çalışmalarım genellikle bu dönem eserlerinden oluşuyor. Çalışmalarımda sık sık yer alıyor” (MDKÖ5).

“Beste çalışmalarım genellikle 20. yüzyıl müziği üzerine. Yani çalışmalarımda oldukça fazla şekilde yer alıyor” (MDKÖ7).

“Şu ana kadar 5 beste çalışmam oldu bu çalışmalarımın bazı bölümlerinde 20. yüzyıl müzik yazı dilinden etkilendiğim yerler var. Özellikle son zamanlarda pandemi döneminde “Karambol” adlı beste çalışmamı 20. yüzyıl müziğinden etkilenecek yazdım. Kısaca evet beste çalışmalarım var ve bu dönem yazı diline sıkça yer veriyorum diyebilirim” (İDKÖ4).

Çalışmada, öğretim elemanları arasında 20. yüzyıl müziği ile ilgili “Kısmen Beste Yaparım” anlamına gelecek şekilde ifadelerde bulunan kimsenin olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, MSGSÜDK kompozisyon bölümü öğrencileri MDKÖ1 ve MDKÖ6, piyano bölümü öğrencisi MDKÖ2, piyano bölümü öğrencisi İDKÖ9, gitar bölümü öğrencisi İDKÖ11 ve caz bölümü öğrencileri İDKÖ5 ve İDKÖ7’nin aşağıda konuyla ilgili görüşlerine yer verilmiştir

“Beste çalışmalarım 20. yüzyıl müziğine çok sık yer verdiğimi söyleyemem. Çağdaş çalgı tekniklerine yer verdiğim solo trombon eserim ve bir tane de orkestra eserim var” (MDKÖ1).

“Elektronik müzikle ilgileniyorum. Yapmış olduğum beste çalışmalarım da 20. yüzyıl içerisinde yer alan “Elektronik Müzik” çalışmalarına daha yakın. Elektronik müzik dışında 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir beste çalışması yapmadım” (MDKÖ6).

“20. yüzyıl müzik diline yakın diyebileceğim beste çalışmalarım var, fakat çok sık olduğunu söyleyemem” (MDKÖ2).

“Beste çalışmalarım çok sık olmasa da bulunuyor. Fakat, beste çalışmalarım özellikle de bu dönem ile ilgili oluyor. Bu beste çalışmalarına deneysel çalışmalar diyebiliriz. Örneğin yağmurun yağmasını ifade ederken piyanoda telleri çekerek, deneysel diyebileceğimiz teknikler kullanarak icra etmeye çalıştığım bestelerim var” (İDKÖ9).

“Konservatuvar eğitimimizde ağırlıklı olarak klasik armoni eğitimi aldığımız için çalışmalarımız genellikle bu yönde oluyor. Dolayısı ile şu ana kadar 20. yüzyıl ile ilgili iki beste çalışmam oldu. O çalışmalarım da gürültü müziği diyebileceğimiz deneysel nitelikte beste çalışmalarıydı. Fakat bu anlamda, 20. yüzyıl müziği ilgili beste çalışmalarını ileriki yıllarda yapmak istiyorum” (İDKÖ11).

“Az sayıda olsa da 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan çeşitli akımlardan esinlenerek yaptığım beste çalışmalarım var” (İDKÖ7).

“Caz kompozisyon dersiyle birlikte bu yıl yeni yeni bu dönemle ilgili beste çalışmalarına başladım. 20. yüzyıl müziğinden etkilenerek yaptığım küçük çaplı beste çalışmalarım var diyebilirim” (İDKÖ5).

Çalışmada, 20. yüzyıl müziği ile ilgili “beste yapmıyorum” anlamına gelecek şekilde ifadeler kullanan öğretim elemanlarının görüşleri aşağıdadır.

“20. yüzyıl ile ilgili beste yapmıyorum” (MDKÖE1).

“Besteci olarak beste yapmayalı oldukça zaman geçti, şu an beste yapmıyorum” (MDKÖE2).

“20. yüzyıl müziği ile ilgili bestecilik çalışmalarım yok” (İDKÖ1).

20. yüzyıl müziği ile ilgili “beste yapmıyorum” anlamına gelecek şekilde görüş bildiren öğrencilere ait analiz bulguları ise şöyledir:

“Beste çalışmalarım var fakat 20 yüzyıl müziği ile ilgili beste çalışmam yok” (MDKÖ3).

“Beste çalışmam hiç yok” (MDKÖ8).

“Beste çalışmalarım var fakat bu dönem müziği ile ilgili algım son zamanlarda şekillenmeye başladığı için şu ana kadar 20. yüzyıl müziği ile ilgili bir beste çalışmam olmadı. Bundan sonraki dönemde bu dönemle ilgili beste çalışmaları yapmayı düşünüyorum” (İDKÖ2).

“Bu dönemle ilgili beste çalışmam yok” (İDKÖ1).

“20. yüzyıl müziği ile ilgili olabilecek beste çalışmam yok” (İDKÖ6).

“Deneme düzeyinde çalışmalarım var fakat tam anlamıyla beste diyebileceğim düzeyde değiller. O yüzden beste çalışmam yok diyebilirim” (İDKÖ10).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulguların ilgili alanyazına dayalı olarak tartışılmasına ve ulaşılan genel sonuçlar doğrultusunda uygulayıcı ve araştırmacılara yönelik önerilere yer verilmiştir.

20. yüzyıl müziği, değişik besteciler ve bu bestecilerin geliştirdikleri farklı tekniklerle müziğe yeni bir yaklaşım getirmiştir. Bu dönemde besteciler birbirlerinden oldukça farklı noktalara savrulmuş, belli bir tekniğe bağlı kalmak yerine birini denedikten sonra bir başkasına geçmekte sakınca görmemiş ve birçok akımın ortaya çıkmasına öncülük etmişlerdir. Claude Debussy, Arnold Schoenberg, Alban Berg, Anton Webern, Igor Stravinsky, Paul Hindemith, Alois Hába, Maurice Ravel, Bela Bartok, Aaron Copland, Karol Szymanowski, La Monte Young, Pierre Schaeffer, Charles Ives, Iannis Xenakis ve John Cage bu dönemin önemli bestecilerindendir.

Türkiye’de ise çok sesli müzik, Cumhuriyet’in ilanından önce de varlık göstermiş, ancak kurumsal hale gelmesi yani birçok müzik kurumunun ilk adımı Cumhuriyetin ilanı ile birlikte gerçekleşmiştir. Osmanlı’da II. Mahmut döneminde Muzika-yı Hümayun’un kurulmasıyla bir devlet politikası haline gelen müzikte modernleşme çalışmaları, Cumhuriyet’in ilanı ile hız kazanmış politik ve ekonomik süzgeçlerden geçmiştir (Hatipoğlu, 2017). Mustafa Kemal Atatürk ulusal kültürün güzel sanatlar olmadan yapılamayacağını, medeniyete giden yolun müzikte ve sanatta yapılacak olan reformlardan geçtiğini her fırsatta savunmuştur. Bu nedenle, Atatürk’ün önderliğinde klasik müzik eğitimi almak için devlet tarafından yurtdışına sanatçı olarak yetiştirilmek üzere yetenekli burslu öğrenciler gönderilmiştir. Bazıları ise bu eğitimleri almak için daha sonra kendi olanakları ile yurtdışına gitmiştir. Birinci ve ikinci kuşak besteciler olarak da bilinen bu sanatçılar, ülkeye geri döndüklerinde çeşitli müzik eğitim kurumlarının kurulmasına ön ayak olmuş, sanatçı ve müzik öğretmenleri yetiştirmiş ve 20. yüzyıl müzik repertuvarına birçok eser kazandırmışlardır.

Eserlerinde, kendi ulusal değerleri içinde batının çok sesli müzik anlayışını barındırmaya çalışmışlardır.

Bu araştırmada, İstanbul'daki konservatuvarlarda ağırlıklı olarak Barok, Klasik ve Romanik dönem müzikleri üzerinde durulduğu ve 20. yüzyıl müziğine yeterince yer verilmediği sayılıştısından hareketle, Klasik Batı Müziği eğitimi veren konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla, İstanbul'daki iki devlet üniversitesi konservatuvarı çalışma kapsamına alınmış ve bu konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili mevcut durum doküman analizleri, öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yoluyla ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Öğretim programlarının analizi yoluyla bir programın yeterli olup olmadığı belirlenebilir. Öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yoluyla da gerçek durum tespit edilerek varsa eksiklikler ve yapılması gereken iyileştirmelerle ilgili önerilerde bulunulabilir. Eğitimin çeşitli alanlarında bu tür çalışmalar yapılmasına karşın, müzik ve müzikoloji eğitimi alanında bu konuda sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır (Uçaner, 2007; Pike, 2011; Yurdakul, 2015). 20. yüzyıl müzik eğitimi gibi daha özel bir alanda böyle kapsamlı bir çalışmanın yapılmamış olması bu araştırmanın temel çıkış noktasını oluşturmuştur.

Bu araştırmada, sırasıyla öncelikle doküman analizinden, daha sonra ise öğretim elemanı ve öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen araştırma bulguları araştırma soruları doğrultusunda ve alanyazına dayalı olarak aşağıda tartışılmıştır.

3.1. Araştırmanın Birinci Sorusu ile İlgili Tartışma

Araştırmanın birinci sorusu “*Klasik Batı Müziği eğitimi veren İstanbul Üniversitesi ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarlarının öğretim programlarında (müfredatlarında), 20. yüzyıl müzik eğitimine ne düzeyde yer verilmektedir?*” şeklinde düzenlenmişti. Bu soruya yanıt bulmak amacıyla incelenen konservatuvarların lisans programları, 20. yüzyıl müzik eğitimine yer verme durumları

açısından boylamsal bir yaklaşımla iki kez analizlenmiş ve elde edilen sonuçlar aşığıda sunularak tartışılmıştır.

3.1.1. Yaylı algılar Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Müzik Bölümü Yaylı algılar Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas anasanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziğı ile ilgili olarak aşığıdaki ortak derslerin verildiğı belirlenmiştir.

Müzik Tarihi V-VI	Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV
Sanat Tarihi IV	Dinletili ve Analitik Oda Müziğı II
Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV	Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII

Yapılan doküman analizleri sonucunda bu dersler arasında yalnızca lisans 4. sınıf “Müzik Tarihi VI” dersinde 20. yüzyıl müziğıne ağırlıklı olarak yer verildiğı, diğer derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

Yaylı algılar Anasanat Dalı lisans öğretim programlarının ikinci doküman analizi bulguları, yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin konulduğu, “Dinletili ve Analitik Oda Müziğı I-II” dersinin ise tamamen çıkarıldığını göstermiştir (Tablo 2.13). Ayrıca, 20. Yüzyıl müziğı ile doğrudan ilgili “Çağdaş Müzik Akımları I-II” dersinin programa eklendiğı (Tablo 2.13) ve bu derste bütün yıl boyunca akımlar ve bestecilerin eserleri hakkında detaylı bir eğitim verildiğı de belirlenmiştir. Bu durum, konservatuvar Yaylı algılar Anasanat Dalında verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi açısından bir iyileşme olarak görülebilir.

İÜDK Müzik Bölümü Yaylı algılar Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelendiğinde; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun ve İlhan

Usmanbaş'ın konçerto ve Sonat formu eserlerine, yabancı besteciler arasında ise Paul Hindemith ve Sergei Prokofiev'in konçerto ve Sonat formu ile Serge Koussevitzky'in minyatür ve konçerto formu eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas anasanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	Oda Müziği
Müzik Tarihi	Yaylı Çalgılar Edebiyatı

Doküman analizleri, bu derslerin 20. yüzyıl müziğine yer verdiklerini göstermiştir. Ayrıca, bu derslerden “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunun yanında, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin son döneminde sadece 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

Yapılan ikinci doküman analizi bulguları ise yukarıdaki tabloda yer alan hiçbir dersin öğretim programlarından çıkarılmadığını bunun yanında “Yeni Müzik Topluluğu” ve “Besteciler Formu” gibi yeni derslerin konulduğunu göstermiştir (Tablo 2.15). Bu bulgular, MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programları altında verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin program bazında daha da güçlendirildiğini göstermektedir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun'un konçerto

ve Sonat, İlhan Usmanbaş, Ulvi Cemal Erkin ve Yalçın Tura'nın ise konçerto formu eserlerine, yabancı besteciler arasında ise Paul Hindemith, Sergei Prokofiev, Dmitri Shostakovich ve Dmitri Kabalevsky'nin konçerto ve Sonat formu ile Serge Koussevitzsky'in konçerto formu ve Adolf Misek'in sonat formu eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

3.1.2. Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan flüt, obua, klarnet, trombon, tuba, trompet, fagot, saksafon, korno, timpani, trampet, marimba, ksilofon ve vibrafon sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Müzik Tarihi VI	Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV
Sanat Tarihi IV	Dinletili ve Analitik Oda Müziği II
Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı	Deşifraj IV, V, VI, VII, VIII
IV	Sanat Felsefesi II
Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I	

Bu dersler arasında yalnızca lisans 4. sınıf “Müzik Tarihi VI” dersinde¹⁰ 20. yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin tıpkı yaylı çalgılar anasanat dalı lisans öğretim programlarında da olduğu gibi genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

İÜDK Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı lisans öğretim programlarının ikinci doküman analizi sonucunda yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin konulduğu, “Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-

¹⁰ Çalışmanın yapıldığı tarihte 20.Yüzyıl müziğine İÜDK’da son sınıf ikinci dönem müzik tarihi dersinde yer verilirken, 2020 yılı itibariyle 3. sınıftan itibaren yer verildiği belirlenmiştir.

II” dersinin ise tamamen çıkarıldığı (Tablo 2.13) belirlenmiştir. Ayrıca, 20. Yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Çağdaş Müzik Akımları I-II” dersinin (Tablo 2.13) programa eklendiği belirlenmiştir. Buna göre, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili bir dersin konulmasının, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalında verilen 20. yüzyıl müzik eğitimine olumlu anlamda katkıda bulunacağı söylenebilir.

İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk besteciler arasında en çok İlhan Usmanbaş’ın “Süit, Konçerto ve Sonat” ve Ahmet Adnan Saygun’un “Süit” formu eserlerine; yabancı besteciler arasında ise Paul Hindemith’in “Sonat”, Henri Tomasi’nin “Konçerto”, Eugène Bozza’nın ise “Etüt ve konçerto”, Jacques Delecluse’un “Vurmalı Çalgılar İçin Metod”, Ian Finkel’in “4 Mallet” ve Siegfried Fink’in “Etüt” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

MSGSÜDK Üfleme ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı altında yer alan flüt, obua, klarnet, fagot, trompet, korno ve trombon, timpani, trampet, marimba, ksilofon, vibrafon ve multi-perküsyondan oluşan vurmalı çalgılar sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	Oda Müziği
Üfleme ve Vurma Çalgılar Edebiyatı	Müzik Tarihi

Bu dersler arasında yer alan “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Ayrıca, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarınının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

MSGSÜDK Üfleme ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı öğretim programlarında yapılan ikinci doküman analizi sonuçları, yukarıdaki tabloda yer alan hiçbir dersin öğretim programlarından çıkarılmadığını göstermektedir. Ayrıca, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Yeni Müzik Topluluğu” dersi ve “Besteciler Formu” gibi iki yeni dersin öğretim programlarına konulduğu tespit edilmiştir. (Tablo 2.15). Bu bulgular, MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı Lisans Programları içerisinde verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin program bazında daha da iyi hale getirildiğini göstermektedir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Üfleme Çalgılar Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun’un “Süit”, İlhan Usmanbaş’ın “Süit”, Hasan Uçarsu’nun “Oda müziği” ve Füsün Köksal’ın “Marimba İçin 5 Minyatür” eserlerine; yabancı besteciler arasında ise Eugène Bozza’nın “Etüt”, Henri Tomasi’nin “Koçerto”, Paul Hindemith’in “Sonat”, Witold Lutoslawski’nin “Prelude”, Jacques Delecluse’un “Vurmalı Çalgılar İçin Metod” ve Siegfried Fink’in “Etüt’ler” eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

3.1.3. Piyano Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan piyano, arp ve gitar sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Müzik Tarihi VI	Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV
Sanat Tarihi IV	Dinletili ve Analitik Oda Müziği II
Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I	Sanat Felsefesi II
Repertuvar VII- VIII	

Yapılan doküman analizleri sonucunda bu dersler arasında yalnızca lisans 4. sınıf “Müzik Tarihi VI” dersinde 20. yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin yukarıda incelenen yaylı çalgılar ve üflemeli ve

vurmalı algılar anasanat dalı lisans ğretim programlarında olduğu gibi genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

Piyano Anasanat Dalı lisans ğretim programlarının ikinci doküman analizi sonucunda yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin konulduğu, “Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-II” dersinin ise tamamen çıkarıldığı (Tablo 2.13) belirlenmiştir. Ayrıca, 20. Yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “ağdaş Müzik Akımları I-II” ve “20. Yüzyıl Piyano Repertuarı I-II” derslerinin (Tablo 2.13) programa eklendiği belirlenmiştir. Yapılan bu değişikliklerin, İDK Piyano Anasanat Dalında verilen 20. yüzyıl müzik eğitimine olumlu yansıması beklenebilir.

İDK Müzik Bölümü Piyano Sanat Dalı lisans ğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun, İlhan Baran, İlhan Usmanbaş ve Ulvi Cemal Erkin’in, “Süit, Konçerto ve Piyano” eserlerine, yabancı besteciler arasında ise Arnold Schoenberg ve Sergei Prokofiev’in “süit ve konçerto” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. İDK Müzik Bölümü Arp ve gitar sanat dallarının lisans ğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk bestecilerin eserlerine yer verilmediği, yabancı besteci olarak arp sanat dalı ders programı içerisinde en çok Marcel Grandjanay’ın “Etüt” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Gitar sanat dalı ders programı içerisinde ise Joaqun Rodrigo ile Leo Brouwer’in “Konçerto-Konçertino” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano-Arp-Gitar Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Piyano-Arp-Gitar sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	Oda Müziği
Müzik Tarihi	Piyano Edebiyatı

Bu dersler içerisinde yer alan “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Ayrıca, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, incelenen diğer anasanat dalı lisans öğretim programlarında olduğu gibi ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

MSGSÜDK Piyano Anasanat Dalı öğretim programlarında yapılan ikinci doküman analizi bulguları, yukarıdaki tabloda yer alan hiçbir dersin öğretim programlarından çıkarılmadığını bunun yanında 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Yeni Müzik Topluluğu” ve dolaylı ilgili “Besteciler Formu” gibi yeni derslerin öğretim programlarına eklendiğini göstermiştir. (Tablo 2.15). Bu bulgular, MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat Dalı lisans programları altında verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin program bazında daha da güçlü hale geldiğini göstermektedir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Piyano Sanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun’un “Sonatin, Prelude, Etüt”, Ulvi Cemal Erkin’in “Sonat ve Prelude”, İlhan Baran’ın “Süit”, İlhan Usmanbaş’ın “Prelude”, Cemal Reşit Rey’in “sonat”, Bülent Tarkan’ın “Süit” ve Hasan Uçarsu’nun ise “Sonat” formundaki eserlerine, yabancı besteciler arasında ise Sergei Prokofiev’in “Etüt ve 5 Piyano Parçası”, Arnold Schoenberg’in “Süit” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Arp ve gitar sanat dallarının lisans programları içerisinde ise Türk besteci ve eserlerinin yer almadığı belirlenmiştir. Yabancı besteci olarak arp sanat dalı ders programı içerisinde en çok Michel Tournier’in “Etüt” ve Marcel Grandjanay’ın “Süit” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Gitar sanat

dalı ders programı içerisinde ise Heitor Villa-Lobos'un "Konçerto ve Süit", Mario Castelnupvo'nun "Konçerto" ve Leo Brouwer'in "Konçerto" formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

3.1.4. Sahne Sanatları Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan opera sanat dalı lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Opera Tarihi VII- VIII Koro VIII, Opera Repertuarı II 20. yüzyıl Fransız Melodi Yorumu I-II	Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi II Dinletili Müzik Formları IV Sanat Felsefesi II Alman Lied Yorumu II

Yapılan doküman analizleri sonucunda opera sanat dalının lisans programında yer alan tüm bu derslerin içeriğinde 20. yüzyıl müziğine yer verildiği, bu dersler arasında lisans 4. Sınıfta ders programında yer alan "Opera Tarihi VII –VII" ve "20. yüzyıl Fransız Melodi Yorumu I-II" derslerinde 20. yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, şu ana kadar ele alınan diğer anasanat dalı lisans öğretim programlarında olduğu gibi ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı lisans öğretim programının ikinci döküman analizi, yukarıdaki tabloda yer alan "Sanat Tarihi IV" dersinin programdan çıkarıldığını yerine benzer bir ders konulduğu, "Alman Lied Yorumu II" dersinin ise tamamen çıkarıldığını göstermiştir (Tablo 2.13). Ayrıca, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili "Çağdaş Müzik Akımları I-II" dersinin (Tablo 2.13) programa eklendiği de belirlenmiştir. Öğretim programlarında yapılan bu değişikliklerin, Opera Anasanat Dalında verilen 20. yüzyıl müzik eğitime olumlu anlamda katkıda bulunacağı söylenebilir.

İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerin eserlerine yer verilmediği, yabancı besteciler arasında ise Reynaldo Hahn, Arnold Schoenberg, Alban Berg ve Anton Webern'in "Lied" formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

MSGSÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Opera sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği Opera Edebiyatı ve Opera Tarihi	Oda Müziği, Müzik Tarihi

Bu dersler içerisinde yer alan "Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği" dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Ayrıca, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan "Müzik Tarihi" ve "Opera Edebiyatı ve Opera Tarihi" dersinin sadece son döneminde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise incelenen önceki lisans öğretim programlarında olduğu gibi 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

MSGSÜDK Opera Anasanat Dalı öğretim programlarında yapılan ikinci doküman analizi sonuçları; yukarıdaki tabloda yer alan hiçbir dersin öğretim programlarından çıkarılmadığını, ayrıca öğretim programlarına eklenen herhangi bir yeni dersin de olmadığını göstermektedir (Tablo 2.15). MSGSÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalında 20. yüzyıl müziği ile ilgili ders sayısında bir değişikliğe gidilmemiş olması, böyle bir ihtiyaç duyulmamış olması ile açıklanabilir.

MSGSÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk

besteci olarak sadece İlhan Usmanbaş, yabancı bestecilerden ise Arnold Schoenberg, Alban Berg, Olivier Messiaen, Luciano Berio’nun “Lied” formundaki eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

3.1.5. Müzikoloji Bölümü Anabilim Dalları Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı lisans programının¹¹ ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik Akımları I-II Sanat Tarihi II Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II	Avrupa Müziği Tarihi I-II Sanat Felsefesi ve Estetik II

Yapılan doküman analizleri sonucunda bu dersler arasında lisans 4. sınıf “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Avrupa Müzik Tarihi I-II” derslerinde 20. yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer derslerde ise önceki lisans öğretim programları ile benzer şekilde 20. yüzyıl müziğinin genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

İÜDK Müzikoloji Bölümü Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı ile Etnomüzikoloji ve Folklor Ana Bilim Dalı lisans öğretim programlarının ikinci doküman analizleri, yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin eklendiğini göstermiştir (Tablo 2.14). Ayrıca, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Çağdaş Müzik Akımları I-II” dersinin (Tablo 2.14) de programa eklendiği belirlenmiştir. Öğretim programlarında yapılan bu değişikliklerin, özellikle 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili bir ders konulmasının,

¹¹ İlk doküman analizlerinin yapıldığı tarihte İÜDK’da Etnomüzikoloji ve Folklor Ana Bilim Dalı Lisans programı aktif olmadığından araştırma kapsamına alınmamıştı. Ayrıca, aynı tarihte Genel Müzikoloji Bilim Dalı’nın da Lisans programı olmadığı için araştırma kapsamı dışında tutulmuştu.

Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı ile Etnomüzikoloji ve Folklor Ana Bilim Dallarında verilen 20. yüzyıl müzik eğitimine olumlu anlamda katkıda bulunacağı söylenebilir.

İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde; Türk bestecilerden Ahmet Adnan Saygun’un “Konçerto ve Süit”, İlhan Usmanbaş’ın “Bakışsız bir Kedi Kara ve Altı Prelude”, İlhan Mimaroglu’nun “Prelude”, İlhan Baran’ın “Şarkılar” ve Bülent Arel’in “Oda Müziği” eserlerine; yabancı bestecilerden ise Arnold Schoenberg’in “Symphonic Poems, Maurice Ravel’in “Keman-Piyano Sonat” John Cage’in “Music of Changes ve Number Parçaları”, Edgard Varese’nin “Ionisation, Bolero”, Paul Hindemith’in “Keman-Piyano Sonat”, Bela Bartok’un “İlk Dörtlü, Keman Konçerto ve Microcosmos” adlı eserlerine yer verildiği görülmektedir.

MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalları Lisans Programları ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	Cumhuriyet Dönemi Müzik İnkılabı
Batı Müziği Tarihi	Sanat Tarihi
Opera Tarihi	

Bu dersler içerisinde yer alan “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işlenişi sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Ayrıca, Lisans 4. sınıf son döneminde “Batı Müziği Tarihi” dersinde 20. yüzyıl müziğinin Türkiye’deki gelişimine, bestecilerine ve eserlerine dersin işlenişi sürecinde kapsamlı şekilde yer verildiği belirlenmiştir. “Cumhuriyet Dönemi Müzik İnkılabı” ve “Sanat Tarihi” gibi diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, Sanat Tarihi II ve Sanat Felsefesi ve Estetik II derslerinde olduğu gibi ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü, Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dallarında yapılan ikinci doküman analizi sonuçlarında, yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin eklendiği tespit edilmiştir (Tablo 2.16). Ayrıca, bu bölümde, diğer bölümlerin öğretim programlarında bulunmayan 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “20. Yüzyıl Müziği:1890-1945 I-II” dersinin de lisans programlarına eklendiği belirlenmiştir (Tablo 2.16). Müzikoloji Bölümü altında yer alan anabilim dalları lisans programlarında, 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerin içeriklerinin niteliksel açıdan iyileştirilmesi ve sayıca artırılmasının, konservatuvarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitime olumlu yönde yansıtacağını göstermektedir.

MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri incelediğinde ise; Türk besteci olarak Ahmet Adnan Saygun’un “Senfoni ve Süit’leri”, İlhan Usmanbaş’ın “Konçerto, Prelude”, Bülent Arel’in “Sonat”, Ulvi Cemal Erkin “Süit”, İlhan Baran’ın “Piyano Eserleri”, yabancı bestecilerden ise Arnold Schoenberg’in “Piyano Eserleri ve Operaları”, Alban Berg’in “Operaları”, Henry Cowell’ın “Piyano Eserleri” ve Igor Stravinsky’nin “Opera” eserlerine yer verildiği belirlenmiştir.

3.1.6. Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisans Programlarının Karşılaştırılması

İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Teori, Oda Müziği, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Müzik Tarihi V-VI Dinletili ve Analitik Oda Müziği II Deşifraj ve Orkestra Repertuarı VIII	Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi IV Dinletili ve Analitik Oda Müziği II

Yapılan doküman analizleri sonucunda bu dersler arasında yalnızca lisans 4. sınıf “Müzik Tarihi VI” dersinde 20. yüzyıl müziğine ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer derslerde ise şu ana kadar incelenen tüm lisans programlarında olduğu gibi 20. yüzyıl müziğinin genel olarak bir dönem şeklinde ele alınmadığı, ders içerisinde sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir.

İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisans öğretim programlarının ikinci doküman analizi sonucunda; yukarıdaki tabloda yer alan bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer içerik ve adlara sahip derslerin konulduğu, “Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-II” dersinin ise tamamen çıkarıldığı görülmektedir (Tablo 2.13). Ayrıca, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Elektronik Müzik I-II” derslerinin (Tablo 2.13) programa eklendiği, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili olan ders sayılarının İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı ile Piyano Anasanat Dallarında diğer anasanat dallarına göre daha fazla olduğu da belirlenmiştir (Tablo 2.13). İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı öğretim programlarında yapılan bu değişikliklerin, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eğitime olumlu anlamda katkılar sunacağı söylenebilir.

İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde ortak olarak en çok yer alan Türk ve yabancı besteciler ve eserleri ile ilgili verilere ulaşılamadığından analizleri yapılamamıştır.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı Lisans Programları altında yer alan Kompozisyon ve Korrepetisyon sanat dallarının lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak aşağıdaki ortak derslerin verildiği belirlenmiştir.

Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği	Oda Müziği
Yeni Müzik Topluluğu	Elektronik Müzik
Müzik Tarihi	Orkestrasyon

Bu derslerden “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinde iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunun yanında, sanat dallarının ders programlarında altı dönem boyunca yer alan “Müzik Tarihi” dersinin son döneminde sadece 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarının yer aldığı belirlenmiştir. Diğer ortak derslerde ise tıpkı önceki ortak derslerde olduğu gibi 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı öğretim programlarında yapılan ikinci doküman analizi bulguları; yukarıdaki tabloda yer alan hiçbir dersin öğretim programlarından çıkarılmadığını bunun yanında 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Yeni Müzik Topluluğu” ve dolaylı ilgili “Besteciler Formu” gibi iki yeni dersin öğretim programlarına eklendiğini ortaya çıkarmıştır (Tablo 2.15). Bu bulgular, MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisans programları altında verilen 20. Yüzyıl müzik eğitiminin program bazında daha da güçlü hale getirildiğini göstermektedir.

MSGSÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisans öğretim programları içerisinde Türk ve yabancı besteciler ve eserleri ile ilgili verilere ulaşılamadığından analizleri yapılamamıştır.

Yukarıda yapılan ilk doküman analizi sonuçlarına göre, MSGSÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarının 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilişkili “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersini içerdiği, bu derste iki dönem boyunca 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerinin, akımlarının, bestecilerinin ve eserlerinin dersin işleniş sürecinde kapsamlı bir şekilde ele alındığı belirlenmiştir. Öte yandan İÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarında ise 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilişkili bir dersin yer almadığı görülmüştür. Bununla birlikte, İÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarında 4. sınıf yer alan “Müzik Tarihi VI”, “Opera Tarihi VI-VII” ve “20. yüzyıl Fransız Melodi Yorumu I-II” derslerinde 20. yüzyıl müzik eğitime ağırlıklı olarak yer verildiği, diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğine

ayrıntılı bir şekilde yer verilmediği, 20. yüzyıl müziğinin sadece bir bölüm olarak ele alındığı belirlenmiştir. MSGSÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarının analizinden de benzer bir sonuç ortaya konulmuştur. MSGSÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarında, lisans 4. sınıfta yer alan “Müzik Tarihi” ve “Opera Edebiyatı ve Opera Tarihi” derslerinde 20. yüzyıl müziğinin genel özellikleri, bestecileri, eserleri ve akımlarına yer verildiği, diğer ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir. Bu konservatuvarların anabilim dalları lisans öğretim programları açısından karşılaştırıldığında ise; İÜDK Müzikoloji Bölümü Geleneksel ve Modal Müzikler Anabilim Dalı lisans programında “Çağdaş Müzik Akımları Tarihi II” ve “Avrupa Müzik Tarihi II” derslerinde, MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü Genel Müzikoloji ve Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dallarında lisans programlarında “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” ve “Batı Müziği Tarihi” derslerinde 20. yüzyıl müzik eğitime ağırlıklı olarak yer verildiği belirlenmiştir.

İÜDK ve MSGSÜDK lisans öğretim programları üzerinde yapılan ikinci doküman analizleri sonucunda; İÜDK’ın Müzik, Sahne Sanatları ve Müzikoloji bölümlerinin öğretim programlarında yer alan 20. yüzyıl müziği ile dolaylı ilgili olan bazı derslerin çıkarıldığı fakat yerlerine benzer içerik ve adlara sahip derslerin konulduğu belirlenmiştir. Ayrıca, 20. yüzyıl müziği ile dolaylı ilgili bazı seçmeli derslerin ise öğretim programlarından tamamen çıkarıldığı tespit edilmiştir (Tablo 2.13 ve Tablo 2.14). Aynı zamanda, lisans 4. sınıf öğretim programlarına 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili seçmeli bir ders olan “Çağdaş Müzik Akımları I-II” dersinin eklendiği, Piyano Anasanat Dalı lisans 3. sınıf öğretim programına bu derslere ek olarak 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili seçmeli bir ders olan “20. Yüzyıl Piyano Repertuarı I-II” dersinin eklendiği, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı lisans 4. sınıf öğretim programına da 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili zorunlu bir ders olan “Elektronik Müzik I-II” dersinin eklendiği tespit edilmiştir. Bu bulgular ışığında, İÜDK’nın tüm lisans öğretim programlarına 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili seçmeli bir ders olan “Çağdaş Müzik Akımları I-II” dersinin eklenmiş olmasının, İÜDK’nın Müzik, Sahne Sanatları ve Müzikoloji bölümlerinde 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitiminin daha güçlü hale gelmesini sağladığı söylenebilir.

MSGSÜDK'nın Müzik ve Sahne Sanatları bölümlerinin öğretim programlarında yapılan ikinci incelemeler sonucunda ise; 20. yüzyıl müziği ile doğrudan veya dolaylı ilgili olan herhangi bir dersin programlardan çıkarılmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Yeni Müzik Topluluğu” ve dolaylı ilgili “Besteciler Forumu” derslerinin Müzik ve Sahne Sanatları bölümlerinin öğretim programlarına eklendiği de tespit edilmiştir (Tablo 2.15). MSGSÜDK'nın Müzikoloji Bölümlerinin öğretim programlarında ikinci kez yapılan döküman incelemeleri sonucunda ise, 20. yüzyıl müziği ile doğrudan veya dolaylı ilgili bazı derslerin çıkarılarak yerlerine benzer derslerin eklendiği belirlenmiştir (Tablo 2.16). Ayrıca, bu bölümde diğer bölümlerin öğretim programlarında bulunmayan 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “20. Yüzyıl Müziği:1890-1945 I-II” dersinin programa eklendiği de belirlenmiştir (Tablo 2.16). MSGSÜDK lisans öğretim programlarında 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan veya dolaylı ilgili herhangi bir dersin çıkarılmamış olması hatta bazı yeni derslerin eklenmiş olması; 20. yüzyıl müziği eğitime verilen önem ile açıklanabilir. Sonuç olarak, her iki konservatuvarın lisans öğretim programlarında yapılan ikinci doküman analizleri ilk doküman analizi bulguları ile karşılaştırıldığında; her iki konservatuvarda da öğretim programları bazında 20. yüzyıl müzik eğitime ilişkin değişikliklerin yapıldığını ancak İÜDK lisans programlarında yapılan değişikliklerin daha kapsamlı olduğu söylenebilir. İÜDK lisans programlarında yapılan değişikliklerle 20. yüzyıl müzik eğitimi konusunda daha önce çok yetersiz olana altyapının geliştirilmesinin amaçlandığı söylenebilir. MSGSÜDK lisans öğretim programlarında yapılan değişikliklerle ise, 20. yüzyıl müzik eğitimi konusunda varolan altyapının revizyondan geçirilerek daha da iyi hale getirilmesinin amaçlandığı söylenebilir.

İÜDK ve MSGSÜDK lisans öğretim programlarında ortak olarak yer verilen Türk ve yabancı besteciler ve eserlerine bakıldığında ise, Türk besteciler arasında en çok Ahmet Adnan Saygun, İlhan Usmanbaş, Ulvi Cemal Erkin ve İlhan Baran'ın Konçerto, sonat ve süit formu; yabancı besteciler arasında ise en çok Paul Hindemith, Arnold Schoenberg, Sergei Prokofiev Jacques Delecluse, Eugène Bozza, Alban Berg, Henry Cowell ve Igor Stravinsky ve Leo Brouwer'in süit, konçerto, sonat, etüt, metod, piyano ve opera türü eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Bu bestecilerin hayatı ve eserleri

üzerinde çok sayıda çalışma yapılmıştır. Örneğin, Boran (2010) yılında yaptığı bir yüksek lisans tez çalışmasında, bu bestecilerden Leo Brouwer'ın gitara sunduğu müzikal katkıyı incelemiş ve Brouwer'ın gitar için çok sayıda özgün form ve biçimlerde eserler bestelediğini ve eserlerinde klasik, Afro-Küba, caz ve avangard etkileri yansıttığını belirtmiştir. Sonuç olarak, MSGSÜDK Anasanat Dalı lisans öğretim programlarında 20. yüzyıl müziğine daha kapsamlı yer verildiği görülmektedir. Buradan, MSGSÜDK öğrencilerinin 20. yüzyıl müziğine daha aşina olmaları, 20. yüzyıl müziğinin genel özelliklerine ve akımlarına daha hâkim olmaları beklenebilir. Ancak her iki konservatuvarda derslerde kullanılan Türk ve yabancı besteciler ve eserlerinin büyük oranda aynı olması, İÜDK öğrencilerinin de teorik anlamda yeterli olmasa da uygulamada 20. yüzyıl müziğin besteci ve eserleri hakkında belli bir birikime sahip olduklarını göstermektedir.

Literatürde, 20. yüzyıl müziğine konservatuvar lisans programlarında ne düzeyde yer verildiği ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanılmadığından, bu araştırmadan elde edilen bulgularla karşılaştırmalı bir değerlendirme yapmak mümkün olmamıştır. Ancak bu çalışmaya yakın sayılabilecek bazı araştırmalara bakıldığında; konservatuvar ortaokul, lise ve lisans düzeylerinde program incelenmesi ve program önerisi geliştirme üzerine yoğunlaşıldığı görülmüştür. Örneğin Şahin (2019), Türkiye'de obua eğitimi veren konservatuvarların eğitim programlarını incelediği çalışmasında; seçilen konservatuvar programlarında konuların sıralanışında eğitim ve öğretim ilkelerine uygun bir yol izlenmekle beraber konuların işlenişinde nasıl bir öğretim sürecinin izleneceğinin ve öğrencilerin bilişsel psikomotor ve duyuşsal alanla ilgili hangi davranışlarının geliştirileceğinin açıkça belirlenmediği ve dolayısıyla objektif ölçme araçlarına da yer verilmediği ve yalnızca bir konservatuvarda yarıyıl sınavları dışında ara sınavlara yer verildiği bulgularına ulaşmış ve bu bulgulardan hareketle Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Obua Sanat Dalı için bir taslak program önerisi hazırlamıştır. Bal (2019), Türkiye'de ortaokul düzeyinde eğitim veren 12 konservatuvarın ortaokul devresi viyolonsel dersi müfredatlarını incelediği çalışmasında; okullar arasında eğitime başlama sınıfının farklılık göstermesi sebebiyle öğrencilerin viyolonsel düzeyleri arasında da farklılıklar olduğunu, tüm okulların ortaokul devresi viyolonsel dersi müfredatlarında gam/arpeje yer verildiğini ancak

bazı okullarda egzersiz istendiğini, viyolonsel eğitimine genellikle 1. pozisyonundan başlandığını ve incelenen müfredatlarda sonat ve konçertoların da sayıca az olduğunu belirlemiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak araştırmacı, konservatuvarların ortaokul devresi viyolonsel dersi için yeni bir program önerisi sunmuştur. Bu çalışmalar, program incelenmesi açısından çalışmamızla benzerlikler göstermekle birlikte o alana özgü bir öğretim programı önerisi geliştirmeyi hedeflemişlerdir.

3.2. Araştırmanın İkinci ve Üçüncü Sorusu ile İlgili Tartışma

Araştırmanın ikinci sorusu “*Bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarınının genel özellikleri ve bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak; öğretim elemanlarının görüşleri arasında ve öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır?*” şeklinde düzenlenmişti. Bu soruya verilen yanıtların analizinden elde edilen genel sonuçlar aşağıda sunularak tartışılmıştır.

- 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan akımların genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlardaki eğitimin düzeyi ile ilgili genel olarak; öğretim elemanları verilen eğitimin “Orta” düzeyde ($\bar{X}=1,66$), öğrenciler ise “Düşük” düzeyde ($\bar{X}=1,37$) olduğunu belirtmişlerdir.
- Öğretim elemanları; “*İkinci Viyana Okulu, Avant-garde, Minimalizm, Polonya Ekolü, Rastlamsal Müzik, Elektronik Müzik, Somut Müzik ve Mikrotonalite*” akımları konusunda verilen eğitimin düzeyini düşük düzeyde bulurken, yalnızca “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” hakkında verilen eğitimin iyi düzeyde ($\bar{X}=2,45$) olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ise, “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” dışındaki tüm akımlarla ilgili verilen eğitimlerin düzeyini düşük düzeyde, “*Birinci Kuşak Türk Bestecileri*” ilgili olarak verilen eğitimin ise orta düzeyde ($\bar{X}=1,93$) olduğunu ifade etmişlerdir.

Bu genel sonuçlar, öğretim elemanı ve öğrenciler arasında 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan akımların genel özellikleri ve bestecileri hakkında konservatuvarlarda verilen eğitimin düzeyi ile ilgili olarak bazı noktalarda görüş ayrılığı bazı noktalarda ise görüş

yakınlığı bulunduğunu, ancak görüş ayrılıklarının çok büyük olmadığını göstermektedir. Bu duruma, konservatuvarda programı net olarak belirlenmiş bir 20. yüzyıl müzik eğitiminin olmaması (İÜDK örneği) neden olmuş olabilir. Ayrıca bu akımlardan bazılarında derslerde yer verilmemesinin veya akımların, bestecilerin ve eserlerin üzerinde yeterince durulmamış olmasının da bu duruma yol açmış olabileceği görülmektedir. Yukarıdaki genel sonuçlar dışında, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin konservatuarlarında verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının eğitime ilişkin görüşleri arasındaki farklılıklar incelenen değişkenlere göre Tablo 3.1 ve Tablo 3.2’de topluca sunulmuştur.

Tablo 3.1: Post-Romantizm, İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, *Avant-garde*, Minimalizm, Polonya Ekolü ve Rastlamsal Müzik ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenen Değişkenlere Göre Karşılaştırma Sonuçları

Görüşler	Değişken	Post-Romantizm	İzlenimcilik	II. Viyana Okulu	<i>Avant-garde</i>	Minimalizm	Polonya Ekolü	Rastlamsal Müzik
Öğretim Elemanı	Üniversite	o	o	o	o	o	o	o
	Cinsiyet	o	E-*K	o	o	o	o	o
	Ünvan	o	o	o	o	o	o	o
	Kıdem	a	a	a	a	a	a	a
Öğrenci	Üniversite	o	İÜDK-* MSGSÜ DK	İÜDK-* MSGSÜ DK	o	o	İÜDK-* MSGSÜ DK	İÜDK-* MSGSÜ DK
	Cinsiyet	o	o	o	o	o	o	o
	Lise	D-*KL	D-*KL	o	o	o	o	o
	Öğrenim	L2-*L4 L3-*L4	L2-*L4 L3-*L4	L2-*L4 L3-*L4	L2-*L4	o	L2-*L4	o

Tablo 3.2: Elektronik Müzik, Somut Müzik, Mikrotonalite, Yeni-Klasikçilik, Ulusalçılık, I. Ve II. Kuşak Türk Bestecileri ile İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenen Değişkenlere Göre Karşılaştırma Sonuçları Devamı

Görüşler	Değişken	Elektronik Müzik	Somut Müzik	Mikrotonalite	Yeni-Klasikçilik	Ulusalçılık	1.. Kuşak Türk Bestecileri	2.Kuşak Türk Bestecileri
Öğretim Elemanı	Üniversite	o	o	o	o	o	o	o
	Cinsiyet	o	o	o	o	o	E-*K	o
	Ünvan	o	o	o	o	o	o	o
	Kıdem	a	a	a	a	a	a	a
Öğrenci	Üniversite	o	İÜDK-* MSGSÜDK	o	o	o	o	İÜDK-* MSGSÜDK
	Cinsiyet	o	o	o	o	o	o	o
	Lise	o	o	o	o	o	D-*KL	o
	Öğrenim	L2-*L4 L3-*L4	o	o	o	L2-*L4 L3-*L4	L2-*L4 L3-*L4	L2-*L4 L3-*L4

* Lehine anlamlı farklılık var   o Anlamlı farklılık yok   a Hesaplanamadı

Tablo 3.1 ve Tablo 3.2'deki sonuçlar öğretim elemanı görüşleri açısından ele alındığında, öğretim elemanlarının görüşleri arasında çok büyük oranda anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Yalnızca 1. Kuşak Türk Bestecileri ve İzlenimcilik akımları açısından cinsiyet değişkenine göre, kadın öğretim elemanları lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Kadın öğretim elemanları bu akımlarla ilgili verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir. Ayrıca, kadın öğretim elemanlarının, diğer akımlar konusunda verilen eğitimlerin düzeyi ile ilgili olarak erkek öğretim elemanları ile aralarında anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte daha olumlu görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Bu durum, kadın öğretim elemanlarının öğretme işine bağlılıklarının daha yüksek olmasından kaynaklanabilir. Nitekim, bazı araştırma sonuçları kadınların mesleklerine yönelik olumlu tutum içinde olduklarını ve mesleki bağlılıklarının erkeklerden daha güçlü olabileceğini

göstermiştir (Özkanlı & Korkmaz, 2000; Finkelstein, 1984; Tierney & Rhoads, 1993; Chen, 2008).

Tablo 3.1 ve Tablo 3.2'deki sonuçlar öğrenci görüşleri açısından ele alındığında; üniversite, lise ve öğrenim değişkenlerine göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ve bu farklılıkların *MSGSÜDK, Konservatuvarların Lise kısmından mezun olanlar (*KL) ve Lisans 4. sınıf (*L4) öğrencileri lehine olduğu ortaya çıkmıştır. MSGSÜDK öğrencileri İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, Polonya Ekolü, Rastlamsal Müzik, Somut Müzik ve II. Kuşak Türk Bestecileri ile ilgili verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir. MSGSÜDK öğrencilerinin 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilişkili ders almış olmaları bu sonuca yol açan nedenlerden biri olabilir. Lise değişkeni açısından ise KL'den mezun öğrenciler, Diğer (D) liselerden mezun olan öğrencilere göre bazı akımlar (Post-Romantizm, İzlenimcilik ve I. Kuşak Türk Bestecileri) hakkında verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir. Bu durum, KL'den mezun olan öğrencilerin bu liselere önceden özel yetenek sınavı ile seçilmeleri, yani müziğe karşı ilgilerinin yüksek oluşları ve lise eğitimleri sırasında müzik tarihi dersleri almış olmaları, dolayısıyla 20. yüzyıl müzikle ilgili daha fazla önbilgilerin olmuş olması ile açıklanabilir. Öğrenim durumu değişkeni açısından lisans 4. sınıf (L4) öğrencileri Post-Romantizm, İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, *Avant-garde*, Polonya Ekolü, Elektronik Müzik, Ulusalçılık, I. ve II. Kuşak Türk Bestecileri akımları ile ilgili verilen eğitimin düzeyini diğer gruplara (L2 ve L3) göre daha olumlu değerlendirmişlerdir. Bu sonuç, lisans 4. sınıf öğrencilerinin genel olarak 20. yüzyıl müziği, özel olarak da bu akımlar konusunda daha fazla önbilgi ve deneyime sahip olmalarından kaynaklanabilir.

Yukarıdaki tablolardan (Tablo 3.1 ve 3.2) görülmemekle birlikte araştırmanın bulgular kısmında MSGSÜDK öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müzik akımları ile ilgili konservatuvarda verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirdikleri belirlenmiştir. Bu durum, MSGSÜDK öğretim elemanlarının konservatuvar olanaklarının daha iyi olması ve/veya 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilişkili dersler veriyor olmaları ile açıklanabilir. Sonuçlara kıdem değişkeni açısından bakıldığında, öğretim elemanlarının görüşleri arasında anlamlı bir fark olmamakla birlikte, hizmet

süresi en fazla olan öğretim elemanlarının (≥ 25 yıl) en olumsuz, en az olanların (0-5 yıl) ise en olumlu bakış açısına sahip oldukları belirlenmiştir. Bu durumun, kıdemli öğretim elemanlarının deneyimleri dolayısıyla verilen eğitimden beklentilerinin yüksek olmasından veya 20. yüzyıl müzik eğitimine yabancı olmalarından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Unvan değişkeni açısından da öğretim üyeleri ve öğretim elemanları arasında anlamlı bir fark olmamakla birlikte öğretim üyelerinin daha olumlu görüşe sahip oldukları ortaya konulmuştur. Bunun nedeni, 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerin daha çok öğretim üyeleri tarafından verilmesinden kaynaklanabilir.

Araştırmanın üçüncü sorusu *“Bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarınının öne çıkan bestecileri ile ilgili olarak; öğretim elemanları, bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde seslendirildiğini ve öğrenciler, bu bestecilerden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde seslendirdiklerini belirtmektedir?”* şeklinde düzenlenmişti. Bu soruya verilen yanıtların analizinden elde edilen sonuçlar özetle aşağıda sunulmuştur:

- Post-Romantizm akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Gustav Mahler, Richard Strauss ve Anton Bruckner’in daha çok “Lied” ve “Senfoni” türündeki eserlerinin derslerde seslendirdiği veya dinlenildiğini belirtmişlerdir. Bunların dışında Gabriel Faure, Sergei Rachmaninoff’ ve Hugo Wolf’un da çeşitli eserlerinin de derslerde seslendirdiği veya dinlenildiği sonucu ortaya çıkmıştır.
- İzlenimcilik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler derslerde Claude Debussy’in “Prelude” türündeki eserlerinin, Maurice Ravel’in “Bolero”, “Pavane” ve “Keman” eserlerinin, Karol Szymanowski’in ise “Pişano” ve “Keman” eserlerinin kullanıldığını ifade etmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde İÜDK öğretim elemanları Manuel De Falla’ nın “Homenaje”,

MSGSÜDK öğretim elemanları ise Manuel De Falla ve Eric Satie'nin çeşitli eserlerini derslerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin yanıtları incelendiğinde ise İÜDK öğrencileri Karol Szymanowski'nin "4 Etüt", Eric Satie'nin "*Gymnopedi*" eserini, MSGSÜDK öğrencileri ise yine Karol Szymanowski'nin "4 Etüt" eserini ve Eric Satie'nin çeşitli eserlerini derslerde kullandıklarını belirtmişlerdir.

- İkinci Viyana Okulu akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler derslerde A. Schoenberg'in "Pierrot Lunaire", "5 Orkestra Parçası", "*Pelleas und Melisande*" ve "*Klavierstück Op. 33a*" eserlerinin, Anton Webern'in "Liedler", "Orkestra İçin 5 Parça", "Piyano Eserleri", "5 Canon" ve "Op.16" eserlerinin, Alban Berg'in "*Wozzeck Operası*", "Piyano Sonat", "Op.1, *Lulu Operası*" ve "Keman Konçerto"sunun kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğine verilen öğretim üyeleri yanıtları incelendiğinde, İÜDK öğretim elemanları Pierre Boulez'in "*Le Marteau Sans Maître*" eserlerini derslerde seslendirdiklerini veya dinlettiklerini belirtmişlerdir.
- *Avant-garde* akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Luciano Berio'nun "*Sequenza*", "Keman Konçerto" ve "*Circles*", Luigi Nono'nun "*Prometeo*" ve "*Intolleranza*", Bruno Maderna'nın ise "*Satrycon*" ve "*Entropia III*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğine verilen yanıtlar incelendiğinde, İÜDK öğretim elemanları Leo Brouwer'in "*La Espira Eternal*"ni, György Ligeti ve John Cage'in eserlerini, MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise "Leo Brouwer"'in "*Estudios Sencillos*" ve "20 Parça", György Ligeti'nin "Sonat Solo Viyolonsel İçin" eserlerini derslerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. İÜDK öğrencileri ise Leo Brouwer ve Erik Satie'nin eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

- Minimalizm akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler derslerde La Monte Young'un "*Well Tuned Piyano*", Philip Glass'ın "*Einstein on The Beach*" ve "*Metamorphosis*", Arvo Pärt'ın "*Tabula Rasa*" ve "*Fratres*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğine verilen yanıtlar incelendiğinde, İÜDK öğretim elemanları Steve Reich'ın "*Sextet*" ve "*Music for 18*", John Adams'ın "*Nixon in China*" ve "*Shaker Loops*" eserlerini derslerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. İÜDK öğrencileri ise Steve Reich'ın eserini derslerde çaldıklarını, seslendirdiklerini veya dinlediklerini belirtmişlerdir.
- Polonya Ekolü akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Witold Lutoslawski'nin "*Subito*" ve "*Dans Preludleri*", Krzysztof Penderecki'nin "*Threnody (Hiroshima)*" ve "*Senfoni'leri*", Henry Gorecki'nin "*3. Senfoni*" ve "*Lerchenmusik*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.
- Rastlamsal Müzik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler derslerde John Cage'in "*Prepared Piyano Pice*", "*Third Construction*", "*Music Of Change*", ve "*4'33*", Henry Cowell'ın "*Tone Cluster*" ve "*The Voice of Lir*", Charles Ives'in "*Songs*", "*Unanswered Questions*" ve "*Central Park In The Dark*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.
- Elektronik Müzik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Pierre Schaeffer'in "*Apostrophe*", Edgar Varese'in "*Ionisation*", "*Poem Electronique*" ve "*Yalı Dördüller*", Karlheinz Stockhausen'ın "*The Klavierstücke*" ve "*Gruppen*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK

öğretim elemanları Iannis Xenakis' in eserlerini, MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise Iannis Xenakis ve Mario Davidovsky'nin "*Electronic Study No:1*" eserlerini derslerde kullandıklarını belirtmişlerdir.

- Somut Müzik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Pierre Henry'nin "*Apocalypse De Jean*" ve "*Symphonie Pour un Homme Seul*", Pierre Schaeffer'in "*Étude Aux Chemins de fer*" ve "*Apostrophe*", Iannis Xenakis'in "*Metastasis*" ve "*Nomos Alpha*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Toru Takemitsu'nun eserlerini derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.
- Mikrotonalite Akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Alois Hába'nın "*Yaylı Dörtlü*" ve "*La Madre*", Charles Ives'in "*Three Quarter-Tone Pieces. (2 Piyano İçin)*" ve Julián Carrillo'nun eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Harry Partch'ın eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.
- Yeni-Klasikçilik akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Paul Hindemith'in "*Keman Sonat Op.31 ve Op 11*", "*Matis Der Maler*" ve "*Ludus Tonalis*", Igor Stravinsky'in "*Rite Of Spring*", "*Firebird*" ve "*The Soldier's Tale*", Bela Bartok'un "*Mikrokosmos*", "*Piyano Eserleri*" ve "*Keman Konçerto (1-2)*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Sergei Prokofiev'in "*Kije Süiti*" ve "*Peter and the Wolf*" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise Kurt Weill'in eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

- Ulusalçılık Akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; konservatuvardaki öğretim elemanı ve öğrenciler Zoltan Kodaly'nin "*Dances Of Galanta*", "Piyano Eserleri" ve "*Háry János*", Bela Bartok'un "Romen Dansları", "*Macar Rapsodisi*" ve "Mavi Sakal Operası", Leos Janacek'in "*Jenufa*" ve "Keman Piyano Sonat" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Bedřich Smetena'nın "*Ma Vlast*", Antonin Dvorak'ın "9. Senfoni" ve "Slav Dansları" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim elemanlarının ise Ahmet Adnan Saygun'un "Demet Suti" ve "Keman Konçerto" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. İÜDK öğrencileri Heitor Villa Lobos'un "*Prelude No.1*" ve "Etüt No.5"; MSGSÜDK öğrencileri ise Heitor Villa Lobos'un "*Que lindos olhos*" eseri ve Mihail Glinka'nın eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.
- Birinci Kuşak Türk Bestecileri öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiğinde; öğretim elemanı ve öğrenciler Ahmet Adnan Saygun'un "Demet Suti", "Keman Konçerto", "Yunus Emre Orotoryosu" ve "Horon", Ulvi Cemal Erkin'in "Keman Konçerto", "Köçekçe Suti" ve "5 Damla", Cemal Reşit Rey'in "Enstantaneler", "Piyano Eserleri" ve "Keman Konçerto", Hasan Ferit Alnar'ın "Piyano Eserleri" ve "Kanun Konçerto", Necil Kazım Akses'in "Piyano Eserleri", "Orkestra Eserleri", "Minyatürler" ve "Bir Divandan Gazel" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları Ekrem Zeki Ün'ün "Yunus'un Mezarında" ve Bülent Tarcan'ın eserlerinin; MSGSÜDK öğretim elemanlarını da benzer şekilde Ekrem Zeki Ün'ün "Yunus'un Mezarında" eserinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri Ekrem Zeki Ün'ün "Piyano" ve "Keman" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

- İkinci Kuşak Türk Bestecileri akımının öne çıkan bestecileri ve eserleri ile ilgili anket maddesine verilen yanıtlar incelendiği, öğretim elemanı ve öğrenciler İlhan Usmanbaş'ın "Bakışsız Bir Kedi Kara" ve "Keman/Piyano Sonat", Bülent Arel'in "Piyano Eserleri" ve "3 Madrigal", İlhan Baran'ın "Demet Süit" ve "Siyah Beyaz", Cengiz Tanç'ın "Viyola Konçerto" ve "Fagot Solo" eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir. Bu akımla ilgili anket maddesinin diğer seçeneğinde İÜDK öğretim elemanları İlhan Mimaroglu'nun eserlerinin derslerde kullanıldığını belirtmişlerdir.

Yukarıdaki sonuçlar, 20. yüzyıl müzik akımları ile ilgili olarak her iki konservatuvarda büyük oranda benzer besteciler ve eserlerin derslerde kullanıldığını göstermektedir. Konservatuvarlarda bu besteciler ve eserlerin tercih edilmesi; dönemin karakteristik özelliklerini en iyi şekilde yansıtmalarından, öğrenci düzeyine uygun olmalarından ve uzun yıllardır konservatuvarlarda çalınan veya seslendirilen eserler olmuş olmalarından kaynaklanabilir.

Literatürde, bu araştırmanın ikinci ve üçüncü sorusu ile ilgili olabilecek bazı araştırmalara bakıldığında; bazı çalışmalarda konservatuvarlarda 20. yüzyıl müzik dersi dışında yürütülen derslerin öğretim elemanı ve/veya öğrenci görüşlerine göre değerlendirildiği ve diğer bazı çalışmalarda ise repertuvar incelemesi yapıldığı belirlenmiştir. Örneğin Yıldırım (2019), konservatuvarlarda lisans düzeyi ses eğitiminde erkek sesleri için Robert Schumann'ın *Op. 25 (Myrthen)* lied dizisinde yer alan eserlerin uygunluğunu araştırmış ve bu albümde yer alan erkek sesi eğitiminde orta ve üzeri sıklıkta kullanılan eserlerin *Widmung, Freisinn, Die Lotosblume, Du bist wie eine Blume, Der Nussbaum, Zwei Venetianische Lieder No 1, Zwei Venetianische Lieder No 2* olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç, konservatuvar eğitiminde lied lerin kullanımı açısından, çalışmamızda da elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir. Yüksel (2009), Devlet Konservatuvarları Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı "Şan" derslerinde Türk bestecilerinin eserlerinin kullanımını araştırdığı çalışmasında; basılı kaynak yetersizliğinden dolayı esere ulaşamama, Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin ve Ahmet Adnan Saygun gibi bestecilerimizin lied ve süit formlarındaki çağdaş bestelerini kullanma konularında çalışmamızla benzer sonuçlara

ulaşmıştır. Başka bir çalışmada (Akkor, 2009), doküman incelemesi ve uzman görüşü alınmak yoluyla Türkiye’deki konservatuvarlarda verilmekte olan kontrbas eğitiminde Çağdaş Türk Kontrbas Müziği eserlerinin kullanılabilirliğini araştırılmış ve yine eserlere ulaşma ve yeterince yer verilmeme konularında çalışmamızla benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca, Çağdaş Türk Kontrbas Müziği bestecilerinden Server Acim’in kontrbas ve piyano için yazdığı “Minyatürler” ve kontrbas dörtlüsü için yazdığı “3 Minyatür No:1”, Necdet Levent’in üç kontrbas için yazdığı “Kontrbas Trio No:2” ve Yigit Kolat’ın kontrbas ve piyano için yazdığı “Horon” isimli eserlerin ulusal ve uluslararası kontrbas eğitiminde halen kullanılmakta olduğunu belirlemiştir.

3.3. Araştırmanın Dördüncü Sorusu ile İlgili Tartışma

Araştırmanın dördüncü sorusu “*Bu kurumlarda görev yapan ve öğrenim gören öğretim elemanı ve öğrencilerin kurumda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?*” şeklinde düzenlenmişti. Bu soruya verilen yanıtların analizinden elde edilen sonuçlar aşağıda sunularak tartışılmıştır.

3.3.1. 20. Yüzyıl Müziğine Lisans Düzeyinde Yer Verilmesi Konusundaki Görüşler ve Tartışma

İÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Bazı öğretim elemanlarının konservatuvarda geleneksel ve klasik görüşün hâkim olması sebebiyle 20. yüzyıl müzik eğitime yeterince yer verilmediğini, bazı alanlarda ve bazı dersler içerisinde kısıtlı olarak yer verildiğini,
- Bazı öğretim elemanları ise 20. yüzyıl müzik eğitimi içerisinde yer alan bazı akımlara hiç değinilmediğini belirtmişlerdir.

İÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- Öğrenciler, 20. yüzyıl müzik eğitime yeterince önem verilmediğini ve bu dönemin bazı dersler içerisinde çok sınırlı olarak (bir bölüm) yer aldığını ve konservatuvarda daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere önem verildiğini,

- Bu nedenle, 20. yüzyıl müziği, bestecileri ve akımları hakkında genel anlamda bilgilerinin yetersiz olduğunu,
- Bazı öğrenciler yapılan anket çalışması ile 20. yüzyıl müziği hakkında ne denli eksikliklerinin olduğunu farkına vardıklarını,
- Bazı öğrenciler ise 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili derslerde Romantik döneme kadar gelebildiklerini ifade etmişlerdir.

MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Öğretim elemanları konservatuvarda genel olarak 20. yüzyıl müzik eğitiminin yoğunluğunun öğrencinin bölümüne göre farklılık içerdiğini Etnomüzikoloji, Müzikoloji ve Kompozisyon gibi teori ağırlıklı bölümlerde daha yoğun, enstrüman ve sahne sanatları gibi performansa dayalı bölümlerde daha sınırlı yer verildiğini,
- MSGSÜDK öğretim elemanları da İÜDK öğretim elemanları gibi Barok, Klasik ve Romantik dönemlere daha fazla, 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan Mikrotonalite, Rastlamsal Müzik, Elektronik Müzik ve Minimalizm gibi bazı akımlara ise daha az yer verildiğini belirtmişlerdir.

MSGSÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- Öğrenciler konservatuvarda 20. yüzyıl müzik eğitime yeterince önem verilmediğini ve bu konuda verilen eğitimin hocaların kişisel alanları ile sınırlı olduğunu, bu döneme hâkim olmadıklarını ancak hâkim olmak istediklerini,
- Bazı öğrenciler de İÜDK öğrencileri gibi yapılan anket çalışması ile 20. yüzyıl müziği hakkında ne denli eksikliklerinin olduğunu farkına vardıklarını ve kendilerine verilen ankette yer alan birçok besteciyi tanımadıklarını,
- Uygulama ağırlıklı anasanat dallarında öğrenim gören öğrenciler 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitimin çok yüzeysel olduğunu ve sadece son sınıfta karşılarına çıktığını belirtirken, teori ağırlıklı bölüm öğrencileri 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerinde bu dönemle ilgili tam anlamı ile yoğun bir eğitimin söz konusu olmadığını,

- Ayrıca, bazı alanlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitimi süresinin yeterli olmadığını, konservatuvarda geleneksel görüşün hâkim olduğunu dolayısıyla daha çok Klasik ve Romantik döneme önem verildiğini, bu dönemlerin çalgısal anlamda teknikleri ve teorik anlamda donanımı oturtulmadan Çağdaş döneme geçmenin anlamsız olduğunun söylendiğini ve İÜDK öğrencileri ile benzer şekilde ankette yer alan Post-Romantizm, Polonya Ekolü, Birinci Kuşak Türk Bestecileri gibi bazı akımlar dışındaki akımlara ise hiç yer verilmediğini ifade etmişlerdir.

20. yüzyıl müziğine lisans düzeyinde yer verilmesi ile ilgili İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri birlikte değerlendirildiğinde; her iki konservatuvarda 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince yer verilmemesi, daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere yer verilmesi, teori ağırlıklı bölümlerde görece daha yoğun, enstrüman ve sahne sanatları gibi performansa dayalı bölümlerde daha sınırlı yer verilmesi ve bu dönem altında incelenen bazı akımlara ise hiç yer verilmemesi ortak görüşlerinin dile getirildiği görülmektedir. Öte yandan bu sonuçlar, Tablo 3.1 ve Tablo 3.2’deki sonuçlarla öğretim elemanı görüşleri açısından genel olarak uyumluluk gösterirken, öğrenci görüşleri açısından kısmen uyumsuzluklar göstermektedir. MSGSÜDK öğrencileri, 20. yüzyıl müzik ile ilgili bazı akımlar konusunda verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirirken, açık uçlu soruya verdikleri yanıtlarda bu akımlarla ilgili verilen eğitim hakkında İÜDK öğrencileri ile benzer olumsuz görüşler belirtmişlerdir. Oysa beklenen durum, MSGSÜDK öğrencilerinin bu konu ile doğrudan ilgili ders almış olmaları nedeniyle 20. yüzyıl müzik akımları konusunda yapılan eğitimi daha olumlu değerlendirmeleridir. Böyle bir sonucun ortaya çıkması ise, açık uçlu sorulara verilen yanıtlarla aynı konudaki kapalı uçlu sorulara verilen yanıtlar arasında her zaman iyi bir uyumun olmayabileceğini göstermektedir. Dolayısıyla, bu konunun daha iyi açıklığa kavuşturulabilmesi için nitel bir çalışmanın planlanmasının gereği ortaya çıkmaktadır.

3.3.2. 20. Yüzyıl Müziğine Karşı İlgî ve Tutum Konusundaki Görüşler

ve Tartışma

İÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Konservatuvarda görev yapan öğretim elemanı ve öğrencilerin çeşitli nedenlerle 20. yüzyıl müzik eğitimine karşı genel olarak ilgili olmadıklarını ve öğretim elemanlarının öğrencilerini bu müziğe teşvik etmediklerini,
- Ayrıca, kıdemli bazı öğretim elemanlarının bu müzik türüne karşı olan olumsuz tutum içerisinde olduğu vurgulanmıştır.

İÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- Konservatuvarda öğrenim gören çok az sayıda öğrencinin 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olduğunu,
- Bazı öğrenciler ise, hocalarının büyük çoğunluğunun yeni kuşak müzik olarak tanımladıkları 20. yüzyıl müziğine ayak uyduramadıklarını ve Kompozisyon bölümü dışında özellikle çalgı bölümü hocalarının 20. yüzyıl müziğine daha fazla mesafeli olduklarını belirtmişlerdir.

MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Öğretim elemanları bu konu ile ilgili olarak pek bir görüş ifade etmemişlerdir.
- Yalnız bir öğretim elemanı, çağdaş eserleri seyirci ile buluşturmanın ve onları bu eserlere ilgi duyar hale getirmenin zorluğunu dile getirmiştir.

MSGSÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- Öğrencilerin çoğunun, öğretim elemanlarının ise büyük çoğunluğunun 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olmadıklarını,
- Diğer yandan, yalnızca Kompozisyon bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerin bu dönem müziği ile ilgili olduklarını,
- Bir öğrenci ise, 20. yüzyıl müziği ile ilgili verilen eğitimin niteliğinin düşüklüğü nedeniyle öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine karşı yabancı ve ön yargılı olduklarını düşündüğünü belirtmiştir. Ancak anketlerin dağıtımı sırasında kendileri ile yapılan birebir görüşmelerde edinilen izlenim, öğrencilerin çoğunun bu görüşte olduğunu göstermiştir.

20. yüzyıl müziğine karşı ilgi ve tutumla ilgili İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri birlikte değerlendirildiğinde; hem öğretim elemanı hem de öğrencilerin büyük çoğunluğunun 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olmadıkları, bu durumun çeşitli sebeplerden kaynaklandığı, özellikle İÜDK’da görev yapan kıdemli öğretim elemanlarının bu müzik türüne karşı olan olumsuz tutum içinde oldukları ve yalnızca Kompozisyon bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerin bu dönem müziğe kısmen ilgili oldukları ortaya çıkmaktadır. Bu sonuçlar, öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine yönelik ilgi ve tutumlarının konservatuvarlarda ders veren öğretim elemanlarının bu müziğe yönelik düşük ilgi ve olumsuz tutumlarından etkilendiğini, konservatuvarda bu dönem müziği ile ilgili varolan veya oluşan genel olumsuz havanın öğrencilerin de bu konudaki görüşlerini olumsuz yöne kaydıracağı biçiminde yorumlanabilir.

3.3.3. 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrası Konusundaki Görüşler ve Tartışma

İÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Öğretim elemanları, bazı alanlarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin giderek aratan oranda, bazı alanlarda ise sınırlı düzeyde icra edildiğini,
- Bazı alanlarda daha çok Fransız ve Alman bestecilerin eserlerinin tercih edildiğini, diğer ekollerin dil nedeni ile tercih edilmediğini,
- Ayrıca, Türk bestecilerinde ise özellikle birinci kuşak Türk bestecilerinin eserlerinin seslendirildiğini belirtmişlerdir.

İÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- Öğrenciler, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri ya hiç icra etmediklerini ya da çok az icra ettiklerini belirtmişlerdir.

MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının Görüşleri

- Öğretim elemanları 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin Barok, Klasik, Romantik dönem eserlerin yanında teknik olarak zor olduğundan genellikle çok düşük oranlarda icra edildiğini,
- Bu eserlerin daha çok sınavlarda veya konser programlarında yer bulabildiğini,
- Rastlamsal Müzik, *Avant-garde*, Elektronik Müzik, Minimalist ve Somut müzik gibi akımlarla ilgili eserlerin ise hiç icra edilmediğini,
- 20. yüzyıl müziği eserlerin notalarına telif ve benzeri nedenlerden Türkiye’den ulaşmanın kolay olmadığını ve ancak yurt dışı bağlantılı öğretim elemanlarının repertuvarında bu dönem eserleri daha sık yer bulabildiğini,
- Ayrıca, olumlu bir durum olarak yeni dönemleri temsil eden genç bestecilerimizin dünya standartlarında 20. yüzyıl eserleri verdiğini ifade etmişlerdir.

MSGGSÜDK Öğrencilerinin Görüşleri

- 20. yüzyıl müziği eserlerin icrası ile ilgili olarak çok az sayıda öğrenci görüş bildirmiştir.
- Bu konuda görüş bildiren öğrenciler ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserleri hiç icra etmediklerini, daha çok 17. ve 18. yüzyıl eserlerini icra ettiklerini,
- Bu dönem eserleri icra ederken çoğu zaman zorlandıklarını belirtmişlerdir.

20. yüzyıl müzik eserlerinin icrası ile ilgili İÜDK ve MSGGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri birlikte değerlendirildiğinde; her iki kurumda da 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin çok sınırlı oranda icra edildiği veya bazı alanlarda ise hiç icra edilmediği, bu durumun 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin Barok, Klasik, Romantik dönem eserlerin yanında teknik ve dilsel açıdan zor olması ve notalarına ulaşmanın Türkiye’de kolay olmaması gibi nedenlerden kaynaklandığı ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin bazı alanlarda giderek artan oranda icra edildiği ve bu alanda bazı genç bestecilerimizin dünya standartlarında 20. yüzyıl eserleri verdiği ifade edilmiştir. Bu sonuçlar, her iki konservatuvarda da daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere yer verilmesi nedeniyle 20. yüzyıl müzik

eğitimine yeterince yer verilmemesi ve ğretim elemanı ve öğrencilerin büyük ğunluğunun 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olmamaları ile ilişkilendirilebilir.

3.3.4. 20. Yüzyıl Müzik Dersinin Lisans Düzeyindeki Yeri Konusundaki neriler ve Tartışma

İDK ğretim Elemanlarının nerileri

- Lisansüstü programlarda seçmeli olarak yer alan bu dersin, lisans programlarında da yine seçmeli de olsa kendi müfredatına sahip bağımsız bir 20. yüzyıl müzik dersi olarak yer alması gerektiğini,
- 20. yüzyıl müzik dersinin lisans döneminde hangi alanlara hangi sınıf düzeyinden başlanarak verilmesi ile ilgili olarak ise farklı görüşler ortaya çıkmakla birlikte bu dersin ağırlıklı olarak lisans 3. ve 4. sınıflarda yer alması gerektiğini önermişlerdir.
- Bir ğretim elemanı ise bağımsız bir 20. yüzyıl müzik dersi yerine Müzik Tarihi derslerinin sayısını artırarak ve lisans 1. Sınıftan başlatarak lisans 4. sınıfta 20. yüzyıl müziğine daha efektif bir şekilde değinilebileceğini ifade etmiştir.

İDK ğrencilerinin nerileri

- Öğrenciler, bağımsız bir 20. yüzyıl müzik dersi veya seçmeli bir dersin lisans programlarında yer almasını veya mevcut olan “Müzik Tarihi” gibi derslerin ders saati sayısının arttırılarak 20. yüzyıl müziğini daha kapsamlı içerecek şekilde yeniden düzenlenmesini,
- Ayrıca, bazı öğrenciler 20. yüzyıl müzik eğitiminin lisans 3. veya 4. sınıfta verilmesinin geç olduğunu, dolayısıyla lisans 2. sınıftan itibaren Müzik Tarihi dersi içerisinde verilmeye başlanılmasını önermişlerdir.

MSGSÜDK ğretim Elemanlarının nerileri

- Bu konuda öneride bulunan ğretim elemanları, lisans eğitiminde daha ciddi bir ağdaş müzik dersi olmasını istemiş, lisansüstü eğitiminde ise bu dönemin

ele alınıp işlenmesini geç kalınmış bir durum olarak değerlendirmiş ve genel olarak bu dönem eğitime daha fazla önem ve yer verilmesini önermişlerdir.

- 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak oda müziği derslerinin bir devamı olarak tasarlanabilecek uygulamaya dönük seçmeli derslerin planlanmasını önermişlerdir.

MSGSÜDK Öğrencilerinin Önerileri

- Öğrencilerin bu konudaki önerileri değerlendirildiğinde, Müzik Tarihi derslerinin içerisinde bir konu olmaktan çıkarılıp ayrı bir ders olarak okutulmasının faydalı olacağını veya bağımsız seçmeli bir 20. yüzyıl müziği dersinin lisans programlarında yer almasını,
- Veya varolan “Müzik Tarihi” ve “Opera Tarihi” gibi derslerin bir iki döneme daha konularak 20. yüzyıl müziğini daha kapsamlı içerecek şekilde yeniden düzenlenmesini önermişlerdir.
- Ayrıca, bu dersin hangi sınıf düzeyinde başlatılması ile ilgili olarak lise konservatuvar döneminden başlatılmasını önerenler olduğu gibi, genel olarak en azından lisans 2. sınıftan itibaren böyle bir ders konulmasını önermişlerdir.

20. yüzyıl müzik dersinin lisans düzeyindeki yeri ile ilgili İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci önerileri birlikte değerlendirildiğinde; İÜDK öğretim elemanı ve öğrencileri ile MSGSÜDK öğrencilerinin bağımsız bir 20. yüzyıl müzik dersinin seçmeli de olsa lisans programlarında yer alması gerektiğini önerdikleri görülmüştür. Böyle bir önerinin İÜDK öğretim elemanı ve öğrencilerinden gelmesi doğaldır. Çünkü, İÜDK ders programlarının incelenmesi 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili lisans düzeyinde müfredatı belli bağımsız bir dersin var olmadığını ortaya koymuştur (Tablo 3.1-Tablo 3.6). Ancak, aynı önerinin MSGSÜDK öğrencileri tarafından yapılması ilginçtir. MSGSÜDK ders programlarının incelenmesi, konservatuardaki tüm anasanat ve anabilim dallarının lisans müfredatlarında yer alan bağımsız bir 20. yüzyıl müzik eğitimi dersinin (Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği) varlığını ortaya koymuştur (Tablo 2.7-Tablo 2.12). MSGSÜDK öğrencilerinin bu dersi almalarına rağmen yine de müfredatı belli bağımsız bir 20. yüzyıl müzik eğitimi

dersini önermeleri, bu dersten 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili yeteri düzeyde yarar sağlamamış olduklarını göstermektedir. Nitekim, MSGSÜDK öğretim elemanlarının da bu konu ile ilgili olarak lisansta verilen 20. yüzyıl müzik eğitimin daha ciddi yapılmasını önermeleri bu yorumu destekler niteliktedir. Diğer yandan, İÜDK öğretim elemanları, 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili oluşturulacak dersin lisans döneminde ağırlıklı olarak 3. ve 4. sınıflarda yer alması gerektiğini önerirken, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin bu dersin çok daha erken veya en azından 2. sınıftan itibaren verilmesini önermeleri, bu konuda kendilerini ne derece yetersiz hissettiklerinin bir göstergesi olabilir.

3.3.5. 20. Yüzyıl Müzik Eğitiminin Etkililiği Konusundaki Öneriler ve Tartışma

İÜDK Öğretim Elemanlarının Önerileri

Öğretim elemanları 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili çeşitli önerilerde bulunmuşlardır. Bu önerilerden bazıları aşağıda sıralanmıştır.

- Teori, kompozisyon ve ilgili enstrüman bölümünün birlikte çalışarak 20. yüzyıl müziğini icra etmesi ve destekleyici derslerle 20. yüzyıl müziğinin felsefi ve kültürel altyapısının oluşturulması
- 20. yüzyıl müziği konusunda, bu alanda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin ders vermelerine gayret edilmesi ve 20. yüzyıl müziği eserlerine müfredatlarında daha fazla yer verilmesi
- Genel olarak 20. yüzyıl müziği eğitime ve eserlerin yorumlanmasına daha fazla önem verilmesi
- Teorik alt yapının iyi oluşturulması halinde çalgılama daha donanımlı, sağlıklı ve nitelikli hale gelebilmesi

İÜDK Öğrencilerinin Önerileri

- Öğrenciler bu konu ile ilgili olarak; derslerin işlenirken uygulamaya daha fazla ağırlık verilmesi ve derste öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin kullanılmasını (dersin doğrudan görmeye, işitmeye, görsellerle destekli ve uygulamaya dayalı şekilde işlenmesinin artırılması) önermişlerdir.

MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının Önerileri

Öğretim elemanları 20. yüzyıl müzik eğitiminin etkililiği ile ilgili pek bir önerde bulunmamışlardır. Bu konu ile ilgili olarak yalnız bir öğretim elemanı aşağıdaki öneride bulunmuştur.

- 20. yüzyıl müziği eserlerinin yorumlanmasında icracıların oldukça ileri bir teknik seviyeye ulaşmış olmalarının gerektiğini düşündüğünden, 20. yüzyıl müziğinden önceki dönemlerin yeterince incelenmesi ve eserlerinin çalışılmasından sonra çıkan sonuca göre ve altyapı sağlamlığının oluşturulmasından sonra 20. yüzyıl müziğine yönelmenin daha doğru olacağını ifade etmiştir.

MSGSÜDK Öğrencilerinin Önerileri

- 20. yüzyıl müzik eğitimi müfredatının kapsamlı, açık, anlaşılır ve doğru yapılmasını,
- 20. yüzyıl müziği ile ilgili bu dönem içerisinde geliştirilen yeni teknikleri öğrenebilecekleri uygulamalı derslerin olmasını,
- İlerde dinleyicilerin bu dönem yapıtlarının seslendirilmesine ulaşabilmelerinin sağlanabilmesi için öğretim elemanları tarafından öğrencileri bu dönem müziğine teşvik edecek daha fazla seminerler düzenlenmesini,
- 20. yüzyıl müziği ile ilgili kütüphane kaynaklarının arttırılmasını önermişlerdir.

20. yüzyıl müzik dersinin etkililiği ile ilgili İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci önerileri birlikte değerlendirildiğinde; her iki konservatuvardaki öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili teorik alt yapı iyi oluşturulduktan sonra uygulamalı eğitime geçilmesini önerdikleri ortaya çıkmıştır. İÜDK öğretim elemanları ayrıca, 20. yüzyıl müziği konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin ders vermelerine gayret edilmesini ve öğrencilerin modern yöntemlerle eğitilmesini önermişlerdir. Burada kastedilen modern yöntemlerin daha çok uygulamaya dönük öğrenci merkezli yöntemler olduğu düşünülebilir. Bu konuda benzer bir öneri de İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri tarafından yapılmıştır. Her iki konservatuvar öğrencileri, 20. yüzyıl müzik

dersinin uygulamaya dayalı ve öğrenci merkezli işlenmesini önermişlerdir. Bu bulgu, Çevik'in (2009), güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin Müzik Tarihi dersi hakkındaki görüşleri ile ilgili çalışmasından elde ettiği sonuçlarla paralellik göstermektedir. Çevik (2009), çalışmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%81) Müzik Tarihi dersinin öğrenci merkezli ve uygulamaya dayalı işlenmesini istediklerini çünkü dersi bu yaklaşımla işlemenin öğrencilerin derse katılımını ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını, dersin uygulamaya, incelemeye ve dinlemeye yönelik olmasının öğrenilen bilgileri daha kalıcı hale getirdiğini ve öğrencileri araştırmacılığa yönlendirdiğini; öğretmen merkezli olmasının ise dersi monoton ve sıkıcı hale getirdiğini belirtmiştir. Ayrıca, MSGSÜDK öğrencileri, öğretim elemanlarının öğrencileri bu dönem müziğine teşvik edecek seminerler düzenlenmesini ve bu dönemle ilgili kütüphane olanaklarının artırılmasını önerdikleri görülmüştür. Özetlemek gerekirse, bu sonuçlar dersin etkili işlenmesi konusunda konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin benzer önerilerde bir araya geldiklerini göstermektedir.

3.3.6. 20. Yüzyıl Müzik Eserlerinin İcrası Konusundaki Öneriler ve Tartışma

İÜDK Öğretim Elemanlarının Önerileri

Öğretim elemanları genel olarak 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

- Bu amaçla 20. yüzyıl müziği ile ilgili farklı akımlara ait eserlerin daha sıklıkla icra edilmesini,
- Düzenlenecek özel konser serileri ile 20. yüzyıl müziği eserlerin icrasının özendirilebileceğini,
- Özellikle kompozisyon öğrencileri ve hocalarının eserlerini seslendirebilecekleri bir yapının çoğaltılmasını önermişlerdir.

İÜDK Öğrencilerinin Önerileri

- Öğrenciler genel olarak 20. yüzyıl müzik eserlerinin kendi bölümlerinde ve diğer bölümlerde çalınmasını veya seslendirilmesini ve bu konuda sadece 20.

yüzyıl müzik eserleri ile de yetinilmemesini, çağdaş bestecilerin eserlerinin çalınmasını da önemsediklerini,

- Bazı öğrenciler, lisans aşamasında Müzik Tarihi dersinde 20. yüzyıl müziğini kavradıktan sonra lisansüstü düzeyde icra edilmesini daha doğru bulduklarını ifade etmişlerdir.

MSGSÜDK Öğretim Elemanlarının Önerileri

- Öğretim elemanlarının bu konuda çok fazla önerinde bulunulmamışlardır
- Fakat 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilebilmesi için derslerde besteci çeşitliliğini artırarak öğrencileri bu müziği dinlemeye teşvik etmek veya oda müziği derslerinin bir devamı olarak tasarlanabilecek seçmeli derslerle yeni yapıtların yaratılmasına ve seslendirilmesine vesile olabilmek şeklinde sıralanabilecek bazı önerilerde bulunmuşlardır.

MSGSÜDK Öğrencilerinin Önerileri

Öğrencilerin genel olarak bu dönem müziğin eserlerinin icrası ile ilgili yapılanları çok yetersiz buldukları belirlenmiştir.

- Bu dönem ile ilgili repertuvarların geliştirilmesini ve genişletilmesini,
- Bu dönem müziği ile daha çok iç içe olunmasını yani hem besteleme hem de seslendirme boyutunda daha çok deneyim kazanma çalışması içinde olunmasını,
- Dinleyicilerin bu dönem yapıtlarının seslendirilmesine ulaşabilmeleri için çaba içerisinde olunmasını önermişlerdir.

20. yüzyıl müzik dersinin icrası ile ilgili İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrenci önerileri birlikte değerlendirildiğinde; öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilmesini ortak öneri olarak sundukları görülmektedir. Bu eserlerin icrası için besteci çeşitliliğinin artırılması, ilgili repertuvarların genişletilmesi ve özel konser serileri düzenlenmesi gibi önerilerin yapıldığı da görülmektedir. Öğretim elemanı ve öğrencilerce lisans düzeyinde yeterli bir 20. yüzyıl müzik eğitimi verilmediğinin veya alınamadığının düşünülmesi bu

önerilerin yapılmasını olağan kılmaktadır. Öte yandan, bazı öğrencilerin lisans aşamasında Müzik Tarihi dersinde 20. yüzyıl müziği ile ilgili kavramları öğrendikten sonra lisansüstü düzeyde bu müziği icra etmeyi daha doğru bulduklarını ifade etmeleri, bazı MSGSÜDK öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müzik dersinin lisans düzeyindeki yerine ilişkin lisans eğitiminde ciddi bir 20. yüzyıl müzik dersi olmamasını olumsuz bir durum olarak görmeleri ve lisansüstü düzeyde bu dönemin ele alınıp işlenmesini de geç kalınmış bir durum olarak değerlendirmeleri görüşüyle tutarlılık göstermektedir.

Yukarıda 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili yapılan nitel analizler sonucunda ortaya çıkarılan öğretim elemanı ve öğrenci görüş ve önerilerinin, araştırmanın ikinci sorusunu yanıtlamak için yapılan nicel analiz bulguları ile tutarlı olduğu görülmektedir. Genel olarak, her iki devlet konservatuvarında yapılan 20. yüzyıl müzik eğitiminin istenilen düzeyde olmadığı ve öğrencilerin öğretim elemanlarına göre bu konuda daha olumsuz görüşe sahip oldukları görülmektedir.

Literatürde, öğretim elemanı ve öğrencilerin konservatuvarlarda 20. yüzyıl müzik dersine ilişkin görüş ve önerilerini ele alan bir çalışmaya rastlanılmamış ancak benzer çalışmalarda değişik sonuçlara ulaşıldığı belirlenmiştir. Keser (2018)'in, "Orkestra Repertuarı" dersi alan öğrencilere Klasik Müzik Tarihi dönemlerine ait orkestra müziğini tanıtmak ve repertuvarından seçilen önemli örnekler üzerinde kuramsal ve uygulamalı bilgiler sunmak amacıyla yaptığı tez çalışmasında, derste kullanılmak üzere ağırlıklı olarak Klasik, Romantik ve Barok dönem bestecilerinin eserlerine yer verdiği görülmüştür. 20. yüzyıl müziği ile ilgili olarak ise sadece İgor Stavinşky'in *Pulcinella Bale Suiti*, 7. Bölüm (*Kontrbas Solo*) eserinin derste icra edilmesini önerdiği belirlenmiştir. Bu bulgu, öğrenci ve öğretim elemanı görüşlerinden bulgularla paralellik göstermektedir. Buzduğu (2016), konservatuvarlarda yürütülmekte olan oda müziği derslerine yönelik eğitimci tutumlarını incelediği tez çalışmasında; oda müziği derslerinin eğitimciler ve öğrenciler bakımından değişiklikler göstermekle birlikte genel anlamda bir sistem veya gelenek doğrultusunda yapılmadığı ve dersin alanında uzman eğitimciler tarafından verilmediğini belirlemiştir. Ayrıca, konservatuvarlarda verilen oda müziği konusunda,

20. yüzyıl müziğine olan düşük ilgi ve öğrencilerin çalışabilecekleri uygun mekanların bulunmaması gibi sonuçlar çalışma bulgularıyla paralel sonuçlar elde etmiştir. Ercan (2014), klasik batı müziği eğitimi veren devlet konservatuvarlarında öğrenim gören öğrencilerin müzikal beğenilerini ve müzik dinleme alışkanlıklarını değerlendirdiği çalışmada; ilk tercihin Klasik Batı Müziği olduğunu, Çağdaş Dönem olarak ifade edilen 20. yüzyıl müzik eserlerinin en az tercih edildiğini, en çok Barok, Klasik, Romantik Dönem ve bestecilerden Bach, Mozart ve Beethoven'ın eserlerinin dinlenilmesinin tercih edildiğini, ayrıca en çok bu bestecilerin eserlerinin seslendirildiğini belirlemiştir. Bu bulgular, okulda alınan müzik eğitiminin öğrencilerin müzik tercihlerini etkilediğini göstermektedir ve bu çalışmada 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili olarak ortaya konulan 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince yer verilmemesi, daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere yer verilmesi ve bunun sonucunda öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine yönelik düşük ilgi ve tutum bulguları ile paralellik göstermektedir.

3.4. Araştırmanın Beşinci Sorusu ile İlgili Tartışma

Araştırmanın beşinci sorusu “*Bu kurumlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşleri nelerdir?*” şeklinde düzenlenmişti. Bu soruya yanıt bulabilmek amacıyla, öğretim elemanlarına 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ya da dolaylı ilgili verdikleri dersler, öğrencilere ise aldıkları dersler hakkında sorular yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizleri; “Müzik Tarihi”, “Orkestrasyon” ve “Kompozisyon” derslerinin MSGSÜDK ve İUDK öğretim elemanları tarafından verilen ortak dersler olduğunu göstermiştir. Ayrıca, “Müzik Tarihi”, “Orkestrasyon”, “Sanat Tarihi”, “Piyano Edebiyatı” ve “Kompozisyon” derslerinin ise MSGSÜDK ve İUDK öğrencileri tarafından alınan ortak dersler olduğu ortaya çıkmıştır. Bu ortak derslerin yanında, “Çağdaş Müzik” veya “20. Yüzyıl Müziği” gibi isimler altında 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ya da dolaylı ilgili derslerin alındığı da ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, öğretim elemanları ve öğrencilerin verdikleri yanıtların büyük oranda uyuştuğunu göstermektedir. Bunun yanında, öğretim elemanı ve öğrencilere 20. yüzyıl müziği ile ilgili verdikleri ve aldıkları derslerle ilgili soruların analizlerinden elde edilen bulgular, konservatuvar

lisans programlarının döküman analizlerinden elde edilen bulgularla büyük oranda örtüşmektedir. Bu sonuçların, öğretim elemanı ve öğrencilere yöneltilen anket sonuçları ile tutarlılık içinde olması, geliştirilen anketlerin güvenilir ve sağlam ölçme araçları olduğunu da ayrıca göstermektedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Bu dersleri kaç yıldır veriyorsunuz, verdiğiniz süre içerisinde adlarında veya içeriklerinde değişiklikler oldu mu, varsa ne gibi değişiklikler olmuştur?” soruların analiz bulguları; görüşmeye katılan öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili derslerin verilmesi konusunda oldukça yeterli deneyime sahip olduklarını ve verilen derslerin adlarında program düzeyinde bazı değişiklikler olmasının, öğretim elemanlarına yöneltilen 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri verdikleri sorusunun analiz bulguları ile uyum içerisinde dir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Verdiğiniz bu derslerde mevcut müfredatı mı takip ediyorsunuz yoksa ders içeriklerinde ekleme veya düzenlemeler yapıyor musunuz, varsa yaptığınız değişikliklerin neler olduğunu söyleyebilir misiniz?” sorularının analiz bulguları ise, öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili verdikleri derslerin müfredatlarına büyük oranda bağlı kalmadıklarını ve ders içeriklerinde öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler ve düzenlemeler yaptıkları göstermiştir.

Döküman analizleri bulguları ve öğretim elemanı ve öğrencilerin yukarıdaki görüşme sorularına verdikleri yanıtların analiz bulguları, konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin dersler boyutundaki durumu ortaya çıkarmıştır. Ancak, bu dersleri veren öğretim elemanları ile dersleri alan öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutlarındaki görüşleri, konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğini etkileyebilecek veya ondan etkilenebilecek önemli psikolojik etmenlerdir. Bu nedenle, 20. yüzyıl müziği dersleri veren öğretim elemanlarına ve bu dersleri alan öğrencilere; “20. yüzyıl müziğine ilişkin algınız nedir, 20. yüzyıl müziği sizin için ne anlam ifade etmektedir?” şeklindeki görüşme soruları yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizleri; bulguların “Tonalite”, “Çok Akımlılık”,

“Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitlilik” ve “Kapanmış Bir Dönem Müziği” olmak üzere dört tema altında ele alınabileceğini göstermiştir.

Araştırma bulguları, “20. yüzyıl müziğini tonaliteden kopuş; birçok akımın bir arada bulunduğu ve birbirinden etkilendiği bir dönem; besteleme ve icra teknikleri açısından daha özgürlükçü, soyut, deneyselliğe ve gelişmeye açık bir dönem olarak değerlendirme” açısından öğretim elemanları ve öğrencilerin ortak bir algıya sahip olduklarını göstermiştir. Bu bulgular 20. yüzyıl müziği literatür bulgularıyla paralellik göstermektedir (Çelebioğlu, 1986; Mimaroglu, 1995; İlyasoğlu, 2003; Feridunoğlu, 2005; Doğan, 2017; Boran & Şenürkmez, 2018). Diğer yandan, öğretim elemanlarının böyle değerlendirmelerde bulunmaları doğaldır. Ancak öğrencilerin de aynı değerlendirmeyi yapabilmiş olmaları, konservatuvarlarda üç buçuk yıl boyunca aldıkları 20. yüzyıl müzik eğitiminin bilişsel boyutta etkili olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, çalışmanın ilk aşamasında (2015-2016 yılında) konservatuvarlardaki 2.,3. ve 4. sınıflar ve öğretim elemanları ile yapılan çalışma sonuçlarından farklılık göstermektedir. Bu ise, yıllar geçtikçe bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminde büyük iyileşme ve ilerlemelerin olması ile açıklanabilir. Çalışmanın ikinci aşamasında (2020-2021 yılında) görüşülen son sınıf öğrencilerinin, yukarıdaki bilişsel boyutta yaptıkları değerlendirmelerin yanında 20. yüzyıl müziğine yönelik olumlu tutum ifadeleri de belirtmiş olmaları, konservatuvarlarda aldıkları eğitimin duyuşsal boyutta da etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, I. ve II. Kuşak Türk bestecilerin eserlerindeki 20. yüzyıl müziği etkilerinin öğrencilerin oldukça ilgisini çekmesi, John Cage gibi bestecilerin yaptığı çalışmaları çok ufuk açıcı bulmaları, bu dönemde resim sanatı ile müzik sanatı arasındaki iç içe çalışmaların klasik müzikte farklı seçenekler olduğunu anlamalarına ve kendilerini daha özgür hissetmelerine yardımcı olması gibi görüşlerinin olması da bu müzik ile oldukça içli dışlı olduklarını göstermektedir. Bu bulgular, öğrencilerin bu dönem müziği hakkında ne kadar bilgili ve bu müziğe ne kadar ilgili olduklarını göstermektedir. Bu ise, 20. yüzyıl müzik eğitimi açısından istenen bir durumdur.

Öğrencilerin yukarıdaki değerlendirmeleri yanında, öğrencilerden farklı olarak, öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziğini çoğunlukla kapanmış bir döneme ait müzik

olarak değerlendirdikleri, “yeni müzik” veya “çağdaş müzik” gibi değerlendirmelerin doğru olmadığını düşündükleri belirlenmiştir. 20. Yüzyıl müziği ile ilgili literatür incelendiğinde, bu dönem müziğini tanımlamak için “Çağdaş Müzik”, “Yeni Müzik” ve “Modern Müzik” gibi kavramların kullanılması (Adorno, 1949; Kütahyalı, 1981; Say, 1997; Dürük, 2009; Yöre, 2011) bu dönem müziğini adlandırma konusunda öğretim elemanları arasında niçin tam bir birlikteliğin olmadığını açıklayabilir. Öte yandan, araştırmada bazı öğrencilerin dönemin sınırları konusunda net olmadıkları da ortaya çıkmıştır. Bu durum da 20. yüzyıl müziği konusunda kaynaklardaki muğlaklıkla açıklanabilir. Çokamay (2020), tarafından yapılan çalışmada, Batı Müziği Tarihi kitaplarında “20. Yüzyıl’da Müzik” konusunun işleniş bakımından karşılaştırmalı bir analizi yapılmıştır. Çalışmada, incelenen değişik kitaplarda, 20. yüzyıl müziğin ne zaman başladığı konusunun tartışmalı olduğu ve 20. Yüzyıl’da Müzik konusunun kitaplarda farklı başlıklar altında anlatıldığı saptanmıştır. Konunun böyle ele alınışının, öğrencilerde 20. yüzyıl müziğin sınırları konusunda kafa karışıklığı yaratması doğaldır.

Öğrencilere; 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının ne olduğu dışında, algılarının oluşmasında etkili olan etmenleri belirlemek için de bir soru yöneltilmiştir. Bu soruya verilen yanıtların içerik analizi, bulgularında; “Lisans Döneminde Alınan Eğitim”, “Lise Döneminde Alınan Eğitim” ve “İnternet” olmak üzere üç tema altında ele alınabileceğini göstermiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının oluşmasında; konservatuvar lisans döneminde ve lise döneminde aldıkları eğitimlerin, katıldıkları etkinliklerin, bu dönem içerisinde yer alan Türk bestecilerin eserlerini dinlemelerinin, internet ortamında yaptıkları araştırmaların, youtube ve spotify gibi bazı sosyal medya müzik dinleme platformlarının ve dersleri veren öğretim elemanlarının ders işleme tarzlarının etkili olduğunu göstermiştir. Hoşacan (2019), Türk ve Yabancı uyruklu öğrencilerle gerçekleştirdiği çalışmada, çalışmamızla benzer şekilde öğrenci algılarının dinledikleri müziklerden etkilendiğini tespit etmiştir. Çalışma bulgularımız ayrıca, Şenel (2013)’in “dinleyicinin müziği algılaması ve müziğe verdiği tepki, müziği duyduğu anda içinde bulunduğu durumdan, doğduğu andan itibaren içinde bulunduğu toplumun değer yargılarına kadar birçok farklı etken tarafından belirlenir” düşüncesiyle paralellik göstermektedir.

Bu nedenle, 20. yüzyıl müziği dersleri veren öğretim elemanlarına ve bu dersleri alan öğrencilere; “20. yüzyıl müziğine ilişkin algınız nedir, 20. yüzyıl müziği sizin için ne anlam ifade etmektedir?” şeklindeki görüşme soruları yöneltilmiştir. Bu sorulara verilen yanıtların içerik analizleri; bulguların “Tonalite”, “Çok Akımlılık”, “Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitlilik” ve “Kapanmış Bir Dönem Müziği” olmak üzere dört tema altında ele alınabileceğini göstermiştir.

Öğretim elemanı ve öğrencilerin, 20. yüzyıl müziğine ilişkin temsil boyutundaki görüşlerini belirlemek üzere yöneltilen sorulara verilen yanıtların içerik analizi, bulguların; öğretim elemanı ve öğrencilerin dinleyici, icracı ve besteci olarak görüşleri olmak üzere üç tema altında ele alınabileceğini göstermiştir.

MSGSÜDK öğretim elmanlarının tamamı 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak “sık katılıyorum” anlamına gelebilecek ifadeler kullanırken, İÜDK öğretim elmanları ve öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ise “kısmen katılıyorum” anlamına gelebilecek ifadeler kullandıkları belirlenmiştir. Ulaşılan ilginç bir bulgu da, 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak en fazla oranda katılmayan grubun MSGSÜDK öğrencileri olmasıdır. Toplamda bakıldığında ise, katılımcıların en fazla “kısmen katılıyorum” (%61) yönünde görüş belirttikleri ortaya çıkmıştır. Görüşme yapılan MSGSÜDK öğretim elmanlarının, 20. yüzyıl müziği konusunda uzun süredir çeşitli dersler vermiş olmaları ve besteci yönlerinin bulunması, 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak daha yüksek oranda katılmalarını açıklayabilir. Öte yandan MSGSÜDK öğrencilerinin bu tür etkinliklere ağırlıklı olarak “katılmama” yönünde görüş bildirmeleri, olası ekonomik etmenlerin yanında bu müziğe karşı ilgilerinin düşük olması ile açıklanabilir. İÜDK öğretim elmanları ve öğrencilerinin büyük çoğunluğunun “kısmen katılma” yönünde görüş belirtmeleri ise, bu müziğin konservatuvardaki eğitim geçmişinin MSGSÜDK’na göre, görece daha yeni olması ve İÜDK katılımcılarının bu müziğe karşı ilgilerinin orta seviyelerde olmasından kayanaktanabilir.

MSGSÜDK öğretim elmanları ile İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin %30'u, 20. yüzyıl müziği için günlük veya profesyonel müzik yaşamlarında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında icracı olarak “sık icra ederim” anlamına gelebilecek ifadeler kullanırken, İÜDK öğretim elmanlarının ise %75'i “icra etmem” anlamına gelebilecek ifadeler kullanmışlardır. Bu durum, görüşülen İÜDK öğretim elmanlarının, çalışmalarının yoğunluğu nedeniyle icra için zamanlarının az olmasından kaynaklanabilir. Sık icra ettiğini belirten öğretim elemanı ve öğrencilerin ise, bu müziğe ilgilerinin yüksek olduğu düşünülebilir. MSGSÜDK öğretim elmanları ile İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin “kısmen icra ederim” ve “icra etmem” anlamına gelebilecek yanıtlarının birbirine yakın oranda ve %30'lar civarında olduğu ortaya çıkmıştır. Toplamda ise, katılımcılar en fazla “sık icra ederim” (%42) yönünde görüş belirtmişlerdir. “İcra etmem” yönünde görüş bildirenlerin oranı ise %23 tür. Bu bulgular, katılımcıların çoğunun 20. yüzyıl müziğini icra etmek konusunda pek fazla olmasa da istekli oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma bulgularında, İÜDK öğretim elmanlarının %75'inin 20. yüzyıl müziği ile ilgili “sık beste yaparım” anlamına gelebilecek ifadeler kullandıkları, buna karşın MSGSÜDK öğretim elmanlarının ise %33'ünün bu yönde ifadeler kullandıkları ortaya çıkmıştır. Ayrıca, en fazla MSGSÜDK öğretim elmanları (%67) bu müzikle ilgili beste yapmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. MSGSÜDK öğretim elmanlarının besteci yönleri olmasına karşın görüşmenin yapıldığı sıralarda 20. yüzyıl ile ilgili beste çalışmaları içerisinde bulunmuyor olmaları bu durumu açıklayabilir. Öte yandan, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin kabaca üçte biri ise 20. yüzyıl müziği ile ilgili “kısmen beste yaptıkları” anlamına gelen ifadeler kullanmışlardır. Toplamda katılımcıların %42'sinin 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapmadıkları ortaya çıkmıştır. Bu bulgular, 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapma konusunda katılımcıların çok istekli olmamaları veya başka faaliyetlerde bulunmalarından dolayı bu çalışmaya zaman ayıramamaları ile açıklanabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu tez çalışmasında, Türkiye-İstanbul’da Klasik Batı Müziği eğitimi veren konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla, İstanbul’daki iki devlet üniversitesi konservatuvarı çalışma kapsamına alınmış ve bu konservatuvarlardaki 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili mevcut durum doküman analizleri, öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır.

Tez çalışmasında, belirlenen amaç doğrultusunda beş araştırma sorusuna yanıt aranmıştır. Bu sorulardan birincisi ile araştırma kapsamına alınan İstanbul’daki iki devlet üniversitesi konservatuvarının öğretim programlarında (müfredatlarında) 20. yüzyıl müzik eğitime yer verilme düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun için konservatuvarların lisans programları; 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili hangi derslere yer verdikleri açısından doküman analizi yöntemi ile farklı tarihlerde iki kez incelenmiş ve araştırma bulguları tablolar (Tablo 3.1-Tablo 2.16 arası tüm tablolar) halinde sunulmuştur. Araştırmanın ikinci, üçüncü ve dördüncü sorularına ilişkin veriler, araştırmacı tarafından öğretim elemanı ve öğrencilere yönelik geliştirilen “20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anket” formları (EK2, EK3) ile toplanmıştır. Araştırmanın ikinci sorusu ile bu konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının genel özellikleri ve bestecileri hakkındaki eğitimin düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun için konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrencilerin görüşleri, *Ki-kare* testi ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmamaları açısından analiz edilmiş ve ortaya çıkan bulgular tablolar (Tablo 2.18, Tablo 2.19, Tablo 2.21, Tablo 2.22, Tablo 2.24, Tablo 2.25, Tablo 2.27, Tablo 2.28, Tablo 2.30, Tablo 2.31, Tablo 2.33, Tablo 2.34, Tablo 2.36, Tablo 2.37, Tablo 2.39, Tablo 2.40, Tablo 2.42, Tablo 2.43, Tablo 2.45, Tablo 2.46, Tablo 2.48, Tablo 2.49, Tablo 2.51, Tablo 2.52, Tablo 2.54, Tablo 2.55, Tablo 2.57 ve Tablo 2.58) halinde sunulmuştur. Ayrıca, öğretim elemanı ve öğrencilerin hazırlanan anket formlarındaki *Likert* tipi maddelere verdikleri cevapların dağılımı Tablo 2.17’de topluca sunulmuştur. Araştırmanın üçüncü sorusu ile bu kurumlarda verilen 20. yüzyıl

müzik akımlarının öne çıkan bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerinin ilgili derslerde icra edildiği belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun için öğretim elemanı ve öğrencilerin, hazırlanan anketlere verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde (%) oranlarına göre tablolar (Tablo 2.20, Tablo 2.23, Tablo 2.26, Tablo 2.29, Tablo 2.32, Tablo 2.35, Tablo 2.38, Tablo 2.41, Tablo 2.44, Tablo 2.47, Tablo 2.50, Tablo 2.53, Tablo 2.56 ve Tablo 2.59) haline getirilmiştir. Araştırmanın dördüncü sorusu ile araştırmaya katılan tüm öğretim elemanı ve öğrencilerin, bu konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğine ilişkin görüş ve önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bunun için öğretim elemanı ve öğrencilere anket formlarının açık uçlu olarak hazırlanan son (15. Soru) sorusu yöneltilmiş ve verilen yanıtlar nitel açıdan içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi sonucu ortaya çıkan tema ve alt temalar Tablo 2.60’da sunulmuş ve ayrıca katılımcıların görüşlerini yansıtmak için yazdıkları ifadelerden yapılan doğrudan alıntılar, cümle yapıları üzerinde herhangi bir değişikliğe uğratılmadan tırnak içerisinde aynen verilmiştir. Araştırmanın son sorusu olan beşinci sorusu ile öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil boyutundaki görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Özetlemek gerekirse, bu araştırma sorularına verilen cevapların analizi sonucu ortaya çıkan önemli sonuçlar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

- İÜDK ve MSGSÜDK anasanat dalları lisans programlarının ilk incelenmesi sonucunda İÜDK lisans öğretim programları içerisinde 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilişkili zorunlu veya seçmeli bir dersin bulunmadığı, buna karşın MSGSÜDK lisans öğretim programları içerisinde 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilişkili “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinin yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca, her iki devlet konservatuvarının anasanat dalları lisans öğretim programlarında, birkaç dönem halinde verilen ve 20. yüzyıl müzik eğitimi ile en az bir dönemi önemli oranda ilişkili olan “Müzik Tarihi” dersinin yer aldığı belirlenmiştir. Diğer bazı ortak derslerde ise 20. yüzyıl müziğinin bir dönemi kapsayacak şekilde yer almadığı, ders içerisinde bir bölüm olarak yer aldığı belirlenmiştir.

- İÜDK ve MSGSÜDK Müzikoloji bölümü anabilim dalları 20. yüzyıl müzik eğitimi ile doğrudan ilişkili lisans dersleri açısından kıyaslandığında; İÜDK’da “Çağdaş Müzik Akımları I, II” ve “Avrupa Müzik Tarihi I, II”, MSGSÜDK’da ise “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” ve “Batı Müziği Tarihi” derslerinin yer aldığı saptanmıştır.
- İÜDK ve MSGSÜDK lisans öğretim programlarında yer verilen Türk ve yabancı besteciler incelediğinde, her iki konservatuvarda da çoğunlukla benzer besteciler ve eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Anabilim ve anasanat dallarına göre değişmekle birlikte Türk bestecilerden en çok Ahmet Adnan Saygun ve İlhan Usmanbaş’ın eserlerine yer verildiği, bunları sırasıyla Ulvi Cemal Erkin, İlhan Baran ve Bülent Arel’in takip ettiği belirlenmiştir. Yabancı bestecilerden ise en fazla Arnold Schoenberg, Paul Hindemith ve Sergei Prokofiev’in eserlerine yer verildiği, bunları sırasıyla Serge Koussevitzsky, Alban Berg, Eugène Bozza, Jacques Delecluse, Siegfried Fink, Marcel Grandjanay, Leo Brouwer, Anton Webern ve Igor Stravinsky’in takip ettiği ortaya çıkarılmıştır.
- İÜDK ve MSGSÜDK anasanat dalları lisans programlarının ikinci incelenmesi sonucunda İÜDK Müzik ve Sahne Sanatları Bölümleri altında ortak olarak yer alan “Sanat Tarihi IV” dersinin kaldırılarak, yerine “Sanat Tarihi II” dersinin konulduğu, “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Caz Tarihi I-II” derslerinin ise tüm programlara yeni eklenen dersler oldukları belirlenmiştir. “Dinletili ve Analitik Oda Müziği I-II” dersinin İÜDK Müzik Bölümü altındaki tüm anasanat dalları lisans programlarından çıkarıldığı tespit edilmiştir.
- Tablo 2.13’ deki İÜDK Müzik Bölümü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği ile Piyano Anasanat dallarının lisans programlarında ortak olarak yer alan “Çağdaş Türk Müziği Yapıtları I-II” dersinin çıkarılarak “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” dersinin eklendiği tespit edilmiştir.

- İÜDK Yaylı Çalgılar anasanat dalı lisans programında yer alan “Keman-Viyola Tarihi Repertuarı IV” dersinin kaldırılarak, yerine “Yaylı Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II” dersinin konulduğu ve “Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi Repertuarı IV” dersinin de kaldırılarak, yerine “Üflemeli Çalgılar Tarihi ve Repertuarı II” dersinin konulduğu belirlenmiştir.
- İÜDK Müzik Bölümü Piyano Anasanat dalındaki “Repertuar VIII” dersi yerine “Piyano Repertuarı II” dersinin konulduğu ve “20.Yüzyıl Piyano Repertuarı I-II” dersinin yeni eklenen bir ders olduğu belirlenmiştir. İÜDK Müzik Bölümü Kompozisyon ve Orkestra Şefliği anasanat dalına yeni olarak “Elektronik Müzik I-II” dersinin eklendiği tespit edilmiştir.
- İÜDK Müzik Bölümü Caz sanat dalı, ilk döküman analizi çalışmasının yapıldığı dönemde aktif olmadığından, öğretim programının analizi yapılamamıştı. Ancak, daha sonra bu program aktif hale getirildiğinden yapılan ikinci döküman analizi sonucunda; 20. yüzyıl müziği ile ilgili “Sanat Tarihi II”, “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II”, “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Caz Tarihi I-II” derslerine yer verildiği belirlenmiştir.
- İÜDK Sahne Sanatları Bölümü Opera anasanat dalındaki “Alman Lied Yorumu II” dersinin çıkarıldığı, “Çağdaş Müzik Akımları I-II”, “Caz Tarihi I-II” ve “Avrupa Müzik Tarihi I-II” derslerinin ise programa yeni eklenen dersler olduğu belirlenmiştir.
- İÜDK Müzikoloji Bölümü, Geleneksel ve Modal Müzikler anabilim dalında “Sanat Tarihi IV” dersinin kaldırılarak yerine “Sanat Tarihi II” dersinin konulduğu, “Türkiye’de Çok sesli Müzik Süreci I-II” dersinin de programdan çıkarılarak yerine “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II” dersinin konulduğu saptanmıştır. Ayrıca, “Çağdaş Müzik Akımları I-II”, “Caz Tarihi I-II” ve “Batı Müziği Literatürü II” derslerinin yeni eklenen dersler olduğu belirlenmiştir.

- İÜDK Müzikoloji Bölümü, Etnomüzikoloji ve Folklor anabilim dalı döküman analizi çalışmasının yapıldığı ilk dönemde aktif olmadığından lisans programının analizi yapılamamıştı. Daha sonraki dönemde Etnomüzikoloji ve Folklor anabilim dalı aktif hale getirildiğinden, lisans programı üzerinden döküman analizi yapılabilmiş ve programda “Sanat Tarihi II”, “Türk Müzik Tarihi ve Kültürü II”, “Çağdaş Müzik Akımları I-II” ve “Caz Tarihi I-II” derslerine yer verildiği belirlenmiştir.
- MSGSÜDK Müzik Bölümü altındaki tüm anasanat dallarının lisans programlarının ikinci döküman analiz sonuçları 20. yüzyıl müziği ile ilgili hiçbir dersin anasanat dallarının lisans programlarından çıkarılmadığını hatta “Yeni Müzik Topluluğu” ve “Besteciler Formu” derslerinin eklendiği göstermiştir.
- MSGSÜDK Müzik Bölümü Sahne Sanatları Anasanat Dalı altında yer alan Opera anasanat dalı ders programlarının karşılaştırmalı analizinde ise herhangi bir değişiklik olmadığı saptanmıştır.
- MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü altında yer alan Müzikoloji Anabilim dalı lisans programının karşılaştırmalı analizinde; eski programdaki “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği” dersinin çıkarılarak “Çağdaş Müzik: 1945 Sonrası I-II” dersinin eklendiği ve “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı” dersinin de çıkarılarak “Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II” dersinin eklendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, “Batı Müziği Tarihi I-II” ve “Opera Tarihi I-II” derslerinin de yeni ders programından çıkarıldığı belirlenmiştir. “20. Yüzyıl Müziği:1890-1945 I-II” ve “Besteciler Formu” derslerinin ise yeni eklendiği tespit edilmiştir.
- MSGSÜDK Müzikoloji Bölümü altında yer alan Etnomüzikoloji ve Folklor Anabilim Dalı lisans programının karşılaştırmalı analizinde; eski ders programındaki “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı” dersinin

çıkarıldığı, yerine “Cumhuriyet Döneminde Müzik Politikaları ve Türk Beşleri I-II” dersinin eklendiği belirlenmiştir.

- 20. yüzyıl müzik akımlarınının genel özellikleri ve bestecileri hakkında verilen eğitimin düzeyi ile ilgili genel olarak; öğretim elemanları verilen eğitimin “Orta”, öğrenciler ise “Düşük” düzeyde olduğunu belirtmişlerdir.
- *İkinci Viyana Okulu, Avant-garde, Minimalizm, Polonya Ekolü, Rastlamsal Müzik, Elektronik Müzik, Somut Müzik ve Mikrotonalite* akımları konusunda öğretim elemanları verilen eğitimin düzeyini “Düşük” bulurken, yalnızca *Birinci Kuşak Türk Bestecileri* hakkında verilen eğitimin “İyi” düzeyde olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ise, yalnızca *Birinci Kuşak Türk Bestecileri* hakkında verilen eğitimi “Orta” düzeyde bulurken, diğer tüm akımlarla ilgili verilen eğitimlerin düzeyinin “Düşük” olduğunu belirtmişlerdir.
- Çalışmanın yapıldığı konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının eğitimine ilişkin öğretim elemanlarının ve öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığı *Ki-kare* testleri ile analiz edilmiştir. Bu analizler sonucunda; öğretim elemanlarının görüşleri arasında çok büyük oranda anlamlı bir farklılık bulunmadığı, yalnızca *Birinci Kuşak Türk Bestecileri* ve *İzlenimcilik* akımları açısından kadın öğretim elemanları lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Kadın öğretim elemanları bu akımlarla ilgili verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir. Ayrıca, yine kadın öğretim elemanlarının, diğer akımlar konusunda verilen eğitimlerin düzeyi ile ilgili olarak erkek öğretim elemanları ile aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte daha olumlu görüşlere sahip oldukları da belirlenmiştir.
- Üniversite değişkeni açısından da benzer bir durum söz konusudur. Üniversite değişkenine göre öğretim elemanlarının görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamakla birlikte, MSGSÜDK öğretim elemanlarının

20. yüzyıl müzik akımları ile ilgili konservatuvarda verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirdikleri belirlenmiştir.

- İstatistiksel analiz sonuçları öğrenci görüşleri açısından değerlendirildiğinde; üniversite, lise ve öğrenim değişkenlerine göre öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ve bu farklılıkların *MSGSÜDK; İÜDK ve MSGSÜDK Konservatuvarların Lise kısmından mezun olanlar (*KL) ve İÜDK ve MSGSÜDK Konservatuvarların Lisans 4. sınıf (*L4) öğrencileri lehine olduğu ortaya çıkmıştır.
- MSGSÜDK öğrencileri *İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, Polonya Ekolü, Rastlamsal Müzik, Somut Müzik ve İkinci Kuşak Türk Bestecileri* ile ilgili verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir.
- Lise değişkeni açısından ise; İÜDK ve MSGSÜDK Konservatuvarların KL'den mezun öğrencileri, Diğer (D) liselerden mezun olan öğrencilere göre bazı akımlar (*Post-Romantizm, İzlenimcilik ve Birinci Kuşak Türk Bestecileri*) hakkında verilen eğitimin düzeyini daha olumlu değerlendirmişlerdir.
- Öğrenim durumu değişkeni açısından; İÜDK ve MSGSÜDK Konservatuvarların Lisans 4. sınıf (L4) öğrencileri *Post-Romantizm, İzlenimcilik, II. Viyana Okulu, Avant-garde, Polonya Ekolü, Elektronik Müzik, Ulusalçılık, Birinci ve İkinci Kuşak Türk Bestecileri* akımları ile ilgili verilen eğitimin düzeyini diğer gruplara (L2 ve L3) göre daha olumlu değerlendirmişlerdir.
- Araştırma kapsamındaki konservatuvarlarda verilen 20. yüzyıl müzik akımlarının öne çıkan bestecileri ile ilgili olarak; öğretim elemanı ve öğrencilerin çoğunlukla aynı bestecilerin farklı formlardaki eserlerinin derslerde icra edildiğini belirttikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar, 20. yüzyıl müzik akımları ile ilgili olarak her iki konservatuvarda büyük oranda benzer besteciler ve eserlerinin derslerde kullanıldığını göstermektedir.

- Araştırma kapsamındaki konservatuvarlarda görev yapan öğretim elemanı ve ve öğrenim gören öğrencilerin kurumda verilen 20. yüzyıl müzik eğitiminin niteliğine ilişkin görüş ve önerilerini belirlemek amacıyla yapılan nitel analizler sonucunda değişik sonuçlar elde edilmiştir. Bunlardan en çok vurgulananlar aşağıda sunulmuştur:
- Bu konuyla ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrencileri tarafından ileri sürülen görüşler birlikte değerlendirildiğinde; her iki konservatuvarda 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince yer verilmediği, daha çok Barok, Klasik ve Romantik dönemlere yer verildiği, teori ağırlıklı bölümlerde görece daha yoğun, enstrüman ve sahne sanatları gibi performansa dayalı bölümlerde ise daha sınırlı yer verildiği ve bu dönem altında incelenen bazı akımlara ise hiç yer verilmediği gibi ortak görüşlerin dile getirildiği belirlenmiştir.
- Öğretim elemanı ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun 20. yüzyıl müziğine karşı ilgili olmadıkları, bu durumun çeşitli sebeplerden kaynaklandığı, özellikle İÜDK’da görev yapan kıdemli öğretim elemanlarının daha ziyade önceki dönemlerle alakalı oldukları ve yalnızca kompozisyon bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerinin bu dönem müziğine kısmen ilgili oldukları da ortaya çıkmıştır.
- İki kurumda da 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin çok sınırlı oranda icra edildiği veya bazı alanlarda ise hiç icra edilmediği, bu durumun 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin Barok, Klasik, Romantik dönem eserlerin yanında teknik ve dilsel açıdan zor olması ve notalarına ulaşmanın kolay olmaması gibi nedenlerden kaynaklandığının ifade edildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte, 20. yüzyıl müziği ile ilgili eserlerin genç bestecilerimiz tarafından giderek artan oranda icra edildiği de saptanmıştır.
- Bu konuyla ilgili olarak İÜDK ve MSGSÜDK öğretim elemanı ve öğrencileri tarafından ortaya konulan öneriler birlikte değerlendirildiğinde; bağımsız bir

20. yüzyıl müzik dersinin seçmeli de olsa lisans programlarında yer alması gerektiğini önerdikleri görülmüştür. Ayrıca, İÜDK öğretim elemanları 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili oluşturulacak dersin lisans döneminde ağırlıklı olarak 3. ve 4. sınıflarda yer alması gerektiğini önerirken, İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin bu dersin çok daha erken veya en azından 2. sınıftan itibaren verilmesini önerdikleri de tespit edilmiştir.

- Bu konservatuvarlardaki öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile ilgili teorik alt yapı iyi oluşturulduktan sonra uygulamalı eğitime geçilmesini önerdikleri ortaya çıkmıştır. İÜDK öğretim elemanları ayrıca, 20. yüzyıl müziği konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin ders vermelerine gayret edilmesini önermişlerdir. Bu konuda benzer bir öneri de İÜDK ve MSGSÜDK öğrencileri tarafından yapılmıştır. Ayrıca, MSGSÜDK öğrencileri, öğretim elemanlarının öğrencileri bu dönem müziğine teşvik edecek seminerler düzenlenmesini ve bu dönemle ilgili kütüphane olanaklarının arttırılmasını önermişlerdir.
- Bu konservatuvarlardaki öğretim elemanı ve öğrenciler, 20. yüzyıl müziği eserlerinin daha fazla icra edilmesini ortak öneri olarak sunmuşlardır. Bu eserlerin icrası için besteci çeşitliliğinin artırılması, ilgili repertuvarların genişletilmesi ve özel konser serileri düzenlenmesi gibi önerilerin yapıldığı da saptanmıştır. Bazı öğrenciler ise lisans aşamasında “Müzik Tarihi” dersinde 20. yüzyıl müziği ile ilgili kavramlar öğrenildikten sonra lisansüstü düzeyde bu müziği icra etmenin daha doğru olacağını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde, bazı MSGSÜDK öğretim elemanları lisans düzeyinde ciddi bir 20. yüzyıl müzik dersi olmamasını olumsuz bir durum olarak gördükleri ve lisansüstü düzeyde bu dönemin ele alınıp işlenmesini de geç kalınmış bir durum olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.
- Öğretim elemanları ve öğrencilerle araştırmanın ikinci aşamasında gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelere göre; MSGSÜDK öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziği ile doğrudan ilgili “Çağdaş Müzik ve Çağdaş

Türk Müziği”, “20. Yüzyıl Müziği 1890-1945”, “Çağdaş Müzik 1945 sonrası I-II”, “Yeni Müzik Topluluğu” ve “Besteciler Forumu”; dolaylı ilgili olarak ise “Müzik Tarihi”, “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı”, “Orkestrasyon” ve “Kompozisyon” derslerini verdikleri belirlenmiştir. İUDK öğretim elemanlarının ise “Çağdaş Müzik Akımları” ve “Caz Tarihi I-II”; dolaylı ilgili dersler olarak ise “Müzik Tarihi”, “Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi”, “Orkestrasyon” ve “Kompozisyon” derslerini verdikleri belirlenmiştir.

- MSGSÜDK öğrencilerinin 20. yüzyıl müziği ile ilgili “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, “20. Yüzyıl Müziği 1890-1945”, “Çağdaş Müzik 1945 sonrası I-II”, “Yeni Müzik Topluluğu”, “Elektronik Müzik” ve “Besteciler Forumu” dolaylı ilgili derslerin ise “Müzik Tarihi”, “Piyano Edebiyatı”, “Cumhuriyet Dönemi Türk Müzik İnkılabı”, “Oda Müziği”, “Sanat Tarihi”, “Orkestrasyon”, “Kompozisyon” ve “Opera Tarihi” derslerini aldıkları belirlenmiştir. Ayrıca, MSGSÜDK öğrencilerinin en çok “Çağdaş Müzik ve Çağdaş Türk Müziği”, en az ise “Opera Tarihi” dersini aldıkları saptanmıştır. İUDK öğrencilerinin “Çağdaş Müzik Akımları”, “Caz Tarihi”, “20. Yüzyıl Piyano Repertuarı”, “Müzik Tarihi”, “Piyano Edebiyatı”, “Form Bilgisi ve Genel Müzik Analizi”, “Yaylı Çalgılar Tarihi Repertuarı”, “Sanat Tarihi”, “Orkestrasyon”, “Kompozisyon” ve “Tahta Üflemeli Çalgılar Tarihi” derslerini aldıkları belirlenmiştir. Ayrıca, ÜDK öğrencilerinin en çok “Çağdaş Müzik Akımları”, en az ise “Yaylı Çalgılar Tarihi ve Repertuarı” dersini aldıkları saptanmıştır.
- Öğretim elemanlarının bu dersleri en az 2 yıl en çok ise 20 yıldır verdikleri, bir öğretim elemanına düşen ortalama ders süresinin ise 7 yıl olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, öğretim elemanlarının yaklaşık %70’inin derslerin içeriklerinde değişiklik olmadığını, %30’unun ise çok az değişiklik olduğunu (İçerikte değişiklik yapılmadan sadece dersin adındaki küçük değişiklikler) belirttikleri tespit edilmiştir.

- Öğretim elemanlarının mevcut müfredata büyük oranda (%86) bağlı kalmadıkları ve ders içeriklerinde öğrenci ihtiyaçlarına göre ekleme ve düzenlemeler yaptıkları belirlenmiştir.
- Öğretim elemanı ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı boyutundaki görüşlerini belirlemek için yapılan analizler, bulguların; “Tonalite”, “Çok Akımlılık”, “Müziksel İfade Özgürlüğü ve Çeşitlilik” ve “Kapanmış Bir Dönem Müziği” olmak üzere dört tema altında toplanabileceğini göstermiştir.
- Öğretim elemanları ve öğrencilerin; “20. yüzyıl müziğini tonaliteden kopuş; birçok akımın bir arada bulunduğu ve birbirinden etkilendiği bir dönem; besteleme ve icra teknikleri açısından daha özgürlükçü, soyut, deneyselliğe ve gelişmeye açık bir dönem olarak değerlendirme” boyutlarında ortak bir algıya sahip oldukları saptanmıştır. Öğrencilerin bu dönem müziği hakkında beklenenden daha çok bilgili ve bu müzikle ilgili oldukları da tespit edilmiştir.
- Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun 20. yüzyıl müziğini kapanmış bir döneme ait müzik olarak değerlendirdikleri, “yeni müzik” veya “çağdaş müzik” gibi değerlendirmelerin doğru olmadığını düşündükleri belirlenmiştir.
- Bazı öğrencilerin dönemin sınırları konusunda net olmadıkları da ortaya çıkmıştır.
- Öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algılarının oluşmasında; konservatuvar lisans döneminde ve lise döneminde aldıkları eğitimlerin, katıldıkları etkinliklerin, bu dönem içerisinde yer alan Türk bestecilerin eserlerini dinlemelerinin, internet ortamında yaptıkları araştırmaların, youtube ve spotify gibi bazı sosyal medya müzik dinleme platformlarının ve dersleri veren öğretim elemanlarının ders işleme tarzlarının da etkili olduğu belirlenmiştir.
- Öğretim elemanı ve öğrencilerin, 20. yüzyıl müziğine ilişkin temsil boyutundaki görüşlerini belirlemek üzere yöneltilen sorulara verilen yanıtların

içerik analizi sonucunda elde edilen bulgular, öğretim elemanı ve öğrencilerin görüşlerinin; dinleyici, icracı ve besteci olmak üzere üç tema altında ele alınabileceğini göstermiştir.

- MSGSÜDK öğretim elmanlarının tamamı 20. yüzyıl müzik etkinliklerine dinleyici olarak “sık katılımım” anlamına gelebilecek ifadelerde bulunurken, İÜDK öğretim elmanları ve İÜDK öğrencilerinin ise büyük çoğunluğunun “kısmen katılımım” anlamına gelebilecek ifadeler kullandıkları belirlenmiştir. Toplamda bakıldığında ise, katılımcıların en fazla “kısmen katılımım” yönünde görüş belirttikleri ortaya çıkmıştır.
- MSGSÜDK öğretim elmanları ile İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerinin %30’u, 20. yüzyıl müziği için günlük veya profesyonel müzik yaşamlarında konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında icracı olarak “sık icra ederim” anlamına gelebilecek ifadeler kurarken, İÜDK öğretim elmanlarının hiçbirisi “sık icra ederim” yönünde görüş belirtmemiş, %75’i ise “icra etmem” yönünde görüş belirtmiştir. MSGSÜDK öğretim elmanları ile İÜDK ve MSGSÜDK öğrencilerin “kısmen icra ederim” ve “icra etmem” yönündeki yanıtları oranlarının da birbirine yakın olduğu ve ortalama %30’lar civarında olduğu ortaya çıkmıştır. Toplamda ise, katılımcılar en fazla “sık icra ederim” (%42) yönünde görüş belirtmişlerdir. “İcra etmem” yönünde görüş bildirenlerin oranı ise %23 tür.
- İÜDK öğretim elmanlarının %75’nin 20. yüzyıl müziği ile ilgili “sık beste yaparım” anlamına gelebilecek ifadeler kullandıkları, buna karşın MSGSÜDK öğretim elmanlarının ise %33’ünün bu yönde ifadelerde bulundukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca, en fazla MSGSÜDK öğretim elmanları (%67) bu müzikle ilgili beste yapmadıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. İÜDK ve MSGSÜDK ise öğrencilerinin ise kabaca üçte biri 20. yüzyıl müziği ile ilgili “kısmen beste yaptıkları” anlamına gelen ifadeler kullanmışlardır. Toplamda ise katılımcıların %42’sinin 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapmadıkları ortaya çıkmıştır.

Öneriler:

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik geliştirilen çeşitli öneriler ise, aşağıda sunulmuştur.

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- Bu araştırmanın birinci ve ikinci aşmasından elde edilen sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, her iki kurumda da 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili yeni derslerin konulduğu ancak içeriklerinde öğretim elemanları tarafından zaman zaman değişikliklerin yapıldığı belirlenmiştir. Bu değişiklik ve düzenlemeler konusunda öğrenciler de işin içine katılarak görüşleri alınabilir.
- Bu derslerin öğrenci merkezli ve uygulamaya dayalı işlenmesi, 20. yüzyıl müziği ile ilgili yerli ve yabancı bestecilerin eserlerinin dinlendirilmesi veya yapılabildiği ölçüde seslendirilmesi gibi uygulamalar arttırılabilir.
- Her iki kurumda görev yapan öğretim elemanları ara ara biraraya gelerek 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili deneyimlerini paylaşabilirler.
- 20. yüzyıl müziğini tanıtmak ve sevdirmek için konservatuvarlarda mini konserler ve seminerler düzenlenebilir veya bu dönemle ilgili eserleri olan besteciler davet edilebilir.
- Öğretim elemanlarının ve öğrencilerin de 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapmaları teşvik edebilir ve bestelerini sunacak ortamlar hazırlanabilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Bu araştırma, Türkiyede Klasik Batı Müziği eğitimi veren diğer konservatuvarlarda da tekrarlanabilir ve çıkan sonuçlar bu araştırma sonuçları ile karşılaştırılabilir.
- 20. yüzyıl müzik eğitimi ile ilgili öğretim elemanı ve öğrencilerin beklentileri yüzyüze görüşmelere dayalı nitel yöntemlerle ortaya konulabilir.
- 20. yüzyıl müzik eğitimi konusunda uzman öğretim elemanlarının görüşleri alınarak, bir 20. yüzyıl müzik eğitimi dersi model önerisi çalışması yapılabilir.
- 20. yüzyıl müzik eğitimine yeterince yer verilmediği gibi Barok öncesi dönem de göz ardı edildiğinden, Barok öncesi dönem ile ilgili de benzer bir çalışma planlanabilir.

- 20. yüzyıl müziğın sınırları konusunda öğrencilerin kafa karışıklığı yaşadığı belirlendiğinden, uzmanlarla bu konuda bir kaynak kitap içeriğı oluşturma çalışması yapılabilir.
- Bu çalışma, Klasik Batı Müziğı Eğitimi veren diğer kurumlarda da tekrarlanabilir.
- Öğretim elemanları ve öğrencilerin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil düzeylerini daha derinlemesine belirlemek için görüşme ve saha araştırmasına dayalı nitel bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- ADORNO, T., HULLOT-KENTOR, R.: 1949 **Philosophy of New Music**, Minneapolis: University of Minnesota Press.
- AKIN T.: 2007 “20. Yüzyıl Müziğinde Kullanılan Özel Efektlerin Kemanda Uygulama Yöntemleri”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.
- AKKOR, H. Ö.: 2009 “Konservatuvarlarda Verilmekte Olan Kontrbas Eğitiminde Çağdaş Türk Kontrbas Müziği Eserlerinin Yeri ve Değerlendirilmesi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- AMMER, C.: 2004 **The Facts On File Dictionary Of Music**, New York: Infobase Publishing.
- ASADOVA, A.: 2016 “Igor Stravinsky'nin Dinsel Yapıtları ve *Psalm*ler Senfonisi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- AŞKIN, C.: 2010 “Müzikte Temsil ve Müziksel Temsil”, **Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi**, 1, 1-273.
- AŞKIN, C.: 2011 “Müzikte Temsil ve Müziksel Temsil”, **Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi**, 2, 1-447.
- ATHANASOPOULOS, G.: 2013 “Scoring Sounds: The Visual Representation Of Music In Cross-Cultural Perspective”, **Doktora Tezi**, Edinburgh Üniversitesi, İngiltere.
- BAL, E.: 2019 “Devlet Konservatuvarları Ortaokul Devresi Viyolonsel Dersi Müfredatlarının İncelemesi ve Program Geliştirme Önerisi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.

- BALCI, A.: 2004 **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler**, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BORAN, C. Y.: 2010 “20. Yüzyıl’ın İki Büyük Bestecisi: Heitor Villa-Lobos ve Leo Brouwer’ın Gitara Sundukları Katkıları”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- BORAN, İ.: 1999 “İlhan Usmanbaş’ın ve Cengiz Tanç’ın Orkestra Yapıtlarında Tını Özellikleri”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- BORAN, İ., ŞENÜRKMEZ, K.Y.: 2018 **Kültürel Tarih Işığında Çoksesli Batı Müziği**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- BULUR, E.: 2009 “20. Yüzyıl Müziğinde Atonal Yaklaşımlar”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- BUZDUĞU, M.: 2016 “Konservatuvarlarda Yürütülmekte Olan Oda Müziği Derslerine Yönelik Eğitimci Tutumları”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş.: 2005 **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (5. Basım)**, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., ÇOKLUK, Ö., & KÖKLÜ, N.: 2017 **Sosyal Bilimler İçin İstatistik (19. Basım)**, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., KILIÇ-ÇAKMAK, E., AKGÜN, Ö.E., KARADENİZ, Ş. VE DEMİREL, F.: 2012 **Bilimsel Araştırma Yöntemleri (12. Baskı)**, Ankara: Pegem Akademi.
- CÜCELOĞLU, D.: 2006 **İnsan ve Davranışı. (15. Baskı)**, İstanbul: Remzi Kitabevi.

- ÇAKICI UZAR, A.: 2021 “20. Yüzyıl Yeni-Klasikçilik Akımında Barok Üslup: M. Ravel’in “Le Tombeau De Couperin” Örneği”. **Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 22/40, 1-17.
- ÇALLI, B.: 2011 “Tonal ve Atonal Müziklerin Beyindeki Yansıması: Bir Fmri Çalışması”, **Yayınlanmamış Doktora Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- ÇELEBİOĞLU, E.: 1986 **Tarihsel Açıdan Evrensel Müziğe Giriş**. İstanbul: Üçdal Neşriyat.
- ÇEVİK, D. B.: 2007 “Çağdaş Müziğin Öncüsü: Claude Debussy, Hayatı, Eserleri ve Müziğe Katkıları”, **Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi**, 9/1, 101-111.
- ÇEVİK, D. B.: 2009 “Müzik Öğretmeni Adayların Müzik Tarihi Dersine Yönelik Görüşleri”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**, 26, 9-20.
- CHEN, D. I. R.: 2008 “Managerialism and Its Impact on Female Academics in Taiwan”, **Journal of Asian Public Policy**, 1/3, 328-345.
- ÇOKAMAY, M.: 2020 “Batı Müziği Tarihi Kitaplarında “20. Yüzyıl’da Müzik” Konusunun İşleniş Bakımından Karşılaştırmalı İncelenmesi”, **Sahne ve Müzik**, 11, 236-252.
- ÇÖLOĞLU, M. E.: 2005 “Çağdaş Türk Bestecilerinin 20. Yüzyıl Müziğinin Modernist Anlayışlarıyla Etkileşimi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- CREAMER, E. G.: 2017 **An Introduction to Fully Integrated Mixed Methods Research**, California: Sage Publications.
- CRESWELL, J. W., & PLANO CLARK, V. L.: 2015 **Karar Yöntem Araştırmaları, Tasarımı ve Yürütülmesi (2. Basım)**, (Çev. Yüksel Dede & Selçuk Beşir Demir), Ankara: Anı Yayıncılık.
- DAVIES, S.: 1993 “Representation in Music”, **Journal of Aesthetic Education**, 27/1, 16-22.

- DOĞAN Ö.: 2017 “20. Yüzyıl Müzik Akımlarının Çağdaş Türk Bestecilerinin Pişano Eserlerine Yansımaları”, **The Journal of Academic Social Science**, 42, 260-272.
- DÜRÜK, E. F.: 2009 “Modern Müzik Betecilerinin Yenilik Arayışlarında Geleneğin ve Dinleyici Etkeninin Yeri”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 9, 207-216.
- ECE, A.S., & KAPLAN, S.: 2008 “Müziksel Algılama (İşitme, Okuma, Yazma), Ses Ve Çalgı Yeteneği Arasındaki İlişkilerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, 16/1, 285-296.
- ERCAN, H.: 2014 “Klasik Batı Müziği Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarı Müzik Lisans Öğrencilerinin Müzikal Beğenileri Ve Müzik Dinleme Alışkanlıklarının İncelenmesi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- FERİDUNOĞLU, Z. L.: 2005 **İz Bırakan Besteciler (Yaşamları ve Yapıtları)**, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- FINKELSTEIN, M. J.: 1984 **The American Academic Profession: A Synthesis of Social Scientific Inquiry Since World War II**, Columbus: Ohio State University Press.
- FRAENKEL, J. R. & WALLEN, N. E.: 2006 **How to Design and Evaluate Research in Education (6. Baskı)**, New York: McGraw-Hill International Edition.
- GİRİCİ, G.: 2010 “20. Yüzyıl Müziğinde Fagot Çalım Teknikleri”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- GLASER B. G. & STRAUSS A. L.: 1967 **The Discovery of Grounded Theory: Strategies For Qualitative Research**, New York: Aldine De Gruyter. Sociology Press.
- GOMBRICH, E.: 1997 **Sanatın Öyküsü**, İstanbul: Remzi Kitabevi

- GREEN, S. B., & SALKIND, N. J.: 2013 **Using SPSS For Windows and Macintosh: Analyzing and Understanding Data (7th Edition)**, New Jersey: Pearson.
- HAAS, R., & BRANDES, V. (EDS.): 2009 **Music That Works: Contributions of Biology, Neurophysiology, Psychology, Sociology, Medicine and Musicology**, SpringerLink (online service): Springer Science & Business Media, s.75.
- HATİPOĞLU, G.: 2017 “Türkiye’de Çok Sesli Müzik”, **Online Journal of Music Sciences**, 2/1, 136-165.
- HEIMERDINGER, J. & HOLZER, A.: 2019 “The 20th and 21st Centuries in Music History Education in German-Speaking Countries: A View Of The Academic Years 2013/14 and 2015/16”, In J. Giannini, J. Heimerdinger und A. Holzer (Eds.), **Anklaenge 2018: Die Musikgeschichte Des 20. Und 21. Jahrhunderts Im Universitären Unterricht–The Teaching of Twentieth-and Twenty-First-Century Music History at Universities and Conservatories of Music**, 185-190, DOI: 10.21939/imi_anklaenge2018.
- HOŞCAN, C.: 2012 “Müzik ve Duygu: Besteci Ve Dinleyici Arasındaki İfade Ve Algı Farklılıkları”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- HOŞCAN, B.: 2019 “Müzikte Algı: Kültürlerarası Müzik Algısı Üzerine Bir Çalışma”, **Sanatta Yeterlik Tezi**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- İLYASOĞLU, E.: 2003 **Zaman İçinde Müzik: Başlangıcından Günümüze Örneklerle Batı Müziğinin Evrimi**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- JOINER, S.: 2020 “A Dynamic Voice in Twentieth Century Music and Beyond”, **Unpublished Doctoral Dissertation**, Manhattan School of Music, New York.
- JOSÉ L. BESADA, J. L. & PÉREZ-CASTILLO, B.: 2019 “Teaching The History of Twentieth and Twenty-First Century Art Music In Spanish Universities and Conservatories”, In J. Giannini, J. Heimerdinger und A. Holzer (Eds.), **Anklaenge 2018: Die Musikgeschichte**

- Des 20. Und 21. Jahrhunderts im Universitären Unterricht–The Teaching of Twentieth-and Twenty-First-Century Music History at Universities and Conservatories of Music**, 225-232, DOI: 10.21939/imi_anklaenge2018
- KARASAR, N.: 2011 **Bilimsel Araştırma Yöntemleri (22. Baskı)**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KESER, O. M.: 2018 “Devlet Konservatuvarları Kontrbas Sanat Dalı Lise ve Lisans Öğrencileri İçin Orkestra Repertuarı Ders İçeriği ve Uygulama Önerisi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- KESKİN, Ö. G.: 2017 “20. Yüzyıl Kompozisyon Tekniklerinden Atonal, Seriyal ve Minimal Stillerin Teorik Açıdan İncelenmesi ve Seçilmiş Örneklerle Açıklanması”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- KIVY, P.: 2002 **Introduction to A Philosophy of Music**, Oxford: Oxford University Press.
- KUDINŠ, J.: 2018 “Latvian Music History in The Context Of 20th-Century Modernism and Postmodernism. Some Specific Issues of Local Historiography”, **Musicological Annual**, 54/2, 97-139. doi:10.4312/mz.54.2.97-139
- KÜÇÜK, D.: 2015 “20. Yüzyıl Başı Modernizmi Kapsamında Arnold Schönberg'in Op. 17 Erwartung Operası'nın İncelenmesi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- KÜPANA, M. N. & SAZAK, N.: 2019 “Konservatuvar Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ve Müzikal Algılamaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”, **Fine Arts**, 14/2, 122-135.
- KÜTAHYALI, Ö.: 1981 **Çağdaş Müzik Tarihi**, Ankara: Varol Matbaası.

- LAW, L. N. C.: 2012 “Assessing and Understanding Individual Differences In Music Perception Abilities”, **Doctoral Dissertation**, University of York, İngiltere.
- LEHİMLER, E. & ARAS, T.: 2017 “Müzikte Algı ve Çalgı Eğitime Etkisi”, **Route Educational and Social Science Journal**, 4/5, 42-49.
- LINDSTEDT, I.: 2019 “The State of Twentieth- and Twenty-First-Century Music History Education in Poland”, In J. Giannini, J. Heimerdinger und A. Holzer (Eds.), **Anklaenge 2018: Die Musikgeschichte des 20. und 21. Jahrhunderts im universitären Unterricht–The Teaching of Twentieth-and Twenty-First-Century Music History at Universities and Conservatories of Music**, 65-100, DOI: 10.21939/imi_anklaenge2018.
- MCHUGH, M. L.: 2013 “The Chi-Square Test Of Independence”, **Biochemia Medica**, 23/2, 143-149.
- MELICK, L. M.: 2004 **Twentieth-Century Techniques in Flute Literature: Learning and Teaching Multiphonics**, Long Beach: California State University.
- MENDÍVIL, J.: 2018 ‘Minor Mode and the Andes’ The pentatonic scale as topic and the musical representation of Peru In Strohm, R (Ed.). **Studies on a Global History of Music: A Balzan Musicology Project**, 380-394, New York: Routledge.
- MİMAROĞLU, İ.: 1995 **Müzik Tarihi**, İstanbul: Varlık Yayınları.
- NEGRETTO, E.: 2011 “Musical Representation, Expectation and Expression of Emotions in Music”, **Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi**, 2, 115-125.
- NEUMAN, W. L.: 2012 **Toplumsal Araştırma Yöntemleri: Nitel ve Nicel Yaklaşımlar (5. Basım, Cilt I-II)**, İstanbul: Yayınodası.
- NUSSBAUM, C. O.: 2007 **The Musical Representation. Meaning, Ontology, And Emotion**, Cambridge: The MIT Press.

- O'BRIEN, J. P.: 1987 **The Listening Experience: Elements, Forms and Styles in Music (1st Edition)**, New York: Schirmer Books.
- ONWUEGBUZIE, A. J., & LEECH, N. L.: 2006 "Linking Research Questions To Mixed Methods Data Analysis Procedures", **The Qualitative Report**, 11/3, 474-498.
- ORUJOV, İ.: 2019 "20. Yüzyıl Flüt İcracılığında Yeni Çalgı Teknikleri ve Yeni Ses Efektleri", **Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 12/2, 477-494.
- OTACIOĞLU, S.: 2016 "Examining The Different Variables of Musical Perception Level of The Education of Undergraduate Students' conservatories in Turkey", **International Journal of Social Sciences and Education Research**, 2/3, 930-937.
- ÖNERTÜRK, C.: 2015 "20. Yüzyıl Müziğinde Öne Çıkan Flüt Tekniklerinin İncelenmesi ve Oluşabilecek Sorunlarla İlgili İcracı ve Bestecilere Tavsiyeler", **Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi**, 1/1, 1-18.
- ÖZBAŞ, Y.: 2019 "Ahmed Adnan Saygun'un *Op 23 Dört Türkü* (Şan Piyano) Eserinin İncelenmesi", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- ÖZÇELİK, S.: 2001 "On İki Ton Besteleme Tekniği", **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 21/3, 173-186.
- ÖZÇELİK, S.: 2020 "20. Yüzyıl Atonal Müzik Arayışları: "Şans Müziği". **Current Debates on Social Sciences**, 5, 114-125.
- ÖZEK, E. (ED.): 2019 **I. Uluslararası Müzikte Algı Sempozyumu Tam Metin Kitabı**, İstanbul Teknik Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.
- ÖZKAN, M.: 2019 "Dmitri Shostakovich' in *Op. 40 Viyolonsel Sonatı*' nın Teknik ve Müzikal Açından İncelenmesi", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

- ÖZKANLI, Ö. & KORKMAZ, A.: 2000 **Kadın Akademisyenler**, Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.
- PATTON, M. Q.: 2002 **Qualitative Research and Evaluation Methods (3rd Edition)**, California: Sage Publications.
- PAWLINA, A.: 2019 “Traces of The Ottoman Musical Tradition in Early 20th-Century Western-Style Turkish Art Music”, **Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów Uniwersytetu Jagiellońskiego, Nauki Społeczne**, 24/1, 131-142.
- PIKE, A. N.: 2011 “An Exploratory Study of The Role of Music History Courses in The Conservatory Curriculum”, **Unpublished Doctoral Dissertation**, Teachers College, Columbia University, USA.
- PUNCH, K. F.: 2011 **Sosyal Araştırmalara Giriş: Nicel ve Nitel Yaklaşımlar** (Çev. Zeynep Akyüz, Dursun Bayrak, & H. Bader Arslan), Ankara: Siyasal Kitabevi.
- SAAVEDRA, L.: 1998 “Musical Identities, The Western Canon and Speech About Music in Twentieth-Century Mexico”. **International Hispanic Music Study Group Newsletter**, 4.
- SAKİN, A. S.: 2016 “The Opinions of Music Education Students About 20th And 21st Centuries Classical Music: Uludag University Exemplification”, **Journal of Education and Practice**, 7/35, 117-123.
- SAVENKO, S.: 2015 “Theory and Practice of New Music in The Academic Courses of The Moscow State Conservatory”, **Musica Docta**, 5/1, 87-93.
- SAY, A.: 1997 **Müzik Ansiklopedisi**, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SAZAK, N.: 2008 “Müziksel Algılamının Temel Boyutları”, **Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi**, 5/1, 1-11.
- SELANİK, C.: 1996 **Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni**, Ankara: Doruk Yayıncılık.

- SIMMS, B. R.: 2000 **The Atonal Music Of Arnold Schoenberg, 1908-1923**, New York: Oxford University Press.
- ŞAHİN, C.: 2016 “Türkiye'deki Konservatuvarlarda Uygulanan Obua Sanat Dalı Programlarının İncelenmesi, Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Obua Sanat Dalı İçin Taslak Program Önerisi Hazırlanması”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- ŞEKERCİOĞLU, A.: 2008 “20. ve 21. Yüzyıla Ait Obua Eserlerinde Yeni Arayışlar ve Çalım Teknikleri”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- ŞENEL, O.: 2013 “Müzik Algısı, Müzik Tercihi ve Sosyal Kimlik Bağlamında Müzikte Önyargı ve Kalıpyargı”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- ŞENOĞLU ÖZDEMİR, C.: 2019 “Analitik Müzik Dinleme Etkinliklerinin, Müzikal Bilgi, Algı ve Performans Başarısına Etkisi”, **Yayınlanmamış Doktora Tezi**, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- TASHAKKORI, A., & TEDDLIE, C.: 1998 **Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches. Applied Social Research Methods Series (Vol. 46)**, Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- TAŞ, F.: 2020 “Viyolanın Tarihsel Süreçteki Gelişimi ve 20. Yüzyıl Solo Viyola Repertuarı”, **International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal**, 6/38, 2280-2296.
- TEDDLIE, C., & YU, F.: 2007 “Mixed Methods Sampling: A Typology With Examples”, **Journal of Mixed Methods Research**, 1/1, 77-100.
- TEZBAŞARAN, A.: 2017 “Likert Tipi Ölçek Hazırlama Kılavuzu. [pdf Döküman]”,(Çevrimiçi)

https://www.academia.edu/1288035/Likert_Tipi_Ölçe_k_Hazırlama_Kılavuzu, 8 Haziran 2017.

- TIERNEY, W., & RHOADS, R.: 1993 **Enhancing Promotion, Tenure and Beyond: Faculty Socialization As A Cultural Process**, Washington, DC: George Washington University.
- TIROVOLAS, A. K., & LEVITIN, D. J.: 2011 “Music Perception and Cognition Research From 1983 to 2010: A Categorical and Bibliometric Analysis of Empirical Articles in Music Perception”, **Music Perception**, 29/1, 23-36.
- TODD, R. L.: 1990 **The Musical Art: An Introduction to Western Music**, California: Wadsworth Publishing Company.
- TURAN, İ., ŞİMŞEK, Ü., & ASLAN, H.: 2015 “Eğitim Araştırmalarında Likert Ölçeği ve Likert-Tipi Soruların Kullanımı ve Analizi”, **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 30, 186-203.
- TWENTIETH-CENTURY CLASSICAL MUSIC.: 2021 “Wikipedia, The Free Encyclopedia”, (Çevrimiçi) https://en.wikipedia.org/wiki/20th-century_classical_music, 18 Şubat 2021.
- TÜRNÜKLÜ, A.: 2000 “Eğitim Bilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme”, **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 24/24, 543-559.
- UÇANER, B.: 2007 “Türkiye’deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Müzik Tarihi Öğretim Elemanlarının Dersin İşlenişine İlişkin Görüşleri”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- USMAN, O. & BAYSAL, O.: 2019 “Examining The Establishment of Music History Education At Turkish Music Universities and Conservatories” In J. Giannini, J. Heimerdinger und A. Holzer (Eds.), **Anklaenge 2018: Die Musikgeschichte Des 20. Und 21. Jahrhunderts im Universitären Unterricht–The Teaching of Twentieth-and Twenty-First-Century Music History at Universities and Conservatories of Music**, 233-238, DOI: 10.21939/imi_anklaenge2018.

- YILDIRIM, A., & ŞİMŞEK, H.: 2008 **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı)**, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YILDIRIM, S.: 2019 “Konservatuvarlarda Lisans Düzeyi Ses Eğitiminde Erkek Sesleri İçin *R. Schumann Lied Repertuvarının* İncelenmesi”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- YÖRE, S.: 2013 “Çağdaş Müzik: Bestecilik Ana Akımları Teknikleri Ve Başlıca Besteciler”, **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 20/3, 1-20.
- YURDAKUL, B. O.: 2015 “Müzik Teknolojileri Lisans Eğitim Programlarının Karşılaştırmalı Betimsel Analizi”, **Yayınlanmamış Doktora Tezi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YÜKSEL, D.: 2009 “Devlet Konservatuvarları Sahne Sanatları Bölümü Opera Anasanat Dalı 'Şan' Derslerinde Türk Bestecilerinin Eserlerinin Kullanımı”, **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- WALTON, K.: 1994 “Listening With Imagination: Is Music Representational?”, **The Journal of Aesthetics and Art Criticism**, 52/1, 47.

EKLER

Ek 1: Anket Uygulama Resmi İzin Belgesi

Tarih ve Sayı: 06/11/2015-132352

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :65384569-044-
Konu :Anketler

Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü
Rıhtım Caddesi No:1 81300 Kadıköy- İSTANBUL

Enstitümüz Müzikoloji Anabilim Dalı 2502090370 öğrenci numarası ile Doktora programına kayıtlı Haydar DOĞAN 11.09.2009 tarihinde kayıt yaptırmış olup tez aşamasında eğitimine devam etmektedir.

Adı geçen öğrencinin "20.yy Müziğinin Klasik Batı Müziği Konservatuvarı Eğitimindeki Niteliği" adlı tez çalışmasıyla ilgili Yrd. Doç. Dr. Esra KARAOL ve Yrd. Doç. Dr. Yeşim GURER OYMAK'tan gelen yazı ekte sunulmuş olup öğrencimizin tez çalışması ile ilgili artketi Üniversiteniz Devlet Konservatırında yapılabilmesi için gereğini rica ederim.

e-imzalı
Yard. Doç. Dr. Şebnem SAYHAN
Enstitü Müdür Yardımcısı

DAĞITIM

Miluar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Devlet Konservatuvarı
Dolnıbahçe Caddesi. Akaretler Durağı.
34357 Beşiktaş / İSTANBUL
Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü
Rıhtım Caddesi No: 1 81300 Kadıköy-
İSTANBUL

Doğrulamak için:http://194.27.128.66/envision.SargulaA/alidate_Doc.aspx?V=BENFBCZEN

MS ..
Beşitti Ömerpaşa Cad. Devlet Arşivleri Binası.A blok No:39 34119
P:UiH/Vezneciler/İstanbul
Tel' (212) 440 00 00 Fax : (212) 440 03 04
e-posta : sbe@istanbul.edu.tr Elektronik Ağ : www.istanbul.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Meltem KAŞIKÇI

Ek 2: 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketi (Öğretim Elemanı Formu)

Değerli Öğretim Üyesi,

Bu anket, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Genel Müzikoloji Ana Bilim Dalı'nda yapılmakta olan bir doktora tezine veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşması için ankette yer alan tüm soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması önemlidir. Anketten elde edilecek veriler sadece araştırma kapsamında kullanılacağından lütfen isim yazmayınız. Araştırmaya göstereceğiniz ilgi ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Haydar DOĞAN
Doktora Öğrencisi

Aşağıdaki ifadelerde size en uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz.

Kişisel Bilgiler:

Cinsiyetiniz : Kadın ☐ Erkek ☐

Üniversiteniz : İstanbul ☐ Mimar Sinan ☐

Ünvanınız : Prof. Dr. ☐ Prof. ☐ Doç. Dr. ☐ Doç. ☐

Yrd. Doç. Dr. ☐ Yrd. Doç. ☐ Dr. ☐

Öğretim Görevlisi ☐ Okutman ☐ Araş. Gör. ☐

Mesleki Kıdeminiz: 0-5 yıl ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15 yıl ☐ 16-24 yıl ☐ 25 yıl ve üzeri ☐

Aşağıda, bu konservatuvardaki 20. yüzyıl Müziği eğitimi ile ilgili sorular yer almaktadır. Sorularda size en uygun gelen seçeneği yuvarlak içine alarak işaretleyiniz.

1-A). 20. yüzyıl müzik dilinin hazırlayıcıları olarak da bilinen “Post-Romantizm” akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

1-B). Post-Romantizm akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Gustav Mahler:.....
b) Richard Strauss:.....
c) Anton Bruckner:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

2-A). 20. yüzyıl müzik dilinin hazırlayıcıları olarak da bilinen “İzlenimcilik (Empressionism)” akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

2-B). “İzlenimcilik (Empressionism)” akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Claude Debussy:.....
b) Maurice Ravel:.....
c) Karol Szymanowski :.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

3-A) 20. yüzyıl müziği içerisinde yer alan, “İkinci Viyana Okulu” olarak bilinen ve 12 Ton besteleme sistemini de geliştiren akımın genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

3-B). “İkinci Viyana Okulu” akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Arnold Schoenberg:.....
b) Anton Webern:... ..
c) Alban Berg: .....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

4-A). 20. yüzyıl müziği içerisinde yeralan, İtalyan “**Avant-garde**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

4-B). “**Avant-garde**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Luciano Berio: .....

b) Luigi Nono: .....

c) Bruno Maderna: .....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

5-A). 20. yüzyıl müziği içerisinde yeralan, “**Minimalizm**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

5-B). “**Minimalizm**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) La Monte Young: .....

b) Philip Glass:.... ..

c) Arvo Pärt:.... ..

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

6-A). 20. yüzyıl müziği içerisinde yeralan, 1945 sonrasında “**Polonya Ekolü**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

6-B). “**Polonya Ekolü**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Witold Lutoslawski:.... ..

b) Krzysztof Penderecki:.... ..

c) Henryk Gorecki : .....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

7-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle 1945’li yıllar sonrası Amerikalı bestecilerce üzerinde çalışılan “**Rastlamsal Müzik (Aleatoric Music)**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

7-B). “**Rastlamsal Müzik (Aleatoric Music)**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) John Cage:.....
b) Henry Cowell:.....
c) Charles Ives:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

8-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, “**Elektronik müzik**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

8-B). “**Elektronik müzik**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Pierre Schaeffer:.....
b) Edgar Varese:.....
c) Karlheinz Stockhausen:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

9-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle 1945’ten sonrası “**Somut müzik (Musiqueconcrète)**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır? a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

9-B). “**Somut müzik (Musiqueconcrète)**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Pierre Schaeffer:.....
b) Pierre Henry :.....
c) Iannis Xenakis:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

10-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, “**Mikrotonalite**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

10-B). “**Mikrotonalite**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Alois Haba:.....

b) Charles Ives:.....

c) Julián Carrillo:.....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

11-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, “**Yeni-Klasikçilik**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

11-B). “**Yeni-Klasikçilik**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Paul Hindemith:.....

b) Igor Stravinsky:.....

c) Bela Bartok:.....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

12-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle Avrupa’da etkisini gösteren “**Ulusalcılık**” akımının **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

12-B). “**Ulusalcılık**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Bela Bartok:.....

b) Zoltan Kodaly:.....

c) Leoš Janáček:.....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

13-A). **Türkiye’de 20. yüzyıl müziği** içerisinde “**Türk Beşleri**” olarak da bilinen “**Birinci Kuşak Türk Bestecileri**” hakkında şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

13-B). “**Türk Beşleri**” olarak da bilinen “**Birinci Kuşak Türk Bestecilerinden**” hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) A.A.Saygun:.....
b) U.C. Erkin:.....
c) C.R.Rey:.....
d) H.F. Alnar.....
e) N.K. Akses.....
f) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

14-A). **Türkiye’de 20. yüzyıl Müziği** içerisinde “**İkinci Kuşak Türk Bestecileri**” hakkındaki şu ana kadar verilen eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

14-B). “**İkinci Kuşak Türk Bestecileri**” olarak da bilinen aşağıdaki **bestecilerden** hangisi ya da hangilerinin eserleri ilgili derslerde seslendirilmektedir? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirilen eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) İlhan Usmanbaş :.....
b) Bülent Arel :.....
c) İlhan Baran:.....
d) Cengiz Tanç .....
e) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirilen eser/lerini yazınız):.....

15. Bu konservatuvarda şu ana kadar **verilen 20. yüzyıl Müziği eğitimi** ile ilgili **eleştiri, görüş ve önerilerinizi** aşağıya yazınız.

Ek 3: 20. Yüzyıl Klasik Batı Müziği Konservatuvar Eğitimi Anketi (Öğrenci Formu)

Sevgili Öğrenci,

Bu anket, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Genel Müzikoloji Ana Bilim Dalı'nda yapılmakta olan bir doktora tezine veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşması için ankette yer alan tüm soruların içtenlikle ve eksiksiz yanıtlanması önemlidir. Anketten elde edilecek veriler sadece araştırma kapsamında kullanılacağından lütfen isim yazmayınız. Araştırmaya göstereceğiniz ilgi ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Haydar DOĞAN
Doktora Öğrencisi

Aşağıdaki ifadelerde size en uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz.

Kişisel Bilgiler:

Cinsiyetiniz : Kadın ☐ Erkek ☐

Mezun Olduğunuz Lise Türü: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ☐ Konservatuvar (Lise) ☐
Diğer:.....

Anasanat Dalınız : Yaylı Çalgılar ☐ Korrepetisyon ☐ Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar ☐
Piyano Arp Gitar ☐ Piyano ☐ Kompozisyon ve Orkestra Şefliği ☐

Anabilim Dalı : Osmanlı Dönemi Karşılaştırmalı Müzik Programı ☐ Teori Programı ☐
Etnomüzikoloji ve Folklor (EMF) ☐ Genel Müzikoloji (GEM) ☐

Öğrenim durumunuz : Lisans 2.Sınıf ☐ Lisans 3.Sınıf ☐ Lisans 4.Sınıf ☐

Aşağıda, bu konservatuvarda şu ana kadar almış olduğunuz derslerde, 20. yüzyıl müzik eğitiminiz ile ilgili çeşitli sorular yer almaktadır. Sorularda size en uygun gelen seçeneği işaretleyiniz.

1-A). 20. yüzyıl müzik dilinin hazırlayıcıları olarak da bilinen “Post-Romantizm” akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

1-B). Post-Romantizm akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Gustav Mahler:.....
b) Richard Strauss:.....
c) Anton Bruckner :.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

2-A). 20. yüzyıl müzik dilinin hazırlayıcıları olarak da bilinen “İzlenimcilik (Empressionism)” akımının genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

2-B). “İzlenimcilik (Empressionism)” akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Claude Debussy:.....
b) Maurice Ravel:.....
c) Karol Szymanowski :.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

3-A). 20. yüzyıl müziği içerisinde yeralan, “İkinci Viyana Okulu” olarak bilinen ve 12 Ton besteleme sistemini de geliştiren akımın genel özellikleri ve bestecileri hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

3-B). “İkinci Viyana Okulu” akımının öne çıkan aşağıdaki bestecilerinden hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Arnold Schoenberg:.....
b) Anton Webern:.....
c) Alban Berg: .....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

4-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, İtalyan “**Avant-garde**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

4-B). “**Avant-garde**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Luciano Berio: .....

b) Luigi Nono: .....

c) Bruno Maderna: .....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

5-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, “**Minimalizm**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

5-B). “**Minimalizm**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) La Monte Young: .....

b) Philip Glass:... ..

c) Arvo Pärt:... ..

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

.....

6-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, 1945 sonrasında “**Polonya Ekolü**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

6-B). “**Polonya Ekolü**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Witold Lutoslawski:... ..

b) Krzysztof Penderecki:... ..

c) Henryk Gorecki : .....

d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

.....

7-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle 1945’li yıllar sonrası Amerikalı bestecilerce üzerinde çalışılan **“Rastlamsal Müzik (Aleatoric Music)”** olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

7-B). **“Rastlamsal Müzik (Aleatoric Music)”** akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) John Cage:.....
b) Henry Cowell:.....
c) Charles Ives:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....
.....

8-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, **“Elektronik müzik”** olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

8-B). **“Elektronik müzik”** akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Pierre Schaeffer:.....
b) Edgar Varese:.....
c) Karlheinz Stockhausen:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

9-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle 1945’ten sonrası **“Somut müzik (Musiqueconcrète)”** olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır? a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

9-B). **“Somut müzik (Musiqueconcrète)”** akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

a) Pierre Schaeffer:.....
b) Pierre Henry :.....
c) Iannis Xenakis:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

10-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, **“Mikrotonalite”** olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

10-B). “**Mikrotonalite**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Alois Haba:.....
b) Charles Ives:.....
c) Julián Carrillo:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....
.....

11-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde yeralan, “**Yeni-Klasikçilik**” olarak bilinen akımın **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

11-B). “**Yeni-Klasikçilik**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Paul Hindemith:.....
b) Igor Stravinsky:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

12-A). **20. yüzyıl müziği** içerisinde özellikle Avrupa’da etkisini gösteren “**Ulusalcılık**” akımının **genel özellikleri ve bestecileri** hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

12-B). “**Ulusalcılık**” akımının öne çıkan aşağıdaki **bestecilerinden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) Bela Bartok:.....
b) Zoltan Kodaly:.....
c) Leoš Janáček:.....
d) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....

13-A). **Türkiye’de 20. yüzyıl müziği** içerisinde “**Türk Beşleri**” olarak da bilinen “**Birinci Kuşak Türk Bestecileri**” hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

13-B). “**Türk Beşleri**” olarak da bilinen aşağıdaki “**Birinci Kuşak Türk Bestecilerinden**” hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) A.A.Saygun:.....

- b) U.C. Erkin:.....
c) C.R.Rey:.....
d) H.F. Alnar.....
e) N.K. Akses.....
f) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....
.....

14-A). Türkiye’de 20. yüzyıl Müziği içerisinde “İkinci Kuşak Türk Bestecileri” hakkında şu ana kadar aldığınız eğitimin düzeyi sizce nasıldır?

- a) Çok iyi   b) İyi   c) Orta   d) Düşük   e) Çok düşük

14-B). “İkinci Kuşak Türk Bestecileri” olarak da bilinen aşağıdaki **bestecilerden** hangisi ya da hangilerinin eserlerini ilgili derslerde çaldınız veya seslendirdiniz? Bestecinin karşısına, ilgili derslerde seslendirdiğiniz eser ya da eserlerinin adını yazınız.

- a) İlhan Usmanbaş :.....
b) Bülent Arel :.....
c) İlhan Baran:.....
d) Cengiz Tanç .....
e) Diğer (Bestecilerin adı ve seslendirdiğiniz eser/lerini yazınız):.....
.....

15. Bu konservatuvarda şu ana kadar **aldığınız 20. yüzyıl Müziği eğitimi** ile ilgili **eleştiri, görüş ve önerilerinizi** aşağıya yazınız.

.....

Ek 4: Öğretim Elemanı Görüşme Formu

Merhaba,

Ben MEB’de Müzik öğretmeni olarak çalışıyorum ve aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Anabilim Dalında Doktora yapıyorum. Doktora çalışmamın bir boyutu da öğretim elemanlarının 20. yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil durumlarını belirlemektir. Bu amaçla size bazı sorular sormak istiyorum. Araştırma raporuna görüşleriniz kodlanarak yansıtılacak fakat isimleriniz kesinlikle gizli tutulacaktır.

Bu görüşme 5 sorudan oluşmaktadır. İlk 3 soru konservatuvarda verdiğiniz veya vermekte olduğunuz 20. yüzyıl müziği ile ilgili dersler, diğer sorular ise araştırma amacına uygun olarak sizin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algınız ve günlük yaşantınızda veya profesyonel müzik yaşamınızda konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında yer verme durumunuz hakkındaki düşüncelerinizi almaya yöneliktir.

Görüşmenin yaklaşık 30 dakika süreceğini tahmin ediyorum. Sormak istediğiniz bir soru veya herhangi bir şey olursa lütfen hemen söyleyin. İzninizle görüşmenin güvenilirliğini sağlamak açısından konuşmalarımızı ses kayıt cihazı ile kaydedeceğim. Başlamadan önce, şu ana kadar söylediklerimle ilgili sormak istediğiniz bir soru var mı?

Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için tekrar teşekkür ederim. Hazırsanız sorulara geçebiliriz.

Görüşme Soruları

1. 20. Yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri verdiniz veya vermektedir?
2. Bu dersleri kaç yıldır veriyorsunuz? Bu dersleri verdiğiniz süre içerisinde adlarında veya içeriklerinde değişiklikler oldu mu? Varsa ne gibi değişiklikler olmuştur?
3. Verdiğiniz bu derslerde mevcut müfredatı mı takip ediyorsunuz, yoksa ders içeriklerinde ekleme veya düzenlemeler yapıyor musunuz? Varsa yaptığınız değişikliklerin neler olduğunu söyleyebilir misiniz?
4. 20. Yüzyıl müziğine ilişkin algınız nedir, 20. yüzyıl müziği sizin için ne anlam ifade etmektedir?
5. 20. Yüzyıl müziğine, günlük yaşantınızda veya profesyonel müzik yaşamınızda konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında yer veriyor musunuz? (Dinleyici olarak, 20. yüzyıl müziğine ilişkin etkinliklere katılır mısınız? Hangi sıklıkta? İcracı olarak, 20. yüzyıl müziğini seslendiriyor musunuz? Hangi sıklıkta ve icrasının sizin için özel bir anlamı var mı? Besteci olarak, 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapıyor musunuz? Hangi sıklıkta?

Ek 4: Öğrenci Görüşme Formu

Merhaba,

Ben MEB’de Müzik öğretmeni olarak çalışıyorum ve aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Anabilim Dalında Doktora yapıyorum. Doktora çalışmamın bir boyutu da öğrencilerin 20. Yüzyıl müziğine ilişkin algı ve temsil durumlarını belirlemektir. Bu amaçla size bazı sorular sormak istiyorum. Araştırma raporuna görüşleriniz kodlanarak yansıtılacak fakat isimleriniz kesinlikle gizli tutulacaktır.

Bu görüşme 4 sorudan oluşmaktadır. İlk soru konservatuvarda aldığınız veya almakta olduğunuz 20. yüzyıl müziği ile ilgili dersler, diğer sorular ise araştırma amacına uygun olarak sizin 20. yüzyıl müziğine ilişkin algınız ve günlük yaşantınızda veya profesyonel müzik yaşamınızda konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında yer verme durumunuz hakkındaki düşüncelerinizi almaya yöneliktir.

Görüşmenin yaklaşık 30 dakika süreceğini tahmin ediyorum. Sormak istediğiniz bir soru veya herhangi bir şey olursa lütfen çekinmeden hemen söyleyin. İzninizle görüşmenin güvenilirliğini sağlamak açısından konuşmalarımızı ses kayıt cihazı ile kaydedeceğim. Başlamadan önce, şu ana kadar söylediklerimle ilgili sormak istediğiniz bir soru var mı?

Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz için tekrar teşekkür ederim. Hazırsanız sorulara geçebiliriz.

Görüşme Soruları

1. Konservatuvarda 20. yüzyıl müziği ile ilgili doğrudan ya da dolaylı olarak hangi dersleri aldınız?
2. 20. Yüzyıl müziğine ilişkin algınız nedir, 20. yüzyıl müziği sizin için ne anlam ifade etmektedir?
3. 20. Yüzyıl müzik algınızın oluşmasında etkili olan etmenler nelerdir?
4. 20. Yüzyıl müziğine, günlük yaşantınızda veya profesyonel müzik yaşamınızda konservatuvarda ve/veya konservatuvar dışında yer veriyor musunuz? (Dinleyici olarak, 20. yüzyıl müziğine ilişkin etkinliklere katılır mısınız? Hangi sıklıkta? İcracı olarak, 20. yüzyıl müziğini seslendiriyor musunuz? Hangi sıklıkta ve icrasının sizin için özel bir anlamı var mı? Besteci olarak, 20. yüzyıl müziği ile ilgili beste yapıyor musunuz? Hangi sıklıkta?

ÖZGEÇMİŞ

Haydar DOĞAN, İlk ve Orta öğrenimini İstanbul’da lise öğrenimini ise Malatya’da tamamlamıştır. 2001 yılında İnönü Üniversitesi “Müzik Öğretmenliği” programını kazanmış ve 2005 yılında çok iyi bir derece ile mezun olmuştur. Aynı yıl girdiği KPSS sınavında bölüm üçüncüsü olarak Zonguldak Sivriler Orta Okuluna müzik öğretmeni olarak atanmıştır. 2006 Yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü “Folklor ve Müzikoloji” anabilim dalı yüksek lisans programına kabul edilmiş ve 2008 yılında bu programı başarı ile tamamlamıştır. 2005- 2008 Yılları arasında MEB’da müdür yardımcılığı ve müzik öğretmenliği yaptığı Zonguldak Sivriler Orta Okulundan sonra, 2008 yılında İstanbul Örfi Çetinkaya Orta Okuluna atanmıştır. 2009 yılında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı “Genel Müzikoloji” anabilim dalı Doktora programına kabul edilmiştir. Halen İstanbul’da atanmış olduğu okulda müzik öğretmenliği görevine devam etmektedir.